

**CARINSKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PREVOZU ROBE NA
OSNOVU KARNETA TIR
(KONVENCIJA TIR, 1975)**

**Republika Crna Gora
UPRAVA CARINA**

Podgorica, Septembar 2007

TIR PRIRUČNIK*

Ovo izdanje pripremila je Uprava carina, na osnovu priručnika koji je Ekonomska komisija za Evropu Ujedinjenih nacija (UNECE). Priručnik sadrži tekst Konvencije TIR, odgovarajuće komentare koji se odnose na određene odredbe i druge informacije korisne za carinske organe i prevoznike.

Ovo izdanje priručnika sadrži 3 glavna odjeljka.

Prvi odjeljak opisuje carinski tranzitni sistem TIR, njegovu rasprostanjenost, cilj i funkcionisanje.

Drugi odjeljak sadrži kompletan tekst Konvencije TIR, 1975, zajedno sa objašnjenjima i komentarima, sa stanjem na dan 12. avgust 2006. godine. Komentari iz Priručnika nemaju obavezujući karakter u odnosu na strane ugovornice Konvencije TIR, ali, obzirom da odražavaju mišljenja Administrativnog komiteta TIR i Radne grupe za carinska pitanja u prevozu UNECE, veoma su važni u pogledu tumačenja i jedinstvene primjene Konvencije TIR.

Treći odjeljak sadrži informacije o primjeni Konvencije TIR, zajedno sa primjerima najbolje prakse.

* TIR znači **T**ransport **I**nternational **R**outier (međunarodni drumski prevoz)

SADRŽAJ

1	CARINSKI TRANZITNI SISTEM TIR.....	4
1.1	U V O D.....	4
1.1.1	ISTORIJAT.....	4
1.1.2	GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST.....	5
1.1.3	RAZVOJ TIR KONVENCIJE.....	5
1.1.4	CILJ I PREDNOSTI.....	6
1.2	NAČELA.....	8
1.2.1	ODOBRAVANJE DRUMSKIH VOZILA I KONTEJNERA.....	9
1.2.2	MEĐUNARODNI GARANTNI SISTEM.....	10
1.2.3	KARNET TIR.....	11
1.2.4	MEĐUNARODNO PRIZNAVANJE MJERA CARINSKE KONTROLE.....	11
1.2.5	KONTROLISAN PRISTUP SISTEMU TIR.....	12
1.3	FUNKCIONISANJE SISTEMA TIR.....	12
1.4	ZAKLJUČAK.....	14
2	KONVENCIJA TIR, 1975.....	16
2.1	CARINSKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PREVOZU ROBE NA OSNOVU KARNETA TIR (KONVENCIJA TIR, 1975).....	17
2.2	PRILOZI UZ KONVENCIJU TIR, 1975.....	57
3	STRANE UGOVORNICE KONVENCIJE TIR, 1975.....	189
4	PRIMJERI NAJBOLJE PRAKSE.....	192
4.1	UVOD.....	192
4.2	POSTUPAK ZA OKONČANJE POSLOVA TIR.....	192
4.3	POSTUPAK ZA RAZDUŽENJE POSLOVA TIR.....	193
4.4	POSTUPAK PROVJERE.....	194
4.5	SPISAK DOKUMENTACIJE KOJA BI TREBALO DA SE DOSTAVI UZ ZAHTJEV ZA NERAZDUŽIVANJE.....	199
4.6	INFORMACIJE I DOKUMENTACIJA, OSIM TIR KARNETA, KOJE MOGU ZAHTIJEVATI USPUTNE CARINSKE ISPOSTAVE POVEZANE SA TIR PREVOZOM.....	200
4.7	PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KOMUNIKACIJE IZMEĐU NACIONALNIH NADLEŽNIH ORGANA I NACIONALNIH UDRUŽENJA GARANTA.....	200
5	PRIMJER ISPRAVNO ISPUNJENOG KARNETA TIR.....	202
5.1	PRIMJER 1.....	202
5.2	PRIMJER 2.....	210

1 CARINSKI TRANZITNI SISTEM TIR

1.1 UVOD

1.1.1 ISTORIJAT

Konferencija za reviziju koja je održana pod pokroviteljstvom Ekonomske komisije za Evropu OUN (UN/ECE), u novembru 1975. godine ustanovila je Konvenciju TIR, 1975, koja je stupila na snagu 1978. godine. Od tada je stalno dokazivala da je jedna od najuspješnijih međunarodnih konvencija za prevoze i da je u stvari do sada jedini univerzalni postojeći carinski tranzitni sistem. Konvencija TIR i njen režim tranzita stvorili su na osnovu za mnoge regionalne tranzitne sisteme i na taj način, direktno ili indirektno, doprinijeli olakšanju međunarodnog prevoza, posebno međunarodnog drumskog prevoza ne samo u Evropi i na Srednjem Istoku, već i u drugim djelovima svijete, kao što su Afrika i Latinska Amerika.

Svako ko je putovao putevima Evrope, prepoznaće plavo-bijele tablice TIR postavljene na hiljadama kamiona i poluprikolica koje koriste tranzitni sistem TIR. Ova tablica predstavlja, vozačima i prevoznicima, ključ za brz i efikasan međunarodni drumski prevoz.

Rad na Konvenciji TIR počeo je odmah nakon Drugog svjetskog rata, pod pokroviteljstvom Ekonomske komisije za Evropu OUN (UN/ECE). Prvi Sporazum TIR zaključen je 1949 godine, između malog broja evropskih zemalja. Uspjeh ove ograničene šeme doveo je do pregovora o Konvenciji TIR koja je prihvaćena 1959. godine od strane Komiteta za unutrašnji transport UN/ECE i stupila je na snagu 1960. godine. Ova prva Konvencija TIR revidirana je 1975. godine sa ciljem da se uzme u obzir praktično iskustvo u funkcionisanju sistema, kao i tehničke novine i promjene u carinskim zahtjevima i zahtjevima prevoza.

Iskustvo stečeno u prvih 10 do 15 dana funkcionisanja ovog sistema iskorišćeno je da se revidiran sistem TIR učini efikasniji i manje komplikovana ali istovremeno mnogo sigurniji s aspekta carine. Drugi razlog zašto je originalan TIR sistem morao da pretrpi izmjene bio je što je ranih 1960-tih godina pojavio novi vid prevoza: pomorski kontejneri. Nakon toga, uslijedio je unutrašnji kontejner koji koriste evropske željeznice.

Ove nove tehnike kombinovanog ili višegranskog (multimodalnog) prevoza nametnule su potrebu prihvatanja kontejnera pod određenim uslovima kao bezbjednu jedinicu za utovar, s aspekta carine. To je takođe značilo da režim TIR više ne obuhvata samo drumski prevoz, već se širi i na željeznički saobraćaj, prevoz kopnenim vodenim putevima, kao i na pomorski saobraćaj, premda najmanje jedan dio puta, u okviru poslova prevoza, još uvijek mora da se obavi drumom.

Po stupanju na snagu nove Konvencije, prestala je da važi i zamijenjena je stara Konvencija iz 1959.godine. Međutim prethodna Konvencija je još uvijek na snazi iz raznih razloga, od kojih je jedan da jedna strana ugovornica stare Konvencije (Japan) još uvijek nije pristupila novoj, revidiranoj Konvenciji TIR iz 1975. godine.

1.1.2 GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST

Konvencija TIR se dokazala kao jedan od najefikasnijih instrumenata sačinjenih pod pokroviteljstvom Ekonomske komisije za Evropu OUN (UN/ECE). Do danas ona ima 64 ugovornih strana, uključujući i Evropsku zajednicu. Pokriva cijelu Evropu, doopire do Sjeverne Afrike i Srednjeg Istoka. Države u Aziji su informisane o olakšicama ovog globalnog tranzitnog sistema, pi čemu su istakle interes o pridruživanju TIR Konvenciji u ne tako dalekoj budućnosti. (pogledati Glavu 3 TIR Priručnika).

Uspjeh sistema TIR može da se takođe ocijeni po broju karneta TIR koji se distribuiraju i izdaju svake godine. Dok je 1952 godine izdato nešto malo više od 3.000 karneta taj broj se neprestano uvećavao, da bi 1960, dostigao broj od 100,000 i čak 800.000 karneta TIR 1970 godine. U toku sedamdesetih i osamdesetih godina, broj zahtjeva za izdavanje karneta TIR kretao se između 500.000 u 900.000. To se može objasniti proširenjem Evropske zajednice koja je koristila svoj sopstveni tranzitni sistem. Zbog toga, TIR karneti se ne mogu koristiti u carinskim tranzitnim poslovima u okviru zemalja članica EU.

Kao posledica proširenja trgovine Istočne-Zapadne Evrope, posebno od 1989. godine i pratećeg ogromnog povećanja međunarodnog drumskog saobraćaja, broj izdatih karneta TIR u 1992. godini prešao je broj od 1 milion a u 2006 je dostigao cifru od 3,6 miliona, što znači započinjanje blizu 10.000 TIR prevoza svaki dan u više od 55 država i preko 50.000 postupaka na granici sa TIR karnetom dnevno. Broj prevoznih kompanija koje su nacionalni carinski organi ovlastili da upotrijebe TIR karnete je više od 38.000 (o detaljima videti Glavu 1.8 TIR Priručnika). Pristup određenog broja zemalja Centralne Evrope Evropskoj uniji 2004-te, do danas, nije vodio povećanju broja TIR prevoznih poslova u ovom dijelu Evrope. U isto vrijeme, može se očekivati da će se broj prevoznih poslova ka i iz zemalja Srednjeg Istoka i Azije nastaviti da raste u budućnosti.

S druge strane, povećana upotreba (karnete TIR) može se objasniti posebnim karakteristikama sistema TIR koji prevoznicima i carinskim organima nudi jednostavan, profitabilan i siguran režim međunarodnog prevoza robe preko granica.

1.1.3 RAZVOJ TIR KONVENCIJE

Od 1975.godine, izvršeno je 27 izmjena i dopuna Konvencije TIR. U 1995, Radna grupa UNECE o carinskim pitanjima koja se odnose na prevoz (WP.30), podržana od nekoliko, u ovu svrhu ekspertskih grupa, počela je sa pažljivim pregledom TIR sistema.

Faza I revizije TIR proces uspješno je zaključena 1997. a njene izmjene i dopune stupile su na snagu u svim stranama ugovornicama Konvencije TIR, dana 17.februara

1999. Izmjene i dopune uključuju kontrolisani pristup TIR sistemu za prevoznike, nacionalna udruženja za izdavanje i garantovanje TIR karneta, kao i za međunarodne organizacije odgovorne za centralizovano štampanje i distribuciju TIR karneta. Faza I takođe obuhvata transparentnost funkcionisanja međunarodnog sistema garancija i uspostavljanje međuvladinog nadzornog organa, Izvršni odbor TIR-a (TIRExB).

Drugi paket izmjena i dopuna TIR Konvencije (Faza II), stupio je na snagu 12.maja 2002. On jasno i nedvosmisleno propisuje pravne i administrativne odgovornosti carinskih organa, prevoznika i međunarodne organizacije, koja, od tog dana, postaje takođe odgovorna za efektivnu organizaciju i funkcionisanje međunarodnog sistema garancija.

U 2000-toj godini, počela je Faza III revizije TIR procesa sa aspekta dozvoljavanja, između ostalog, upotrebe modernih mehanizama za elektronsku obradu podataka u TIR sistemu bez promjena osnovne filozofije kao i skorije modernizovane pravne i administrativne strukture.

Zadnja izmjena i dopuna, koja je stupila na snagu 12.avgusta 2006., uspostavlja međunarodni sistem kontrole TIR karneta za čuvanje podataka, koje su poslali carinski organi kao i pristup tim podacima od strane udruženja i Uprava carina, o okončanju TIR poslova kod odredišnih carinskih ispostava. Cilj međunarodnog sistema kontrole je da pruži prevoznj industriji i međunarodnom lancu garancija, sa važnim alatom za primjenu upravljanja rizikom u komercijalnim poslovima TIR sistema i da olakša postupak po zahtjevima od carinskih organa nakon okončanja nacionalnog TIR posla.

Sa zaključenjem revizije TIR procesa, TIR režim će biti dobro postavljen da izađe na kraj sa budućim zahtjevima efikasnog međunarodnog prevoza i prometa kao i sa carinskim postupcima. U isto vrijeme, revidirana TIR konvencija pružiće Vladi kontrolu, sigurnost i ako je potrebno, intervenciju u cilju obezbjeđenja efikasnog postupka carinskog tranzita neophodnog za moderan prevoz i promet.

1.1.4 CILJ I PREDNOSTI

Svrha carinskih tranzitnih sistema je da se što je više moguće olakša kretanje robe pod carinskim obilježjem u međunarodnoj trgovini i da se obezbijedi neophodno carinsko obezbeđenje i garancija tranzitnim zemljama. Da bi takav sistem funkcionisao na zadovoljavajući način, osnovno je da sve formalnosti koje moraju da se obave, ne budu veliko opterećenje za carinske službenike, niti da budu previše složene za prevoznike i njihove zastupnike. Zbog toga je potrebno uspostaviti ravnotežu između zahtjeva carinskih organa s jedne strane i prevoznika s druge strane.

Tradicionalno, kada bi roba prešla preko teritorije jedne ili više država u toku međunarodnog prevoza robe drumom, carinski organi u svakoj državi sprovodili bi nacionalne kontrole i postupke. To se razlikovalo od države do države, ali bi često zahtijevalo pregled tereta na svakoj nacionalnoj granici i polaganje nacionalnog obezbeđenja. (garancija, mjenica, depozit za iznos dažbina itd.), da bi se obezbijedila

naplata dažbina i poreza za koje postoji rizik, za robu dok je u tranzitu preko svake teritorije. Ovakve mjere, koje je primjenjivala svaka tranzitna zemlja, dovodile su do značajnih troškova, zakašnjenja i ometanja međunarodnog prevoza.

U pokušaju da se umanje sve poteškoće sa kojima su se suočavali učesnici u prevozu i istovremeno da se carinskim službama ponudi međunarodni sistem kontrole koji bi zamijenio tradicionalne nacionalne postupke i efikasno zaštitili budžetski prihodi svake države preko čije teritorije roba prelazi, ustanovljen je sistem TIR.

(a) Prednosti za carinske službe

Što se tiče mjera carinske kontrole na granicama, jasno je da sistem TIR ima prednosti za carinske službe, pošto smanjuje normalne zahtjeve koji se postavljaju u slučaju nacionalnih tranzitnih postupaka. Istovremeno, primjenom ovog sistema izbjegava se skupa, s aspekta ljudske snage i opreme, potreba za fizičkim pregledom odjeljka za robu ili kontejnera u tranzitnim zemljama, osim provjere obilježja i stanja vozila ili kontejnera sa spoljne strane. Na osnovu njega nema potrebe za primjenom nacionalnih garancija, niti nacionalnih isprava.

Pored toga, prednost je takođe, u činjenici da je međunarodni tranzitni postupak pokriven jedinstvenom tranzitnom ispravom, karnetom TIR, što smanjuje rizik da se carinskim službama dostave netačni podaci.

U slučaju sumnje, carinski organi imaju pravo pregledati robu pod carinskim obilježjem bilo kada i ako je potrebno, prekinuti TIR prevoz i/ili preduzeti adekvatne mjere u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Sa gledišta preciznih odredbi KONvencije TIR i interesa svih carinskih organa i prevoznika o primjeni ovih odredbi, takve intervencije treba raditi izuzetno. Carinski organi mogu stoga, smanjiti rutinske administrativne procedure na potreban minimum i posvetiti svoje ograničene izvore na posebne mjere kontrole zasnovane na analizi rizika i obavještajnim informacijama.

Izvršni odbor TIR (TIRExB), kao međuvladin organ, stara se da svaki od učesnika TIR postupka adekvatno primjenjuje odredbe TIR Konvencije. U slučaju poteškoća u primjeni TIR Konvencije na međunarodnom nivou, carinski organi mogu upitati TIRExB za vodič i pomoć. TIRExB je takođe na raspolaganju kod strana ugovornica da koordinira i podstiče razmjenu obavještajnih i drugih informacija.

(b) Prednosti za preduzeća koja se bave međunarodnim drumskim prevozom

Prednosti u pogledu interesa trgovine i prevoza su, takođe, jasne. Roba može da putuje preko nacionalnih granica uz minimalno angažovanje carinskih službi. Sistem TIR, samim tim što umanjuje tradicionalne smetnje za međunarodno kretanje robe, doprinosi razvoju međunarodne trgovine. Smanjenje zakašnjenja u toku tranzita, omogućava znatnu uštetu troškova prevoza.

Konvencija TIR takođe pruža, putem međunarodnog lanca garancija, relativno jednostavan pristup zahtijevanim garancijama, koje su neophodne prevoznj i trgovinskoj industriji, da iskoriste olakšice carinskih tranzitnih sistema.

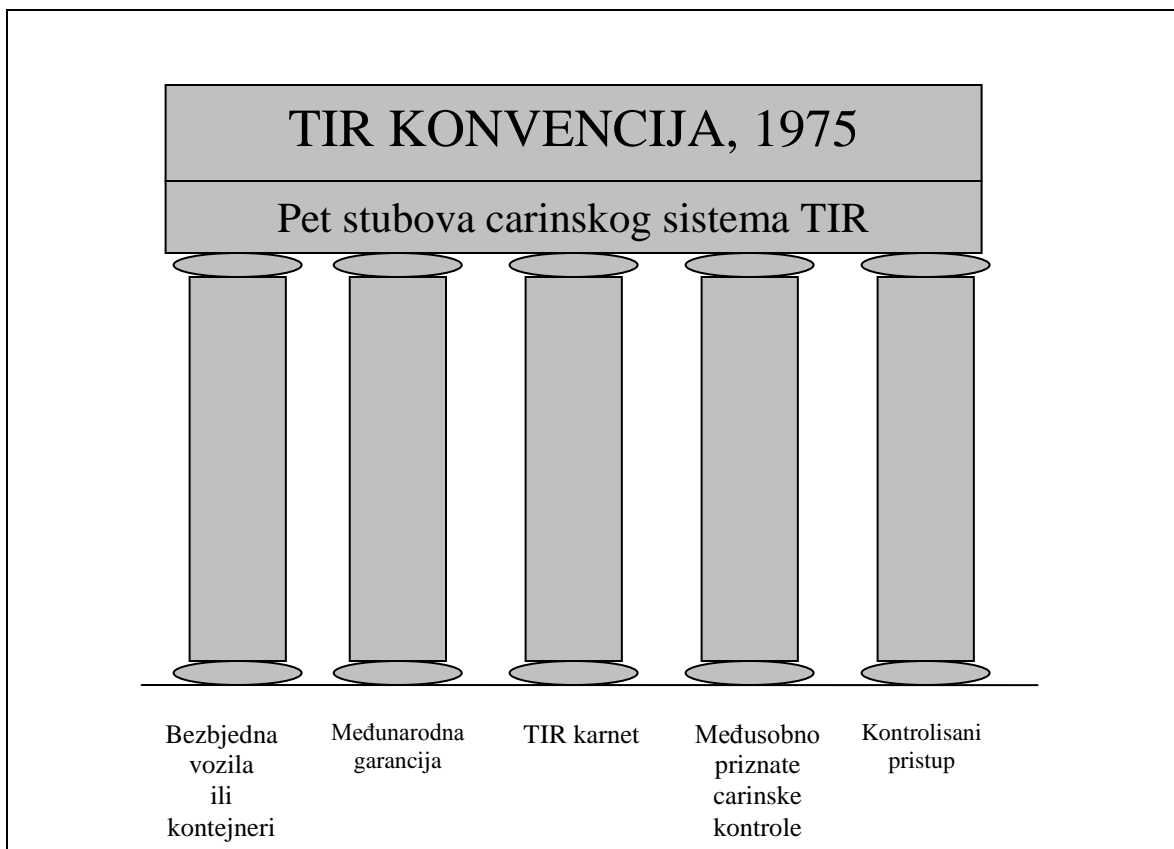
Na kraju smanjenjem smetnji u međunarodnom drumskom saobraćaju koje stvaraju carinske kontrole, ona omogućava izvoznicima i uvoznicima da na lakši način izaberu vrstu prevoza koja najviše odgovara njihovim potrebama.

1.2 NAČELA

U nastavku se daju načela carinskog tranzitnog režima TIR, kako je predviđen Konvencijom TIR 1975. Iz njih se vidi koliko je sistem privlačan za učesnike u prevozu, kao i za carinske organe, obzirom na njegovu jednostavnost i efikasnost.

U cilju da se obezbijedi da roba može usput da se kreće uz minimasne smetnje, a ipak da se carinskim službama u svim tranzitnim zemljama ponudi maksimalno obezbeđenje, režim TIR ima pet osnovnih zahtjeva – pet glavnih stubova carinskog tranzitnog sistema TIR (slika 1):

- (1) roba treba da se prevozi u obezbijedenim vozilima ili kontejnerima;
- (2) dažbine i porezi za koje postoji rizik treba da budu, u toku putovanja, pokriveni jednom međunarodno prihvaćenom garancijom;
- (3) robu mora da prati međunarodno prihvaćen karnet TIR, koji počinje da se koristi u zemlji polaska i služi kao carinski kontrolni dokument u zemlji polaska, tranzita i odredišta;
- (4) mjere carinske kontrole u zemlji polaska treba da prihvate tranzitne zemlje i zemlje odredišta;
- (5) nadležni nacionalni organi treba da odobre pristup postupku TIR, odnosno
 - nacionalnim udruženjima da izdaju karnete TIR i
 - fizičkim i pravnim licima da koriste karnete TIR.

Slika 1: Načela sistema TIR

1.2.1 ODOBRAVANJE DRUMSKIH VOZILA I KONTEJNERA

Što se tiče sigurnosti, Konvencija TIR predviđa da se roba mora prevoziti u kontejnerima ili druskim vozilima kod kojih je odjeljak za robu tako konstruiran da nije moguć pristup unutrašnjosti kada su stvljena carinska obilježja, bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja.

Da bi se postiglo. Kovnecijom su utvrđeni standardi za izradu kao i postupci za odobravanje i roba može da se prevozi na osnovu karneta TIR samo ako su odjeljak za robu druskog vozila ili kontejnera odobreni u skladu sa ovim zahtjevima. Ukoliko kontejner ili odjeljak za robu ispunjava uslove za Konvencije, odgovarajući nacionalni organi, koji treba da budu registrovani i koji odobravaju ili vrpe kontrolu, izdaju uvjerenje o odobrenju za druska vozila ili tablicu o odobrenju za kontejnere.

Ako nacionalni organi, koji odobravaju ili vrše kontrolu, sumnjaju da novi tipovi konstrukcija, koje predlažu proizvođači, ne odgovaraju tehničkim zahtjevima iz Konvencije TIR, oni mogu, preko svojih vladinih organa, da se obrate Radnoj grupi UN/ECE za carinska pitanja u transportu (WP.30) i/ili Administrativni komitet za TIR mogu da objave komentar o svojoj odluci ili, ako se novi tip konstrukcije može prihvatiti,

a nije obuhvaćen Konvencijom TIR, da pripreme, po potrebi, prijedlog za izmjene i dopune teksta Konvencije.

1.2.2 MEĐUNARODNI GARANTNI SISTEM

Drugi osnovni element tranzitnog režima TIR je međunarodni garantni sistem. Sistem je ustanovljen da bi carinske dažbine i porezi za koje postoji rizik, u toku tranzitnih operacija, u svakom trenutku bili pokriveni nacionalnim garantnim udruženjem, u slučaju da učesnik u saobraćaju ne može da bude odgovoran.

Funkcionisanje TIR garantnog sistema je jednostavno. Svako udruženje koje zastupa interese prevoznog sektora u određenoj zemlji i koje je ovlastila carinska služba te zemlje, garantuje plaćanje u toj zemlji svih dažbina i poreza koji se mogu naplatiti u slučaju da dođe do neke nepravilnosti u toku poslova prevoza TIR. Nacionalno garantno udruženje na taj način garantuje za plaćanje svih dažbina i poreza od strane domaćih ili inostranih prevoznika na osnovu karneta TIR, koje je izdalo, ili to nacionalno garantno udruženje, ili udruženje u drugoj zemlji.

Kao što se vidi svaka zemlja ima koristi od garancije koja je obezbijedena na njenoj teritoriji, od svih poslova prevoza TIR koji se obavljaju na njenoj teritoriji. To znači da postoji nacionalni partner kome mogu da se obrate sami carinski organi u slučaju neke nepravilnosti. Stoga se tranzitni sistem TIR može smatrati nastavkom nacionalnog tranzitnog saobraćaja koji se međutim oslanja prije na međunarodne nego na nacionalne mjere, odnosno putovanje koje je pokriveno jednom međunarodno poznatom garancijom.

Sva nacionalna udruženja garanti čine garantni lanac koji povezuje sve zemlje koje primjenjuju Konvenciju TIR. Danas, jedinim postojećim garantnim lancem, koji dobro funkcioniše, upravlja i obezbeđuje ga Međunarodno udruženje za drumske prevoze (IRU) iz Ženeve (Švajcarska), nevladina organizacija koja zastupa interese učesnika u drumskom saobraćaju širom svijeta. Lanac garancija prati nekoliko velikih međunarodnih osiguravajućih kuća a nadzira ga Izvršni odbor TIR. (TITeXB).

U slučaju neke nepravilnosti, prije obraćanja garantnom udruženju, carinski organi bi trebalo kada god je to moguće, da traže naplatu od lica koje je direktno odgovorno. Ukoliko mora da se primijeni garancija (na primjer, zbog bankrotstva lica koje je direktno odgovorno) carinski organi u zemlji gdje je utvrđena nepravilnost uvijek se obraćaju udruženju garantu te zemlje, tako da se problem može riješiti u toj zemlji. Međutim, to udruženje garant će, zahtijevati refundaciju troškova od međunarodnog osiguravajućeg pula.

Novčano ograničen iznos garancije utvrđuje se za svaku zemlju, pojedinačno. Preporučeni maksimalan iznos, koji može da se zahtijeva od svakog nacionalnog udruženja u ovom trenutku iznosi USD 50.000, po jednom karnetu TIR (USD 200.000, na osnovu karneta TIR »Duvan/alkohol«).

1.2.3 KARNET TIR

Kkarneti TIR predstavljaju kičmu sistema TIR i dokaz su postojanja međunarodne garancije za robu koja se prevozi na osnovu sistema TIR.

IRU je, za sada jedina međunarodna organizacija koja je ovlašćena da pod nadzorom Izvršnog odbora TIR (TIRExB), na centralnom nivou izdaje i distribuira karnete TIR nacionalnim garantnim udruženjima, prema uslovima, koji su utvrđeni ugovorom o obavezivanju koji je zaključen sa IRU. Shodno tome, svako nacionalno udruženje izdaje karnete TIR prevoznicima u svojoj zemlji a u skladu sa uslovima utvrđenim u izjavi o obavezivanju koju je prevoznik zaključio sa udruženjem.

Prednje korice karneta TIR i komplet kupona i talonaa u parovima, predstavljaju suštinu funkcionisanja karneta TIR s aspekta provjere koju vrše carinski organi i za funkcionisanje garantnog sistema. Komplet od dva kupona i dva talona koristi se u svakoj zemlji gdje se sprovodi posao TIR.

Podnošenje važećeg karneta TIR sa nazivima, pečatima i potpisima međunarodne organizacije i udruženja izdavača i propisno popunjene od strane vozača daje samo po sebi dokaz postojanja važnosti garancije. Karnet TIR važi sve do okončanja poslova TIR u posljednjoj odredišnoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da je sa njom počeo posao u polaznoj carinskoj ispostavi, u roku koji je odredilo udruženje izdavač.

1.2.4 MEĐUNARODNO PRIZNAVANJE MJERA CARINSKE KONTROLE

Četvrti element na kom se zasniva tranzitni sistem TIR je načelo da mjere carinske kontrole u zemlji polaska treba da priznaju tranzitne zemlje i zemlja odredišta.

Kao posledica ovog načela, roba, koja se po postupku TIR prevozi u zapečaćenim odjeljcima za robu drumskih vozila ili kontejnerima, po pravilu se neće pregledavati u tranzitnim carinskim ispostavama i to je glavna prednost sistema TIR za prevoznike. Ovo ne isključuje pravo da carinske ispostave izvrše pregled na licu mjesta u slučaju da sumnjaju da postoji neka nepravilnost, ali se podrazumijeva čak i predviđa Konvencijom, da se takvi pregledi obave samo u izuzetnim slučajevima.

Ovaj postupak, veoma privlačan za prevoznike u suštini znači da pregled koji se izvrši u polaznoj carinskoj ispostavi prihvataju sve druge carinske ispostave u toku tranzitnog postupka TIR. Kao posledica toga i u cilju da carinski organi steknu povjerenje u sistem TIR, polazna carinska ispostava ima ključnu ulogu.

Zbog toga je potrebno da carinski pregled u polaznoj carinskoj ispostavi bude obavezan i kompletan s obzirom da se na tome zasniva funkcionisanje postupka TIR. Polazna carinska ispostava mora, takođe, prije stavljanja obilježja da provjeri stanje odjeljka za robu drumskog vozila i stanje kontejnera i u slučaju odjeljka za robu ili

kontejnera sa cirađom, stanje cirade i pribora za pričvršćivanje cirada, s obzirom da ova oprema nije obuhvaćena uvjerenjem o odobrenju.

1.2.5 KONTROLISAN PRISTUP SISTEMU TIR

U 1999. godini, Faza I trenutne revizije TIR procesa uvela je određeni broj izmjena Konvencije TIR, kojima su za transportni sektor ustanovljeni dalji uslovi i obaveze prilikom korišćenja sistema TIR. Ove mjere su uvedene da bi se sistem zaštitio od prekršaja, posebno od strane međunarodnog organizovanog kriminala.

U novom Prilogu 9 Konvencije o davanju ovlašćenja od strane nadležnih nacionalnih organa (obično od carinskih organa) nacionalnim udruženjima za karnete TIR, navodi se minimum uslova i zahtjeva koje treba ispuniti za dobijanje takvog ovlašćenja (detalji takvog ovlašćenja mogu biti obezbijeđeni zaključenjem pismenog ugovora ili državnim dekretom). Kako dodatak uz komercijalne zahtjeve koje može da ispostavi međunarodna organizacija (tj. IRU), revidirana Konvencija naznačava da se nacionalno udruženje može ovlastiti za izdavanje karneta TIR samo u slučaju ako najmanje godinu dana postoji kao registrovano udruženje koje zastupa interese transportnog sektora, priloži dokaze o solidnom finansijskom stanju i o stručnoj osposobljenosti svog osoblja, kao i dokaze da nije izvršilo ozbiljan prekršaj carinskih ili poreskih propisa, odnosno da te propise ne krši učestalo. Osim toga, ova udruženja moraju da zakluče pismeni sporazum sa nadležnim organima u zemlji u kojoj su osnovana i moraju, između ostalog, da obezbijede dokaz da su sve njihove finansijske obaveze, nastale prema carinskim organima, pokrivene garancijom.

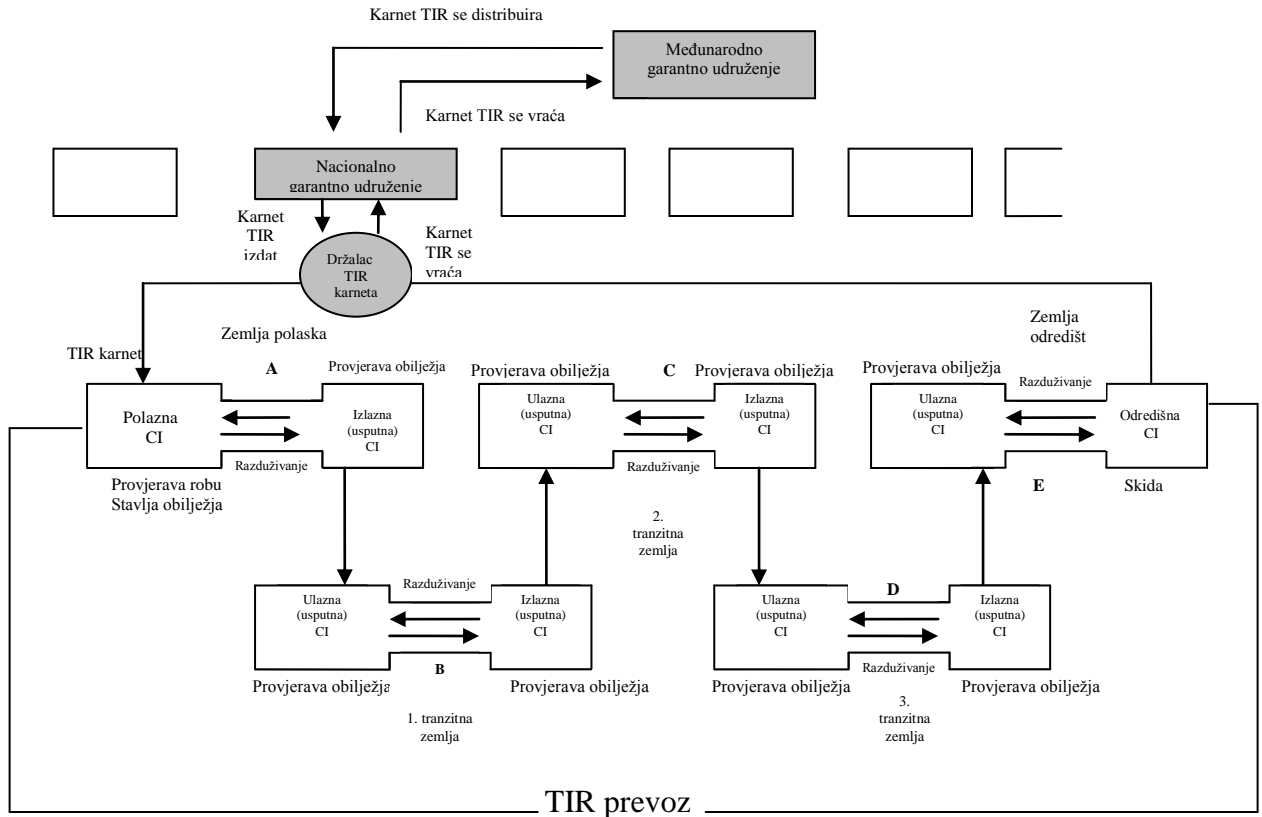
Novim Prilogom 9 takođe se uvodi uslov da carinski organi vrše kontrolu pristupa sistemu TIR od strane svih njegovih korisnika, tj. učesnika u saobraćaju. Minimum uslova i zahtjeva navedenih u Konvenciji uključuje solidno finansijsko stanje, odsustvo ozbiljnih prekršaja carinskih ili poreskih propisa, odnosno učestalog kršenja tih propisa, kao i deponovanje pismene deklaracije kod nacionalnog udruženja koje izdaje karnete TIR, u kojoj su tačno određene odgovornosti prevoznika.

Informacije o svim prevoznicima, koji su ovlašćeni da koriste karnete TIR, centralno su memorisane u međunarodnoj TIR bazi podataka, pod jedinstvenom identifikacionom šifrom, kod Izvršnog odbora TIR u Ženevi. Takođe je, prema članu 38 Konvencije TIR, evidentiran i svaki opoziv ovlašćenja od strane carinskih organa.

1.3 FUNKCIONISANJE SISTEMA TIR

U nastavku je dat šematski prikaz funkcionisanja sistema TIR u praksi, sa posebnim osvrtom na postupke carinske kontrole (vidi sliku 3. dolje).

Slika 2: Funkcionisanje TIR sistema

U polaznoj carinskoj ispostavi, kod koje se obično obavljaju izvozne formalnosti, carina vrši pregled tereta na osnovu karneta TIR, koju je popunio prevoznik. Carina stavlja obilježja na odjeljak za robu taj podatak unosi u karnet TIR, zadržava jedan kupon (bijeli kupon, za zaduženje) i ovjerava njegov odgovarajući talon. Karnet TIR vraća se prevozniku, koji započinje prevoz. Prilikom prelaska granice te zemlje, carina provjerava obilježja, uzima drugi kupon (zeleni kupon za razduženje) iz karneta TIR i ovjerava njegov odgovarajući talon. Vozilo može da napusti zemlju obzirom da se ovjerom oba talona od strane carine, pokazuje da su poslovi TIR u toj zemlji okončani.

Carinski organi sada vrše provjeru na sljedeći način: carinska ispostava na izlazu (tj. na granici) šalje otkinut kupon (zeleni kupon, za razduženje) illi sa kuponom (za zaduženje) koji je ona prvobitno zadržala. Ukoliko nema napomena niti primjedbi od strane izlazne carinske ispostave, poslovi TIR su za tu zemlju okončani, a karnet TIR se smatra ovjerenim bez primjedbi.

Ako se u kuponu (za razduženje), koji je otkinula izlazna carinska ispostava, nalaze primjedbe ili ako taj kupon ne stigne na polazne carinske ispostave, polazna carinska ispostava postavlja upit udruženju garantu u toj zemlji i obavještava ga da je karnet TIR ovjeren s primjedbom ili da uopšte nije ovjerena. Ukoliko objašnjenja koja su data ne zadovoljavaju carinske organe, oni primjenjuju Konvenciju TIR i nacionalno

zakonodavstvo da bi utvrdili iznos poreza i dažbina koji se duguje carini. Ukoliko nije moguće izvršiti naplatu od lica koje je neposredno odgovorno, carinski organi obavještavaju garantno udruženje da će ono morati da plati iznos koji se potražuje.

U svakoj tranzitnoj zemlji, sistem je sličan sistemu koji se primjenjuju u zemlji polaska. Ulazna carinska ispostava u tranzitnoj zemlji provjerava obilježja i otkida jedan kupon (za zaduženje) iz karneta TIR a izlazna carinska ispostava postupa na isti način. Oba kupona se upoređuju radi krajnje kontrole i postupak se okončava ili se, u slučaju nepravilnosti, pristupa postupku koji je gore iznijet. U zemlji odredišta, ako je ulazna carinska ispostava istovremeno i odredišna carinska ispostava, ona ovjerava karnet TIR, zadržava dva kupona (za zaduženje i razduženje) i postaje odgovorna za stavljanje robe pod carinski nadzor druge vrste (skladištenje, uvozno carinjenje itd.). Ako roba mora da se preveze do neke druge carinske ispostave u zemlji, ulazna carinska ispostava postupa kao da je ulazna granična carinska ispostava, dok sljedeća carinska ispostava unutar zemlje postaje odredišna carinska ispostava.

Sistem se normalno primjenjuje na gore opisan način, ali isključivo pravo svake carinske ispostave da vrši kontrolu, ostaje na snazi. Ako carinska ispostava sumnja da je u pitanju prekršaj ili ako pronade da su obilježja lažna, ili ako smatra da je karnet TIR zloupotrijebljen, ona vrši kontrolu robe.

Da bi obezbijedila efikasniju kontrolu, carina može odrediti pravac kojim će se prevoz odvijati, duž kog se vozila, koja moraju da imaju tablicu TIR, mogu lako uočiti. Putovanje mora, takođe, da se obavi u odgovarajućem vremenskom periodu. Vozar koji iz nekog razloga ne može da se pridržava vremena koje je određeno za putovanje ili pravca putovanja (poplava, snijeg, prekid saobraćaja itd.) morao bi da bude u mogućnosti da se sam opravda. U mnogo ozbiljnijim slučajevima (polomljena obilježja, potreba da se roba pretovari u drugo vozilo, teret uništen djelimično ili u potpunosti) vozar mora da pribavi službeni izvještaj od bilo kog lokalnog organa, korišćenjem Zapisnika o nalazu sadržanom u karnetu TIR. Na osnovu takvog izvještaja, carina može da započne istragu kojom bi se utvrdilo da li su tačni.

1.4 ZAKLJUČAK

Sistem TIR, koji je ustanovljen prije više od 50 godina, kao i Konvencija TIR, 1975. pokazali su se kao veoma efikasan međunarodni carinski tranzitni sistem i imali su važnu ulogu u olakšavanju međunarodne trgovine i prevoza, u početku u okviru Evrope, a nedavno i između Evkrope i susjednih oblasti.

Sa brzim razvojem Istočno-Zapadno evropskog saobraćaja i sa pojavom većeg broja novih nezavisnih zemalja u Centralnoj i Istočnoj Evropi, tranzitni sistem TIR je danas znatno suočen sa izazovima bez presjedana. Carinski organi su suočeni sa nepredvidivo većim brojem carinskih prekršaja i slučajeva krijumčarenja, što je rezultat promjena u političkoj, ekonomskoj i socijalnoj situaciji u mnogim zemljama u regionu i zbog čestog znatnog uvećanja carinskih dažbina i poreza.

Šta više, rukovođenje i kontrola tranzitnog sistema TIR stalno nameće probleme nacionalnim carinskim organima koji, uglavnom u novim nezavisnim zemljama, još uvijek moraju da steknu neophodno iskustvo i često nemaju odgovarajuće o adekvatno obučeno osoblje.

Da bi se suprostavile ovakvom neželjenom razvoju, neke vlade mogu da uvedu jednostrane mjere, kao što je zahtjev za dodatnim garancijama za tranzitne poslove TIR, što nije u skladu sa odredbama i u duhu Konvencije TIR.

Dok takve mjere mogu da obezbijede neko privremeno olakšanje, one će podstaknuti druge zemlje ne samo da uvedu slične mjere, već će takođe, uticati da međunarodna trgovina i prevoz budu mnogo skuplji i, eventualno, voditi ka totalnom kolapsu tranzitnog sistema TIR, bez neke vidljive alternative.

Konvencija TIR sama po sebi obezbeđuje izvjestan broj mjera da bi se zaštitili legitimni interesi carinskih organa, kao što je zahtjev za službe praćenja, određivanje pravaca kojima će da se odvija tranzit i smanjennje vremena tranzita. Mogu da se pripreme i druge mjere, ukoliko strane ugovornice Konvencije TIR to žele.

Postojana i dugoročna rješenja mogu se pronaći zajedničkim i usredsređenim djelovanjem svih zainteresovanih strana ugovornica Konvencije TIR. Izvršni odbor TIR, kao i UN/ECE i njegova Radna grupa za carinska pitanja u transportu (WP.30) obezbeđuju forum za takvu saradnju i koordinaciju. Iskustvo je pokazalo da su rješenja za mnoge probleme koji se pojavljuju u primjeni Konvencije TIR pronađena u okviru organa i tijela koji su ustanovljeni u okviru Konvencije TIR i UN/ECE.

Cilj TIR sekretarijata i UN/ECE i njenog sekretarijata je da nastave rad u ovom pravcu i da obezbijede dobro funkcionisanje međunarodne mašinerije daljim unapređivanjem saradnje i koordinacijom između strana ugovornica Konvencije TIR i preduzeća koja se bave prevozom. Osnovno je da se neprekidno poboljšava legalni okvir, u okviru kog tranzitni sistem TIR funkcioniše i da se on odvija bez problema, tako da je tranzitni sistem TIR uvijek u skladu sa zahtjevima preduzeća koja se bave prevozom i carinskih organa.

Ujedinjene nacije, kao univerzalna organizacija, su depozitar Konvencije TIR i obezbeđuju da se, po potrebi, Konvencija TIR prilagodi novim zahtjevima. Prethodno iskustvo je pokazalo da je Konvencija TIR, kao dio aktivnosti za olakšanje prevoza preduzetih u okviru UN/ECE, služila interesima svih zainteresovanih, carinskim organima i učesnicima u prevozu i svakako postoji razlog da se vjeruje da će to i u budućnosti nastaviti.

2 KONVENCIJA TIR, 1975

Ovaj odjeljak sadrži kompletan tekst Konvencije TIR, 1975, od 12. avgusta 2006. Izgled ovog odjeljka proizilazi iz strukture Konvencije TIR.

OBJAŠNJENJA sadržana u Prilogu 6 i Prilogu 7, dio III, Konvencije data su, međutim zajedno sa odredbama Konvencije na koje se odnose (sa izuzetkom crtžena iz Priloga 6). U skladu sa članom 43 Konvencije, objašnjenjima se tumače pojedine odredbe Konvencije i njenih priloga. Objašnjenjima se, takođe, opisuju pojedine preporučene prakse.

Objašnjenjima se ne mijenjaju odredbe Konvencije, niti njenih priloga, već im je svrha da se samo što tačnije objasni njihov sadržaj, značenje i djelokrug. U pogledu odredbi člana 12 Konvencije i priloga 2 koji se odnose na tehničke uslove za odobrenje drumskog vozila za prevoz pod carinskim obilježjem, objašnjenjima se naročito bliže utvrjuju konstrukciona rješenja koja strane ugovornice treba da prihvate prilikom primjene ovih odredbi. Objašnjenjima se takođe, ukazuje koja konstrukciona rješenja ne odgovaraju tim odredbama.

Stoga, objašnjenja predstavljaju sredstvo pomoću kog se odredbe Konvencije i njenih priloga mogu primjenjivati, uzevši u obzir razvoj tehnologije i zahtjeve ekonomičnosti.

Uz odredbe ove Konvencije, nalaze se i **KOMENTARI** koji se na njih odnose. Komentari u TIR priručniku nijesu zakonski obavezujući za strane ugovornice Konvencije TIR, 1975. Oni su međutim važni za tumačenje, ujednačavanje i primjenu Konvencije, obzirom da predstavljaju mišljenje Administrativnog komiteta za Konvenciju TIR, 1975 i Radne grupe za carinska pitanja u transportu Ekonomske komisije za Evropu OUN (UN/ECE), kako je naznačeno u svakom komentaru.. (TRANS/GE.30/55, stav 40)

2.1 CARINSKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PREVOZU ROBE NA OSNOVU KARNETA TIR (KONVENCIJA TIR, 1975)

STRANE UGOVORNICE,

U ŽELJI da olakšaju međunarodni prevoz robe drumskim vozilima,

SMATRAJUĆI da je poboljšanje uslova prevoza jedan od osnovnih faktora za razvoj saradnje među njima,

IZJAŠNJAVAJUĆI se za pojednostavljenje i usklađivanje administrativnih formalnosti u oblasti međunarodnog prevoza, posebno na granicama,

SAGLASILE SU SE o sljedećem:

Glava I

OPŠTI DIO

(a) DEFINICIJE

Član 1

U svrhe ove konvencije izraz:

(a) "TIR prevoz" znači prevoz robe iz polazne carinske ispostave u odredišnu carinsku ispostavu po postupku, zvanom "postupak TIR", predviđenim ovom konvencijom; {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(b) "TIR posao" znači dio TIR prevoza koji se obavlja na teritoriji strane ugovornice, od polazne ili ulazne (usputne) carinske ispostave do odredišne ili izlazne (usputne) carinske ispostave; {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje Član 1 (b)

0.1 (b) Član 1 (b) podrazumjeva da, gdje su nekoliko carinskih ispostava polaska ili odredišta locirane u jednoj ili nekoliko država, može doći do više od jednog TIR posla u ugovornoj strani. Pod tim okolnostima, nacionalni dio TIR prevoza, koji se vrši između dvije uzastopne carinske ispostave, bez obzira da li su to ispostave polaska, odredišta ili usputne carinske ispostava, može se smatrati kao TIR posao.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 25; stupila na snagu 1.Oktobra 2005}

(c) "početak posla TIR" znači da su drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner, zajedno sa teretom i karnetom TIR, koji se na taj teret odnosi, prijavljeni polaznoj ili ulaznoj (usputnoj) carinskoj ispostavi, radi sprovođenja mjera kontrole i da je ta carinska ispostava prihvatila karnet TIR;

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(d) "okončanje posla TIR" znači da su drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner, zajedno sa teretom i karnetom TIR, koji se na taj teret odnosi, prijavljeni odredišnoj ili izlaznoj (usputnoj) carinskoj ispostavi, radi sprovođenja mjera kontrole i da je ta carinska ispostava prihvatila karnet TIR;

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(e) "razduženje posla TIR" znači potvrda carinskih organa da su, na teritoriji strane ugovornice, poslovi TIR okončani na propisan način. Pravilnost postupka utvrđuju carinski organi upoređivanjem podataka ili informacija, koji su na raspolaganju kod odredišne ili izlazne (usputne) carinske ispostave, sa onim na raspolaganju kod polazne ili ulazne (usputne) carinske ispostave;

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(f) "uvozne ili izvozne dažbine i porezi" znači carine i sve ostale dažbine, poreze, naknade ili drugi troškovi koji se naplaćuju za ili u vezi sa uvozom ili izvozom robe, ali ne obuhvata naknade i plaćanja koja su ograničena na iznos približnih troškova za pružene usluge;

Objašnjenje Člana 1 (f)

0.1 (f) Naknade i troškovi, izuzeti u članu 1, tačka f, znače svi iznosi, osim uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza, koje strane ugovornice naplaćuju prilikom ili u vezi sa uvozom ili izvozom. Ovi iznosi su ograničeni na iznos približnih troškova za učinjene usluge i ne predstavljaju posrednu zaštitu domaćih proizvoda ili porez na uvoz ili izvoz u fiskalne svrhe. Te naknade i troškovi obuhvataju, između ostalog, plaćanja koja se odnose na:

- uvjerenja o porijeklu, ukoliko se ona zahtijevaju za tranzit;
- analize, koje vrše carinske laboratorije, u cilju kontrole;
- carinsku kontrolu i ostale postupke carinjenja, koji se vrše van radnog vremena ili van carinskih ispostava;
- sanitarnu, veterinarsku i fitopatološku kontrolu.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(g) "drumsko vozilo" znači ne samo drumsko motorno vozilo, već i prikolica ili poluprikolica, konstruisana za priključivanje takvom drumskom vozilu;

(h) "skup vozila" znači spojena vozila koja se kreću drumom kao jedna cjelina;

(j) "kontejner" znači oprema za prevoz (oprema sandučastog tipa, pokretna cistijerna ili drugo slično sredstvo):

- (i) potpuno ili djelimično zatvorena tako da sačinjava sud za držanje robe;**
- (ii) trajnog karaktera i prema tome, dovoljno jaka za višekratnu upotrebu;**
- (iii) posebno izrađena za lakši prevoz robe, jednim vidom ili sa više vidova prevoza, bez pretovara robe;**
- (iv) izrađena za lako rukovanje, naročito prilikom prenošenja sa jednog vida prevoza na drugi;**
- (v) izrađena tako da se lako može napuniti i isprazniti; i**
- (vi) unutrašnje zapremine najmanje jedan kubni metar;**

"Prenosive karoserije" smatraju se kao kontejneri;

Objašnjenje Člana 1 (j)

- 0.1 (j) Izraz "Prenosiva karoserija" znači odjeljak za robu, koji nema uređaj za pokretanje i koji je izrađen posebno za prevoz na drumskom vozilu i čija je šasija, zajedno sa donjim okvirom konstrukcije, specijalno podešena za tu svrhu. Ovo takođe obuhvata i izmjenljivu konstrukciju, koja predstavlja odjeljak za robu, izrađen posebno za kombinovani prevoz drumom i željeznicom.
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje Člana 1 (i) (i)

- 0.1 (j) (i) Izraz "Djelimično zatvoren" upotrijebljen za opremu u članu 1 tačka (j) (i), odnosi se na opremu, koja se obično sastoji od poda i nadgradnje, koja ograđuje odjeljak za robu, jednak prostoru zatvorenog kontejnera. Nadgradnja se obično pravi od metalnih djelova, koji obrazuju okvir kontejnera. Kontejneri ovog tipa mogu, takođe, da obuhvataju jednu ili više bočnih ili prednjih stranica. U nekim slučajevima, riječ je samo o krovu, koji je postavljen iznad poda i pridržava se pomoću uspravnih gredica. Ova vrsta kontejnera, naročito se koristi za prevoz kabaste robe (npr. motornih vozila).
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(k) "polazna carinska ispostava" znači carinska ispostava strane ugovornice gdje se počinje TIR prevoz, cijelog ili dijela tereta;
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(l) "odredišna carinska ispostava" znači carinska ispostava strane ugovornice gdje se završava TIR prevoz, cijelog ili dijela tereta;
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(m) "usputna carinska ispostava" znači carinska ispostava strane ugovornice preko koje, u toku TIR prevoza, drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner ulaze ili napuštaju teritoriju strane ugovornice;

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(n) "lice" znači i pravna i fizička lica;

(o) "držalac" karneta TIR znači lice kome je, u skladu sa odgovarajućim odredbama Konvencije, izdat karnet TIR i u čije ime je sačinjena carinska deklaracija na obrascu karneta TIR, čime se ukazuje na namjeru da se nad robom sprovede postupak TIR u polaznoj carinskoj ispostavi. Držalac je odgovoran da prijavi drumsko vozilo, kombinaciju vozila ili kontejner, zajedno sa teretom i karnetom TIR, koji se odnosi na tu robu, polaznoj, usputnoj i odredišnoj carinskoj ispostavi i za poštovanje svih odgovarajućih odredbi Konvencije;

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

(p) "teška ili kabasta roba" znači svaki teški ili kabasti predmet, koji se zbog svoje težine, veličine ili prirode, obično ne prevozi u zatvorenom drumskom vozilu ili u zatvorenom kontejneru;

(r) "udruženje garant" znači udruženje koje su carinski organi neke strane ugovornice ovlastili da bude jemac za lica koja koriste postupak TIR.

(b) OBLAST PRIMJENE

Član 2

Ova konvencija se primjenjuje kada je prevoz robe izvršen bez pretovara, u drumskim vozilima, skupu vozila ili kontejnerima, preko jedne ili više granica između polazne carinske ispostave jedne strane ugovornice i odredišne carinske ispostave druge ili iste strane ugovornice, pod uslovom da se jedan dio puta između početka i završetka posla TIR obavlja drumom.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 2

0.2.-1. Član 2 predviđa da se poslovi prevoza, koji se obavljaju na osnovu karneta TIR, mogu započeti i završiti u istoj zemlji, pod uslovom da se jedan dio puta obavi na stranom području. U takvim slučajevima ništa ne sprječava carinske organe zemlje polaska da uz karnet TIR, zahtjevaju i nacionalnu ispravu, kojom se obezbjeđuje ponovni uvoz robe bez plaćanja carine. Međutim, preporučuje se da carinski organi ne insistiraju na upotrebi te isprave, već da umjesto nje, prihvate odgovarajućuju ovjeru na karnetu TIR.

0.2.-2. Odredbe ovog člana dopuštaju da se roba prevozi na osnovu karneta TIR i kada se samo jedan dio puta obavlja drumom. Njima nije precizirano koji dio puta mora da se

obavi drumom, dovoljno je da to bude na dijelu puta između početka i završetka prevoza TIR: međutim, može se desiti da se iz nepredvidljivih razloga, bilo trgovačke prirode, bilo zbog udesa, nijedan dio puta ne može obaviti drumom, uprkos namjere pošiljaoca na početku putovanja. U takvim izuzetnim slučajevima, strane ugovornice mogu prihvatiti karnet TIR, a odgovornost udruženja garanta će ostati na snazi. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Komentar člana 2

Korišćenje karneta TIR

U nekim slučajevima, karneti TIR se koriste samo za putovanja unutar zemlje (npr., iz jedne carinske ispostave u unutrašnjosti do izlazne granične carinske ispostave, bez podnošenja karneta TIR prilikom ulaska u susjednu zemlju) u svrhu dobijanja carinskih obilježja radi sprječavanja zloupotrebe.

Međunarodno udruženje za drumske prevoze (IRU) se obavezuje da će o takvim slučajevima izvještavati nacionalne carinske organe.

{TRANS/GE.30/AC.2/12, tačka 34;TRANS/GE.30/35, tačke 64 i 65}

Korišćenje TIR postupka u slučaju kada dio puta nije obavljen drumom

Prema članu 2 Konvencije, pod uslovom da se neki dio puta između početka i kraja TIR posla obavi drumom, mogu se koristiti i drugi načini prevoza (željeznički, pomorski itd.). Za vrijeme prevoza koji se ne obavlja drumom, držalac TIR karneta može:

- tražiti od carinskih organa da obustavi TIR prevoz u skladu sa odredbama člana 26, stav Konvencije. Da bi se vratio tako obustavljenom TIR prevozom, carinski nadzor i carinska kontrola treba da se obave na kraju prevoza koji se ne obavlja drumom. Ako se cio put u državi odredišta ne obavlja drumom, posao TIR može početi i biti odmah potvrđen kao okončan u carinskoj ispostavi odredišta otcjepljivanjem kupona 1 i 2 karneta TIR. Pod ovim okolnostima, TIR garancija nije potrebna za ostatak puta unutar ove države. Međutim, TIR prevoz se može lako obaviti i kod carinske ispostave smještene na kraju prevoza koji se ne obavlja drumom u drugoj ugovornoj stranu u skladu sa odredbama člana 26 Konvencije; ili

- koristiti TIR postupak. Međutim, u ovom slučaju, držalac treba da uzme u obzir da se TIR posao u datoj državi može primijeniti samo u slučaju da su nacionalni carinski organi u stanju da obezbijede odgovarajući postupak sa karnetom TIR na sljedećim tačkama (kako se primjenjuje): ulaska (usputna carinska ispostava), izlaska (usputna carinska ispostava) i odredišta.

{TRANS/WP.30.AC.2/67, stav 64 i Prilog 4; TIRExB/REP/13/Rev.1, stav 23}

Član 3

Za primjenu odredbi ove konvencije:

(a) Poslovi prevoza moraju da se izvrše:

(i) drumskim vozilima, skupom vozila ili kontejnerima koji su prethodno odobreni pod uslovima navedenim u Glavi III (a), ili

(ii) drugim drumskim vozilima, drugim skupom vozila ili drugim kontejnerima pod uslovima navedenim u Glavi III (c).

(iii) drumskim vozilima ili specijalnim vozilima kao što su autobusi, dizalice, čistači, vozila sa miješalicom za beton, itd. koja se izvoze i stoga se sama po sebi smatraju robom koja ide na sopstveni pogon od carinske ispostave polaska do carinske ispostave odredišta pod uslovima propisanim u Glavi III(c). U slučaju da takva vozila prevoze drugu robu, uslovi koji su navedeni pod tačkama (i) ili (ii), primjenjuju se shodno tome.

(b) Poslovi prevoza moraju da se vrše pod garancijom udruženja koja su ovlašćena u skladu sa odredbama člana 6 i na osnovu karneta TIR, koja odgovara obrascu datom u Prilogu 1 ove konvencije.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 22; stupila na snagu 12.maja 2002}

Komentar člana 3

Drumska vozila, koja se smatraju kao teška ili kabasta roba

Ako se drumska ili specijalna vozila smatraju kao teška ili kabasta roba koja prevozi drugu tešku ili kabastu robu, tako da oba vozila i roba u isto vrijeme ispunjavaju uslove propisane u glavi III (c) Konvencije, potreban je samo jedan TIR karnet koji ima korice i sve kupone za ovjeru propisane članom 32 Konvencije. Ako takvo vozilo prevozi običnu robu u odjeljcima za robu ili u kontejnerima, vozilo ili kontejneri moraju biti prethodno odobreni pod uslovima propisanim glavom III (a) a odjeljak za robu ili kontejner moraju biti plombirani.

Odredbe člana 3 (a) (iii) Konvencije primjenjuju se u slučaju drumskih ili specijalnih vozila koja se izvoze iz države gdje se nalazi carinska ispostava polaska a uvoze se u drugu državu gdje se nalazi carinska ispostava odredišta.

U ovom slučaju, odredbe člana 15 Konvencije koje se odnose na privremeni uvoz drumskih vozila se ne primjenjuju. S toga, carinska dokumenta u pogledu privremenog uvoza takvih vozila se ne zahtijevaju.

{TRANS/WP.30/AC.2/65, stavovi 39 i 40 i Prilog 2; TRANS/WP.30/AC.2/59, stavovi 61 i 62 i Prilog 6; TRANS/WP.30/200, stav 72}

(c) NAČELA

Član 4

Roba koja se prevozi po postupku TIR oslobođena je od obaveze uplate ili polaganja obezbeđenja u usputnim carinskim ispostavama na ime iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza.

Komentar člana 4

Molimo pogledajte komentare objašnjenja 0.8.3. (Dažbine i porezi uz rizik) i člana 23 (Praćenje drumskih vozila)

Član 5

1. **Roba koja se, na osnovu postupka TIR, prevozi u zapečaćenim drumskim vozilima, skupu vozila ili kontejnerima, neće se, po pravilu, pregledati u usputnim carinskim ispostavama.**
2. **Međutim, da bi se izbjegle zloupotrebe, carinski organi mogu, u izuzetnim slučajevima, a naročito kada se sumnja da postoji nepravilnost, izvršiti pregled robe u tim carinskim ispostavama.**

Objašnjenje člana 5

- 0.5. Ovaj član ne isključuje pravo na pregled robe na licu mjesta, ali naglašava da broj tih pregleda treba da bude ograničen. Međunarodni postupak sa karnetom TIR, u stvari, obezbjeđuje veću zaštitu nego što je pružaju nacionalni postupci. Prvo, podaci o robi navedeni u karnetu TIR moraju da se slažu sa podacima iz carinskih isprava koje se mogu zahtjevati u zemlji polaska. Osim toga, tranzitne zemlje i zemlje odredišta zaštićene su kontrolama koje se obavljaju prilikom otpreme i koje ovjeravaju carinski organi polazne carinske ispostave (vidi objašnjenje uz član 19).

Komentar člana 5, stav 2

Pregled kod usputne carinske ispostave ili slučajne kontrole na zahtjev prevoznika

Izuzetni slučajevi, pomenuti u članu 5, stav 2 uključuju one gdje carinski organi sprovode pregled bilo kod usputnih carinskih ispostava ili u toku puta na poseban zahtjev prevoznika, koji ima sumnju da su nastale bilo kakve nepravilnosti u toku TIR posla. U takvoj situaciji, carinski organi ne treba da odbiju sprovođenje pregleda osim ako je zahtjev neosnovan.

U slučajevima kada carinski organi sprovode pregled na zahtjev prevoznika, nastale troškove, zajedno sa svim drugim troškovima koji mogu nastati kao posledica pregleda, snosi prevoznik, u skladu sa odredbama člana 46, stav 1 i njegovih komentara. {TRANS/WP.30/196 ,stavovi 66 i 67 i Prilog 3; TRANS/WP.30/AC.2/63, stav 63 i Prilog 3}

G l a v a II

IZDAVANJE KARNETA TIR

ODGOVORNOST UDRUŽENJA GARANTA

Član 6

1. **Svaka strana ugovornica može da ovlasti udruženja da izdaju karnete TIR, neposredno ili preko odgovarajućih udruženja i da djeluju kao garanti, sve dok je ispunjen minimum uslova i zahteva, navedenih u prilogu 9, dio I. Ovlašćenje će da se povuče, ukoliko više nije ispunjen minimum uslova i zahteva iz priloga 9, dio I. (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)**

2. U određenoj zemlji udruženje će biti odobreno samo ako njegova garancija obuhvata i obaveze nastale u toj zemlji, u vezi sa radnjama izvršenim na osnovu karneta TIR, koje su izdala strana udruženja učlanjena u istu međunarodnu organizaciju u koju je i to udruženje učlanjeno.

Objašnjenje člana 6, stava 2

0.6-2 Carinski organi određene zemlje, na osnovu odredbi ove tačke, mogu odobriti više od jedno udruženje, s tim što ta udruženja preuzimaju solidarnu odgovornost, koja proizilazi iz poslova prevoza koji se obavljaju uz korišćenje karneta TIR, koju je izdalo to udruženje ili su je izdala odgovarajuća udruženja.

2.a Administrativni komitet će ovlastiti jednu međunarodnu organizaciju, kako je navedeno u stavu 2, da preuzme odgovornost za uspešno organizovanje i funkcionisanje međunarodnog garantnog sistema, pod uslovom da ona to prihvati. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

3. Udruženje će izdavati karnete TIR samo licima, kojima nadležni organi strana ugovornica, u kojima su ta lica osnovana ili imaju prebivalište, nisu odbili da pristupe postupku TIR.

(ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

Objašnjenje člana 6, stav 2 a

0.6.2 a-1 Odnos između međunarodne organizacije i njenih članica biće određen pismenim sporazumom o funkcionisanju međunarodnog garantnog sistema. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

0.6.2 a-2 Ovlašćenje dato u skladu sa članom 6.2a biće navedeno u pismenom sporazumu između UNECE i Međunarodne organizacije. Sporazum će propisati da će međunarodna organizacija ispunjavati odgovarajuće odredbe Konvencije, poštovati nadležnosti strana ugovornica Konvencije i usaglasiti se sa odlukama Administrativnog komiteta i zahtjevima Izvršnog odbora TIR.

Potpisivanjem sporazuma, međunarodna organizacija potvrđuje da prihvata odgovornosti koje proističu iz ovlašćenja. Sporazum će se takođe primjenjivati na odgovornosti međunarodne organizacije propisane Prilogom 8, član 10 (b), u slučaju centralizovanog štampanja i distribucije karneta TIR koje omogućava gore pomenuta organizacija. Sporazum će usvojiti Administrativni komitet.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 27; stupila na snagu 12.avgusta 2006}

4. Odobrenje za pristup postupku TIR daće se samo licima koja ispunjavaju minimum uslova i zahtjeva iz priloga 9, dio II ove konvencije. Bez obzira na odredbe člana 38, odobrenje će se povući, ukoliko više nije obezbijedeno ispunjenje tih kriterijuma. (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

5. Odobrenje za pristup postupku TIR daće se u skladu sa postupkom navedenim u prilogu 9, dio II ove konvencije. (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

Član 7

Za obrasce karneta TIR, koje odgovarajuća strana udruženja ili međunarodne organizacije dostavljaju udruženjima garantima, neće se naplaćivati uvozne i izvozne dažbine i porezi i biće oslobođeni od uvoznih i izvoznih ograničenja i zabrana.

Član 8

1. Udruženje garant obavezuje se da će uplatiti uvozne ili izvozne dažbine i poreze, kao i sve zatezne kamate koje se zahtevaju na osnovu carinskih zakona i propisa zemlje u kojoj je uočena nepravilnost u vezi sa poslom TIR. Udruženje se obavezuje da će uplatiti naprijed naznačene iznose, zajedno i uz solidarnu odgovornost sa licem koje duguje te iznose.

*Komentar člana 8, stav 1
Administrativne novčane kazne*

Jemstvo udruženja garanta, predviđeno u članu 8 stav 1, ne obuhvata administrativne novčane kazne ili druge novčane globe. {TRANS/WP.30/137, stavovi 68-70; TRANS/WP.30/AC.2/29, Prilog 3}

Naplata dopunskih novčanih iznosa

Član 8, stavovi 1 i 2 dopušta mogućnost da carinski organi naplaćuju dopunske novčane iznose, kao što su likvidacione štete ili novčane globe, koje se naplaćuju od držaoca karneta TIR, ukoliko se za to ukaže potreba. {TRANS/WP.30/135, stavovi 52-55; TRANS/WP.30/137, stav 69}

2. Kada zakonski propisi jedne strane ugovornice ne predviđaju plaćanje uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza, predviđenih tačkom 1. gore, udruženje garant će se obavezati da plati, pod istim uslovima, sumu koja odgovara iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza kao i bilo kojih zateznih kamata.

Objašnjenje člana 8, stav 2

0.8.2 Odredbe ove tačke primjenjivaće se kada, u slučaju nepravilnosti pomenutih u članu 8 tačka 1, zakoni i propisi strane ugovornice zahtjevaju naplatu iznosa koji nijesu uvozne ili izvozne dažbine ili porezi, kao što su administrativne i druge novčane kazne. Međutim, iznos koji treba naplatiti neće biti viši od iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza, koji bi bili naplativi kada bi roba bila uvezena u skladu sa odgovarajućim carinskim propisima, s tim što ovaj iznos može biti uvećan zateznim kamatama.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 8; stupila na snagu 1. Avgusta 1987}

3. Svaka strana ugovornica odrediće najviši iznos, koji se za karnet TIR može zatražiti od udruženja garanta na osnovu odredbi tač. 1. i 2. gore.

Objašnjenje člana 8, stav 3

0.8.3. Carinskim organima se preporučuje da najviši iznos koji se može zahtijevati od udruženja garanta ograniče na iznos u vrijednosti do 50.000 USD po jednom karnetu TIR. U slučaju prevoza alkohola i duvana, prema dolje navedenim pojedinostima i kada njihove količine prelaze niže naznačene količine, carinskim organima se preporučuje da povećaju iznos koji se zahtijeva od udruženja garanta do 200.000 USD:

- 1) nedanaturisan etil-alkohol alkoholne jačine 80% zapremine ili jači (šifra HS 2207.10),
- 2) nedanaturisan etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80% zapremine; rakije, likeri i ostala alkoholna pića; složeni alkoholni proizvodi za proizvodnju pića (šifra HS 2208)
- 3) cigare, cigarilosi i cigarete, koje sadrže duvan (šifra HS 2402.10)
- 4) cigarete koje sadrže duvan (šifra HS 2402.20)
- 5) duvan za pušenje, sa dodatkom ili bez dodatka zamjene duvana u bilo kom odnosu (šifra HS 2402.30)

Preporučuje se da najviši iznos koji se može zahtijevati od udruženja garanta bude ograničen do 50.000 USD, ukoliko nisu premašene sljedeće količine duvana i alokohola za:

- 1) 300 litara
- 2) 500 litara
- 3) 40.000 komada
- 4) 70.000 komada
- 5) 100 kilograma

Tačne količine (litara, komada, kilograma) naprijed navedenih kategorija duvana i alokohola moraju se upisati u spisak robe u karnetu TIR. {ECE/TRANS/17/Izmjena 17; stupila na snagu 01.oktobra 1994; ECE/TRANS/17/Izmjena 18; stupila na snagu 01.avgusta 1995}

Komentar

Dažbine i porezi uz rizik

U skladu sa odredbama člana 4. Konvencije, roba koja se prevozi po TIR postupku neće se podvrgavati obavezi uplate ili polaganja obezbjeđenja na ime uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza, čak i kada postoji rizik da će te dažbine i porezi biti u vrijednosti iznad 50.000 USD za robu koja se prevozi na osnovu karneta TIR, 200.000 USD za robu koja se prevozi na osnovu «duvan/alkohol» karneta TIR ili sličnog iznosa koji utvrde nacionalni carinski organi. U takvim slučajevima, carinski organi tranzitnih zemalja, a u skladu sa odredbama čl.23 Konvencije, mogu da zahtijevaju da se, o trošku prevoznika, vozila prate na njihovoj teritoriji {TRANS/GE.30/59, stavovi 68-70;TRANS/WP.30/137, stavovi 75 i 76, TRANS/WP.30/159,stav 25}

4. Odgovornost udruženja garanta prema organima zemlje u kojoj se nalazi polazna carinska ispostava počinje od časa kada je carinska ispostava primila

karnet TIR. U narednim zemljama, preko kojih se roba prevozi po postupku TIR, ova odgovornost počinje od časa kada roba uđe u te zemlje ili, ako je posao TIR obustavljen na osnovu člana 26. tač. 1. i 2, od trenutka kada karnet TIR primi carinska ispostava u kojoj se nastavlja prevoz TIR.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

5. Odgovornost udruženja garanta obuhvata, kako robu navedenu u karnetu TIR, tako i drugu robu koja se, iako nije navedena u toj ispravi, nalazi u zapečaćenom delu drumskog vozila ili u zapečaćenom kontejneru. Odgovornost udruženja ne odnosi se na drugu robu.

Objašnjenje člana 8, stav 5

0.8.5. Ako se udruženju garantu postavi pitanje za robu koja nije upisana u karnetu TIR, zainteresovana uprava navešće činjenice na kojima zasniva svoje mišljenje da se ta roba nalazila u plombiranom dijelu drumskog vozila ili plombiranom kontejneru.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 6; stupila na snagu 01.avgusta 1995}

6. Za određivanje dažbina i poreza, pomenutih u tač. 1. i 2. ovog člana, prihvaćće se kao tačni, u nedostatku suprotnih dokaza, podaci o robi koji su navedeni u karnetu TIR.

Objašnjenje člana 8, stav 6

0.8.6. 1. U nedostatku pojedinosti u karnetu TIR, koje su dovoljne da omoguće utvrđivanje iznosa za naplatu za određenu robu, zainteresovane strane mogu podnijeti dokaz o pravoj prirodi te robe.

2. Ako se ne pruži dokaz, dažbine i porezi će se naplatiti po najvećoj stopi koja se primjenjuje na robu obuhvaćenu u karnetu TIR, a ne po jedinstvenoj stopi, bez obzira na vrstu robe.

7. Kada iznosi iz tač. 1. i 2. ovog člana dospiju za plaćanje, nadležni organi će, prije nego što upute zahtjev udruženju garantu, zatražiti, koliko je to moguće, da uplatu izvrše neposredno odgovorna lica.

Objašnjenje člana 8, stav 7

0.8.7. Da bi nadležni organi mogli da zahtijevaju naplatu od neposredno odgovornog ili odgovornih lica, među mjerama koje bi trebalo da preduzmu je da barem dostave obavještenje o nerazduženju posla TIR i/ili da zahtjev za naplatu proslijedi držaocu karneta TIR.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Član 9

1. Udruženje garant će odrediti rok važnosti karneta TIR, uz navođenje krajnjeg datuma važnosti posle koga se isprava ne može više podnijeti polaznoj carinskoj ispostavi radi prijema.

2. U slučaju da je polazna carinska ispostava ispravu primila na dan isteka važnosti ili prije krajnjeg datuma važnosti, kao što je predviđeno tačkom 1. ovog člana, isprava će važiti do okončanja poslova TIR u odredišnoj carinskoj ispostavi.

Član 10

1. Posao TIR mora odmah da se razduži.
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

2. Kada carinski organi neke zemlje razduže karnet TIR, oni ne mogu više zahtijevati od udruženja garanta da isplati iznose navedene u članu 8. tač. 1. i 2, osim ako je potvrda o okončanju TIR posla stečena protivzakonito ili prevarom ili razduženja nije ni bilo.
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 10

0.10. Smatraće se da je potvrda o okončanju posla TIR dobijena protivzakonito ili prevarom kada je posao TIR izvršen korišćenjem odjeljka za robu ili kontejnera koji su adaptirani u svrhe zloupotrebe, ili kada su otkrivene takve protivzakonitosti kao što su upotreba lažnih ili netačnih isprava, zamjena robe, pokušaj povrede carinskih obilježja ili kada je potvrda o razduženju pribavljena drugim nezakonitim sredstvima.

Član 11

1. Ako posao TIR nije razdužen, nadležni organi imaju pravo da zahtijevaju uplatu iznosa pomenutih u članu 8. tač. 1. i 2. samo ukoliko su, u roku od godinu dana, računajući od datuma kada su primili karnet TIR, obavijestili udruženje, pismenim putem o nerazduživanju. Ova odredba će se primjenjivati i u slučaju kada je potvrda o okončanju posla TIR dobijena protivzakonito ili prevarom, u kom slučaju je rok dve godine.
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 11, stav 1

0.11-1.1 Pored obavještenja udruženju garantu, carinski organi bi, takođe, trebali da, što je prije moguće, obavijeste držaoca karneta TIR da posao TIR nije razdužen. To može da se uradi u isto vrijeme kada se dostavlja obavještenje udruženju garantu.
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Komentar člana 11, stav 1

Plaćanje dažbina i taksi

Nadležni organi u svom zahtjevu udruženju garantu, zahtjev treba da svedu samo na naplatu izbjegnutih dažbina i poreza kojima podleže dio robe u odnosu na koju su učinjene nepravilnosti (TRANS/GE 30 /AC 2/12 stav 22 u TRANS/GE 30/grcc 11 stav 8);

Rokovi za dostavljanje obavještenja

U pogledu roka za obavještanje nacionalnog udruženja garanta o nerazduženju karneta TIR presudan je dan prijema a ne dan opreme. Međutim, način dokazivanja prijema obavještenja je prepušten zainteresovanoj carinskoj upravi (preporučena pošta, može npr. da bude dokaz o prijemu). Ako se rok prekorači, nacionalno udruženje garant ne podleže više odgovornosti. (TRANS/GE.30 /AC 2/12 stav 28, (TRANS/GE. 30/35, stav 47 i 48 u TRANS /GE 30/GRCC/11, stavovi 14 i 15.)

Obavještenje udruženju ili udruženjima garantima

Carinski organi treba da odmah obavijeste svoje nacionalno udruženje garanta ili udruženja garante što je prije moguće o slučajevima iz člana 11, stav 1, kada TIR posao nije razdužen. {TRANS/WP.30/192, tačka 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, tačka 46 i Prilog 5}

Obavještenje držaoca TIR karneta

Uslov da je držalac TTIR karneta obaviješten, ispunjen je dostavom na registrovanu adresu. {TRANS/WP.30/192, stavovi 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

2. Zahtjev za plaćanje iznosa navedenih u članu 8. tačka 1. i 2. dostaviće se udruženju garantu, najranije tri mjeseca po isteku datuma kada je to udruženje obaviješteno da posao TIR nije razdužen ili da je potvrda o okončanju posla TIR dobijena protivzakonito ili prevarom, a najkasnije dvije godine po isteku tog datuma. Međutim, u slučajevima koji, u toku gore navedenog roka od dve godine, postanu predmet sudskog postupka, zahtjev za plaćanje mora da se podnese u roku od godinu dana od kada je sudska odluka postala izvršna. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 11, stav 2

0.11-2 Prilikom odlučivanja da li robu ili vozilo pustiti ispod carinskog nadzora ili ne, carinski organi ne bi trebalo da se rukovode činjenicom da je udruženje garant odgovorno za plaćanje dažbina, poreza i zatezних kamata za držaoca isprave kada imaju druga sredstva pravne zaštite interesa za koje su odgovorni.

3. Udruženje garant će imati rok od tri mjeseca, računajući od datuma kada je podnijet zahtjev za plaćanje, u kom treba da uplati, tražene iznose. Uplaćeni iznosi biće vraćeni udruženju, ako se u roku od dvije godine od dana podnošenja zahteva za plaćanje, carinskim organima dostave uverljivi dokazi da, u vezi sa određenim prevozom, nije bilo nikakvih narušavanja propisa.

Objašnjenje člana 11, stav 3

0.11-2 Ako se od udruženja garanta zatraži da, u skladu sa članom 11, plati iznose navedene u članu 8. tač. 1. i 2. i ako u roku od tri mjeseca koji je propisan Konvencijom, udruženje garant to ne učini, nadležni organi mogu, prilikom potraživanja pomenutih iznosa, da se pozovu na nacionalne propise, pošto je u takvim

slučajevima riječ o povredi ugovora o garanciji koji je udruženje garant zaključilo na osnovu nacionalnog zakona.

Glava III

PREVOZ ROBE NA OSNOVU KARNETA TIR

(a) ODOBRAVANJE VOZILA I KONTEJNERA

Član 12

Da bi se koristilo odredbama odeljka (a) i (b) ove glave, svako drumsko vozilo mora, u pogledu konstrukcije i opreme, ispunjavati uslove koji su navedeni u prilogu 2 ove konvencije i mora biti odobreno prema postupku predviđenom u prilogu 3 ove konvencije. Uvjerenje o odobrenju mora da odgovara obrascu koji je dat u prilogu 4.

Komentar člana 12

Uvjerenje o odobrenju

Da bi odgovaralo obrascu iz priloga 4. Uvjerenje o odobrenju mora biti formata A3, koji je presavijen na pola (TRANS/GE.30 /10, stav 33; TRANS/WP. 30/157, stavovi 27-30, TRANS /WP 30AC.2/35, Prilog 6.)

Odredba Uvjerenja o odobrenju i odobrenih tablica

Uvjerenje o odobrenju, kako je navedeno u Prilogu 4 Konvencije, čuva se u vozilu samo za odjeljak za robu na drumskom vozilu, kako je opisano Prilogom 2 članom 1 Konvencije. u slučaju prevoza prenosivih karoserija, kako je definisano Prilogom 6, objašnjenje 0.1 (j) ili kontejnera, odobrena tablica, kako je navedeno u Prilogu 7, dio II Konvencije, treba da bude prikačena na odobrenu prenosivu karoseriju ili odobreni kontejner. {TRANS/WP.30/168, stav 38; TRANS/WP.30/AC.2/39, stav 17}

Član 13

1. Da bi se koristili odredbama odeljka (a) i (b) ove glave, kontejneri moraju da budu konstruisani u skladu sa uslovima utvrđenim u dijelu I priloga 7 i moraju biti odobreni prema postupku navedenom u dijelu II tog priloga.

2. Kontejneri koji su odobreni za prevoz robe pod carinskim obilježjem u skladu sa Carinskom konvencijom o kontejnerima iz 1956. godine, sporazumima koji su proizašli iz te konvencije koji su zaključeni pod pokroviteljstvom Ujedinjenih nacija, Carinskom konvencijom o kontejnerima iz 1972. godine, smatraće se da odgovaraju odredbama iz tačke 1. gore i treba da se prihvate za prevoz po postupku TIR, bez novog odobravanja.

Član 14

1. Svaka strana ugovornica zadržava pravo da odbije da prizna valjanost odobrenja za drumska vozila ili kontejnere koji ne odgovaraju uslovima iz čl. 12. i 13. gore. Bez obzira na to, strane ugovornice izbjegavaće zadržavanje saobraćaja kada su utvrđene neispravnosti od manjeg značaja i ne pružaju mogućnost za krijumčarenje.

2. Prije nego što se ponovo upotrijebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem, svako drumsko vozilo ili kontejner, koji više ne ispunjavaju uslove na osnovu kojih su dobili odobrenje, biće vraćeni u prvobitno stanje ili će se prijaviti za ponovno odobravanje.

(b) POSTUPAK ZA PREVOZ NA OSNOVU KARNETA TIR

Član 15

1. Za privremeni uvoz drumskog vozila, skupa vozila ili kontejnera koji prevoze robu po postupku TIR neće se zahtijevati nikakva posebna carinska isprava. Za drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner, neće se zahtijevati polaganja obezbeđenja.

2. Odredbe stava 1. ovog člana neće spriječavati stranu ugovornicu da u odredišnoj carinskoj ispostavi zahtijeva ispunjenje formalnosti koje su predviđene njenim nacionalnim propisima kako bi obezbijedila da, po okončanju posla TIR, drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner budu ponovo izvezeni.

Objašnjenje člana 15

0.15 Mogu da se pojave izvjesni problemi u slučaju kada se za vozila koja ne podliježu registraciji, kao u nekim zemljama prikolice ili poluprikolice, ne zahtijeva carinska isprava za privremeni uvoz. U tom slučaju mogu se primijeniti odredbe člana 15 s tim da carinski organi obezbijede odgovarajuću zaštitu evidentiranjem podataka o tim vozilima (proizvodnja i brojevi), na kuponima 1 i 2 karneta TIR, koje koriste zainteresovane zemlje kao i na odgovarajućim talonima.

Komentar člana 15

Carinske isprave

Pošto se za vozila ne zahtijeva isprava ili polaganje obezbeđenja, kuponi otkinuti na mestu ulaska i na mestu izlaska koriste se za provjeru. Ukoliko se dogodi da se vozilo uništi, neće se pojaviti problem, u smislu člana 41. Konvencije. Ako bi vozilo jednostavno nestalo, primeniće se postupak na osnovu nacionalnih propisa kojim će se zahtijevati naknada od prevoznika čija je adresa upisana u karnetu TIR (TRANS/GE 30/10, stavovi 26. i 27.)

Carinski postupci

Propis 4151/88 od 21. novembra 1988. (O.I. L 367.31.12.1988, str.1) Evropske ekonomske zajednice (EEZ) o sprovođenju carinskog postupka nad robom koja se uvozi na područje Zajednice i Propis EEZ 1855/89 od 14. juna 1989. (O.I. L 186, 30.06.1989, str.8) o povremenom uvozu prevoznih sredstava, ne mijenjaju carinski postupak utvrđen odredbama Konvencije TIR, 1975 i nisu u suprotnosti sa članom 15. Konvencije TIR, 1975, (TRANS/WP 30/131, stavovi 37. i 38.9)

Član 16

Kada neko drumsko vozilo ili skup vozila obavlja TIR prevoz, na prednjoj i na zadnjoj strani vozila ili skupa vozila pričvršćuje se po jedna pravougaona tablica sa natpisom "TIR", u skladu sa karakteristikama iz priloga 5 ove konvencije. Ove tablice se postavljaju tako da budu dobro vidljive. One se mogu ukloniti ili postaviti ili su izrađene tako da se mogu okrenuti naopak, pokriti ili presaviti ili se na njih mogu postaviti oznake da se prevoz ne obavlja na osnovu postupka TIR.

**(ECE/TRANS/17/Izmjena 16; stupila na snagu 24. Juna 1994.)
{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}**

Komentar člana 16

Tehničke karakteristike tablica TIR

Tablice »TIR« moraju biti od čvrstog materijala u skladu sa tehničkim zahtjevima člana 16. i priloga 5 Konvencije. Ne mogu se prihvatiti samolepljivi natpisi za upotrebu kao tablice »TIR«. (TRANS/WP 30/157, stav 61.)

Član 17

1. Za svako drumsko vozilo ili kontejner treba pojedinačno popuniti po jedan karnet TIR. Međutim, jedan karnet TIR može da se popuni i za skup vozila ili za više kontejnera koji su utovareni na jedno drumsko vozilo ili na skup vozila. U tom slučaju, u spisku robe u karnetu TIR, treba odvojeno naznačiti sadržaj svakog vozila u skupu vozila ili svakog kontejnera.

Objašnjenje člana 17, stav 1

0.17-1 Odredba da se u spisku robe koja se prevozi na osnovu karneta TIR, mora odvojeno navesti sadržaj svakog vozila u skupu vozila ili svakog kontejnera, ima jedino za cilj uprošćavanje carinskog pregleda sadržaja vozila ili kontejnera. Stoga ovu odredbu ne treba tumačiti kruto, tako da se svako odstupanje između stvarnog sadržaja vozila ili kontejnera i sadržaja upisanog u spisak robe ne smatra povredom odredbi Konvencije.

Ako prevoznik podnese nadležnom organu dokaze da sva roba koja je upisana u spisak robe odgovara ukupnoj količini robe utovarene na skup vozila ili u kontejnere, koja se prevozi na osnovu karneta TIR, bez obzira na odstupanje, to se po pravilu neće smatrati povredom carinskih zahteva.

2. Karnet TIR važi samo za jedno putovanje. Isprava treba da sadrži najmanje onoliko odvojivih kupona za zaduženje i razduženje koliko je potrebno za obavljanje određenog TIR prevoza.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 17, stav 2

0.17-2 U slučaju selidbenih stvari može se primijeniti postupak predviđen u tački 10(c) Pravila za upotrebu karneta TIR, s tim da se spisak ovih stvari svede na razumnu mjeru.

Komentar člana 17

Izdavanje TIR karneta za drumske konvoje i skup traktorskih poluprikolica

Carinski organi u polaznoj carinskoj ispostavi odlučuju da li će izdati jedan ili više karneta TIR za skup vozila ili za nekoliko kontejnera utovarenih na jedno drumsko vozilo ili na skup vozila kao što je to definisano u članu 1 (g) i (h) Konvencije. Kada se karnet TIR jednom popuni, nije dopušteno, u skladu sa članom 4. Konvencije, zahtijevati dopunske karnete TIR u usputnim carinskim ispostava. (TRANS/WP, 30/157, stav 26.)

Izdavanje TIR karneta za različite vrste roba, koje sadrže običnu robu i tečku ili kabastu robu

Kada se odlučuje o broju TIR karneta koji je potreban za prevoz različitih vrsta roba, koje sadrže običnu robu i tečku ili kabastu robu, polazna carinska ispostava uzima u obzir posebne odredbe člana 32, prema kome, za prevoz teške ili kabaste robe, i talon i kuponi, treba da nose natpis »teška ili kabasta roba«. Obzirom da se ovaj natpis ne primjenjuje na običnu robu koja se prevozi pod carinskim obilježjem, posebni TIR karnet (ili TIR karneti) zahtijevaće se za prevoz obične robe.

{TRANS/WP.30/AC.2/71, Prilog 3; TRANS/WP.30/206, stav 57}

Istovremeno korišćenje TIR karneta

Kada polazna carinska ispostava prihvati nekoliko TIR karneta za jedan TIR prevoz, ova carinska ispostava naznačiće u rubrici »Za službenu upotrebu« sve redne brojeve ovih TIR karneta na svim talonima prihvaćenih karneta. {TRANS/WP.30/AC.2/71, Prilog 3; TRANS/WP.30/208, stav 52}

Član 18

U okviru TIR prevoza može biti uključeno više polaznih i odredišnih carinskih ispostava, s tim da polaznih i odredišnih carinskih ispostava može biti najviše četiri. Karnet TIR može se podnijeti odredišnoj carinskoj ispostavi samo ako su sve polazne carinske ispostave primile karnet TIR.

(ECE/TRANS/17/Izmjena 10; stupila na snagu od 23. Maja 1989)

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 18

0.18-1 Za nesmetano funkcionisanje postupka TIR od suštinskog je značaja da carinski organi jedne zemlje odbiju da izlaznu carinsku ispostavu naznače kao određenu carinsku ispostavu za posao prevoza koji se nastavlja u susjednoj zemlji, koja je takođe strana ugovornica ove konvencije, ukoliko ne postoje posebni razlozi koji taj zahtjev opravdavaju.

0.18-2 1. Roba mora biti utovarena tako da se pošiljka, koja će se istovariti u prvom mjestu istovara, može skinuti sa vozila ili kontejnera, a da pri tom nije potrebno istovariti ostale pošiljke, koje će se istovariti u drugim mjestima istovara.

2. Kada posao prevoza obuhvata istovar u više od jedne carinske ispostave, neophodno je da se, posle djelimičnog istovara, podatak o tome unese u rubriku 12 u svim preostalim spiskovima robe u karnetu TIR i da se istovremeno na ostalim kuponima kao i na njihovim odgovarajućim talonima unese podatak o novopostavljenim obilježjima.

Komentar člana 18

Više polaznih i/ili određinskih carinskih ispostava

Posao TIR može da obuhvati više od jedne polazne i/ili određinske carinske ispostave u jednoj ili više zemalja, pod uslovom da ukupan broj polaznih i određinskih carinarnica ne prelazi četiri. U skladu sa pravilom broj 6, koji se odnosi na korišćenje karneta TIR (Prilog 1 Konvencije, obrazac TIR karneta, verzije 1 i 2, strana 3 korica), za svaku dodatnu carinsku ispostavu polazišta ili određišta, zahtijevaju se dva dodatna talona. Ispunjavanje talona TIR karneta, kadgod je uključeno nekoliko carinskih ispostava polazišta/određišta, treba raditi na takav način da robu, koja je naknadno utovarena/istovarena kod različitih carinskih ispostava, treba dodati/prekrižiti sa spiska robe (rubrike 9, 10 i 11) a carinske ispostave polazišta/određišta treba da odobre naknadni utovar/istovar robe na osnovu rubrike 16.

{TRANS/GE.30/55, stav 22; TRANS/WP.30/141, stavovi 39-41; TRANS/WP.30/AC.2/31, Prilog 3; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i prilog 5}

Mogućnosti za povećanje ukupnog broja mjesta za utovar i istovar na više od četiri u izuzetnim slučajevima

Na osnovu člana 18 i br. 5 Pravilnika vezano za upotrebu TIR karneta (Prilog 1), jedan TIR prevoz ne može da obuhvati više od četiri mjesta za utovar i istovar. Da bi se povećao ukupan broj mjesta za utovar i istovar tokom jedne transportne operacije, drumsko vozilo ili skup vozila ili kontejnera mogu da sprovedu više TIR prevoza naizmjenično ili odjednom, gdje je svaki od njih pokriven posebnim TIR karnetom. U tu svrhu, mogu se upotrijebiti sljedeće opcije:

- (i) Naizmjenična upotreba dva TIR karneta za jednu transportnu operaciju u skladu sa komentarima člana 28 "Mogućnost upotrebe dva TIR karneta za jedan TIR prevoz". Prvi TIR karnet može da obuhvati i do 4 carinske ispostave polaska i određišta. Nakon njegovog okončanja u četvrtoj carinskoj ispostavi, može se otvoriti novi TIR karnet koji bi se koristio za ostali dio transportne operacije. Treba napraviti odgovarajući natpis u oba TIR karneta da bi se to naznačilo. Na taj način,*

posljednja carinska ispostava odredišta pokrivena prvim TIR karnetom postaje ispostava polaska za drugi TIR karnet koji može obuhvatati do tri carinske ispostave odredišta. U prvom TIR karnetu, sva roba upućena u carinske ispostave odredišta drugog TIR karneta treba da se naznači kao namijenjena za posljednju carinsku ispostavu odredišta. Takva procedura može da pokriva do sedam carinskih ispostava polaska i odredišta. Da bi se ispunili uslovi propisani članom 2 Konvencije, neophodno je da oba TIR transporta budu obavljena preko najmanje jedne granice. S obzirom da se dva TIR karneta koriste jedan za drugim, samo jedna TIR garancija važi u tom trenutku;

- (ii) *Istovremena upotreba više drumskih vozila (npr. Skup vozila) ili više kontejnera. U skladu sa članom 17, stav 1 TIR Konvencije, za svako drumsko vozilo ili kontejner može se izdati poseban TIR karnet. Svaki TIR karnet može pokrivati do četiri mjesta za utovar i istovar. Carinska ispostava(e) polaska treba da navede sve referentne brojeve ovih TIR karneta u polje „Za službenu upotrebu“ na svim kuponima svakog prihvaćenog TIR karneta.*

Koja god opcija da se koristi, pošiljke koje treba da se istovare na različitim mjestima za istovar treba da se razdvoje jedne od drugih, kao što je propisano u Objašnjenju 0.18-2, stav 1.

(TRANS/WP.30/208, stav 28 i Prilog; TRANS/WP.30/AC.2/71, stav 71 i Prilog 3)

Komentar objašnjenja 0.18-2

Istovar robe

Termin "istovar" naročito iz Objašnjenja 0.18-2 ne podrazumijeva uvijek fizičko izmještanje robe iz vozila ili kontejnera, na primjer, u slučajevima kada se transportna operacija nastavlja istim vozilom ili kontejnerom nakon što je TIR prevoz završen. Međutim, ako je TIR prevoz završen za dio tovara robe a nastavlja se za ostatak tovara, prethodni će biti fizički uklonjen iz plombiranog tovarnog prostora ili kontejnera ili, u slučaju teške ili kabaste robe, odvojen od ostatka teške ili kabaste robe za koju se TIR prevoz nastavlja.

{TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5; TRANS/WP.30/192, stav 26}

Član 19

Robu i drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner treba, zajedno sa karnetom TIR, prijaviti polaznoj carinskoj ispostavi. Carinski organi zemlje polaska preduzeće neophodne mjere da provjere ispravnost spiska robe, da stave carinska obilježja ili da provjere carinska obilježja koja su, pod odgovornošću tih carinskih organa, stavila lica propisano ovlašćena da to učine.

Objašnjenje člana 19

0.19. Zahtjev da polazna carinska ispostava treba da provjeri ispravnost spiska robe obuhvata potrebu da se provjeri da li se podaci iz spiska robe podudaraju sa podacima u izvoznim ispravama kao i u prevoznim ili drugim trgovačkim ispravama koje se odnose na tu robu. Polazna carinska ispostava će, takođe, morati da izvrši i pregled robe. Polazna carinska ispostava, takođe, mora, prije stavljanja obilježja, da provjeri stanje vozila ili kontejnera, a

u slučaju vozila ili kontejnera sa cirađom, stanje cirade i pribora za pričvršćivanje cirade, pošto ta oprema nije obuhvaćena Uvjerenjem o odobrenju.

Komentar člana 19

Pregled u polaznoj carinskoj ispostavi

Da bi sistem TIR funkcionisao bez problema bitno je da carinski pregled u polaznoj carinskoj ispostavi bude obavezan i kompletan, pošto funkcionisanje postupka TIR zavisi od toga. Posebno je potrebno spriječiti sledeće:

- *lažnu prijavu robe što omogućava da se za vrijeme putovanja roba zamijeni drugom (npr. utovarene cigarete, ali su prijavljene tapete, pa se kasnije cigarete istovare, a utovare tapete).*
- *prevoz robe koja nije upisana u spisak robe u karnetu TIR (npr. cigarete, alkohol, droga, oružje) (TRANS/GE 30/AC. 2/12, TAČKA 31; TRANS/GE 30/ GRCC/11, tačke 19/21).*

Falsifikovanje odobrenja za TIR karnet ispostave polaska

U cilju izbjegavanja strogih kontrola u carinskim ispostavama polaska, prevaranti mogu pokušati da falsifikuju odobrenje carinske ispostave polaska inače originalnog TIR karneta upotrebom lažnih carinskih pečata i plombi. Ovakve zloupotrebe su veoma opasne, jer prema odredbama TIR Konvencije, carinski organi zemalja tranzita i zemalja odredišta se obično oslanjaju na provjere izvršene u carinskoj ispostavi polaska. Stoga, carinska ispostava(e) polaska, koja je locirana u zemlji(ama) polaska, igra(ju) ključnu ulogu u otkrivanju takvih prevarantskih aktivnosti i treba da provjeri autentičnost postavljenih plombi, TIR karneta i ostale prateće dokumentacije (npr. Izvozna deklaracija za robu, CMR pošiljke itd.) koju obično ovjerava carinska ispostava polaska. Ukoliko je potrebno, pomenuta carinska ispostava na polasku treba da sprovede sve ostale potrebne carinske procedure u vezi sa TIR operacijom u zemlji(ama) polaska. {TIRExB/REP/2003/18, stav 29; TRANS/WP.30/AC.2/75,stav 61 i Prilog 3 i TRANS/WP.30/AC.2/75/Ispravka.3}

Specifikacije za carinske plombe

TIR Konvencija se ne bavi pitanjem standarda i zahtjeva za carinske plombe. Jedino propisuje, kao uopšteno pravilo, da Strane Potpisnice moraju prihvatiti carinske plombe postavljene od strane drugih Strana Potpisnica. Stoga, sloboda odluke o specifikaciji carinskih plombi je ostavljena nacionalnim carinskim organima. U cilju da se obezbijedi efektivnost carinskog plombiranja, poželjno je da carinske uprave koriste plombe koje podliježu posljednjim međunarodnim zahtjevima u ovom polju. U tom kontekstu, pažnja carinskih organa se skreće na minimum zahtjeva propisanih u Posebnom prilogu E, Poglavlje 1 Međunarodne Konvencije o pojednostavljivanju i harmonizaciji carinskih procedura (revidirana Kjoto Konvencija). Dodatno, mogu se osvrnuti na smjernice za poglavlje 6 Opšteg Priloga pomenute Konvencije, razrađeno pod okriljem Svjetske Carinske Organizacije (SCO). {TRANS/WP.30/216, stav 67 i Prilog 2 i TRANS/WP.30/216/Corr.1; TRANS/WP.30/AC.2/77, stav 54 i Prilog 3}

Član 20

Za dio putovanja koje se odvija na sopstvenom području, carinski organi mogu utvrditi rok i zahtijevati da se drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner kreće određenim pravcem.

Objašnjenje člana 20

0.20 Prilikom određivanja rokova za prevoz robe u svom području, carinski organi moraju, između ostalog, da vode računa i o propisima kojih prevoznici moraju da se pridržavaju, a koji se odnose na radno vrijeme i na obavezan odmor za vozače drumskih vozila. Preporučuje se da ti organi koriste svoje pravo za određivanje pravca putovanja, samo kada smatraju da je to preko potrebno.

Komentar člana 20

Kada su prekršene odredbe čl. 20 i 39. i kada se zahtijevaju novčane kazne, one se ne moraju tražiti od udruženja garanta već samo od držaoca karneta TIR ili lica odgovornog za prekršaj. (TRANS/GE 30/AC, 2/14, stav 29; TRANS/GE, 30/39, stav 30).

Član 21

Drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner, prijaviće se carinskim organima u svakoj usputnoj carinskoj ispostavi kao i u odredišnoj carinskoj ispostavi radi kontrole, sa robom i karnetom TIR, koja se odnosi na tu robu.

Objašnjenje člana 21

0.21-1 Odredbe ovog člana ne osporavaju pravo carinskim organima da, osim zapečaćenog odeljka za robu, izvrše pregled ostalih dijelova vozila.

0.21-2 Ulazna carinska ispostava može da vrati prevoznika u izlaznu carinsku ispostavu susjedne zemlje, ukoliko utvrdi da ta carinska ispostava nije sprovela postupak carinjenja ili da postupak carinjenja nije izvršen na propisan način. U takvim slučajevima ulazna carinska ispostava u karnet TIR unosi napomenu za odnosnu izlaznu carinsku ispostavu.

0.21-3 Ako carinski organi u toku pregleda uzmu uzorke robe, oni bi trebalo da u spisak robe u karnetu TIR unesu napomenu sa potpunim podacima o uzetoj robi.

Komentar člana 21

Okončanje TIR operacije u carinskoj ispostavi polaska (usputnoj) i u carinskoj ispostavi odredišta

Okončanje kod usputne CI

Drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner su prijavljeni radi kontrole polaznoj carinskoj ispostavi (usputnoj) zajedno sa tovarom i TIR karnetom vezanim za njega

Djelimično okončanje

Drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner su prijavljeni radi kontrole carinskoj ispostavi odredišta zajedno sa tovarom i TIR karnetom vezanim za njega a praćeno je djelimičnim istovarom.

Krajnje okončanje

Drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner prijavljeni su posljednjoj carinskoj ispostavi odredišta radi kontrole zajedno sa tovarom ili ostatkom tovara u slučaju prethodnih djelimičnih okončanja i TIR karnetom koji se na njega odnosi. {TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Član 22

1. Kao opšte pravilo, osim u slučajevima kada vrše pregled robe u skladu sa članom 5. tačka 2, carinski organi usputnih carinskih ispostava svake strane ugovornice, priznaće carinska obilježja drugih strana ugovornica, pod uslovom da ista nisu oštećena. Međutim, pomenuti carinski organi mogu, ukoliko je to neophodno radi kontrole, da stave svoja obilježja.

2. Carinska obilježja koja na ovaj način prizna određena strana ugovornica uživaće na teritoriji te strane ugovornice istu pravnu zaštitu kao i nacionalna obilježja.

Komentar člana 22

Specifikacije za carinske plombe

TIR Konvencija se ne bavi pitanjem standarda i zahtjeva za carinske plombe. Jedino predviđa, kao opšte pravilo, da Strane Potpisnice moraju da prihvate carinsku plombu koju je postavila neka druga Strana Potpisnica. Stoga, sloboda odluke o specifikaciji za carinske plombe ostavljena je nacionalnim carinskim organima. Međutim, u cilju da se obezbijedi visoka bezbjednost carinske plombe, neophodno je da carinske uprave koriste plombe koje odgovaraju modernim međunarodnim standardima i zahtjevima u ovom polju. U ovom kontekstu, pažnja carinskih organa skreće se na smjernice za Poglavlje 6 Opšteg Priloga za Međunarodnu Konvenciju o pojednostavljivanju i harmonizaciji carinskih procedura (revidirana Kjoto Konvencija) kao i na minimum zahtjeva za carinske plombe propisanih u posebnom Prilogu E, Poglavlje 1 pomenute Konvencije razrađene pod okriljem Svjetske Carinske Organizacije (WCO) {TRANS/WP.30/216, stav 67 i Prilog 2 i TRANS/WP.30/216/Ispravka.1; TRANS/WP.30/AC.2/77 stav 54 i Prilog 3}

Član 23

Carinski organi mogu izuzetno i u posebnim slučajevima zahtijevati:

(a) da se drumska vozila, skup vozila ili kontejneri sprovede pod pratnjom na području njihove zemlje, o trošku prevoznika;

(b) da se u toku putovanja izvrši pregled drumskih vozila, skupa vozila ili kontejnera kao i njihovog tereta.

Komentar člana 23

Praćenje drumskih vozila

U skladu sa odredbama člana 4. Konvencije, roba koja se prevozi po postupku TIR neće se podvrgavati obavezi uplate ili polaganja obezbeđenja na ime uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza čak i kada postoji rizik da će te dažbine i porezi biti u vrijednosti iznad 50.000 USD za redovne isprave za TIR (karnete TIR), 200.000 USD za robu koja se prevozi na osnovu isprave za TIR »Duvan, alkohol« (»Tobacco/Alcohol« karneta TIR) ili sličnog iznosa koji utvrde nacionalni carinski organi. U takvim slučajevima carinski organi tranzitnih zemalja, a u skladu sa odredbama člana 23. Konvencije, mogu da zahtijevaju da se o trošku prevoznika, vozila sprovede pod pratnjom na njihovom području. I u takvim slučajevima, a posebno kada nema drugog pismenog dokaza koji da prevoznik, carinskim organima se preporučuje, da na zahtjev prevoznika, unesu na kupon br.1 TIR karneta u rubrici »Razno« riječ «pratnja«, nakon kratkog opisa razloga, koji su doveli do takve pratnje.

(TRANS/GE 30/59 stavovi 34. i 35; TRANS/ WP. 30/137, stavovi 75. i 76; TRANS/WP.30/159, stav 25., TRANS/WP.30/194, stav 63; TRANS/WP.30/AC.2/63,stav 63 i Prilog 3)

Član 24

Ako carinski organi, u toku putovanja ili u nekoj usputnoj carinskoj ispostavi, izvrše pregled tereta, drumskog vozila, skupa vozila ili kontejnera, oni će na kuponima karneta TIR koji se koriste u njihovoj zemlji, na njihovim odgovarajućim talonima, kao i na kuponima koji ostaju u karnetu TIR, upisati podatke o novopostavljenim obilježjima, kao i o vrsti obavljene kontrole.

Član 25

Ako se u toku putovanja pod nekim drugim okolnostima polome carinska obilježja, a ne onim predviđenim čl. 24. i 35, ili se roba uništi ili ošteti, a da obilježja nisu oštećena, primijeniće se postupak za korišćenje karneta TIR, koji je naveden u prilogu 1 ove konvencije, bez obzira na mogućnosti primjene odredbi nacionalnih propisa i popuniće se i ovjeriti zapisnik o nalazu koji se nalazi u karnetu TIR.

Član 26

1. Kada se dio prevoza na osnovu karneta TIR, obavlja preko područja neke države koja nije strana ugovornica ove konvencije, prevoz TIR će se privremeno odložiti za taj dio putovanja. U tom slučaju, carinski organi strane ugovornice na čijem se području putovanje nastavlja prihvatit će karnet TIR radi ponovnog započinjanja

prevoza TIR, pod uslovom da su carinska obilježja i identifikacione oznake ostali neoštećeni. Kada carinska obilježja ne ostanu netaknuti, carinski organi mogu prihvatiti TIR karnet za nastavak TIR transporta u skladu sa odredbama Člana 25 {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002} {ECE/TRANS/17/Izmjena 24; stupila na snagu 19.septembra 2004}

2. Isti postupak primijenit će se kada držalac isprave ne koristi karnet TIR za jedan dio putovanja na području neke strane ugovornice zbog postojanja postupka carinskog tranzita koji je više pojednostavljen ili kada nije potrebno korišćenje carinskog tranzita.

3. U takvim slučajevima carinske ispostave, u kojima je prevoz TIR privremeno obustavljen ili ponovo prihvaćen, smatraće se usputnim izlaznim, odnosno usputnim ulaznim carinskim ispostavama, zavisno od slučaja. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Komentar člana 26

Obustavljanje TIR transporta kod Strana Potpisnica u slučaju kada ne postoji odobreno garantno udruženje

Član 26 se takođe odnosi na Strane Potpisnice u slučaju kada ne postoji odobreno garantno udruženje i kada se, samim tim, odredbe Konvencije ne mogu primijeniti, u skladu sa članom 3, stav (b). Lista takvih Strana Potpisnica je utvrđena od strane TIR Administrativnog Komiteta i TIR Izvršnog Odbora (TIRExB) na osnovu dokumentacije koju su Strane Potpisnice priložile TIRExB-u shodno odredbama Priloga 9, Dio 1 Konvencije. {TRANS/WP.30/AC.2/63, stavovi 59 i 60 i Prilog 3}

Upotreba TIR procedure u slučaju kada dio putovanja nije obavljen drumom

U skladu sa članom 2 Konvencije, dok god je dio putovanja između početka i kraja TIR prevoza obavljen drumom, ostali načini transporta (željeznica, unutrašnji vodeni putevi itd.) mogu se koristiti. Za vrijeme etape puta koja se ne odvija na drumu, nosilac TIR karneta može ili:

- *da zamoli carinske organe da obustave TIR prevoz u skladu sa odredbama člana 26, stava 2 Konvencije. Da bi se nastavio obustavljeni TIR prevoz, carinski tretman i carinska kontrola treba da budu dostupni na kraju etape puta koja se ne odvija na drumu. Ukoliko se kompletan dio putovanja u zemlji polaska ne obavlja na drumu, TIR posao može da se započne i odmah ovjeri kao okončana u carinskoj ispostavi polaska otkidanjem oba vaučera br. 1 i br. 2 TIR karneta. Pod ovim okolnostima, nema TIR garancije za ostatak putovanja unutar ove zemlje. Međutim, TIR prevoz se lako može nastaviti u carinskoj ispostavi koja je smještena na kraju etape puta koja se ne odvija na drumu u nekoj drugoj Strani Potpisnici u skladu sa odredbama člana 26 Konvencije; ili*
- *da upotrijebi TIR proceduru. Međutim, u ovom slučaju nosilac bi trebalo da uzme u obzir da TIR posao u datoj zemlji može da se primijeni samo u slučaju kada su nacionalni carinski organi u poziciji da omoguće odgovarajući tretman TIR karneta na sljedećim mjestima (po potrebi): ulaz (usputna), izlaz (usputna) i odredište. {TRANS/WP.30.AC.2/67, stav 64 i Prilog 4; TIRExB/REP/13/Rev.1, stav 23}*

Član 27

U skladu sa odredbama ove konvencije, a posebno člana 18, umesto prvobitno naznačene odredišne carinske ispostave može da se naznači druga odredišna carinska ispostava.

Član 28

1. Carinski organi će, bez odlaganja, ovjeriti da je posao TIR okončan. Okončanje posla TIR može da bude ovjereno sa ili bez primjedbe: ako je okončanje overeno sa primjedbom, to će biti iz razloga koji su povezani sa samim poslom TIR. Ovi razlozi treba da budu jasno navedeni u karnetu TIR. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

2. U slučajevima kada se roba stavlja pod neki drugi carinski postupak ili pod neki drugi sistem carinske kontrole, sve nepravilnosti koje mogu da nastanu u toku tog drugog carinskog postupka ili sistema carinske kontrole, neće se kao takvi pripisati držaocu karneta TIR ili bilo kom drugom licu koje postupa u njegovo ime. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Objašnjenje člana 28

0.28 Korišćenje karneta TIR mora da se ograniči samo u svrhe za koje je i namjenjena, odnosno za poslove tranzita robe. Karnet TIR ne smje se, na primjer, koristiti za uskladištenje robe pod carinskim nadzorom u mjestu odredišta. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Komentari člana 28

Vraćanje karneta TIR držaocu karneta ili bilo kom drugom licu koje ga zastupa

Mora se naglasiti da je, neodložno vraćanje karneta TIR, bez obzira da li je isprava razdužena sa primjedbom ili bez primjedbe, osnovna dužnost odredišne carinske ispostave. Ovo ne samo da olakšava kontrolu udruženju koje je izdalo karnet i međunarodnoj organizaciji pomenutoj u članu 6, već takodje, omogućava da ove organizacije, pošto se vrati karnet, izdaju novi karnet držaocu, pošto je broj karneta, koji se nalaze u upotrebi u bilo kom vremenu (u posjedu držaoca) ograničen.

{TRANS/GE.30/AC.2/12, stav 33; TRANS/GE.30/GRCC/11, stavovi 24 i 25; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Mogućnost korišćenja dva karneta TIR za samo jedan TIR prevoz

Ponekad broj kupona u karnetu TIR nije dovoljan da se obavi cjelokupan prevoz. U takvim slučajevima prvi posao TIR treba okončati u skladu sa članom 27. i 28. Konvencije, a novi karnet treba da prihvati ista carinska ispostava koja je potvrdila okončanje prethodnog TIR posla za ostatak TIR prevoza. Treba odgovarajuće upisati ovu činjenicu na oba TIR karneta.

{TRANS/WP.30/AC.2/23, stav 21; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Primjenljiv postupak nakon okončanja TIR posla

Član 28 znači da će carinski organi okončati TIR posao bez odlaganja. Posao se može okončati kada se roba stavi u drugi carinski postupak ili drugi sistem carinske kontrole. Ovo uključuje i puštanje u slobodan promet, prelaz preko granice u treću zemlju ili slobodnu zonu ili skladište na mjestu odobrenom od carinskih organa dok se čeka na deklaraciju za drugi carinski postupak.

{TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Okončanje TIR posla

1. *U slučajevima kada je potvrđeno okončanje TIR posla bez primjedbe, carinski organ, koji je izjavio da je potvrda o okončanju dobijena protivzakonito ili prevarom, treba da označe da obavještenju o nerazduživanju i/ili zahtjevu za naplatu razloge zbog kojih su izjavili da je ovo okončanje urađeno protivzakonito ili prevarom.*

2. *Carinski organi ne treba da potvrde okončanje TIR poslova zbog sistemski nenaglašenih primjedbi, bez datih razloga, samo za svrhe izbjegavanja uslova iz člana 10, stav 1 i člana 11, stav 1.*

{TRANS/GE.30/GRCC/11, stav 12; TRANS/GE.30/AC.2/12, stav 25; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Označavanje primjedbi

Carinski organi treba da primjedbe o okončanju TIR posla, označe vrlo jasno a postojanje primjedbe navedu ispunjavanjem rubrike 27 kupona broj 2 TIR karneta i upisivanjem "R" na listu broj 5 talona broj 2 Karneta kao i ispunjavanjem izvještaja o potvrđivanju TIR karneta, ako to odgovara.

{TRANS/GE.30/8, stav 12; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Alternativni obrazci dokaza o okončanju TIR posla

Sa stanovišta omogućavanja alternativnog dokaza za odgovarajuće okončanje TIR posla, carinskim organima se preporučuje da izuzetno koriste, npr., sljedeće informacije pod uslovom da ih tadovoljavaju:

- *bilo koju zvaničnu potvrdu ili certifikat okončanja TIR posla koji pokriva isti TIR prevoz izvršen kod druge ugovorne strane nakon tog TIR posla ili potvrda o prelasku predmetne robe u drugi carinski postupak ili drugi sistem carinske kontrole, npr. Stavljanje u slobodan promet.;*

- *propisno ovjerene talone broj 1 i 2 TIR karneta od odnosne ugovorne strane ili njihova kopija, pod uslovom da je međunarodna organizacija iz člana 6 Konvencije potvrdila da kopija odgovara originalu..*

{TRANS/WP.30/159, stav 38; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav i Prilog 5}

Primjenljiv postupak nakon okončanja TIR posla

U nekim stranama ugovornicama, prevoznik nije u neposrednoj vezi sa nadležnim carinskim radnicima u određenoj carinarnici, prije nego što primalac ili njegov špediter obave potrebne carinske formalnosti za konačno carinjenje robe i puštanje ispod carinskog nadzora ili za neki drugi carinski postupak nakon tranzitnog postupka na osnovu isprave za TIR (karnet TIR). Da bi se omogućilo prevozniku ili njegovom vozaču da provjere da li su nadležni carinski radnici na propisan način okončali (razdužili) postupak TIR, njima je dozvoljeno, ako žele da zadrže ispravu za TIR (karnet TIR) i da primaocu ili njegovom špediteru dostave samo kopiju žutog kupona broj 1/broj 2 (nije za upotrebu od strane carine) u karneta TIR, zajedno sa ostalom potrebnom dokumentacijom. Pošto se roba konačno ocarini i pusti ispod carinskog nadzora ili se nad njom sprovede neki drugi carinski postupak, prevoznik ili njegov vozač bi trebalo lično da dostave nadležnim carinskim radnicima karnet TIR radi ovjere {TRANS/WP.30/188, stav 54; TRANS/WP.30/AC.2/59 stavovi 61 i 62 i Prilog 6}

(c) ODREDBE KOJE SE ODOSE NA PREVOZ TEŠKE ILI KABASTE ROBE

Član 29

- 1. Odredbe ovog odeljka primjenjivaće se samo u slučaju prevoza teške ili kabaste robe navedene u članu 1. tačka (p) ove konvencije. {ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}**
- 2. Kada se primjenjuju odredbe ovog odeljka, teška ili kabasta roba se može, po odluci organa u polaznoj carinskoj ispostavi, prevoziti vozilima ili kontejnerima na koje nisu stavljena obilježja.**
- 3. Odredbe ovog odeljka primjenjivaće se samo ako se, po mišljenju organa u polaznoj carinskoj ispostavi, teška ili kabasta roba koja se prevozi kao i bilo koji pribori uz tu robu, može lako identifikovati prema datom opisu ili se na njih mogu staviti carinska obilježja i/ili identifikacione oznake, kako bi se na taj način spriječila svaka zamjena ili uklanjanje te robe bez ostavljanja vidljivih tragova.**

Objašnjenje člana 29

- 0.29 Za drumska vozila ili kontejnere koji prevoze tešku ili kabastu robu, ne zahtijeva se Uvjerenje o odobrenju. Bez obzira na to, polazna carinska ispostava je dužna da utvrdi da li su ispunjeni i ostali uslovi predviđeni ovim članom za ovu vrstu posla prevoza. Carinske ispostave drugih strana ugovornica prihvatit će rješenje polazne carinske ispostave, ukoliko, po njihovom mišljenju, ono nije u očiglednoj suprotnosti sa odredbama člana 29.

Komentar člana 29

Drumska vozila koja se tretiraju kao teška ili kabasta roba

Ako drumska vozila ili posebna vozila koja se tretiraju kao teška ili kabasta roba nose drugu tešku ili kabastu robu tako da u isto vrijeme i vozilo i roba ispunjavaju uslove predviđene u Poglavlju III(c) Konvencije, potreban je samo jedan TIR karnet koji na prednjoj strani i na svim vaučerima TIR karneta nosi natpis iznijet u članu 32 Konvencije. Ukoliko ovakva vozila nose uobičajenu robu u teretnom prostoru ili u kontejnerima, vozilo ili kontejneri moraju prethodno da budu odobreni pod uslovima iznijetim u Poglavlju III(a) i tovarni prostor ili kontejneri moraju biti plombirani.

Odredbe člana 3 (a) (iii) Konvencije primjenjuju se u slučaju kada se drumska vozila ili posebna vozila izvoze iz zemlje u kojoj se nalazi carinska ispostava polaska i uvozi u drugu zemlju u kojoj se nalazi carinska ispostava odredišta. U ovom slučaju, odredbe člana 15 Konvencije koje se odnose na privremeni uvoz drumskih vozila ne mogu se primijeniti. Stoga, carinska dokumentacija za privremeni uvoz takvih vozila nije potrebna.

{TRANS/WP.30/AC.2/59, stavovi 61 i 62 i Prilog 6;

TRANS/WP.30/AC.2/65, stavovi 39 i 40 i Prilog 2;

TRANS/WP.30/200, stav 72}

Prevoz žive stoke

Za prevoz žive stoke treba primijeniti odredbe člana 29. Konvencije koje se odnose na prevoz teške ili kobaste robe. (TRANS/GE 30/AC.2/21, tačka 30.).

Član 30

Sve odredbe ove konvencije, osim onih koje se posebnim odredbama ovog odeljka izuzimaju, primjenjivaće se na prevoz teške ili kabaste robe, koji se vrši po postupku TIR.

Član 31

Obaveza udruženja garanta odnosiće se ne samo na robu navedenu u karnetu TIR, već i na robu koja se, iako nije navedena u ispravi, nalazi na platformi za utovar ili među robom koja je navedena u karnetu TIR.

Član 32

Na koricama, kao i na svim kuponima karneta TIR, treba da stoji napomena "teška ili kabasta roba" ("HEAVY OR BULKY GOODS"/"MARCHANDES PENDEREUSES OU VOLUMINEUSES") ispisana masnim slovima, na engleskom ili francuskom jeziku.

Komentar člana 32

Izdavanje TIR karneta za miješani teret koji se sastoji od uobičajene robe i teške ili kabaste robe

Kada se donosi odluka o broju TIR karneta koji su potrebni za transport miješanog tereta koji se sastoji od uobičajene robe i teške ili kabaste robe, carinska ispostava polaska uzeće u obzir posebne odredbe člana 32 prema kojima je za transport teške ili kabaste robe potrebno da prednja strana i svi kuponi TIR karneta imaju natpis "teška ili

kabasta roba". Pošto se ovaj natpis ne odnosi na uobičajenu robu koja se transportuje pod carinskom plombom, biće potreban poseban TIR karnet (ili TIR karneti) da pokrije transport uobičajene robe.

{TRANS/WP.30/AC.2/71, Prilog 3; TRANS/WP.30/206, stav 57}

Član 33

Organi u polaznoj carinskoj ispostavi mogu zahtijevati da se uz karnet TIR prilože liste pakovanja, fotografije, planovi itd. neophodni za identifikaciju robe koja se prevozi. U tom slučaju, oni će ovjeriti ta dokumenta, jedan primjerak dokumenta priključiće se sa unutrašnje strane korica karneta TIR, a u svim spiskovima robe u karnetu TIR naznačiće se da su ta dokumenta priložena.

Član 34

Organi u usputnim carinskim ispostavama svake strane ugovornice priznaće carinska obilježja i/ili identifikacione oznake koje su stavili nadležni organi drugih strana ugovornica. Međutim, oni mogu da stave dodatna obilježja i/ili identifikacione oznake; oni će na kuponima karneta TIR koji se koriste u njihovoj zemlji, na odgovarajućim talonima i na kuponima koji ostaju u karnetu TIR, upisati podatke o novim obilježjima i/ili identifikacionim oznakama.

Član 35

Ako su carinski organi koji vrše pregled robe u usputnoj carinskoj ispostavi ili u toku putovanja, prinuđeni da skinu obilježja i/ili uklone identifikacione oznake, oni će podatke o novim obilježjima i/ili identifikacionim oznakama upisati na kuponima karneta TIR koji se koriste u njihovoj zemlji, na njihovim odgovarajućim talonima, kao i na ostalim kuponima koji ostaju u karnetu TIR

G l a v a I V

NARUŠAVANJE ODREDBI KONVENCIJE

Član 36

Svaki prekršaj odredbi ove konvencije izložiće prekršioca, u zemlji gde je prekršaj izvršen, kaznama koje su propisane zakonima te zemlje.

Član 37

Kada nije moguće da se utvrdi na kom je području izvršen prekršaj, smatraće se da je prekršaj izvršen na području strane ugovornice gde je otkriven.

Član 38

1. Svaka strana ugovornica ima pravo da, privremeno ili trajno, liši prava korišćenja odredbi ove konvencije, svako lice koje je okrivljeno za težak prekršaj carinskih zakona ili propisa koji se primenjuju prilikom međunarodnog prevoza robe.

Objašnjenje člana 38 stav 1

0.38.1 Objašnjenje je izbrisano.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 23; stupila na snagu 07. Novembra 2003}

2. O takvom lišavanju prava u roku od nedelju dana će se uputiti saopštenje nadležnim organima strane ugovornice na čijem je području to lice osnovano ili ima prebivalište, udruženju garantu (udruženjima garantima) u zemlji ili u carinskom području gde je prekršaj izvršen, kao i Izvršnom odboru TIR (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

Objašnjenje člana 38 stav 2

0.38.2 Objašnjenje je izbrisano.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine}.

Komentar člana 38

Saradnja između nadležnih organa

Kada je riječ o davanju ovlašćenja osobi da koristi TIR karnete u skladu sa Prilogom 9, Dio II Konvencije, nadležni organi Strane Potpisnice, u slučaju kada je dotična osoba rezident ili ima sjedište, obavezno treba da uzmu u obzir svaku informaciju dobijenu od strane neke druge Strane Potpisnice u skladu sa članom 38, stav 2 o ozbiljnim ili ponovljenim prekršajima nad carinskim zakonom koje je počinila ta osoba. Stoga, da bi se Strani Potpisnici omogućilo efikasno razmatranje slučaja kada je dotična osoba rezident ili ima sjedište, takva obavještenja treba da sadrže što je moguće više pojedinosti.

{TRANS/WP.30/196, stav 76; TRANS/WP.30/200, stav 68;

TRANS/WP.30/AC.2/67, stav 63 Prilog 3}

Izuzeće domaćeg prevoznika iz TIR procedure

Da bi se izuzeo iz TIR režima nacionalni prevoznik koji je počinio ozbiljan prekršaj nad carinskim zakonom na teritoriji zemlje čiji je rezident ili u kojoj ima sjedište, carinskim organima se preporučuje da koriste odredbe člana 6, stav 4 i Prilog 9, Dio II, stav 1 (d) a ne odredbe člana 38, stav 1.

{TRANS/WP.30/196, stav 77; TRANS/WP.30/200, stav 68;

TRANS/WP.30/AC.2/67, stav 63 i Prilog 3}

Član 39

Kada se prizna da su poslovi TIR ispravno izvršeni:

1. Strane ugovornice neće pridavati značaj manjim odstupanjima u pogledu pridržavanja postavljenih rokova ili pravaca.

2. Isto tako, neslaganje podataka iz spiska robe u karnetu TIR sa stvarnim sadržajem drumskog vozila, skupa vozila ili kontejnera neće se smatrati kršenjem Konvencije od strane držaoca karneta TIR, ako se podnese dokaz, prihvatljiv za nadležne organe, da ta neslaganja nisu rezultat grešaka koje su počinjene namerno ili iz nehata u vreme utovara ili otpreme robe ili prilikom popunjavanja spiska robe.

Objašnjenje člana 39

0.39. Izraz "greške počinjene iz nehata" treba uzeti u značenju radnji koje su, iako nisu počinjene sa predumišljajem ili uz poznavanje činjenica, rezultat nepreduzimanja razumnih i potrebnih mera za obezbeđenje tačnosti podataka u svakom pojedinačnom slučaju.

Član 40

Carinske uprave zemalja polaska i odredišta neće smatrati držaoca karneta TIR odgovornim za neslaganja koja se otkriju u tim zemljama, ako se neslaganja u stvari odnose na carinske postupke koji su prethodili ili su usledili nakon prevoza TIR i u kojima držalac isprave nije bio angažovan.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Član 41

Kada carinski organi prihvate dokaze da je roba koja je upisana u spisak u karnetu TIR uništena ili nepovratno izgubljena, nesrećnim slučajem ili usled delovanja više sile, ili da se pojavio manjak zbog same prirode robe, odobriće se oslobodenje od plaćanja dažbina i poreza, koji se po pravilu naplaćuju.

Član 42

Po prijemu obrazloženog zahteva jedne strane ugovornice, nadležni organi strana ugovornica zainteresovanih za prevoz TIR, dostaviće toj strani ugovornici sve raspoložive podatke koji su potrebni za primenu gore navedenih odredbi čl. 39, 40. i 41.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 21; stupila na snagu 12.Maja 2002}

Komentar člana 42

Saradnja između carinskih organa

Za carinske organe često je teško, u slučaju nerazduženja karneta TIR, da utvrde uvozne ili izvozne dažbine i poreze koje treba potraživati obzirom da je naimenovanje robe u ispravi vrlo često uopšteno, a vrijednost nije naznyčena. Stoga postoji potreba da se često od polazne carinske ispostave traže dodatna obavještenja o utovarenoj robi. U takvim slučajevima veoma je važna tijesne saradnja i razmjena obavještenja između nadležnih

organa svih strana ugovornica, s obzirom da samo strogo poštovanje odredbi čl. 42. i 50. Konvencije može garantovati efikasno funkcionisanje režima tranzita u TIR. (TRANS/WP 30/131, tačke 39. i 40.).

Član 42a

Nadležni organi, u tijesnoj saradnji sa udruženjima, preduzimaće sve potrebne mjere za pravilno korišćenje karneta TIR. U tom cilju oni mogu da preduzimaju odgovarajuće, domaće ili međunarodne, mjere kontrole. O domaćim mjerama kontrole, koje su preduzeli nadležni organi, odmah će se obavijestiti Izvršni odbor TIR, koji će ispitati da li su one u skladu sa odredbama Konvencije. Međunarodne mjere kontrole usvaja Administrativni komitet.
(ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

Član 42b

Nadležne vlasti ugovornih strana, po potrebi, će pružiti ovlaštenim udruženjima informacije koje su im potrebne da bi ostvarili obavezu utvrđenu u skladu sa Prilogom 9, Prvi dio, Član 1 (f) (iii).

Prilog 10 utvrđuje informacije koje treba da budu obezbijedene u posebnim slučajevima.
(ECE/TRANS/17/Izmjena 27; stupila na snagu 27. avgusta 2006. godine).

G l a v a V

OBJAŠNJENJA

Član 43

Objašnjenjima u priložima 6. i 7, dio III, daje se tumačenje određenih odredbi ove konvencije i njenih priloga. Pored toga, daju se i neke preporučene prakse.

G l a v a VI

RAZNE ODREDBE

Član 44

Svaka strana ugovornica odobrava zainteresovanim udruženjima garantima olakšice za:

(a) prenos deviza koje su potrebne za uplate iznosa koje potražuju organi strana ugovornica na osnovu odredbi člana 8. ove konvencije; i

(b) prenos deviza za plaćanje obrazaca karneta TIR koje su im dostavila strana udruženja garanti - njihovi korespondenti, ili međunarodne organizacije.

Član 45

Svaka strana ugovornica objaviće spisak polaznih carinskih ispostava, usputnih carinskih ispostava i odredišnih carinskih ispostava koje je odobrila za obavljanje poslova TIR. Strane ugovornice čija se područja graniče, konsultovaće se međusobno radi dogovora o odgovarajućim pograničnim carinskih ispostava i njihovom radnom vremenu.

Objašnjenje člana 45

0.45. Stranama ugovornicama se preporučuje da otvore što veći broj carinskih ispostava, kako na granici tako i u unutrašnjosti, za poslove TIR.

Član 46

1. Poslovi koje carinsko osoblje obavlja u vezi sa carinskim postupcima navedenim u ovoj konvenciji neće se naplaćivati, osim ako se vrše u dane, vreme i u mestima koji po pravilu nisu određeni za takve poslove.

2. Strane ugovornice će preduzeti potrebne mere da u carinskim ispostavama olakšaju carinski postupak sa lako kvarljivom robom.

Komentar člana 46

Naknade za carinske provjere na zahtjev prevoznika

*Bilo kakve naknade vezane za prisustvo carine na zahtjev prevoznika, kao što je propisano u komentaru na član 5 TIR Konvencije, snosi sam prevoznik
{TRANS/WP.30/196, stavovi 66 i 67 i Prilog 3;
TRANS/WP.30/AC.2/63, stav 63 i Prilog 3}*

Član 47

1. Odredbama ove konvencije ne isključuje se primjena ograničenja i kontrola propisanih na osnovu nacionalnih propisa iz oblasti javnog morala, javne bezbjednosti, higijene ili narodnog zdravlja, veterinarske ili fitopatološke zaštite, niti naplata iznosa koji se zahtevaju na osnovu tih propisa.

2. Odredbama ove konvencije ne isključuje se primjena drugih nacionalnih ili međunarodnih odredbi kojima je regulisan prevoz.

Komentar člana 47

Olakšavanje trgovine i carinske kontrole

TIR Konvencija je carinska konvencija koja je usmjerena na režim carinskog transita. Cilj člana 47 jeste da omogući primjenu dodatnih ograničenja i kontrola zasnovanih na nekim drugim državnim propisima osim carinskih. Stoga ne treba da se koristi za opravdavanje dopunskih carinskih zahtjeva.

U slučajevima kada se član 47, stav 1 može primijeniti, takva ograničenja i kontrole će obično dovesti do kašnjenja i dodatnih troškova za transportne kompanije. Imajući to na umu, ovakva ograničenja i kontrole treba svesti na minimum i ograničiti na slučajeve kada ih okolnosti ili stvarni rizici opravdavaju.

{TRANS/WP.30/204, stav 58; TRANS/WP.30/AC.2/69, Prilog 3}

Prateća dokumentacija

Dokumentacija propisana međunarodnim Konvencijama (kao što je Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune, 1973) treba uvijek da prati dotičnu robu. U takvim slučajevima upućivanje na ovu dokumentaciju na TIR karnetu bi moglo ba olakša carinsku kontrolu.

{TRANS/WP.30/216, stav 72 i Prilog 2; TRANS/WP.30/AC.2/77, stav 54 i Prilog 3}

Član 48

Nijedna odredba ove konvencije ne sprečava strane ugovornice koje obrazuju carinsku ili ekonomsku uniju da propisuju posebne odredbe koje se primenjuju na poslove prevoza koji počinju ili se završavaju na njihovom području ili se vrše preko njih, pod uslovom da te odredbe ne umanjuju olakšice propisane ovom konvencijom.

Član 49

Ova konvencija ne sprečava primenu većih olakšica koje strane ugovornice odobre ili žele da odobre jednostranim odredbama ili u skladu sa dvostranim ili višestranim sporazumima, pod uslovom da te olakšice ne ometaju primenu odredbi ove konvencije, a posebno posla TIR.

Član 50

Strane ugovornice saopštavaće jedna drugoj, na zahtev, obaveštenja neophodna za primenu odredbi ove konvencije, a naročito obaveštenja koja se odnose na odobravanje drumskih vozila ili kontejnera kao i na tehničke karakteristike njihove konstrukcije.

Član 51

Prilozi uz ovu konvenciju predstavljaju sastavni dio Konvencije.

G l a v a VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobravanje i pristupanje

1. Sve države članice Ujedinjenih nacija ili članice bilo koje specijalizovane agencije ili Međunarodne agencije za atomsku energiju ili strane ugovornice Statuta Međunarodnog suda pravde i bilo koja druga država koju pozove Generalna skupština Ujedinjenih nacija, mogu postati strane ugovornice ove konvencije:

(a) potpisivanjem bez rezerve ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja;

(b) deponovanjem instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju po njenom potpisivanju pod rezervom ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja; ili

(c) deponovanjem instrumenata o pristupanju.

2. Ova konvencija biće otvorena za potpisivanje za države pomenute u tački 1. ovog člana od 1. januara 1976. godine do 31. decembra 1976. godine, u Uredu Ujedinjenih nacija u Ženevi. Posle tog datuma biće otvorena za pristupanje.

3. Carinske ili ekonomske unije mogu, zajedno sa svim svojim državama članicama, ili u bilo koje vreme pošto sve njihove države članice postanu strane ugovornice ove konvencije, postati, takođe, strane ugovornice ove konvencije u skladu sa odredbama tač. 1. i 2. ovog člana. Međutim, ove unije neće imati pravo glasa.

4. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju deponovaće se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 53

Stupanje na snagu

1. Ova konvencija stupa na snagu šest meseci od datuma kada pet država iz člana 52. tačka 1. potpiše Konvenciju bez rezerve ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja ili deponuje svoje instrumente o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju.

2. Pošto pet država pomenutih u članu 52. tačka 1. potpiše Konvenciju bez rezerve ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja ili deponuje svoje instrumente o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, ova konvencija stupiće na

snagu za ostale strane ugovornice šest meseci posle datuma deponovanja njihovih instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju.

3. Svaki instrument o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju koji se deponuje posle stupanja na snagu neke izmene i dopune ove konvencije smatraće se da se primenjuje i na izmenjenu Konvenciju.

4. Svaki takav instrument koji je deponovan pošto je izmena i dopuna prihvaćena, ali pre nego što je stupila na snagu, smatraće se da se odnosi na izmenjenu Konvenciju od datuma kada izmena i dopuna stupa na snagu.

Član 54

Otkazivanje

1. Svaka strana ugovornica može otkazati ovu konvenciju dostavljanjem obaveštenja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

2. Otkazivanje stupa na snagu petnaest meseci od datuma kada generalni sekretar prima obaveštenje o otkazivanju.

3. Važnost karneta TIR, koje je polazna carinska ispostava primila pre datuma kada stupa na snagu otkazivanje, neće time prestati, a garancija udruženja garanta pokrivaće robu u skladu sa odredbama ove konvencije.

Član 55

Prestanak važnosti

Ako, nakon stupanja na snagu ove konvencije, broj strana ugovornica u bilo kom periodu od dvanaest uzastopnih meseci bude manji od pet, Konvencija će prestati da važi krajem tog dvanaestomesečnog perioda.

Član 56

Prestanak važnosti Konvencije TIR, 1959

1. Stupanjem na snagu ove konvencije prestaje da važi i zamenjuje se, u odnosima između strana ugovornica ove konvencije, Konvencija TIR iz 1959. godine.

2. Strane ugovornice ove konvencije prihvaćće za prevoz robe pod carinskim obeležjem uverenja o odobrenju koja su izdata za drumska vozila i kontejnere pod uslovima navedenim u Konvenciji TIR iz 1959. godine, dok traje njihova važnost ili bilo koje produženje važnosti, pod uslovom da ta vozila i kontejneri i dalje ispunjavaju uslove na osnovu kojih su prethodno bili odobreni.

Član 57

Rešavanje sporova

1. Svaki spor između dve ili više strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije rešiće se, ukoliko je to moguće, pregovorima između njih, ili na neki drugi način.
2. Svaki spor između dve ili više strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije koji ne može biti rešen na način naveden u tački 1. ovog člana biće, na zahtev jedne od njih, iznet pred arbitražni sud sledećeg, sastava: svaka strana ugovornica u sporu imenuje jednog arbitra, a ti arbitri imenuju još jednog arbitra koji je predsednik. Ako, tri meseca nakon prijema zahteva, jedna od strana ne imenuje arbitra ili ako imenovani arbitri ne izaberu predsednika, svaka strana može zatražiti da generalni sekretar Ujedinjenih nacija imenuje arbitra ili predsednika arbitražnog suda.
3. Odluka arbitražnog suda formiranog u skladu sa odredbama tačke 2. biće obavezujuća za zainteresovane strane u sporu.
4. Arbitražni sud donosi svoj poslovnik o radu.
5. Odluke arbitražnog suda donose se većinom glasova.
6. Svaka strana može spor koji je nastao u vezi sa tumačenjem i izvršenjem arbitražne presude podneti na rešavanje pred arbitražni sud koji je doneo presudu i zatražiti njeno preispitivanje.

Član 58

Stavljanje rezervi

1. Svaka država može, u vreme potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja ovoj konvenciji, izjaviti da se ne smatra obaveznom po članu 57. tač. 2. do 6. ove konvencije. Ostale strane ugovornice neće biti obavezne ovim tačkama u odnosu na bilo koju stranu ugovornicu koja je stavila takvu rezervu.
2. Svaka strana ugovornica koja je stavila rezervu u smislu tačke 1. ovog člana, može u svakom trenutku da je povuče obaveštenjem upućenim generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.
3. Osim rezervi predviđenih tačkom 1. ovog člana, neće se dozvoliti nikakve rezerve u pogledu ove konvencije.

Član 58a

Administrativni komitet

Ustanovljava se Administrativni komitet u čijem sastavu se nalaze predstavnici svih strana ugovornica. Njegov sastav, zadaci, kao i poslovnik o radu propisani su odredbama priloga 8 (ECE/TRANS/17 Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

Član 58b

Izvršni odbor TIR

Administrativni komitet ustanovljava Izvršni odbor TIR, kao svoje pomoćno telo, koje, u njegovo ime, izvršava zadatke koji su mu povereni na osnovu Konvencije i od strane Komiteta. Sastav Odbora, njegovi zadaci, kao i poslovnik o radu propisani su odredbama priloga 8 (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

Član 59

Postupak izmjene i dopune Konvencije

1. Ova konvencija, uključujući i njene priloge, može se izmeniti i dopuniti na predlog jedne strane ugovornice, a po postupku navedenom u ovom članu.
2. Svaka predložena izmena i dopuna ove konvencije razmatraće se na Administrativnom komitetu sastavljenom od svih strana ugovornica u skladu sa poslovnikom o radu utvrđenom u prilogu 8. Svaku takvu izmenu i dopunu koju je Administrativni komitet razmatrao ili, pripremio u toku zasedanja i koja je usvojena dvotrećinskom većinom prisutnih članova koji glasaju, generalni sekretar Ujedinjenih nacija će dostaviti stranama ugovornicama radi prihvatanja (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine).
3. Izuzev u slučajevima predviđenim članom 60. svaka predložena izmena i dopuna, dostavljena u skladu sa prethodnom tačkom, stupiće na snagu za sve strane ugovornice tri meseca nakon isteka roka od dvanaest meseci od datuma saopštavanja predložene izmene i dopune, ukoliko u tom periodu neka od država koja je strana ugovornica nije dostavila generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija prigovor na predloženu izmenu i dopunu.
4. Ako je na predloženu izmenu i dopunu stavljen prigovor u skladu sa tačkom 3. ovog člana, smatraće se da izmena i dopuna nije prihvaćena i neće imati dejstva.

Član 60

Posebna procedura za izmjenu Aneksa 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10

1. Bilo koji predloženi amandman za Aneксе 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10 razmatran u skladu sa paragrafima 1 i 2 Člana 59 stupiće na snagu na datum koji će odrediti Administrativni odbor u vrijeme njegovog usvajanja, ukoliko do ranijeg datuma koji će odrediti Administrativni odbor u isto vrijeme, jedna petina ili pet država koje su ugovorna strane, ili koji god manji broj, obavijeste Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o svojoj primjedbi na amandman. Određivanje od strane Administrativnog odbora datuma na koje se ukazuje ovim paragrafom biće dvotrećinskom većinom prisutnih koji glasaju.

(ECE/TRANS/17/Izmena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

(ECE/TRANS/17/Izmena 27; stupila na snagu 27. avgusta 2006. godine).

2. Pošto stupa na snagu, svaka izmena i dopuna koja je usvojena u skladu sa postupcima izloženim u tački 1. gore, zameniće za sve strane ugovornice sve prethodne odredbe na koje se ova izmena i dopuna odnosi.

Član 61

Zahtjevi, obavještenja i prigovori

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavijestiće sve strane ugovornice i države o kojima je reč u članu 52. tačka 1. ove konvencije o svakom zahtjevu, obavještenju ili prigovoru na osnovu čl. 59. i 60. gore, kao i o datumu stupanja na snagu bilo koje izmjene i dopune.

Član 62

Konferencija za reviziju

1. Svaka država koja je strana ugovornica može, dostavljanjem obavještenja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, da zatraži sazivanje konferencije za reviziju ove konvencije.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija saziva konferenciju za reviziju na koju će biti pozvane sve strane ugovornice i sve države o kojima je reč u članu 52. tačka 1. ako ga, u roku od šest meseci od datuma njegovog obavještanja, najmanje jedna četvrtina država koje su strane ugovornice obavijesti da su saglasne sa tim zahtjevom.

3. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će, takođe, sazvati konferenciju za reviziju na koju će biti pozvane sve strane ugovornice i države o kojima je riječ u članu 52. tačka 1. po obavještenju o zahtjevu od strane Administrativnog komiteta. Administrativni komitet uputiće takav zahtjev, ukoliko se složi većina prisutnih članova Komiteta koji glasaju.

4. Ako se konferencija saziva u skladu sa tač. 1. ili 3. ovog člana, generalni sekretar Ujedinjenih nacija će o tome obavijestiti sve strane ugovornice i pozvati ih da, u roku od tri mjeseca, dostave prijedloge koje žele da se razmatraju na konferenciji. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će, najmanje tri mjeseca prije datuma održavanja konferencije, dostaviti cirkularnim putem svim stranama ugovornicama privremeni dnevni red konferencije, zajedno sa tekstovima tih prijedloga.

Član 63

Notifikacije

Pored notifikacija i obaveštenja predviđenih u čl. 61. i 62. generalni sekretar Ujedinjenih nacija obavijestit će sve države iz člana 52. o:

- (a) potpisivanju, ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju i pristupanju u smislu člana 52;
- (b) datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa članom 53;
- (c) otkazivanju u smislu člana 54;
- (d) prestanku važnosti Konvencije na osnovu člana 55;
- (e) rezervama u smislu člana 58.

Član 64

Vjerodostojan tekst

Posle 31. decembra 1976. godine original ove konvencije biće deponovan kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, koji će njegove overene kopije dostaviti svakoj strani ugovornici kao i državama iz člana 52. tačka 1, a koje nisu strane ugovornice.

U potvrdu čega su dolepotpisani, propisano ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Ženevi 14. novembra 1975. godine, u jednom primerku na engleskom, francuskom i ruskom jeziku, s tim da su sva tri teksta podjednako verodostojna.

2.2 PRILOZI UZ KONVENCIJU TIR, 1975

(sa objašnjenjima i komentarima)

Prilog 1

OBRAZAC KARNETA TIR

Verzija 1

1. Karnet TIR je štampana na francuskom jeziku, osim strane 1 korica isprave gdje su stavke štampane i na engleskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" koja su data na francuskom jeziku na strani 2 korica, takođe su štampana i na engleskom jeziku, na strani 3 korica. Zapisnik o nalazu, po potrebi, može da se napiše na poleđini i na drugom jeziku osim na francuskom jeziku, zavisno od slučaja.

(ECE/TRANS/17/ Izmjena 18; stupila na snagu 1. avgusta 1995. godine)

2. Isprave koje se koriste za poslove TIR u okviru regionalnog garantnog lanca mogu se štampati na bilo kom od zvaničnih jezika Ujedinjenih nacija, osim strane 1 gde su stavke štampane na engleskom i na francuskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" štampana su na strani 2 korica, na zvaničnom jeziku Ujedinjenih nacija koji je u upotrebi kao i na strani 3 korica, na engleskom i francuskom jeziku.

Verzija 2

3. Za prevoz duvana i alkohola za koje se može tražiti uvećani iznos garancije od udruženja garanta u skladu sa prilogom 6 objašnjenja 0.8.3, carinski organi će zahtijevati karnete TIR koji su jasno označeni sa tekstom "Tobacco/Alcohol" ili "Tabac/Alcohol" ("Duvan/Alkohol") na koricama i svim kuponima. Osim toga, u takvim karnetima moraju se obezbijediti podaci o kategoriji duvana i alkohola za koje se daje garancija posle strane 2 korica karneta TIR.

(ECE/TRANS/17/ Izmjena 17; stupila na snagu 1. oktobra 1994. godine)

Objašnjenje obrasca TIR karneta

1.10(c) Pravila za upotrebu karneta TIR

Tovarni listovi pridodati spisku robe

Br. 10(c) pravila za upotrebu karneta TIR dozvoljava korišćenje tovarnih listova kao priloga karnetu TIR, čak i kad bi inače bilo dovoljno prostora u spisku robe da se upiše sva roba koja se prevozi. Međutim, ovo je dopušteno samo ako tovarni listovi sadrže sve pojedinost koje se zahtevaju u spisku robe u jasnoj i prepoznatljivoj formi i da su u skladu sa ostalim odredbama Pravila 10(c).

{ECE/TRANS/17/Izmjena 2; stupila na snagu 1.Oktobar 1980}

Komentari obrasca TIR karneta

Način pričvršćivanja dopunskih dokumenata

Ako je potrebno na kuponima ili na korici karneta TIR pričvrstiti dopunska dokumenta, u skladu sa pravilom 10 (c) ili 11 za upotrebu karneta TIR, potrebno je da carinski organi pričvrste ova dokumenta na karnet TIR upotrebom kancelarijskih klamerica ili drugih spojnika koje treba da budu tako postavljene da njihovo uklanjanje ostavi vidljive tragove na karnetu TIR. (TRANS/WP 30/139, stav 43.TRANS/WP 30/AC 2/29, prilog 3, TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Opis robe u spisku robe (rubrike 9-11 u kuponima)

Carinske uprave i držaoci isprave treba strogo da se pridržavaju Pravila za upotrebu TIR karneta. Po potrebi naimenovanje robe može se dati i u priloženim dokumentima koje treba pečatom da ovjere carinski organi, s tim da se to označi u rubrici 8 kupona. Bar je potrebno trgovačko naimenovanje robe radi jasne identifikacije, bez dvosmislenosti u odnosu na mjere carinskog nadzora. (TRANS/GE. 30/45, stav 12-15, TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46i Prilog 5}

Deklarisanje vrijednosti robe

Činjenica da vrijednost robe nije deklarirana u karneta TIR ne daje osnov carinskim organima za zadržavanje robe. (TRANS/GE. 30/17, tačka 44.)

Okončanje TIR posla

U rubrikama 24 do 28 kupona broj 2, u dodatku traženih opisa, samo jedan carinski pečat i jedan potpis su potrebni u dovoljni da potvrde okončanje TIR posla. Drugi organi, osim carinskog, nijesu ovlašćeni da pečatiraju i potpisuju kupone, talone i prednje korise. Ispunjavanje talona kupona broj 2 od strane nadležnih organa uključuje jedan carinski pečat, datum i potpis, označujući držaocu TIR karneta i udruženju garantu da je okončanje TIR posla potvrđeno, sa ili bez primjedbe. {TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Carinski pečati na talonima

Ponekad carinski organi tranzitnih zemalja ne ovjeravaju carinskim pečatima talone karneta TIR, kao što je predviđeno Konvencijom. Ovi propusti, premda nisu dopušteni ne dovode u pitanje ispravnost posla TIR, ukoliko naredna carinska ispostava ulaska prihvati karnet TIR.. {TRANS/WP.30/135, stav 57; TRANS/WP.30/192, stav 26;TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Carinski pečati na žutom listu

U pojedinim zemljama carinski organi su zahtijevali stavljanje carinskih pečata na žutom listu karneta TIR, koji nije namijenjen za carinske svrhe, već je stranica data u karnetu TIR, kao uzorak za popunjavanje kupona, na jeziku zemlje polaska. Iz tog razloga se preporučuje stavljanje krstića u karnetu TIR, odnosno rubrike 13-15, 17,23, i 28, kao i rubriku 6 talona žutog lista tako da se jasno označi da na žutom listu u karnetu TIR nije potrebno stavljati pečate i potpise. (TRANS/WP. 30/139, tače 48. i 49.)

Jezičke verzije »Pravila za upotrebu karneta TIR«

Preporučuje se da »Pravila za upotrebu karneta TIR« treba takođe, da se objave na poledjini spiska robe (ne za carinsku upotrebu) u povezu karneta TIR i na drugom jeziku koji može olakšati popunjavanje i korišćenje karneta TIR. (TRANS/WP, 30/159, tačka 45)

Alternativni obrasci dokaza o razduženju TIR posla

Sa stanovišta utvrđivanja alternativnog dokaza za odgovarajuće razduženje TIR posla, preporučuje se carinskim organima da u izuzetnim slučajevima, koriste, na primjer, sljedeće informacije, koje udovoljavaju traženim uslovima:

- bilo koje zvanično uvjerenje ili potvrda o okončanju TIR posla koja se odnosi na isti TIR prevoz izvršen kod druge strane ugovornice nakon odnosnog TIR posla ili potvrda stavljanja predmetne robe u drugi carinski postu;*
 - propisno ovjereni odgovarajući taloni broj 1 i 2 u TIR karnetima odnpsne ugovorne strane ili njihova kopija data od međunarodne organizacije pomenute u članu 6 Konvencije koja mora potvrditi da je vjerna originalu.*
- {TRANS/WP.30/159, stav 38; TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}*

Označavanje primjedbi

Carinski organi treba da bilo koje primjedbe o okončanju TIR posla naprave vrlo jasno a postojanje primjedbe treb da navedu ispunjavanjem rubrike 27 kupona 2 karneta TIR upisivanjem, po potrebi, slova "R" pod tačkom 5 talona 2 karneta kao i ispunjavanjem Izvještaja o potvrđivanju TIR karneta.

{TRANS/GE.30/8, stav 12; TRANS/WP.30/192, stav 26 ; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Model TIR karneta i obrazaca TIR karneta stvarno štampanih i dostavljenih

U cilju spriječavanja falsifikovanja obrazaca TIR karneta i olakšavanja njihovog dostavljanja i registracije, obrasci TIR karneta stvarno štampanih i dostavljenih mogu sadržati detalje i karakteristike koje se ne pojavljuju u modelu TIR karneta obuhvaćenim Prilogom 1, a to su identifikacija i broj stranica, bar kod kao i druge specijalne zaštitne karakteristike. Takvi detalji i karakteristike biće odobreni od strane Administrativnog komiteta TIR:

{TRANS/WP.30/192, stav 26; TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 46 i Prilog 5}

Ispunjavanje TIR karneta

Pravila o upotrebi karneta TIR, broj 10 (b) ne zabranjuju ispunjavanje TIR karneta ručno ili drugim sredstvima, sve dok su elementi svim listova jasno čitljivi.

{TRANS/WP.30/200, stav 77; TRANS/WP.30/AC.2/67, stav 63 i Prilog 3}

Ispunjavanje rubrike 26 kupona broj 2 i tačke 3 talona broj 2 TIR karneta

Preporučuje se da samo carinske ispostave odredišta a ne carinske ispostave izlaza (usputne) ispunjavaju gore pomenute rubike po istovaru robe.

{TRANS/WP.30/AC.2/69, stav 61 i Prilog 4; TIRExB/REP/15,stav 11}

Upotreba dodatnih listova u slučaju nekoliko carinskih ispostava odredišta ili polaska

Prema članu 6 Pravila o upotrebi TIR karneta, potrebna su dva dodatna lista za svaku dodatnu carinsku ispostavu polaska ili odredišta. U skladu sa Objašnjenjem 0.1 (b), svaki nacionalni TIR prevoz sproveden između dvije uzastopne carinske ispostave, bilo kog statusa, smatra se kao TIR posao. Da se ne bi prekidala carinska kontrola, preporučuje se upotreba kupona broj 1/broj 2 i primjena odvojenih postupaka razduživanja za svaki TIR posao. Kada ima nekoliko carinskih ispostava polaska, ta buduća carinska ispostava ili carinske ispostave ne započinje(u) samo novi TIR posao, već i potvrđuje(u) okončanje prethodnog TIR posla ispunjavanjem odnosno kupona broj 2 i talona broj 2 TIR karneta. Stoga, ta buduća carinska ispostava ili carinske ispostave takođe ispunjavaju ulogu carinske ispostave odredišta ili izlaska (usputne) za robu utovarenu kod prethodni polaznih carinskih ispostava. Ovo se takođe primjenjuje, na odgovarajući način, kada ima nekoliko odredišnih carinskih ispostava. Prethodne ispostave ili ispostava odredišta, ne potvrđuje samo okončanje prethodnog TIR posla, već i započinje novi TIR posao ispunjavanje odnosno kupona broj 1 i talona broj 1 TIR karneta. Stoga, prethodne ispostave ili ispostava odredišta takođe ipunjavaju ulogu carinske ispostave polaska ili ulaska (usputne) za robu namijenjenu za sljedeće carinske ispostave ili ispostavu odredišta.

{TIRExB/REP/17, stav 25 i Prilog 5; TRANS/WP.30/AC.2/71,stav 68 i Prilog 2}

Podaci za verziju 1 modela TIR karnet

ECE/TRANS/17/Izmjena.26; stupila na snagu 1.April 2006
ECE/TRANS/17/ Izmjena.21; stupila na snagu 12 Maj 2002
ECE/TRANS/17/ Izmjena.10; stupila na snagu 23 Maj 1989
ECE/TRANS/17/ Izmjena.8; stupila na snagu 1 Avgust 1987
ECE/TRANS/17/ Izmjena 7 i Ispravka.1; stupila na snagu 1 Avgust 1986
ECE/TRANS/17/ Izmjena 2; stupila na snagu 1 Oktobar 1980

Podaci za verziju 1 modela TIR karnet

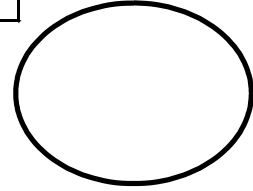
ECE/TRANS/17/ Izmjena 26; stupila na snagu 1 April 2006
ECE/TRANS/17/ Izmjena 21; stupila na snagu 12 Maj 2002
ECE/TRANS/17/ Izmjena.17; stupila na snagu 1 Oktobar 1994

Model karneta TIR: Verzija 1

Stranica 1 korica

NAZIV MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

KARNET TIR*

....kuponi

Broj

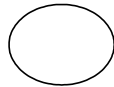
1. Važi za prijem robe kod polazne carinske ispostave do i zaključno sa _____
(upisuje se datum do kog će polazna carinska ispostava primiti ispravu)

2. Izdata od _____
(upisuje se naziv udruženja izdavača)

3. Držalac _____
(upisuje se identifikacioni broj, naziv, adresa, država)

4. Potpis ovlašćenog službenika
udruženja izdavača i pečat tog
udruženja

5. Potpis sekretara međunarodne
organizacije

(ispunjava držalac isprave prije korišćenja)

6. Zemlja/zemlje polaska (1) _____

7. Zemlja/zemlje odredišta (1) _____

8. Registarski broj/brojevi drumskog vozila (1)

9. Uvjerenje/a o odobrenju drumskog/kih vozila (1)

10. Identifikacioni broj/brojevi kontejnera (1)

11. Napomene

12. Potpis držaoca isprave

(1) Nepotrebno precrtati

* Vidjeti Prilog 1 Konvencije, koja je sačinjena pod pokroviteljstvom Evropske komisije za Evropu (ECE/OUN)

PRAVILA ZA UPOTREBU KARNETA TIR**A. OPŠTI DIO**

1. Izdavanje: Karnet TIR se može izdati u zemlji polaska ili u zemlji u kojoj držalac karneta boravi ili je nastanjen.

2. Jezik: Karnet TIR je štampan na francuskom izuzev prve strane korica na kojoj su rubrike, takođe, štampane na engleskom jeziku. Prevod "Pravila za upotrebu karneta TIR" na engleskom jeziku dat je na trećoj strani korica. Mogu se takođe ubaciti i dopunske stranice sa prevodom.

Isprave koje se koriste za prevoz TIR u regionalnom garantnom lancu mogu se štampati na bilo kom službenom jeziku Ujedinjenih nacija, osim prve strane korica, koja mora biti štampana na engleskom ili francuskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" na drugoj strani korica štampaju se na službenom jeziku Ujedinjenih nacija, dok se na trećoj strani korica takođe štampaju na engleskom ili francuskom jeziku.

3. Važnost: Važnost karneta TIR je do završetka prevoza TIR u odredišnoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da je stavljena pod carinski nadzor u polaznoj carinskoj ispostavi u roku koji je odredilo udruženje izdavač (rubrika 1, prva strana korica).

4. Broj karneta: Za skup vozila (spojena vozila) ili više kontejnera koji su utovareni na jedno vozilo ili skup vozila zahtijevaće se samo jedan karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(d) dolje).

5. Broj carinskih ispostava: Poslovi prevoza na osnovu karneta TIR mogu obuhvatiti nekoliko polaznih i odredišnih carinskih ispostava ali ukupan broj polaznih i odredišnih carinskih ispostava ne smije prelaziti četiri. Karnet TIR se može podnijeti carinskoj ispostavi samo ako su sve carinske ispostave prihvatile karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(e) dolje).

6. Broj obrazaca: Kada se radi o jednoj polaznoj carinskoj ispostavi i jednoj odredišnoj carinskoj ispostavi, karnet TIR mora da sadrži najmanje 2 lista za zemlju polaska, 2 lista za zemlju odredišta i po 2 lista za svaku tranzitnu zemlju. Za svaku dodatnu polaznu carinsku ispostavu (ili odredišnu) zahtijevaće se dodatna dva lista.

7. Prijava u carinskim ispostavama: Karnet TIR treba prijaviti zajedno sa drumskim vozilom, skupom vozila ili kontejnerom (kontejnerima) u svakoj polaznoj carinskoj ispostavi, usputnoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi. U posljednjoj polaznoj carinskoj ispostavi, carinski službenik mora da se potpiše i stavi pečat sa datumom u rubriku 17 ispod spiska robe kao i na svim kuponima koji će se koristiti za preostali dio puta.

B. KAKO ISPUNITI KARNET TIR

8. Brisanje, pisanje preko teksta: Na karnetu TIR se ne smije brisati ili pisati preko teksta. Sve ispravke vrše se precrtavanjem netačnih podataka i dodavanjem, po potrebi, traženih podataka. Uz sve izmjene nalaziće se potpis lica koje ih vrši kao i ovjera carinskih organa.

9. Informacije o registraciji: Ako nacionalni propisi ne predviđaju registraciju prikolica ili poluprikolica, umjesto registarskog broja naznačiće se identifikacioni ili fabrički broj.

10. Spisak robe:

(a) Spisak robe se mora popuniti na jeziku otpreme, osim ako carinski organi ne dozvoljavaju upotrebu drugog jezika. Carinski organi tranzitnih zemalja zadržavaju pravo da zahtijevaju prevod spiska robe na njihov jezik. Da bi se izbjeglo zadržavanje, koje bi moglo proizići iz ovog zahtjeva, prevoznicima se preporučuje da vozače vozila snabdiju neophodnim prevodima.

(b) Podaci na spisku robe treba da su otkucani na mašini ili umnoženi tako da budu čitki na svim listovima. Carinski organi neće prihvatati nečitke listove.

(c) Kada na spisku robe nema dovoljno prostora za unošenje podataka o svojoj robi koja se prevozi, kuponima se mogu pripojiti posebni listovi, istog modela kao što je spisak robe ili komercijalna dokumenta koja obezbeđuju sve podatke tražene u spisku robe. U tom slučaju svi kuponi moraju da sadrže sledeće podatke:

(i) broj priloženih listova (rubrika 8);

(ii) broj i vrstu koleta ili predmeta ili ukupnu težinu robe navedene u priloženim listovima (rubrike 9 do 11).

(d) Kada je karnetom TIR obuhvaćen skup vozila ili više kontejnera, sadržaj svakog pojedinačnog vozila ili svakog kontejnera biće naznačen u spisku robe odvojeno. Ispred tih podataka treba navesti registarski broj vozila ili identifikacioni broj kontejnera (rubrika 9 spiska robe).

(e) Isto tako, ako ima više polaznih i odredišnih carinskih ispostava, podaci o robi stavljenoj pod carinski nadzor koji se unose u svakoj carinskoj ispostavi ili su namijenjeni za svaku carinsku ispostavu, biće u spisku robe jasno odvojeni jedan od drugog.

11. Liste pakovanja, fotografije, planovi itd: Kada carinski organi zahtijevaju dokumenta radi identifikacije teške ili kabaste robe, oni će ih ovjeriti i priključiti uz stranicu 2 korica karneta TIR. Pored toga, u rubrici 8 na svim kuponima treba navesti reference tih dokumenata.

12. Potpis: Držalac karneta TIR ili njegov zastupnik moraju da potpišu i upišu datum na svim kuponima (rubrike 14 i 15).

C. NEZGODE ILI UDESI

13. Kada se u toku puta carinska obeležja slučajno polome ili roba uništi ili ošteti, prevoznik mora odmah da obavijesti carinske organe, ako je bilo koji carinski organ u blizini, ili ako nije, bilo koje druge nadležne organe zemlje u kojoj se nalazi. Zainteresovani organi treba da u najkraćem roku overe zapisnik o nalazu koji sadrži karnet TIR.

14. U slučaju udesa koji iziskuje pretovar tereta u neko drugo vozilo ili kontejner, pretovar se može obaviti samo u prisustvu jednog od organa pomenutih u pravilu 13 gore. Pomenuti organ sačinjava zapisnik o nalazu. Ukoliko se na ispravi ne nalazi napomena "Teška ili kabasta roba", vozilo ili kontejner u koji je roba natovarena moraju biti odobreni za prevoz pod carinskim obilježjem. Osim toga na vozilo ili kontejner se moraju staviti carinska obilježja, a podatke o stavljenim obeležjima treba unijeti u zapisnik o nalazu. Međutim, ako se ne raspolože ni sa jednim odobrenim vozilom ili kontejnerom, roba se može pretovariti u neodobreno vozilo ili

kontejner, pod uslovom da ono pruža adekvatno obezbeđenje. U tom slučaju, carinski organi narednih zemalja treba da ocijene da li i oni mogu dozvoliti da se u tom vozilu ili kontejneru nastavi prevoz na osnovu karneta TIR.

15. U slučaju neposredne opasnosti koja zahteva hitan istovar čitavog tereta ili jednog dela tereta, prevoznik može da preduzme radnje na vlastitu inicijativu bez zahtjeva, ili čekanja da to obave carinski organi o kojima je riječ u pravilu 13 gore. On potom mora da obavijesti jedan od organa koji je pomenut u pravilu 13 gore i da podnese dokaz da je bio prisiljen da postupi na takav način u interesu vozila ili kontejnera ili tereta i čim izvrši preventivne mjere koje zahtjeva neočekivan događaj on mora da obavesti neke od organa vlasti pomenutih gore, kako bi oni mogli da verifikuju te činjenice, stave obilježje na vozilo ili kontejner i overe sastavljen zapisnik o nalazu.

16. Ovjeren zapisnik o nalazu mora da ostane u karnetu TIR sve do dolaska u odredišnu carinsku ispostavu.

17. Pored modela obrasca koji sadrži karnet TIR, udruženjima se preporučuje da snabdeju prevoznike obrascima zapisnika o nalazu na jeziku tranzitnih zemalja.

Model karneta TIR: Verzija 1

bijeli

KUPON BROJ 1 strana 1		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. _____ 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država)	
		5. Država/države polaska	6. Država/države odredišta
7. Registracija/e drumskog/kih vozila		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala		10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe	
		11. Bruto masa u kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija)
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe		13. Izjavljujem da su podaci uneseni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava , potpis carinskog službenika , pečat carinske ispostave i datum
1. Carinska ispostava	Broj	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava)			
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit		
21. Registrovano ko carinske ispostave	Pod brojem		
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.)			
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum			
TALON BROJ 1 strana 1		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave _____		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	
2. Pod brojem _____			
3. Obilježja ili ident.oznake _____			
☐	4. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		
5. Razno (predviđena ruta, carinska ispostava kod koje roba mora biti prijavljena)		_____	

Model karneta TIR: Verzija 1

zeleni

KUPON BROJ 2 strana 2		1. TIR KARNET		Broj
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. _____ 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije		
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država)		
		5. Država/države polaska	6. Država/države odredišta	
7. Registracija/e drumskog/kih vozila		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe		
SPISAK ROBE				
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala		10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe		11. Bruto masa u kg
				16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija)
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe		Broj	13. Izjavljujem da su podaci uneseni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	
1. Carinska ispostava			14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava			15. Potpis držaoca ili zastupnika	
3. Carinska ispostava			17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	
				
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava)		24. Ovjera o razduženju TIR posla (usputna, izlazna ili odredišna carinska ispostava)		
19. Obilježja ili ident.oznake pronadene neoštećene		20. Rok za tranzit		25. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene
21. Registrovano ko carinske ispostave		Pod brojem	26. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno	
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.)		27. Primjedbe		
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum		28. Potpis carinskog službenika, carinske ispostave i datum		
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				
				

Model karneta TIR: Verzija 1

žuti

Zapisnik o nalazu

propisan u skladu sa članom 25 Konvencije (vidjeti Pravila od 13 do 17 koja se odnose na upotrebu TIR karneta)

1. Carinska ispostava/ispostave polaska	2. TIR KARNET		Broj	
	3. Ime međunarodne organizacije			
4. Registarski broj/brojevi drumskog vozila Identifikacioni broj/brojevi kontejnera	5. Držalac karneta (identifikacioni broj, naziv, adresa, država)			
6. Carinska obilježja oštećena ☐ neoštećena ☐	8. Primjedbe			
7. Odjeljci za robu ili kontejneri oštećeni ☐ neoštećeni ☐				
9. ☐ Nema manjka robe ☐ Roba naznačena u rubrikama 10-13 neodstaje (M) ili je uništena (D), kao što je naznačeno u rubrici 12				
10. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala	11. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe	12. M ili D	13. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija)	
14. Datum, mjesto i okolnosti udesa				
15. Mjere preduzete da se nastavi posao TIR ☐ stavljanje novih obilježja: broj _____ karakteristike _____ ☐ pretovar robe (vidi rubriku 16) ☐ ostalo				
16. Ako je roba pretovarena: karakteristike zamijenjenih drumskih vozila ili kontejnera				
	Registarska oznaka	Odobren da ne	Broj uvjerenja o odobrenju	Broj i karakteristike stavljenih obilježja
(a) vozilo	_____	☐ ☐	_____	_____/_____/_____
	Identifikacioni broj	☐ ☐	_____	_____/_____/_____
(b) kontejner	_____	☐ ☐	_____	_____/_____/_____
	_____	☐ ☐	_____	_____/_____/_____
17. Organ koji je sačinio ovaj zapisnik		18. Ovjera naredne carinske ispostave koja je u vezi sa prevozom TIR		
_____	_____	_____		
Mjesto/Datum/Pečat	Potpis	Potpis		

Označiti sa x odgovarajuće kućice

PRAVILA ZA UPOTREBU KARNETA TIR**A. OPŠTI DIO**

1. Izdavanje: Karnet TIR se može izdati u zemlji polaska ili u zemlji u kojoj držalac karneta boravi ili je nastanjen.

2. Jezik: Karnet TIR je štampan na francuskom izuzev prve strane korica na kojoj su rubrike, takođe, štampane na engleskom jeziku. Prevod "Pravila za upotrebu karneta TIR" na engleskom jeziku dat je na trećoj strani korica. Mogu se takođe ubaciti i dopunske stranice sa prevodom.

Isprave koje se koriste za prevoz TIR u regionalnom garantnom lancu mogu se štampati na bilo kom službenom jeziku Ujedinjenih nacija, osim prve strane korica, koja mora biti štampana na engleskom ili francuskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" na drugoj strani korica štampaju se na službenom jeziku Ujedinjenih nacija, dok se na trećoj strani korica takođe štampaju na engleskom ili francuskom jeziku.

3. Važnost: Važnost karneta TIR je do završetka prevoza TIR u odredišnoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da je stavljena pod carinski nadzor u polaznoj carinskoj ispostavi u roku koji je odredilo udruženje izdavač (rubrika 1, prva strana korica).

4. Broj karneta: Za skup vozila (spojena vozila) ili više kontejnera koji su utovareni na jedno vozilo ili skup vozila zahtijevaće se samo jedan karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(d) dolje).

5. Broj carinskih ispostava: Poslovi prevoza na osnovu karneta TIR mogu obuhvatiti nekoliko polaznih i odredišnih carinskih ispostava ali ukupan broj polaznih i odredišnih carinskih ispostava ne smije prelaziti četiri. Karnet TIR se može podnijeti carinskoj ispostavi samo ako su sve carinske ispostave prihvatile karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(e) dolje).

6. Broj obrazaca: Kada se radi o jednoj polaznoj carinskoj ispostavi i jednoj odredišnoj carinskoj ispostavi, karnet TIR mora da sadrži najmanje 2 lista za zemlju polaska, 2 lista za zemlju odredišta i po 2 lista za svaku tranzitnu zemlju. Za svaku dodatnu polaznu carinsku ispostavu (ili odredišnu) zahtijevaće se dodatna dva lista.

7. Prijava u carinskim ispostavama: Karnet TIR treba prijaviti zajedno sa drumskim vozilom, skupom vozila ili kontejnerom (kontejnerima) u svakoj polaznoj carinskoj ispostavi, usputnoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi. U posljednjoj polaznoj carinskoj ispostavi, carinski službenik mora da se potpiše i stavi pečat sa datumom u rubriku 17 ispod spiska robe kao i na svim kuponima koji će se koristiti za preostali dio puta.

B. KAKO ISPUNITI KARNET TIR

8. Brisanje, pisanje preko teksta: Na karnetu TIR se ne smije brisati ili pisati preko teksta. Sve ispravke vrše se precrtavanjem netačnih podataka i dodavanjem, po potrebi, traženih podataka. Uz sve izmjene nalaziće se potpis lica koje ih vrši kao i ovjera carinskih organa.

9. Informacije o registraciji: Ako nacionalni propisi ne predviđaju registraciju prikolica ili poluprikolica, umjesto registarskog broja naznačiće se identifikacioni ili fabrički broj.

10. Spisak robe:

(a) Spisak robe se mora popuniti na jeziku otpreme, osim ako carinski organi ne dozvoljavaju upotrebu drugog jezika. Carinski organi tranzitnih zemalja zadržavaju pravo da zahtijevaju prevod spiska robe na njihov jezik. Da bi se izbjeglo zadržavanje, koje bi moglo proizići iz ovog zahtjeva, prevoznicima se preporučuje da vozače vozila snabdiju neophodnim prevodima.

(b) Podaci na spisku robe treba da su otkucani na mašini ili umnoženi tako da budu čitki na svim listovima. Carinski organi neće prihvatati nečitke listove.

(c) Kada na spisku robe nema dovoljno prostora za unošenje podataka o svojoj robi koja se prevozi, kuponima se mogu pripojiti posebni listovi, istog modela kao što je spisak robe ili komercijalna dokumenta koja obezbeđuju sve podatke tražene u spisku robe. U tom slučaju svi kuponi moraju da sadrže sledeće podatke:

(i) broj priloženih listova (rubrika 8);

(ii) broj i vrstu koleta ili predmeta ili ukupnu težinu robe navedene u priloženim listovima (rubrike 9 do 11).

(d) Kada je karnetom TIR obuhvaćen skup vozila ili više kontejnera, sadržaj svakog pojedinačnog vozila ili svakog kontejnera biće naznačen u spisku robe odvojeno. Ispred tih podataka treba navesti registarski broj vozila ili identifikacioni broj kontejnera (rubrika 9 spiska robe).

(e) Isto tako, ako ima više polaznih i odredišnih carinskih ispostava, podaci o robi stavljenoj pod carinski nadzor koji se unose u svakoj carinskoj ispostavi ili su namijenjeni za svaku carinsku ispostavu, biće u spisku robe jasno odvojeni jedan od drugog.

11. Liste pakovanja, fotografije, planovi itd: Kada carinski organi zahtijevaju dokumenta radi identifikacije teške ili kabaste robe, oni će ih ovjeriti i priključiti uz stranicu 2 korica karneta TIR. Pored toga, u rubrici 8 na svim kuponima treba navesti reference tih dokumenata.

12. Potpis: Držalac karneta TIR ili njegov zastupnik moraju da potpišu i upišu datum na svim kuponima (rubrike 14 i 15).

C. NEZGODE ILI UDESI

13. Kada se u toku puta carinska obeležja slučajno polome ili roba uništi ili ošteti, prevoznik mora odmah da obavijesti carinske organe, ako je bilo koji carinski organ u blizini, ili ako nije, bilo koje druge nadležne organe zemlje u kojoj se nalazi. Zainteresovani organi treba da u najkraćem roku overe zapisnik o nalazu koji sadrži karnet TIR.

14. U slučaju udesa koji iziskuje pretovar tereta u neko drugo vozilo ili kontejner, pretovar se može obaviti samo u prisustvu jednog od organa pomenutih u pravilu 13 gore. Pomenuti organ sačinjava zapisnik o nalazu. Ukoliko se na ispravi ne nalazi napomena "Teška ili kabasta roba", vozilo ili kontejner u koji je roba natovarena moraju biti odobreni za prevoz pod carinskim obilježjem. Osim toga na vozilo ili kontejner se moraju staviti carinska obilježja, a podatke o stavljenim obeležjima treba unijeti u zapisnik o nalazu. Međutim, ako se ne raspolaže ni sa jednim odobrenim vozilom ili kontejnerom, roba se može pretovariti u neodobreno vozilo ili kontejner, pod uslovom da ono pruža adekvatno obezbeđenje. U tom slučaju, carinski organi narednih zemalja treba da ocijene da li i oni mogu dozvoliti da se u tom vozilu ili kontejneru nastavi prevoz na osnovu karneta TIR.

15. U slučaju neposredne opasnosti koja zahteva hitan istovar čitavog tereta ili jednog dela tereta, prevoznik može da preduzme radnje na vlastitu inicijativu bez zahtjeva, ili čekanja da to obave carinski organi o kojima je riječ u pravilu 13 gore. On potom mora da obavijesti jedan od organa koji je pomenut u pravilu 13 gore i da podnese dokaz da je bio prisiljen da postupi na takav način u interesu vozila ili kontejnera ili tereta i čim izvrši preventivne mjere koje zahtjeva neočekivan događaj on mora da obavesti neke od organa vlasti pomenutih gore, kako bi oni mogli da verifikuju te činjenice, stave obilježje na vozilo ili kontejner i overe sastavljen zapisnik o nalazu.

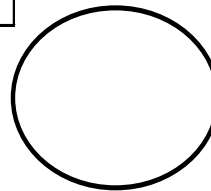
16. Ovjeren zapisnik o nalazu mora da ostane u karnetu TIR sve do dolaska u određenu carinsku ispostavu.

17. Pored modela obrasca koji sadrži karnet TIR, udruženjima se preporučuje da snabdeju prevoznike obrascima zapisnika o nalazu na jeziku tranzitnih zemalja.

Model karneta TIR: Verzija 2 Stranica 1 korica

NAZIV MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

KARNET TIR*

...kuponi

Broj

1. Važi za prijem robe kod polazne carinske ispostave do i zaključno sa _____
(upisuje se datum do kog će polazna carinska ispostava primiti ispravu)
2. Izdata od _____
(upisuje se naziv udruženja izdavača)
3. Držalac _____
(upisuje se identifikacioni broj, naziv, adresa, država)
4. Potpis ovlašćenog službenika udruženja izdavača i pečat tog udruženja
5. Potpis sekretara međunarodne organizacije

(ispunjava držalac isprave prije korišćenja)

6. Zemlja/zemlje polaska (1) **TABAC**
7. Zemlja/zemlje odredišta (1) _____
8. RegistarSKI broj/brojevi drumskog vozila (1) **ALCOOL**
9. Uvjerjenje/a o odobrenju drumskog/kih vozila (1) **TOBACCO**
10. Identifikacioni broj/brojevi kontejnera (1) _____

11. Napomene

ALCHOHOL

12. Potpis držaoca isprave

(1) Nepotrebno precrtati

* Vidjeti Prilog 1 Konvencije, koja je sačinjena pod pokroviteljstvom Evropske komisije za Evropu (ECE/OUN)

PRAVILA ZA UPOTREBU KARNETA TIR

A. OPŠTI DEO

1. Izdavanje: Karnet TIR se može izdati u zemlji polaska ili u zemlji u kojoj držalac karneta boravi ili je nastanjen.

2. Jezik: Karnet TIR je štampan na francuskom izuzev prve strane korica na kojoj su rubrike, takođe, štampane na engleskom jeziku. Prevod "Pravila za upotrebu karneta TIR" na engleskom jeziku dat je na trećoj strani korica. Mogu se takođe ubaciti i dopunske stranice sa prevodom.

Isprave koje se koriste za prevoz TIR u regionalnom garantnom lancu mogu se štampati na bilo kom službenom jeziku Ujedinjenih nacija, osim prve strane korica, koja mora biti štampana na engleskom ili francuskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" na drugoj strani korica štampaju se na službenom jeziku Ujedinjenih nacija, dok se na trećoj strani korica takođe štampaju na engleskom ili francuskom jeziku.

3. Važnost: Važnost karneta TIR je do završetka prevoza TIR u odredišnoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da je stavljena pod carinski nadzor u polaznoj carinskoj ispostavi u roku koji je odredilo udruženje izdavač (rubrika 1, prva strana korica).

4. Broj karneta: Za skup vozila (spojena vozila) ili više kontejnera koji su utovareni na jedno vozilo ili skup vozila zahtijevaće se samo jedan karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(d) dolje).

5. Broj carinarnica: Poslovi prevoza na osnovu karneta TIR mogu obuhvatiti nekoliko polaznih i odredišnih carinskih ispostava ali ukupan broj polaznih i odredišnih carinskih ispostava ne smije prelaziti četiri. Karnet TIR se može podnijeti carinskoj ispostavi samo ako su sve carinske ispostave prihvatile karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(e) dolje).

6. Broj obrazaca: Kada se radi o jednoj polaznoj carinskoj ispostavi i jednoj odredišnoj carinskoj ispostavi, karnet TIR mora da sadrži najmanje 2 lista za zemlju polaska, 2 lista za zemlju odredišta i po 2 lista za svaku tranzitnu zemlju. Za svaku dodatnu polaznu carinsku ispostavu (ili odredišnu) zahtijevaće se dodatna dva lista.

7. Prijava u carinskim ispostavama: Karnet TIR treba prijaviti zajedno sa drumskim vozilom, skupom vozila ili kontejnerom (kontejnerima) u svakoj polaznoj carinskoj ispostavi, usputnoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi. U poslednjoj polaznoj carinskoj ispostavi, carinski službenik mora da se potpiše i stavi pečat sa datumom u rubriku 17 ispod spiska robe kao i na svim kuponima koji će se koristiti za preostali dio puta.

B. KAKO POPUNITI ISPRAVU ZA TIR (KARNET TIR)

8. Brisanje, pisanje preko teksta: Na karnetu TIR se ne smije brisati ili pisati preko teksta. Sve ispravke vrše se precrtavanjem netačnih podataka i dodavanjem, po potrebi, traženih podataka. Uz sve izmjene nalaziće se potpis lica koje ih vrši kao i ovjera carinskih organa.

9. Informacije o registraciji: Ako nacionalni propisi ne predviđaju registraciju prikolica ili poluprikolica, umjesto registarskog broja naznačiće se identifikacioni ili fabrički broj.

10. Spisak robe:

(a) Spisak robe se mora popuniti na jeziku otpreme, osim ako carinski organi ne dozvoljavaju upotrebu drugog jezika. Carinski organi tranzitnih zemalja zadržavaju pravo da zahtijevaju prevod spiska robe na njihov jezik. Da bi se izbjeglo zadržavanje, koje bi moglo proizići iz ovog zahtjeva, prevoznicima se preporučuje da vozače vozila snabdiju neophodnim prevodima.

(b) Podaci na spisku robe treba da su otkucani na mašini ili umnoženi tako da budu čitki na svim listovima. Carinski organi neće prihvatati nečitke listove.

(c) Kada na spisku robe nema dovoljno prostora za unošenje podataka o svojoj robi koja se prevozi, kuponima se mogu pripojiti posebni listovi, istog modela kao što je spisak robe ili komercijalna dokumenta koja obezbeđuju sve podatke tražene u spisku robe. U tom slučaju svi kuponi moraju da sadrže sledeće podatke:

(i) broj priloženih listova (rubrika 8);

(ii) broj i vrstu koleta ili predmeta ili ukupnu težinu robe navedene u priloženim listovima (rubrike 9 do 11).

(d) Kada je karnetom TIR obuhvaćen skup vozila ili više kontejnera, sadržaj svakog pojedinačnog vozila ili svakog kontejnera biće naznačen u spisku robe odvojeno. Ispred tih podataka treba navesti registarski broj vozila ili identifikacioni broj kontejnera (rubrika 9 spiska robe).

(e) Isto tako, ako ima više polaznih i odredišnih carinskih ispostava, podaci o robi stavljenoj pod carinski nadzor koji se unose u svakoj carinskoj ispostavi ili su namijenjeni za svaku carinsku ispostavu, biće u spisku robe jasno odvojeni jedan od drugog.

11. Liste pakovanja, fotografije, planovi itd: Kada carinski organi zahtijevaju dokumenta radi identifikacije teške ili kabaste robe, oni će ih overiti i priključiti uz stranicu 2 korica karneta TIR. Pored toga, u rubrici 8 na svim kuponima treba navesti reference tih dokumenata.

12. Potpis: Držalac karneta TIR ili njegov zastupnik moraju da potpišu i upišu datum na svim kuponima (rubrike 14 i 15).

C. NEZGODE ILI UDESI

13. Kada se u toku puta carinska obeležja slučajno polome ili roba uništi ili ošteti, prevoznik mora odmah da obavesti carinske organe, ako je bilo koji carinski organ u blizini, ili ako nije, bilo koje druge nadležne organe zemlje u kojoj se nalazi. Zainteresovani organi treba da u najkraćem roku overe zapisnik o nalazu koji sadrži karnet TIR.

14. U slučaju udesa koji iziskuje pretovar tereta u neko drugo vozilo ili kontejner, pretovar se može obaviti samo u prisustvu jednog od organa pomenutih u pravilu 13 gore. Pomenuti organ sačinjava zapisnik o nalazu. Ukoliko se na ispravi ne nalazi napomena "Teška ili kabasta roba", vozilo ili kontejner u koji je roba natovarena moraju biti odobreni za prevoz pod carinskim obilježjem. Osim toga na vozilo ili kontejner se moraju staviti carinska obilježja, a podatke o stavljenim obeležjima treba unijeti u zapisnik o nalazu. Međutim, ako se ne raspolaze ni sa jednim odobrenim vozilom ili kontejnerom, roba se može pretovariti u neodobreno vozilo ili kontejner, pod uslovom da ono pruža adekvatno obezbeđenje. U tom slučaju, carinski organi

narednih zemalja treba da ocijene da li i oni mogu dozvoliti da se u tom vozilu ili kontejneru nastavi prevoz na osnovu karneta TIR.

15. U slučaju neposredne opasnosti koja zahteva hitan istovar čitavog tereta ili jednog dela tereta, prevoznik može da preduzme radnje na vlastitu inicijativu bez zahteva, ili čekanja da to obave carinski organi o kojima je reč u pravilu 13 gore. On potom mora da obavesti jedan od organa koji je pomenut u pravilu 13 gore i da podnese dokaz da je bio prisiljen da postupi na takav način u interesu vozila ili kontejnera ili tereta i čim izvrši preventivne mjere koje zahtjeva neočekivan događaj on mora da obavesti neke od organa vlasti pomenutih gore, kako bi oni mogli da verifikuju te činjenice, stave obilježje na vozilo ili kontejner i overe sastavljen zapisnik o nalazu.

16. Ovjeren zapisnik o nalazu mora da ostane u karnetu TIR sve do dolaska u određenu carinsku ispostavu.

17. Pored modela obrasca koji sadrži karnet TIR, udruženjima se preporučuje da snabdeju prevoznike obrascima zapisnika o nalazu na jeziku tranzitnih zemalja.

Spisak robe koja se mora prevoziti na osnovu karneta TIR "Duvan/alkohol"

- (1) Nedenaturisan etilalkohol alkoholne jačine 80% zapr. ili jači (šifra HS 22.07.10)
- (2) Nedenaturisan etilalkohol alkoholne jačine manje od 80% zapr.; rakije, likeri i ostala alkoholna pića; složeni alkoholni proizvodi za proizvodnju pića (šifra HS 22.08)
- (3) Cigare, cigarilosi i cigarete, koje sadrže duvan (šifra HS 24.02.10)
- (4) Cigarete koje sadrže duvan (šifra HS 24.02.20)
- (5) Duvan za pušenje, sa dodatkom ili bez dodatka zamene duvana

Model karneta TIR: Verzija 2 bijeli

KUPON BROJ 1 strana 1		1. TIR KARNET		Broj
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. _____ 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije		
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država)		
		5. Država/države polaska	6. Država/države odredišta	
7. Registracija/e drumskog/kih vozila		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe		
SPISAK ROBE				
9. (a) Oznake za ispostavu kontejnera		10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe		11. Bruto masa u kg
(b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala		13. Izjavljujem da su podaci uneseni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni		16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija)
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe				
1. Carinska ispostava		14. Mjesto i datum		○
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika		
3. Carinska ispostava				
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava)				
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene		20. Rok za tranzit		
21. Registrovano ko carinske ispostave		Pod brojem		
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.)				
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum				○
TALON BROJ 1		strana 1		TIR KARNETA
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave _____		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum		
2. Pod brojem _____		○		
3. Obilježja ili ident.oznake _____				
☐ 4. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene				
5. Razno (predviđena ruta, carinska ispostava kod koje roba mora biti prijavljena)				

Model karneta TIR: Verzija 2 zeleni

	KUPON BROJ 2 strana 2	1. TIR KARNET	Broj
	2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. _____ 2. _____ 3. _____	3. Naziv međunarodne organizacije	
	Za službenu upotrebu	4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država)	
		5. Država/države polaska	6. Država/države odredišta
	7. Registracija/e drumskog/kih vozila	8. Dokumenti priloženi uz spisak robe	
SPISAK ROBE			
	9. (a) Odjeljak robe ili kontejner (b) Oznaka ili broj vjokleta ili artikala	10. Broj i vrsta vjokleta ili artikala	11. Bruto masa u kg
	12. Ukupan broj vjokleta upisan u spisku robe	13. Dijašjujam da su podaci urešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum
	1. Carinska ispostava	14. Mjesto i datum	○
	2. Carinska ispostava	15. Potpis držaoca ili zastupnika	
	3. Carinska ispostava		
	18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava)	24. Ovjera o razduženju TIR posla (usputna, izlazna ili odredišna carinska ispostava)	
Broj	19. Obilježja ili identifikacione oznake nađene neoštećene	20. Rok za tranzit	25. Obilježja ili identifikacione oznake nađene neoštećene
	21. Registrovano kod carinske ispostave	Pod brojem	26. Broj vjokleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno
TIR KARNET strana 2	22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.)	○	27. Primjedbe
	23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	○	28. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum
			○
	TALON BROJ 1 strana 1	TIR KARNETA	Broj
	1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave	○	
	☐ 2. Obilježja ili identifikacione oznake nađene neoštećene		
	3. Broj vjokleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno (kao u spisku robe)		
	4. Stavljena nova obilježja		
	5. Primjedbe		
	6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum		

Model karneta TIR: Verzija 2 žuti

1. Carinska ispostava/ispostave polaska	2. TIR KARNET	Broj
	3. Ime međunarodne organizacije	
4. RegistarSKI broj/brojevi drumskog vozila Identifikacioni broj/brojevi kontejnera	5. Držalac karneta (identifikacioni broj, naziv, adresa, država)	
6. Carinska obilježja oštećena ☐ neoštećena ☒	8. Primjedbe	
7. Odjeljci za robu oštećeni ☐ neoštećeni ☒ ili kontejneri		
9. ☐ Nema manjka robe	☒ Roba naznačena u rubrikama 10-13 neodstaje (M) ili je uništena (D), kao što je naznačeno u rubrici 12	
10. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala	11. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe	12. M ili D
		13. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija)
14. Datum, mjesto i okolnosti udesa		
15. Mjere preduzete da se nastavi posao TIR ☐ stavljanje novih obilježja; broj karakteristike _____ ☐ pretovar robe (vidi rubriku 16) ☐ ostalo		
16. Ako je roba pretovarena: karakteristike zamijenjenih drumskih vozila ili kontejnera		
Registarska oznaka	Odobren da ne	Broj uvjerenja o odobrenju
Broj i karakteristike stavljenih obilježja		
(a) vozilo _____	☐ ☐	_____/_____/_____
Identifikacioni broj		
(b) kontejner _____	☐ ☐	_____/_____/_____
17. Organ koji je sačinio ovaj zapisnik		18. Ovjera naredne carinske ispostave koja je u vezi sa prevozom TIR
Mjesto/Datum/Pečat	Potpis	Potpis

Označiti sa x odgovarajuće kućice

PRAVILA ZA UPOTREBU KARNETA TIR

A. OPŠTI DIO

2. **Izdavanje:** Karnet TIR se može izdati u zemlji polaska ili u zemlji u kojoj držalac karneta boravi ili je nastanjen.

3. **Jezik:** Karnet TIR je štampan na francuskom izuzev prve strane korica na kojoj su rubrike, takođe, štampane na engleskom jeziku. Prevod "Pravila za upotrebu karneta TIR" na engleskom jeziku dat je na trećoj strani korica. Mogu se takođe ubaciti i dopunske stranice sa prevodom.

Isprave koje se koriste za prevoz TIR u regionalnom garantnom lancu mogu se štampati na bilo kom službenom jeziku Ujedinjenih nacija, osim prve strane korica, koja mora biti štampana na engleskom ili francuskom jeziku. "Pravila za upotrebu karneta TIR" na drugoj strani korica štampaju se na službenom jeziku Ujedinjenih nacija, dok se na trećoj strani korica takođe štampaju na engleskom ili francuskom jeziku.

4. **Važnost:** Važnost karneta TIR je do završetka prevoza TIR u odredišnoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da je stavljena pod carinski nadzor u polaznoj carinskoj ispostavi u roku koji je odredilo udruženje izdavač (rubrika 1, prva strana korica).

5. **Broj karneta:** Za skup vozila (spojena vozila) ili više kontejnera koji su utovareni na jedno vozilo ili skup vozila zahtijevaće se samo jedan karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(d) dolje).

6. **Broj carinskih ispostava:** Poslovi prevoza na osnovu karneta TIR mogu obuhvatiti nekoliko polaznih i odredišnih carinskih ispostava ali ukupan broj polaznih i odredišnih carinskih ispostava ne smije prelaziti četiri. Karnet TIR se može podnijeti carinskoj ispostavi samo ako su sve carinske ispostave prihvatile karnet TIR (vidi takođe pravilo 10(e) dolje).

7. **Broj obrazaca:** Kada se radi o jednoj polaznoj carinskoj ispostavi i jednoj odredišnoj carinskoj ispostavi, karnet TIR mora da sadrži najmanje 2 lista za zemlju polaska, 2 lista za zemlju odredišta i po 2 lista za svaku tranzitnu zemlju. Za svaku dodatnu polaznu carinsku ispostavu (ili odredišnu) zahtijevaće se dodatna dva lista.

8. **Prijava u carinskim ispostavama:** Karnet TIR treba prijaviti zajedno sa drumskim vozilom, skupom vozila ili kontejnerom (kontejnerima) u svakoj polaznoj carinskoj ispostavi, usputnoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi. U posljednjoj polaznoj carinskoj ispostavi, carinski službenik mora da se potpiše i stavi pečat sa datumom u rubriku 17 ispod spiska robe kao i na svim kuponima koji će se koristiti za preostali dio puta.

B. KAKO ISPUNITI KARNET TIR

9. **Brisanje, pisanje preko teksta:** Na karnetu TIR se ne smije brisati ili pisati preko teksta. Sve ispravke vrše se precrtavanjem netačnih podataka i dodavanjem, po potrebi, traženih podataka. Uz sve izmjene nalaziće se potpis lica koje ih vrši kao i ovjera carinskih organa.

10. **Informacije o registraciji:** Ako nacionalni propisi ne predviđaju registraciju prikolica ili poluprikolica, umjesto registarskog broja naznačiće se identifikacioni ili fabrički broj.

11. **Spisak robe:**

(a) Spisak robe se mora popuniti na jeziku otpreme, osim ako carinski organi ne dozvoljavaju upotrebu drugog jezika. Carinski organi tranzitnih zemalja zadržavaju pravo da zahtijevaju prevod spiska robe na njihov jezik. Da bi se izbjeglo zadržavanje, koje bi moglo proizići iz ovog zahtjeva, prevoznicima se preporučuje da vozače vozila snabdiju neophodnim prevodima.

(b) Podaci na spisku robe treba da su otkucani na mašini ili umnoženi tako da budu čitki na svim listovima. Carinski organi neće prihvatati nečitke listove.

(c) Kada na spisku robe nema dovoljno prostora za unošenje podataka o svojoj robi koja se prevozi, kuponima se mogu pripojiti posebni listovi, istog modela kao što je spisak robe ili komercijalna dokumenta koja obezbeđuju sve podatke tražene u spisku robe. U tom slučaju svi kuponi moraju da sadrže sledeće podatke:

(i) broj priloženih listova (rubrika 8);

(ii) broj i vrstu koleta ili predmeta ili ukupnu težinu robe navedene u priloženim listovima (rubrike 9 do 11).

(d) Kada je karnetom TIR obuhvaćen skup vozila ili više kontejnera, sadržaj svakog pojedinačnog vozila ili svakog kontejnera biće naznačen u spisku robe odvojeno. Ispred tih podataka treba navesti registarski broj vozila ili identifikacioni broj kontejnera (rubrika 9 spiska robe).

(e) Isto tako, ako ima više polaznih i odredišnih carinskih ispostava, podaci o robi stavljenoj pod carinski nadzor koji se unose u svakoj carinskoj ispostavi ili su namijenjeni za svaku carinsku ispostavu, biće u spisku robe jasno odvojeni jedan od drugog.

11. Liste pakovanja, fotografije, planovi itd: Kada carinski organi zahtijevaju dokumenta radi identifikacije teške ili kabaste robe, oni će ih ovjeriti i priključiti uz stranicu 2 korica karneta TIR. Pored toga, u rubrici 8 na svim kuponima treba navesti reference tih dokumenata.

12. Potpis: Držalac karneta TIR ili njegov zastupnik moraju da potpišu i upišu datum na svim kuponima (rubrike 14 i 15).

C. NEZGODE ILI UDESI

13. Kada se u toku puta carinska obeležja slučajno polome ili roba uništi ili ošteti, prevoznik mora odmah da obavijesti carinske organe, ako je bilo koji carinski organ u blizini, ili ako nije, bilo koje druge nadležne organe zemlje u kojoj se nalazi. Zainteresovani organi treba da u najkraćem roku overe zapisnik o nalazu koji sadrži karnet TIR.

14. U slučaju udesa koji iziskuje pretovar tereta u neko drugo vozilo ili kontejner, pretovar se može obaviti samo u prisustvu jednog od organa pomenutih u pravilu 13 gore. Pomenuti organ sačinjava zapisnik o nalazu. Ukoliko se na ispravi ne nalazi napomena "Teška ili kabasta roba", vozilo ili kontejner u koji je roba natovarena moraju biti odobreni za prevoz pod carinskim obilježjem. Osim toga na vozilo ili kontejner se moraju staviti carinska obilježja, a podatke o stavljenim obeležjima treba unijeti u zapisnik o nalazu. Međutim, ako se ne raspolaže ni sa jednim odobrenim vozilom ili kontejnerom, roba se može pretovariti u neodobreno vozilo ili kontejner, pod uslovom da ono pruža adekvatno obezbeđenje. U tom slučaju, carinski organi narednih zemalja treba da ocijene da li i oni mogu dozvoliti da se u tom vozilu ili kontejneru nastavi prevoz na osnovu karneta TIR.

15. U slučaju neposredne opasnosti koja zahteva hitan istovar čitavog tereta ili jednog dela tereta, prevoznik može da preduzme radnje na vlastitu inicijativu bez zahtjeva, ili čekanja da to obave carinski organi o kojima je riječ u pravilu 13 gore. On potom mora da obavijesti jedan od organa koji je pomenut u pravilu 13 gore i da podnese dokaz da je bio prisiljen da postupi na takav način u interesu vozila ili kontejnera ili tereta i čim izvrši preventivne mjere koje zahtjeva neočekivan događaj on mora da obavesti neke od organa vlasti pomenutih gore, kako bi oni mogli da verifikuju te činjenice, stave obilježje na vozilo ili kontejner i overe sastavljen zapisnik o nalazu.

16. Ovjeren zapisnik o nalazu mora da ostane u karnetu TIR sve do dolaska u određenu carinsku ispostavu.

17. Pored modela obrasca koji sadrži karnet TIR, udruženjima se preporučuje da snabdeju prevoznike obrascima zapisnika o nalazu na jeziku tranzitnih zemalja

Prilog 2

PRAVILNIK O TEHNIČKIM USLOVIMA ZA DRUMSKA VOZILA KOJIMA SE MOŽE DOZVOLITI MEĐUNARODNI PREVOZ POD CARINSKIM OBILJEŽJEM

Član 1

Osnovna načela

Odobrenje za međunarodni prevoz robe pod carinskim obeležjem može se izdati samo za vozila, čiji su odeljci za robu izrađeni i opremljeni tako:

- (a) da se nikakva roba ne može izvaditi iz ili uneti u zapečaćeni deo vozila bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja ili bez povrede carinskih obeležja;
- (b) da se na njih mogu lako i uspešno staviti carinska obeležja;
- (c) da ne sadrže skriveni prostor u kome bi se roba mogla sakriti;
- (d) da svi prostori u koje se može staviti roba budu lako pristupačni za carinski pregled.

Komentar člana 1

Valjkasti rezervoari vozila

Rezervoari ugrađeni fabrički po izvoru naručioca, ne treba da se smatraju odjeljcima za robu, ukoliko služe za smještaj goriva za pogon vozila. Dodatni rezervoari koji se koriste za prevoz druge robe osim pogonskog goriva takođe ne treba da se smatraju odjeljcima za robu, imajući u vidu tehničke poteškoće koje se odnose na njihovo odobravanje i njihovo razlikovanje od normalnih rezervoara za pogonsko gorivo. (TRANS/GE.30/39, tačke 51-54)

Obilježavanje odjeljka za robu

Boje, premazi, trake od reflektujućeg materijala i druga slična sredstva za obilježavanje koja se ne mogu skinuti i pocijepati sa stranice ili cirade odljeka za robu, dozvoljena su ukoliko ne pokrivaju konstrukciju stranice ili cirade, koja i dalje treba da bude jasno vidljiva. Međutim, ne treba dozvoljavati naljepnice i slična sredstva za obilježavanje koja mogu da zaklone otvore u odjeljcima za robu (takođe pogledati komentar uz prilog 2, član 3, tačka 5)

(TRANS/GE.30/57, tačka 45 ; TRANS/GE.30/151, tačka 39)

Član 2

Konstrukcija odeljka za robu

1. Da bi se udovoljilo zahtjevima iz člana 1. ovog pravilnika:

(a) sastavni djelovi odeljka za robu (strane, pod, vrata, krov, stubovi, okviri, poprečni nosači itd.) moraju se povezati spojnica koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova, ili na takav način da obrazuju konstrukciju koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova. Kad su strane, pod, vrata i krov napravljeni od različitih elemenata oni moraju da ispunjavaju iste zahtjeve i da budu dovoljno jaki;

Objašnjenje člana 2 stav 1 (a)

2.2.1 (a) Spajanje sastavnih delova

(a) Kada se koriste sredstva za spajanje (zakivci, zavrtnji, nitne i otkivci itd.), dovoljan broj tih spojnica mora da se stavi sa spoljne strane, da poprečno prolaze kroz spojene sastavne delove, da prodru unutra i tamo budu čvrsto pričvršćene (npr. zakivanjem, zavarivanjem, nitnovanjem i pričvršćivanjem zavrtnja i otkivanjem ili zavarivanjem na maticu). Međutim, uobičajeni zakivci (npr. zakivci čije postavljanje zahteva rukovanje s obe strane spoja sastavnih djelova) mogu se takođe umetnuti sa unutrašnje strane.

Bez obzira na gore izloženo, podovi odeljka za robu mogu se pričvrstiti pomoću zavrtnja koji sami narezuju navoje ili samobušćih zakivaka ili zakivaka koji se umeću pomoću eksplozivnih punjenja, ili klinova koji se pneumatski ukucavaju kada se postavljaju sa unutrašnje strane i prolaze pod pravim uglom kroz pod i metalne poprečne nosače ispod poda, pod uslovom da neki od njihovih završetaka budu pričvršćeni i poravnani sa nivoom spoljnog dela poprečnog nosača ili da su na njega zavareni, izuzev kod zavrtnja koji sami narezuju.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 3; stupila na snagu 1.Oktobar 1981}

(b) Nadležni organ će odrediti koje spojnice i koliko spojnica mora da odgovara zahtevima navedenim pod (a) ovog objašnjenja; on će to učiniti kada utvrdi da se sastavni djelovi, koji su spojeni na takav način, ne mogu ukloniti i zamijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova. Izbor i postavljanje drugih spojnica ne podliježe nikakvom ograničenju.

(c) Spojnice koje mogu da se uklone ili zamene s jedne strane bez ostavljanja vidljivih tragova, na primjer, one koje ne zahtevaju rukovanje sa obe strane sastavnih delova da bi se spojile, neće se dozvoliti na osnovu (a) ovog objašnjenja. Takve spojnice su, na primer, zakivci koji se proširuju, slepi zakivci i slično.

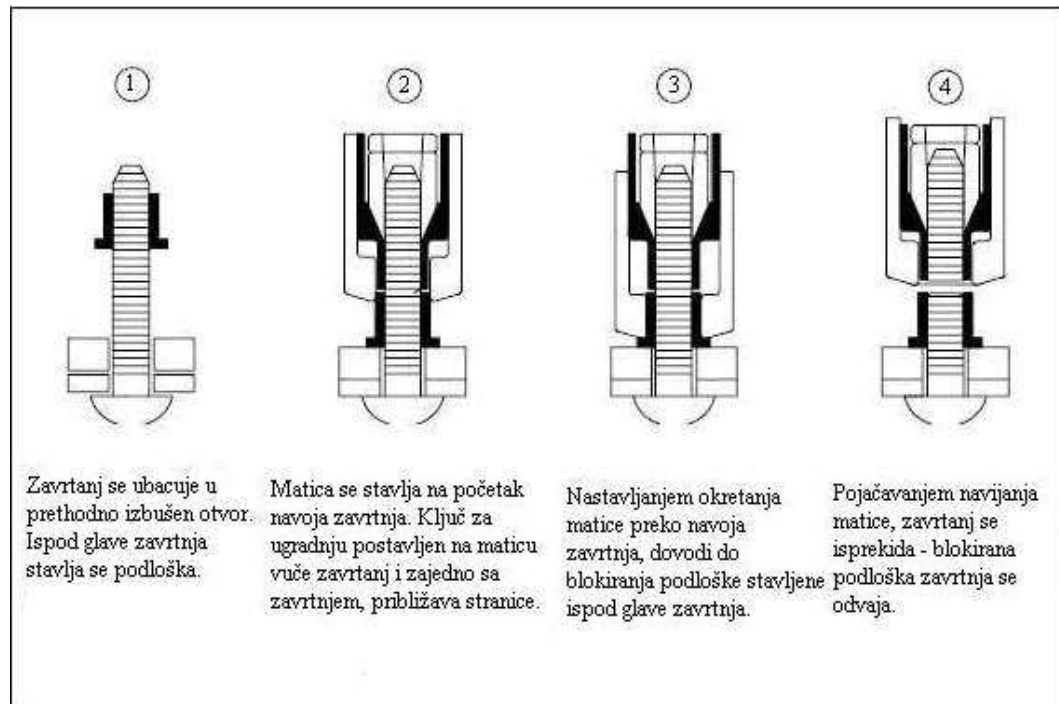
(d) Gore opisan način spajanja primjenjivaće se na specijalna vozila, na primer na izolovana vozila, vozila hladnjače i vozila cisterne, ukoliko ista nisu u suprotnosti sa tehničkim zahtevima koje takva vozila moraju da ispunjavaju, s obzirom na njihovu upotrebu. Kada, iz tehničkih razloga, nije praktično da se ti delovi učvrste na način opisan pod (a) ovog objašnjenja, sastavni djelovi moraju da se povežu pomoću spojnica navedenih pod (c) ovog objašnjenja, pod uslovom da se spojnicama koje se koriste s unutrašnje strane stranice ne može spolja prići.

Komentar objašnjenja 2.2.1 (a)

1. Spojnica

Spojnica, prikazana na crtežu dolje, u skladu je sa prilogom 2, član 2, tačka 1(a), pod uslovom da se dovoljan broj takvih spojnica ubaci sa spoljne strane ičvrsto obezbijedi sa unutrašnje strane, kao što je predviđeno u prilogu 6, objašnjenje 2.2.1 (a). (TRANS/WP.30/123, stav 34-36 ; TRANS/WP.30/127, stav 45 ; TRANS/WP.30/AC.2/23, prilog 3)

Ugradnja

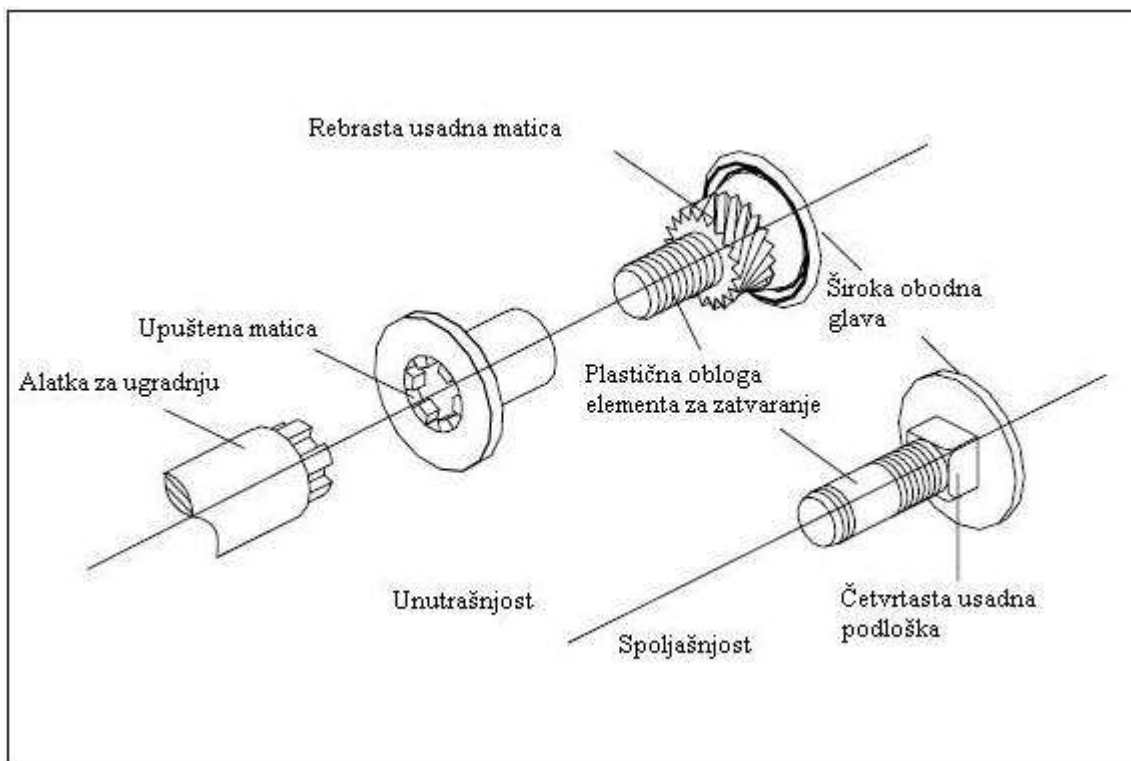

2. Spojnica

Spojnica, prikazana na crtežu dolje, u skladu je sa prilogom 6, objašnjenja 2.2.1.(a). S obzirom na svoje tehničke karakteristike, kao što su široko profilisana glava sa rebrastom usadnom podloškom ili četvrtastom usadnom podloškom ispod široko profilisane glave i navučenom plastičnom oblogom, spojnica se može čvrsto postaviti sa unutrašnje strane odjeljka za robu, bez potrebe zavarivanja, nitovanja, itd. Dok ugradnja spojnice zahtijeva rukovanje sa obje strane djelova koji se spajaju, spojnica se može otvoriti okretanjem

upuštene matice, sa unutrašnje strane odjeljka za robu. Spojnica sa čvrstom usadnom podloškom, obično se upotrebljava za ričvrščivanje šarki na odjeljku za robu. (TRANS/WP.30/135, stav 43-44; TRANS/WP.30/137, stav 59-61; TRANS/WP.30/AC.2/27, prilog 3)

Primjeri spojnice

Pneumatski ugrađeni zakivci za obezbjeđivanje podova odjeljka za robu

Kod jedne vrste konstrukcije, koriste se zavrtnji sa spiralno narezanim navojima koji dosta liče na zavrtnje koji sami narezuju navoje i daju veću snagu držanja kada je pod relativno tanak. Kod ovog načina, trenje izuvedeno zavrtanjem zavrtnja proizvodi premaz cink hromata na navoju i topljenje materijala na poprečnom presjeku poda, te se na taj način vrši uspješno zavarivanje

(TRANS/GE.30/33, stav 125; TRANS/GE.30/GRCC/10, stav 52-54)

Samostalni, spiralni zavrtnji

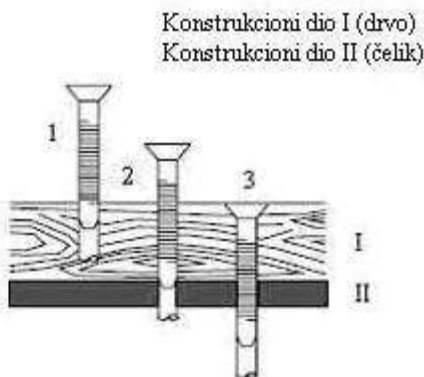
Spiralni zavrtnji na crtežu 1, dolje, ne smatraju se spiralnim zavrtnjima u smislu priloga 6, objašnjenja 2.2.1.(a) (a) Konvencije. Takvi spiralni zavrtnji zavaruje se, u skladu sa objašnjenjima 2.2.1 .(a) (a) i (b) priloga 6, ispod metalnog poprečnog presjeka. Alternativno, dio ovih zavrtnja koji prodire kroz otvor, umjesto zavarivanja, može se saviti pod uglom od 45°C kao što je prikazano na crtežu br.2. međutim, ako se koriste zajedno sa podnom konstrukcijom, čiji su primjeri prikazani na crtežima 3 i 4, smatra se da nije potrebno primijeniti tehniku zavarivanja ili savijanja

(TRANS/WP.30/135, stav 48-51; TRANS/WP.30/AC.2/27, prilog 3)

Crtež br. 1

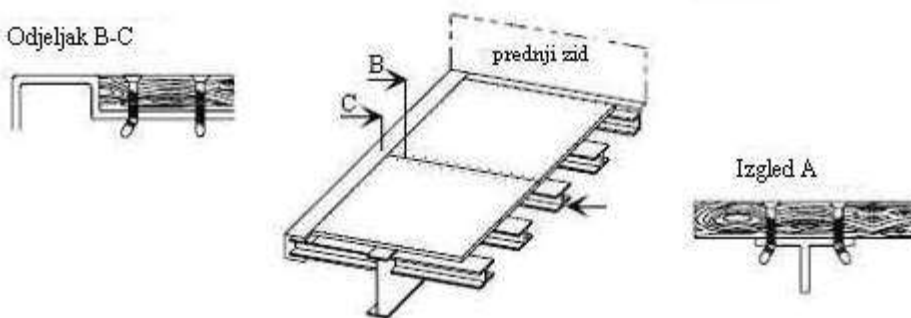
Postupak podešavanja

1. Navrtanje zavrtnja u drvo
2. Prodranje zavrtnja kroz drvo i čelik (krilca se lome u dodiru sa metalom)
3. Završetak navijanja i formiranje navoja (spojeni konstrukcioni djelovi I i II)

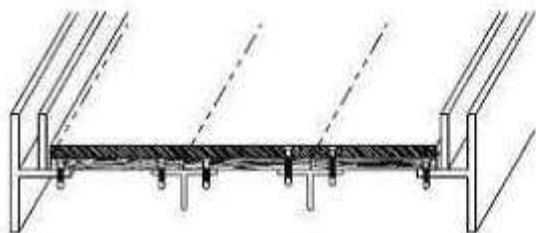

Crtež br.2.

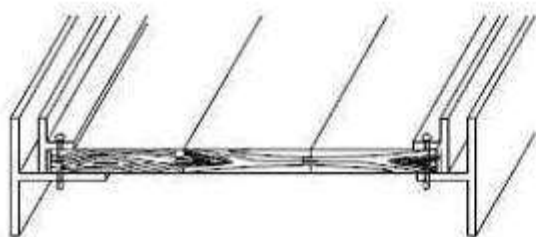
Odjeljak B-C

Crtež br. 3.

Pod i dodatni pokrivač poda, na šasiji koja je ispod obezbijedena upotrebom spiralnih zavrtnja

Crtež br.4

Pod koji se sastoji od presovane iverice na šasiji koja je ispod obezbijedena upotrebom spiralnih zavrtnja

Valjanost zakivaka (nitni)

Uglavnom, upotreba zakivaka (nitni) za spajanje djelova odjeljka za robu nije dopuštena shodno Konvenciji, kao što je navedeno u prilogu 6, objašnjenje 2.2.1. (a) (c). mešutim, zakivci (nitne) mogu se koristiti pod uslovom da se koristi dovoljan broj spojnica opisanih u prilogu 2.2.1. (a) (a) Konvencije, za spajanje sastavnih djelova. (TRANS/WP.30/137, stav 54-58; TRANS/WP.30/AC.2/27, prilog 3)

(b) vrata i svi ostali sistemi za zatvaranje (uključujući slavine, poklopce otvora, obodnice cevi itd.) biće snabdeveni okovom na koji se mogu staviti carinska obeležja. Ovaj okov mora da bude takav da se ne može ukloniti i zameniti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova ili da se vrata ili pribor za pričvršćivanje ne mogu otvoriti bez povrede carinskih obeležja. Carinska obeležja moraju biti adekvatno zaštićena. Biće dozvoljeni krovovi na otvaranje;

2.2.1.(b) Objašnjenje člana 2 stav 1 (b)

Vrata i ostali sistemi za zatvaranje

(a) Okov na koji mogu da se postave carinska obilježja mora biti:

(i) pričvršćen zavarivanjem ili sa najmanje dve spojnice koje su u skladu sa odredbama pod (a) objašnjenja 2.2.1(a); ili

(ii) izrađen tako da, kada se odeljak za robu zatvori i zapečati, okov ne može da se ukloni bez ostavljanja vidljivih tragova.

On takođe mora:

(iii) da sadrži otvore od najmanje 11 mm prečnika ili proreze dužine od najmanje 11 mm i širine 3 mm; i

(iv) da pruži istu sigurnost, bez obzira na vrstu obilježja koje se koristi.

(b) Šarke sa osnovicom, uzdužne šarke na traku, osovinice šarki i ostali okovi za držanje vrata i sličnih predmeta moraju biti obezbeđeni u skladu sa zahtevima pod (a) (i) i (ii) ovog objašenja. Pored toga, razni delovi tih okova (na primer ploče na šarkama, osovinice ili kolena), pod uslovom da su neophodni da garantuju carinsko obezbeđenje odeljka za robu, treba da budu tako podešeni da se, kada je odeljak za robu zatvoren i zapečaćen, ne mogu ukloniti i rastaviti bez ostavljanja vidljivih tragova (vidi crtež br. 1 a uz prilog 6).

Međutim, kada se tom okovu ne može pristupiti sa spoljne strane, kada se vrata ili slično zatvore i zapečate, dovoljno je da se ta vrata ne mogu otkaçiti sa šarki ili sličnog okova, a da ne ostanu vidljivi tragovi. Kada vrata ili drugi okov za zatvaranje imaju više od dve šarke, potrebno je da se učvrste samo dve šarke koje su najbliže obodima vrata i to u skladu sa uslovima pod (a) (i) i (ii), gore.

{ECE/TRANS/17/Izmjena.8; stupila na snagu 1.Avgust 1987}

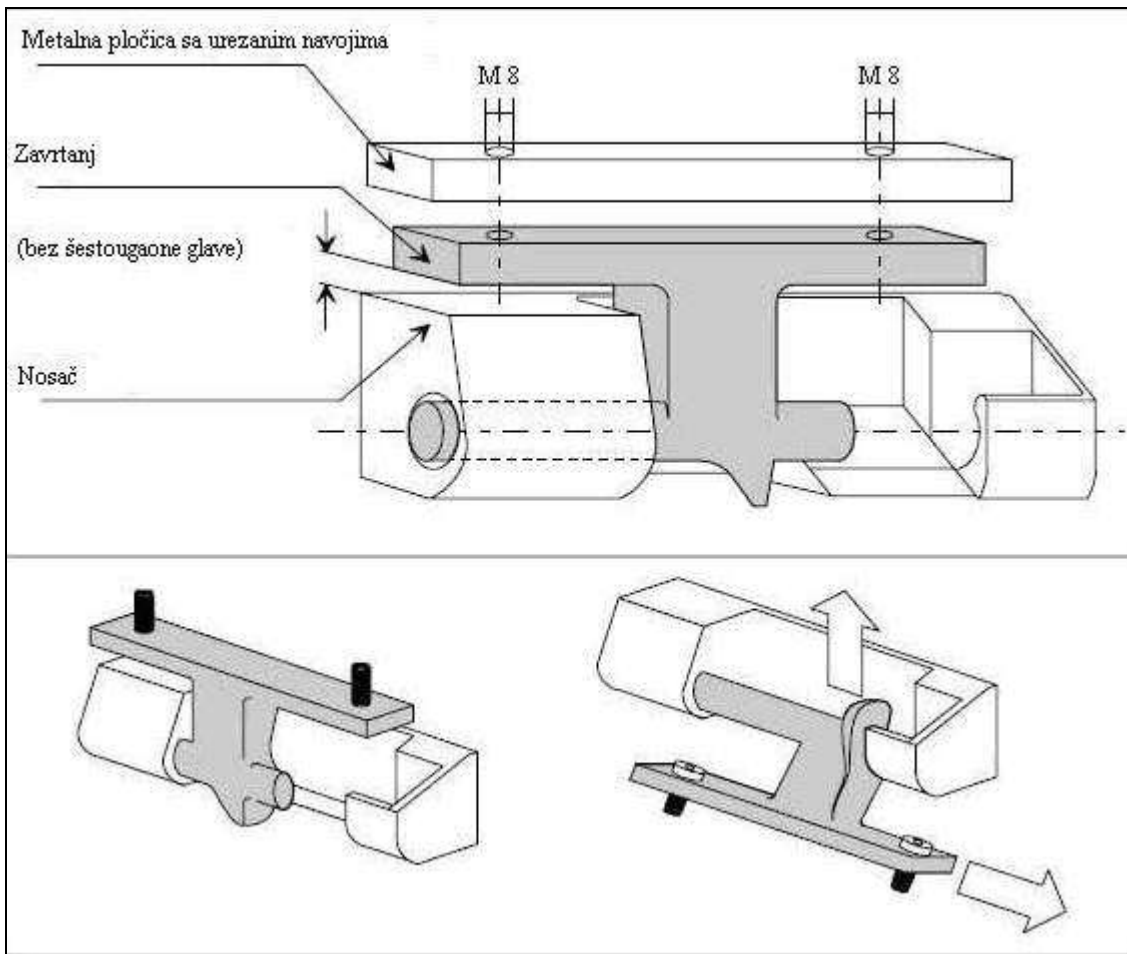
Komentar objašnjenja 2.2.1 (b) (b)

Uređaj za zatvaranje vrata sa više od dvije šarke

U slučaju kada uređaj za zatvaranje vrata ima više od dvije šarke, nadležni organi mogu zahtijevati da obezbjeđenje dopunskih šarki, kako bi se ispunili uslovi Priloga 2, član 1 Konvencije. {TRANS/WP.30/AC.2/35, Prilog 6; TRANS/WP.30/155, stav 45}

Šarke sa osnovicom

Sredstvo prikazano na donjem crtežu ispunjava zahtjeve priloga 6, objašnjenja 2.2.1. (b) tačka (b) u vezi sa talkom (a) (ii).

OPIS:

Zavrtnanj i nosać ovog sredstva ima poseban oblik koji onemogućava da se ti djelovi uklone kada je šarka zatvorena. Potrebno je upotrijebiti zavrtnanj sa šestougaonom glavom koji prolazi kroz otvor. Prostor između glave zavrtnja i nosača, kada su šarke zatvorene, treba da bude tako mali da sprečava uklanjanje zavrtnja bez ostavljanjavidljivih tragova. U tom slučaju nije potrebno zavariti zavrtnje. (TRANS/WP, 30/123, tačke 46. i 47. i prilog 2).

(c) U izuzetnim slučajevima, kada vozila imaju izolovan odjeljak za robu, okov za carinska obilježja, šarke i drugi okovi, čije uklanjanje omogućava pristup u unutrašnjost odjeljka za robu ili prostora u koji bi se roba mogla sakriti, mogu se pričvrstiti na vrata takvih odjeljaka za robu pomoću sledećih sistema:

(i) kompleta zakivaka ili kompleta zavrtnja, koji se umeću spolja, ali koji inače ne ispunjavaju zahtjeve iz gore navedenog objašnjenja 2.2.1 (a) pod (a), pod uslovom da su:

- krajevi kompleta zakivaka ili kompleta zavrtnja pričvršćeni za ploču sa navojima ili za sličan okov koji je postavljen iza spoljnog sloja ili slojeva konstrukcije vrata; i
- glave odgovarajućeg kompleta zakivaka ili kompleta zavrtnja zavarene na okov za carinska obilježja, šarke, itd. tako da su potpuno deformisane i
- da se kompleti zakivaka ili kompleti zavrtnja ne mogu ukloniti bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja (vidi crtež br. 1 uz prilog 6);

(ii) spojnica umetnutih sa unutrašnje strane konstrukcije izolovanih vrata pod uslovom da:

- su zavrtnj za pričvršćivanje i upuštena podloška za obezbeđenje spojnice spojeni pneumatskim ili hidrauličnim alatom i da su pričvršćeni iza pločice ili sličnog dela postavljenog između spoljnog dela konstrukcije vrata i izolacije i
- da zavrtnj za pričvršćivanje nije pristupačan sa unutrašnje strane odeljka za robu; i
- je dovoljan broj upuštenih podložaka za obezbjeđenje i zavrtnja za pričvršćivanje zajedno zavareno i da se spojnica ne može ukloniti bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja (videti crtež br. 5 uz prilog 6).
{ECE/TRANS/17/Izmjena.13; stupila na snagu 1.avgust 1991}

Pod izrazom "izolovan odjeljak za robu" podrazumevaju se odjeljci za robu sa uređajima za rashlađivanje ili izolovani odjeljci za robu.

Komentar objašnjenja 2.2.1 (b) (c) (ii)

Tekst prve podtačke može se bolje razumjeti ako se posle riječi »spojeni pneumatskim ili hidrauličnim alatom« riječ »pričvršćeni« zamijeni sa »tako da obezbeđuju glavu zavrtnja«.

(TRANS/WP, 30/AC.2/29, tačka 25.)

(d) Vozila koja imaju veći broj sredstava za zatvaranje, kao što su ventili, slavine, poklopci otvora, obodnice cevi i slično, moraju biti tako konstruisana da se drži minimalan broj carinskih obilježja. U tom cilju, susjedna sredstva za zatvaranje moraju se međusobno tako povezati da može da se stavi samo jedno carinsko obilježje ili moraju da imaju poklopac koji ima istu svrhu.

(e) Vozila sa krovovima na otvaranje moraju biti tako konstruisana da se omogućava postavljanje minimuma carinskih obilježja.

(f) U slučajevima kada se zahtijeva više od jednog carinskog obilježja za obezbjeđenje, broj takvih obilježja će se naznačiti u Uvjerenju o odobrenju, pod tačkom 5 (Prilog 4 Konvencije TIR, 1975). Crtež ili fotografije drumskog vozila priložiće se uz Uvjerenje o odobrenju, pokazujući tačnu poziciju carinskih obilježja.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 23; stupila na snagu 7. Novembar 2003}

Komentar objašnjenja 2.2.1 (b) (f)

Rok za primjenu uključanja Uvjerenja o odobrenju i broj i mjesto carinskih obilježja kada se zahtijeva više od jedne carinske plombe

Odredbe objašnjenja 2.2.1 (b) (f), koje su stupile na snagu 07. avgusta 2003 primijenit će se na drumska vozila po prvi put odobrena ili u slučaju dvogodišnje kontrole i obnavljanja uvjerenja nakon stupanja na snagu objašnjenja 2.2.1 (b) (f) kada odgovara.

Kao posledica toga, od 07 avgusta 2005, sva drumska vozila, kojim se zahtijeva da imaju više od jedne carinske plombe, potrebno je da budu opremljena sa Uvjerenjem o odobrenju u skladu sa objašnjenjem 2.2.1 (b) (f).

{TRANS/WP.30/206, stav 62 i Prilog 2;

TRANS/WP.30/AC.2/69, stav 59 i Prilog 2;

TRANS/WP.30/AC.2/69/Ispravka.1}

Komentar člana 2 stav 1 (b)

Obezbedjenje vrata

U slučaju vrata kod vozila ili kontejnera koji se ne rashladjuju niti su izolovani, ali imaju unutrašnju oplatu, spojnice (zakivci, nitne itd.) koji obezbeđuju šarke i okove za carinska obilježja moraju prolaziti kroz čitavu debljinu vrata (obuhvatajući i oplatu) i biti vidljivo zaštićene sa unutrašnje strane. (TRANS/GE, 30/14, tačka 101).

Broj carinskih obilježja

Komentar izbrisan.

{TRANS/WP.30/AC.2/69, Prilog 2}

Primjeri carinskih obilježja

Da bi se postiglo carinsko obezbedjenje odeljka za robu i kontejnera, carinska obilježja treba da ispunjavaju zahtjeve iz priloga 6, objašnjenja 2.2.1. (b) tačka (a). (Vidi slike 1-4). Pored toga, carinska obilježja treba staviti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

Uže pričvršćivanje nije duže nego što je potrebno i propisno je pričvršćeno;

Uže za pričvršćivanje prolazi kroz alke TIR;

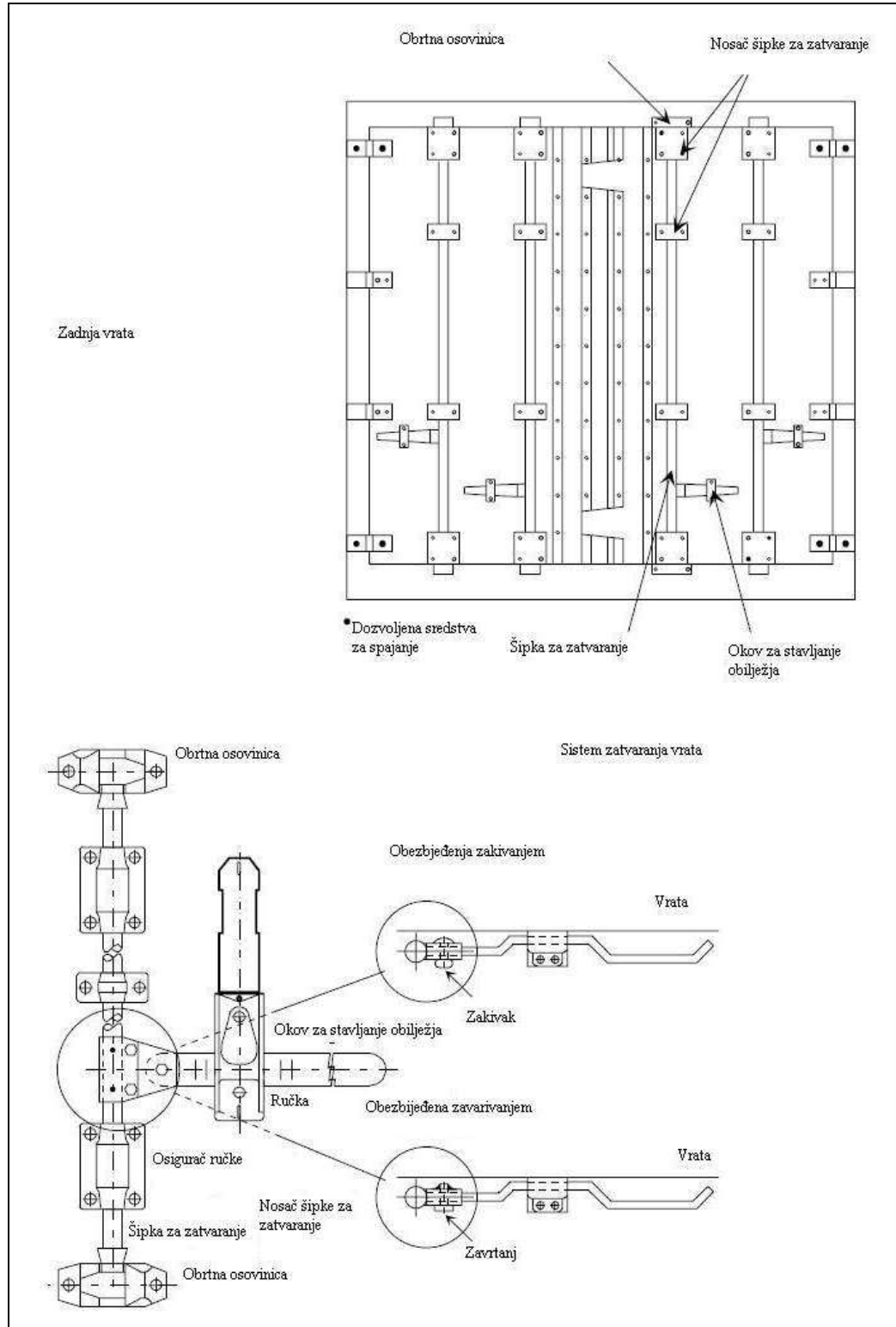
Carinska obilježja su pričvršćena što je moguće jače;

Obezbedjenje drugih dijelova sistema za zatvaranje, na primer, ručki mehanizma za zatvaranje, okova za usadjivanje obrtne osovinice, okova ili ležišta osovinice obezbeđuje se shodno prilogu 6 objašnjenja 2.2.1. (a). (Vidi slike 1-4).

Potrebno je imati u vidu da efikasnost sistema za stavljanje obilježja može biti smanjeno ako, na primer, postoji trenje kod šipki za zatvaranje, kao šarki ili obrtnih osovinica. Potrebno je preduzeti odgovarajuće mjere u cilju identifikacije takvih slučajeva. (TRANS/WP. 30/145, tačka17.; TRANS/WP. 30/AC.2/31.prilog 3)

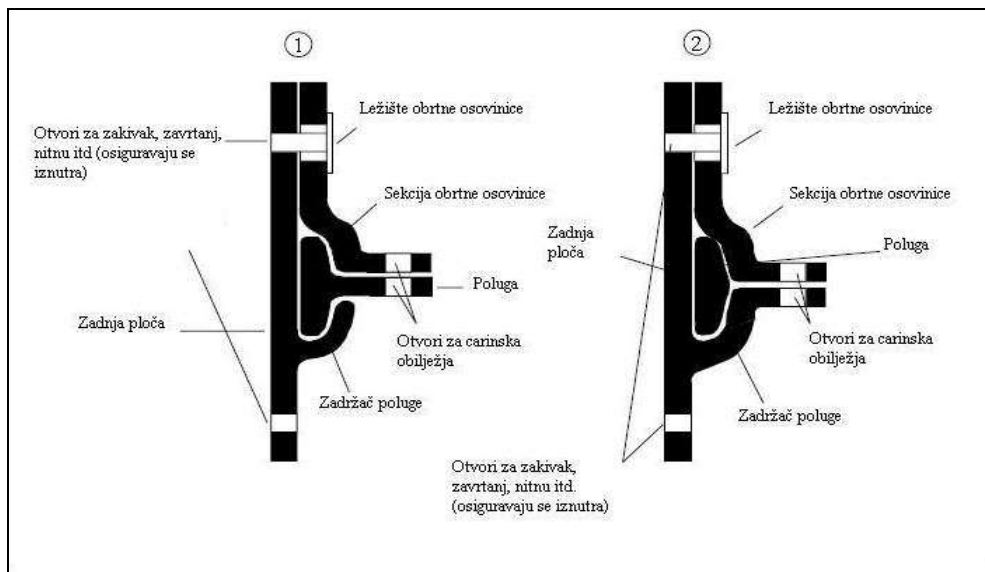
SLIKA 1

Primjer zadnjih vrata odjeljka za robu i kontejnera na kome je prikazan sistem carinski bezbjednog zatvaranja vrata

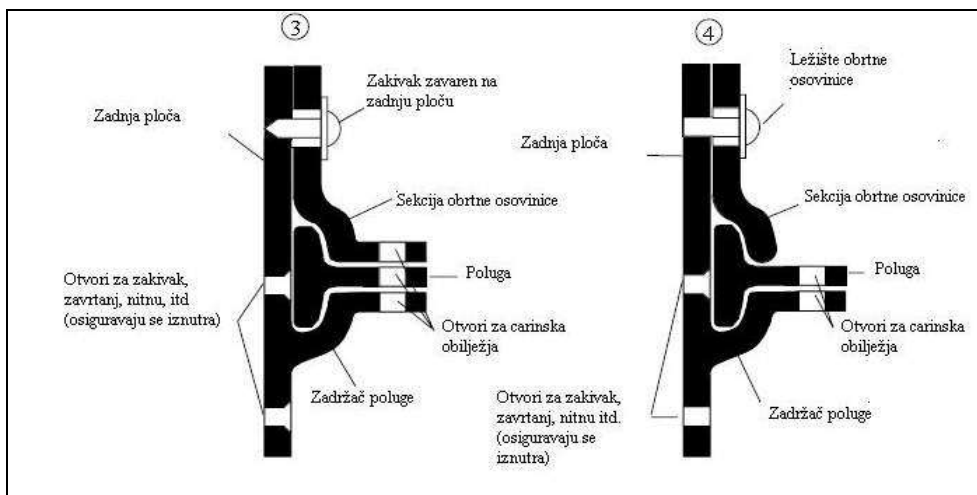

SLIKA 2

Primjer okova za carinska obilježja

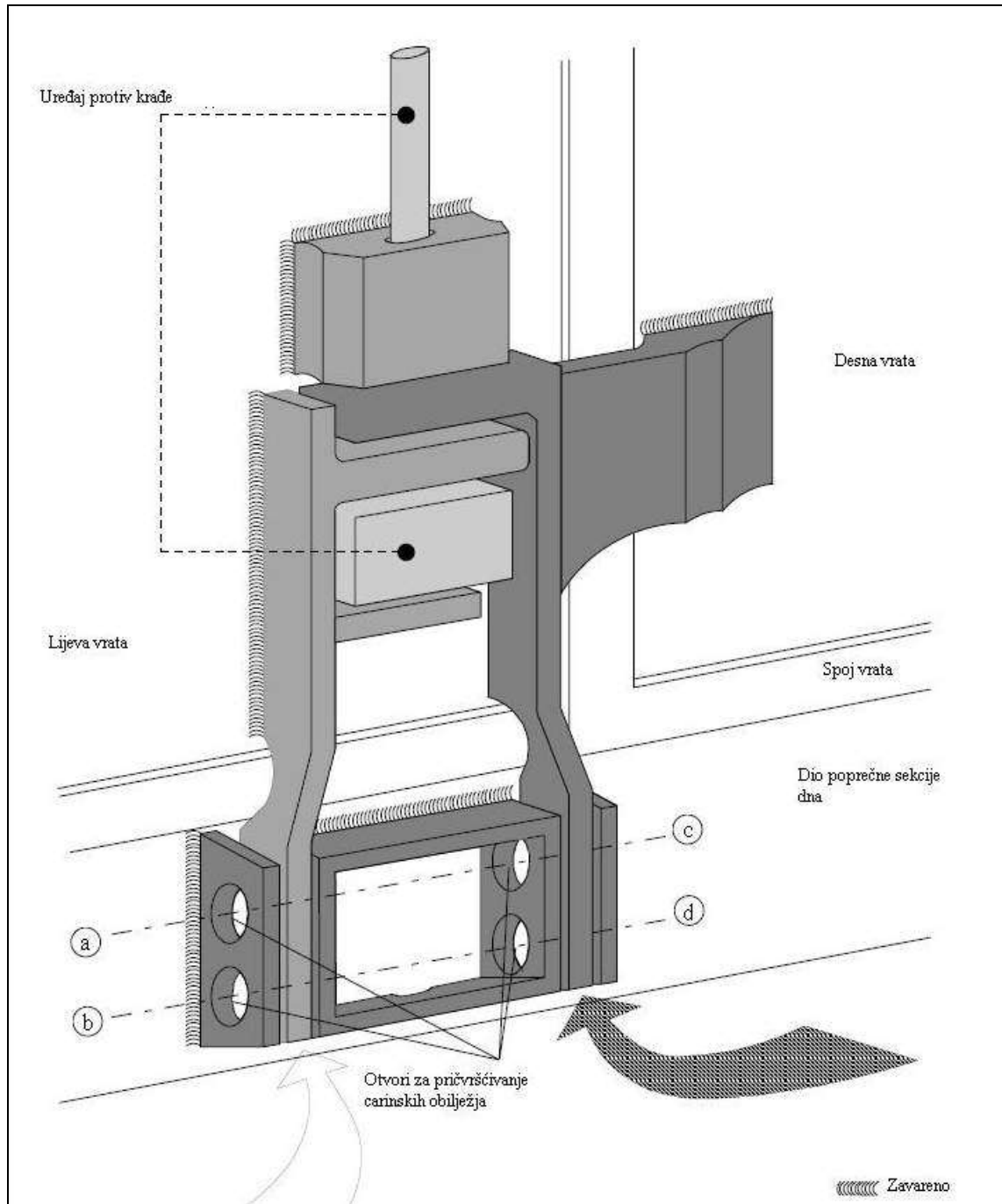
Uređaj za zatvaranje br.1 naročito je osjetljiv na pokušaje otvaranja ukoliko se gore navedeni zahtjevi ne ispune. U cilju njihove bolje zaštite protiv manipulacija prije stavljanja carinskih obilježja, poželjno je koristiti niže ilustrovane uređaje.

Okovi za stavljanje carinskih obilježja br.3 i 4 mogu se takođe koristiti za obezbjeđenje vrata rashladnih ili izolovanih kontejnera i odjeljka za robu. Kada se koriste, sredstva za stavljanje obilježja mogu se ugraditi pomoću najmanje dva kompleta zakivaka ili zavrtnja pričvršćenih na mekanoj pločici sa urezanim navojima koja se postavlja iza spoljne obloge vrata. U takvim slučajevima, glave kompleta zakivaka ili zavrtnja moraju se tako zavrtiti da se sasvim deformišu (vidi, takođe, crtže br. 1 prilog 6) /TRANS/GE.30/6 tačka 35)

SLIKA 3

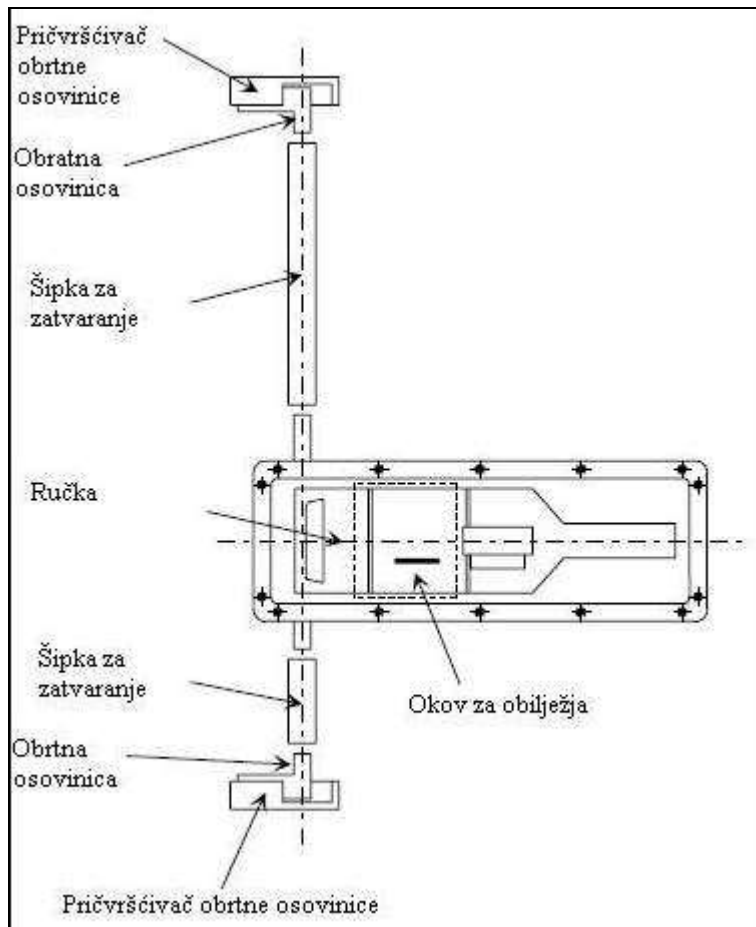
Primjer okova za carinska obilježja

Ovaj okov za carinska obilježja poželjno je koristiti za metalne kontejnere i odjeljke za robu. Potrebno je voditi računa da se izbjegne zabuna gdje se tačno postavljaju obilježja. Mogu se koristiti razne vrste obilježja. Ako se za obilježja koriste kanapi u obliku »osmice«, preporučuje se da kanap prolazi kroz sve četiri rupice (a, b, c, d). Ako se koriste čvrsta obilježja, ona moraju da se provuku kroz otvore (c) ili (d).

SLIKA 4

Primjer okova za carinska obilježja

Ova vrsta okova za carinsko obilježje koristi se za obezbjeđenje vrata izolovanih kontejnera i odjeljka za robu. Otvor za stavljanje obilježja kod ovog okova razlikuje se od jedne do druge konstrukcije, s tim što držač obilježja može biti vodoravan ili uspravan. Sa carinskog gledišta, okov sa uspravnim otvorom pruža bolju sigurnost dok okov sa vodoravnim otvorom zahtijeva čvrsto postavljanje obilježja da bi se postiglo carinsko obezbjeđenje.

(c) otvori za provetravanje i isušivanje moraju biti snabdeveni uređajem koji sprečava pristup u unutrašnjost odeljka za robu. Ovaj uređaj mora biti takav da se ne može ukloniti i zameniti sa spoljne strane, bez ostavljanja vidljivih tragova.

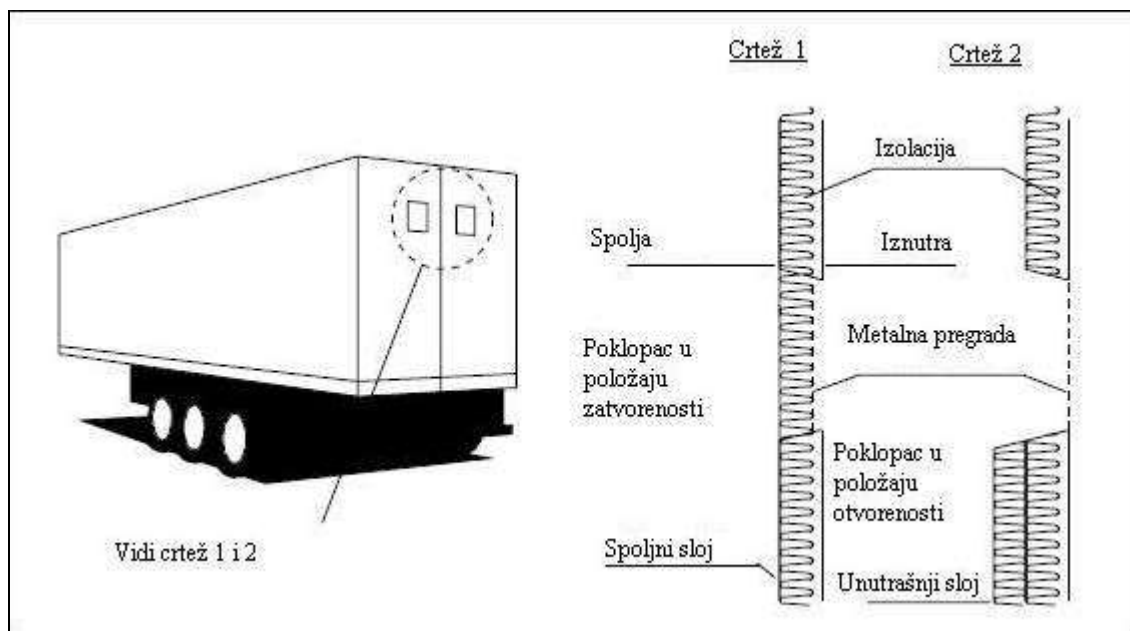
Objašnjenje člana 2 stav 1(c)

- (a) Njihova najveća dimenzija ne smije, u principu, da prelazi 35 mm.
- (b) Otvori koji dopuštaju direktan pristup odjeljku za robu moraju biti zatvoreni:
- (i) sitnom žičanom mrežom ili perforiranim metalnim pregradama (najveća dimenzija rupica 3 mm u oba slučaja) i zaštićeni zavarenom metalnom rešetkom (najveća dimenzija rupica 10 mm); ili
 - (ii) jednostrano perforiranom metalnom tablom zadovoljavajuće jačine (najveće dimenzije rupica 3 mm; debljina table najmanje 1 mm).
- {ECE/TRANS/17/Izmjena.12; stupila na snagu 1. Avgusta 1990}

Komentar objašnjenja 2.2.1 (c)-1

Otvori za provjetravanje kod odjeljka za robu

Primjer table između unutrašnje i spoljne strane izolovanih odjeljaka za robu (TRANS/WP.30/127, stav 43.; TRANS/WP.30/AC.2/25, Prilog 3)

(c) Otvori koji ne dopuštaju direktan pristup odjeljku za robu (na primjer, zbog sistema nadstrešnice ili zaštitne pregrade) moraju biti opremljeni priborom pomenutim pod (b), kod kojih dimenzije rupica mogu biti 10 mm (kod žičane mreže ili metalne ploče) i 20 mm (kod metalne rešetke).

{ECE/TRANS/17/Izmjena.12; stupila na snagu 1. Avgusta 1990}

(d) Kada se otvori nalaze na ciradi, pribori navedeni pod (b) ovog objašnjenja moraju biti propisani. Međutim, biće dozvoljen pribor za zatvaranje u obliku perforirane metalne ploče koja se postavlja spolja kao i žičane ili neke druge mreže koja se postavlja sa unutrašnje strane.

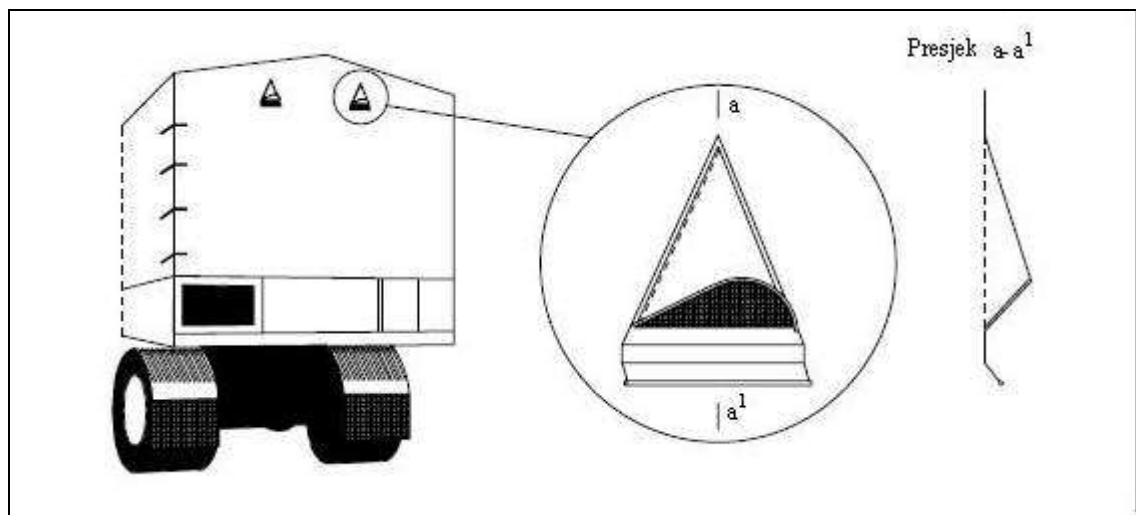
(e) Mogu se dozvoliti istovjetni pribori koji nisu od metala, pod uslovom da su otvori odgovarajućih dimenzija i da je materijal koji je upotrebljen za pribor dovoljno jak da spriječi naknadno proširenje otvora bez vidljivog oštećenja. Osim toga, ne smije biti moguće da se otvor za provjetravanje zamjenjuje rukovanjem samo sa jedne strane cirade.

(f) Otvori za provjetravanje mogu se snabdijeti zaštitnim priborom. On će se obezbjediti na ciradi tako da omogući carinski pregled otvora. Ovaj zaštitni pribor biće osiguran na ciradi na razdaljini od najmanje 5 cm od mreže na otvoru za provjetravanje.

{ECE/TRANS/17/ Izmjena.5; stupila na snagu 1.Avgusta 1984}

Komentar objašnjenja 2.2.1 (c)-1

Primjer zaštitnog dijela otvora na ciradi

Otvori za provjetravanje kod odjeljka za robu

Premda otvori za provjetravanje po pravilu ne bi trebalo da prelaze 400 mm, nadležna carinska uprava može odobriti da otvori budu i širi od 400 mm ukoliko joj se prijave takvi otvori i pod uslovom da su ispunjeni ostali uslovi. (TRANS/GE.30/14, stav 102, TRANS/WP.30/143, stav 36. i 37.; TRANS/WP.30/AC.2/31. prilog 3).

Objašnjenje člana 2 stav 1(c)

2.2.1 (c)-2 - Otvori za isušivanje

- (a) Njihova najveća dimenzija ne smije, u principu, da prelazi 35 mm.
- (b) Otvori koji dopuštaju direktan pristup odjeljku za robu moraju biti opremljeni priborom opisanim pod (b) objašnjenja 2.2.1(c)-1 koje se odnosi na otvore za provjetranje.
- (c) Kada otvori za isušivanje ne dopuštaju direktan pristup odjeljku za robu pribori navedeni pod (b) ovog objašnjenja neće biti propisani, pod uslovom da su otvori opremljeni pouzdanim sistemom zaštitnih pregrada koji je lako pristupačan s unutrašnje strane odeljka za robu.

2. Bez obzira na odredbe člana 1(c) ovog pravilnika biće dozvoljeni sastavni djelovi odjeljka za robu, koji iz praktičnih razloga moraju da obuhvate prazne prostore (na primjer, između sastavnih delova dvostrukih stranica). Da se navedeni prostori ne bi koristili za skrivanje robe:

(i) kada unutrašnja oplata pokriva punu visinu odeljka za robu od poda do krova ili u drugim slučajevima, kada je prostor između nje i spoljne stranice potpuno zatvoren, ona će biti postavljena tako da se ne može ukloniti i zameniti bez ostavljanja vidljivih tragova; i

(ii) kada oplata nije postavljena do samog krova, a prostori između nje i spoljne stranice nisu potpuno zatvoreni i u svim drugim slučajevima gde se prostor pojavljuje u izradi odeljka za robu, broj takvih praznih prostora mora biti minimalan i ti prostori moraju da budu lako pristupačni za carinski pregled.

Komentar člana 2, stav 2

Uklanjanje djelova konstrukcije sa šupljim gredinama

Konstrukcioni djelovi odjeljka za robu sa zatvorenim prostorima, kao što su šuplje gredine, koristiće se što je moguće manje i postepeno će se, gdje god je to moguće, koristiti gredine sa otvorenim profilima. Ukoliko se, zbog konstrukcije, koriste konstrukcioni djelovi odjeljka za robu sa zatvorenim prostorima, dozvoljeni su otvori za carinski pregled šupljih prostora. Prisustvo takvih otvora za pregled treba naznačiti u tački 12. Uvjerenja o odobrenju za drumska vozila (prilog 4. Konvencije) (TRANS/WP.30/135, stav 63.-65.; TRANS/WP.30/151, stav 33.-36. TRANS/WP.30/137, stav 65-67; TRANS/WP.30/AC.2/27, Prilog 3)

3. Prozori će biti dozvoljeni, pod uslovom da su napravljeni od materijala koji su dovoljno čvrsti i da se ne mogu ukloniti i zamjeniti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova. Bez obzira na to, staklo će biti dozvoljeno, ali, ako se koristi drugo staklo a ne sigurnosno, prozori moraju biti opremljeni sa učvršćenom metalnom rešetkom koja se ne može ukloniti sa spoljne strane: prečnik otvora rešetke neće prelaziti 10 mm (ECE/TRANS/17/ Izmena 7; stupila na snagu 1. avgusta 1986. godine).

Objašnjenje člana 2 stav 3

2.2.3. Sigurnosno staklo

Smatraće se da je staklo sigurnosno ako ne postoji rizik njegovog uništenja usled bilo kog uobičajenog faktora koji se pojavljuje u normalnim uslovima korišćenja vozila. Staklo mora nositi oznaku koja označava sigurnost stakla.

4. Otvori na podu napravljeni za tehničke svrhe, kao što su podmazivanje, održavanje i punjenje kutije za pesak, biće dozvoljeni samo pod uslovom da su opremljeni poklopcem koji se može učvrstiti tako da nije moguće pristupiti odeljku za robu sa spoljne strane.

Komentar člana 2, stav 4

Obezbedjenje otvora na podu za tehničke svrhe

Poklopci otvora na podu za tehničke svrhe na drumskom vozilu su dovoljno zaštićeni kada se nalaze u unutrašnjosti odjeljka za robu i ako su napravljeni tako da sprečavaju pristup odjeljku za robu sa spoljne strane. (TRANS/GE.30/AC.2/14.tačke 35.-39.)

Član 3

Vozila sa ciradom

1. Odredbe čl. 1. i 2. ovog pravilnika primenjivaće se, gdje je to moguće, i na vozila sa ciradom. Osim toga, ova vozila moraju da budu u skladu sa odredbama ovog člana.

2. Cirada će biti izrađena od jakog platna ili od platna pokrivenog plastikom ili gumiranog platna, koje je dovoljno jako i nerastegljivo. Cirada mora da bude u dobrom stanju i da je napravljena tako da, kada se jednom stavi pribor za zatvaranje, nije moguće prići odeljku za robu bez ostavljanja vidljivih tragova.

3. Ako je cirada napravljena iz više delova, ivice tih delova biće presavijene jedna u drugu i sašivene zajedno sa dva šava udaljena najmanje 15 mm jedan od drugog. Ti šavovi će biti izrađeni shodno crtežu br. 1 uz ovaj pravilnik. Međutim, u slučaju kad kod određenih delova cirade (kao što su preklopi na zadnjoj strani i ojačani uglovi) nije moguće sastaviti delove na taj način, biće dovoljno da se savije ivica gornjeg dela i da se naprave šavovi shodno crtežu br. 2 ili 2(a) uz ovaj pravilnik. Jedan šav mora da bude vidljiv samo sa unutrašnje strane, a boja, konca upotrebljenog za taj šav mora jasno da se razlikuje od boje same cirade i boje konca upotrebljenog za drugi šav. Svi šavovi moraju da budu izrađeni na mašini.

Objašnjenje člana 3 stav 3

2.3.3. Cirade napravljene iz više delova

(a) Kada se cirada sastoji iz više djelova, ti djelovi se mogu izraditi od različitih materijala koji odgovaraju odredbama priloga 2. člana 3. tačke 2.

(b) Prilikom izrade cirade dozvoljeno je svako spajanje djelova koje garantuje adekvatnu sigurnost, pod uslovom da su ti djelovi spojeni u skladu sa zahtjevima iz priloga 2 člana 3.

4. Ako je cirada izrađena od platna pokrivenog plastikom i napravljena iz više delova, ti delovi mogu, po izboru, biti zavedeni na način prikazan na crtežu br. 3 uz ovaj pravilnik. Ivice delova će se preklapati na najmanje 15 mm. Delovi će se spojiti čitavom širinom preklopa. Ivica spoljnog dela cirade biće prekrivena trakom od plastičnog materijala širine najmanje 7 mm, koja će biti pričvršćena istim procesom zavarivanja. Traka od plastičnog materijala kao i cirada sa obe strane trake od plastičnog materijala, u širini od najmanje 3 mm, imaće dobro označen jednoobrazni reljef. Delovi će se zavariti na takav način da se ne mogu odvojiti i ponovo spojiti bez ostavljanja vidljivih tragova.

Komentar člana 3 stav 4

Traka od plastičnog materijala

Za svrhe carinskog obezbedjenjabitana je zahtjev da traka bude od plastičnog materijala. Shodno tome, od ovog zahtjeva treba odustati. {TRANS/GE.30/17, stav 99}

Preklop ivica djelova cirade

Za svrhe carinskog obezbjedjenja dovoljan je preklop ivica cirade od najmanje 15 mm, a preklop od 20 mm i više dozvoljen je kada je neophodan iz tehničkih razloga što zavisi od materijala od kog je izrađena cirada kao i od načina njenog spajanja. (TRANS/WP.30/162, stav 64. i 65., TRANS/WP.30/AC.2/37, Prilog 6)

Metodi zavarivanja djelova cirade

U metode zavarivanja djelova cirade koji se priznaju kao bezbjedni sa aspekta carine, ukoliko se primjenjuju u skladu sa odredbama priloga 2. Konvencije, spada »metod topljenja«, kada se djelovi cirade spajaju pod visokom temperaturom i »metod visoke frekvencije« gdje se djelovi cirade zavaruju primjenom visoke frekvencije i pod pritiskom. {TRANS/WP.30/162, stav 64 i 65; TRANS/WP.30/AC.2/37, Prilog 6}

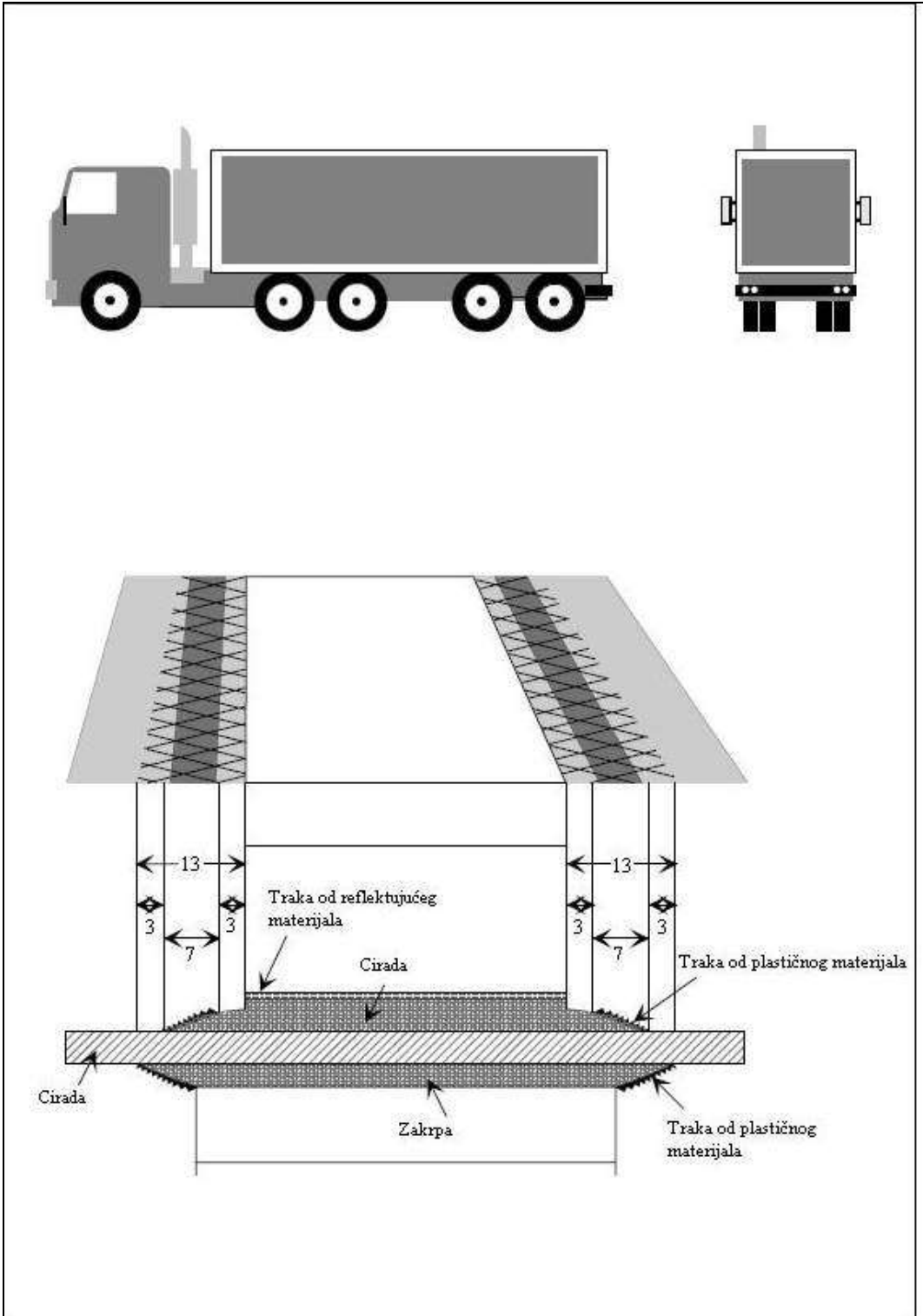
5. Krpljenje mora da se izvrši na način opisan u crtežu br. 4 uz ovaj pravilnik. Ivice moraju da budu presavijene jedna u drugu i sašivene zajedno sa dva vidljiva šava udaljena najmanje 15 mm jedan od drugog. Boja konca koji je vidljiv iznutra mora da se razlikuje od boje konca koji je vidljiv spolja i od boje same cirade. Svi šavovi moraju da budu izrađeni na mašini. Kada se cirada, koja je oštećena blizu ivica, krpi tako što se oštećeni deo zamenjuje jednom zakrpom, šav takođe može da bude izrađen na način opisan u tački 3. ovog člana u crtežu br. 1 uz ovaj pravilnik. Cirade izrađene od platna pokrivenog plastikom mogu se, po izboru, krpiti na način opisan u tački 4. ovog člana, ali u tom slučaju traka od plastičnog materijala mora

biti pričvršćena na obe strane cirade, s tim da se zakrpa postavlja sa unutrašnje strane cirade.

Komentar člana 3 stav 5

Trake od reflektujućeg materijala

Medjutim dozvoljene su trake od reflektujućeg materijala koje se mogu pocijepati i koje pokrivaju konstrukciju cirade kontejnera, ako su one u potpunosti zavarene za ciradu izradjenu od platna pokrivenog plastikom i obezbijedjen u skladu a zahtjevima iz priloga 2. člana 3. tačka 5. Konvencije (vidji crtež dolje) (TRANS/WP.30/151, stav 40.)

Krpljenje cirade izradjene od platna pokrivenog plastikom

Dozvoljen je sljedeći postupak za krpljenje takvih cirada:

Korišćenje rastopljenog vinila pod pritiskom i toplotom radi obezbedjenja djelova cirade. Naravno, u tom slučaju traka od plastičnog materijala, označena sa reljefom pričvršćice se na ivicu tog dijela sa obje strane cirade. (TRANS/GE 30/6, stav 40.; TRANS/GE 30/GRCC/4, stav 33)

6. Cirada mora biti pričvršćena za vozilo striktno u skladu sa uslovima navedenim u članu 1 (a) i (b) ovog pravilnika. Mogu se upotrebiti sledeća sredstva za učvršćivanje:

(a) Cirada se može obezbediti sa:

(i) metalnim alkama pričvršćenim za vozilo;

(ii) rupicama izrađenim na ivicama cirade;

(iii) povezom koji prolazi kroz alke iznad cirade i koji je vidljiv sa spoljne strane čitavom svojom dužinom.

Cirada će pokrivati čvrste delove vozila najmanje 250 mm, mereno od središta alki za pričvršćivanje, osim ako sam sistem izrade vozila ne sprečava svaki pristup odeljku za robu.

Objašnjenje člana 6 stav 3 tačka a

2.3.6(a)-1 Vozila sa kliznim alkama

Metalne alke koje klize na metalnim šipkama pričvršćenim za vozila odobravaju se u smislu ove tačke (*vidi crtež br. 2 uz prilog 6*) pod uslovom:

(a) da su šipke pričvršćene za vozilo na maksimalnoj razdaljini od 60 cm tako da se ne mogu ukloniti i zamijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova;

(b) da su alke napravljene sa dvostrukim otvorom ili da imaju središnju šipku i da su napravljene iz jednog komada bez zavarivanja; i

(c) da je cirada pričvršćena za vozilo striktno u skladu sa uslovima iz priloga 2. člana 1(a) ove konvencije.

2.3.6(a) - 2 Vozila sa obrtnim alkama

Metalne obrtne alke, koje se okreću kružno u metalnom držaču pričvršćenom na vozilo prihvataju se u smislu ove tačke (*vidi crtež br. 2a, uz prilog 6*) pod uslovom:

(a) da je svaki držač pričvršćen na vozilo tako da se ne može ukloniti niti zamijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova; i

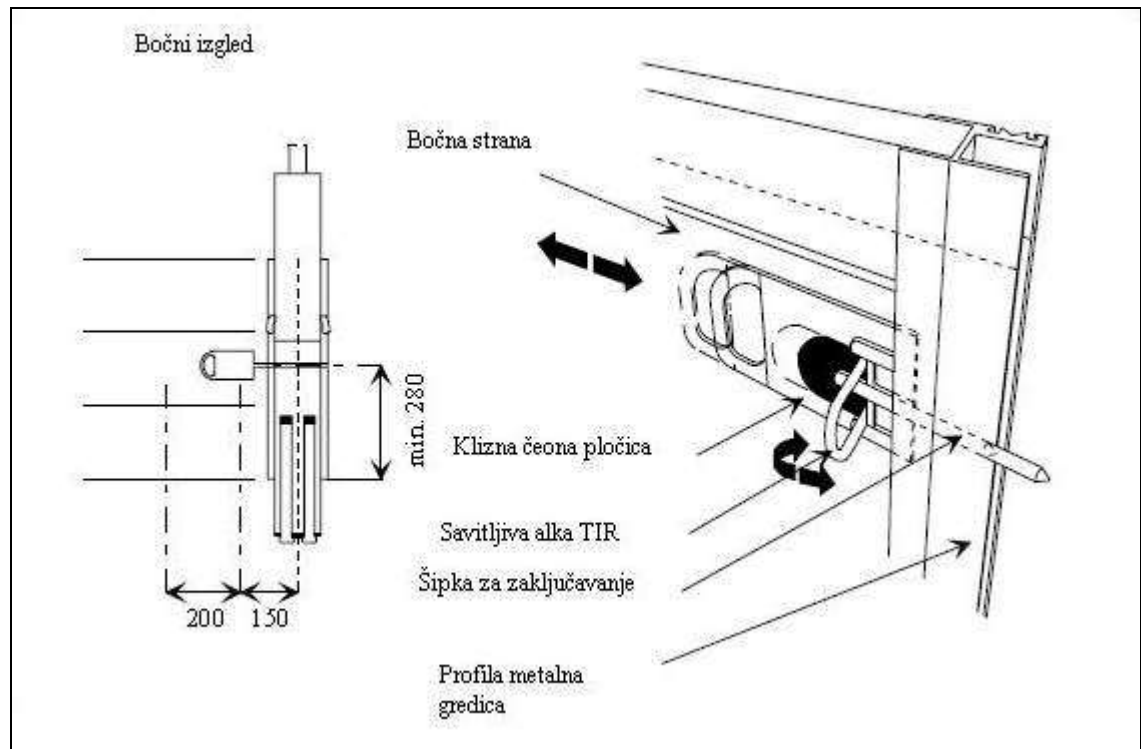
(b) da je opruga ispod svakog držača potpuno zatvorena metalnim poklopcem u obliku zvona.

{ECE/TRANS/17/Izmjena 4; stupila na snagu 1.oktobra 1982}

Komentar člana 3 stav 6 tačka a

Primjer konstrukcije šipke za zaključavanje

Pribor za zatvaranje prikazan na crtežu ispunjava zahtjeve priloga 2, člana 1,stav (a) i priloga 2, člana 3,stav 6. (a) i 8.

OPIS

Pribor za zatvaranje biće postavljen na bočnoj strani u istom položaju kao i uobičajena vrsta alke TIR i na takav način da će alka TIR pribora za zatvaranje biti postavljena na rastojanju do 150 mm od središnje linije profilne metalne gredice. Pribor će biti pričvršćen na bočnoj strani pomoću dva zakivka koji su slični zakivcima za pričvršćivanje uobičajenih alki TIR.. On se sastoji od 3 spojena metalna dijela: osnovne pločice, savitljive alke TIR i klizne čeone pločice uključujući i šipku za zaključavanje. Kada se čeona pločica potisne u položaj zaključavanja šipka za zaključavanje ulazi u otvor profilne metalne gredice i zatvara bočnu stranu u odnosu na profilnu gredicu. Istovremeno, alka TIR se automatski savija. U savijenom položaju sa užetom za pričvršćivanje koje prolazi kroz alku iznad cirade, klizna čeona pločica se zaključava i osigurava i ne može se potisnuti nazad u položaj otvaranja.

(TRANS/WP.30/125, stav 40.; TRANS/WP.30/127, stav 46. i 47.; TRANS/WP.30/AC.2/23, prilog 3)

Oblik rupica

Rupice na ciradama mogu biti okrugle ili ovalne, a alke sa odgovarajućih djelova vozila treba da se protnu kroz otvor samo koliko je neophodno. Da bi se osiguralo propisno

pričvršćivanje cirade, carinski organi treba da obezbijede, prilikom stavljanja obilježja na vozila, da se uže za pričvršćivanje dobro zategne. (TRANS/GE.30/57, stav 35.)

Primjer metalnih alki za pričvršćivanje cirada

U zavarene metalne stubove koji drže mehanizam za zatvaranje bočnih strana, ugradjen je savitljiv tip alke TIR. Alka TIR može se saviti rukom kroz mali otvor sa spoljašnje strane ploče stupa. Pomoću opruge alka TIR se drži ili u poziciji »U« ili u položaju »NAPOLJE«. Funkcionisanje ove specijalne alke se spaja sa mehanizmom za zatvaranje bočnih strana na sljedeći način:

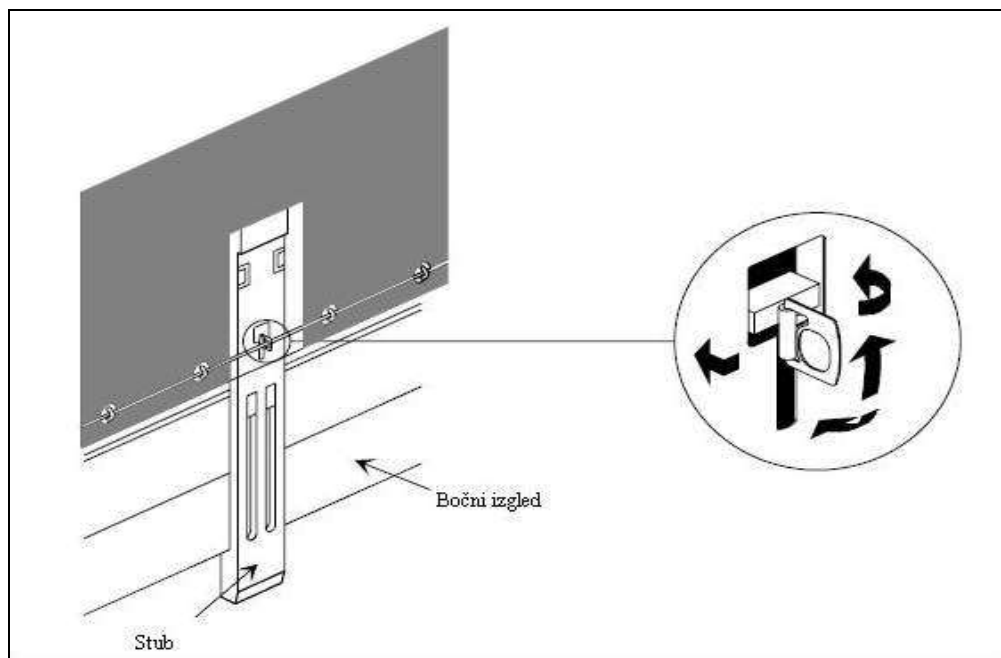
Komad metala se zavari na svakom osovini mehanizma za zatvaranje bočnih strana tako da kada se alka TIR savije i stavi u spoljni položaj, vertikalno pomjeranje osovina se ograničava, bočne strane se ne mogu osloboditi. Istovremeno, oblik i mjesto ovih metalnih djelova, sprečava savijanje alki TIR preko spoljašnosti sa otvorenim rezama bočnih strana.

To znači da u savijenom položaju, kada je osigurana ciradom i užetom za pričvršćivanje koje prolazi kroz alku, alka TIR na prvom mjestu osiguraće bočne strane uz stub, a na drugom mjestu osiguraće stub uz pod odjeljka za robu.

Što više, reza za zatvaranje gornjeg stuba, koja je zavarena za jednu od reza za zatvaranje na bočnim stranama, obezbijediće krovnu konstrukciju istovremeno kad osigurava bočne strane.

Sve dok je alka TIR savijena, stub bi se morao potpuno uništiti prije nego što bi se konstrukcija bočnih strana ili krovna konstrukcija mogla otvoriti. (TRANS/GE.30/AC, tačka 15.; TRANS/GE.30/35, tačka 109.; i prilog 2; TRANS/GE.30/GRCC/11, tačke 27.-29.)

Primjer metalnih alki za pričvršćivanje cirada

(b) Kada je potrebno ivicu cirade trajno pričvrstiti na vozilo, dve površine biće spojene bez prekida i njih će na određenom mestu držati jak pribor za pričvršćivanje.

Objašnjenje člana 3 stav 6(b)
2.3.6(b) Trajno pričvršćene cirade

Kada su jedna ili više ivica cirade trajno pričvršćene na tijelo vozila, cirada će se držati na određenom mjestu pomoću jedne ili više traka od metala ili drugog pogodnog materijala osiguranog na tijelu vozila pomoću spojeva koji ispunjavaju zahteve tačke (a) objašnjenja 2.2.1(a) priloga 6.

Komentar člana 3 stav 6(b)
Uredjaj prikazan na crtežu br.4 uz prilog 6 ispunjava uslove priloga 2. član 3. tačka 6. (a) i 6. (b). (TRANS/GE.30/55, tačka 41.)

(c) Kada se koristi sistem zatvaranja cirade on će, u položaju zatvaranja, ciradu čvrsto spojiti sa spoljne strane uz odeljak za robu (videti primer na crtežu br. 6). (ECE/TRANS/17/Izmjena 7, stupila na snagu 1. avgusta 1986. godine.)

7. Potrebno je da se cirada oslanja na odgovarajuću konstrukciju (prečke, strane, lukovi, rebra itd.).

Komentar člana 3 stav 7

Nosači cirade vozila

Rebra nosača cirade ponekad imaju šupljine koje se mogu iskoristiti kao skrovišta mjesta. Međutim, njih je uvijek moguće pregledati, kao što je slučaj i sa drugim djelovima vozila. Pod ovim uslovima dozvoljena su reba sa šupljinama. (TRANS/GE.30/14, tačka 90.; TRANS/GE.30/12, tačke 100. i 101.; TRANS/GE 30/6 tačka 41.)

8. Rastojanje između alki i prostora između rupica neće prelaziti 200 mm. Međutim, rastojanje može da bude i veće ali neće prelaziti 300 mm između alki i rupica sa obe strane stuba, ako je konstrukcija vozila i cirade takva da sprečava pristup odeljku za robu. Rupice će biti ojačane. (ECE/TRANS/17, Izmjena 1, stupila na snagu 1. avgusta 1979. godine.)

Objašnjenje člana 3 stav 8
2.3.8. Rastojanja preko 200 mm ali ne preko 300 mm iznad stubova prihvatljiva su ako su alke postavljene na bočnim stranama i pod uslovom da su rupice ovalne i veličine koja omogućava tek da prođu preko alki.

9. Koristiće se sljedeća užad;;

(a) užad od čelične žice prečnika od najmanje 3mm; ili

(b) užad od konoplje ili sisala prečnika od najmanje 8 mm upakovana u providan omot od nerastegljive plastike; ili

(c) užad koja se sastoje od nizova fiber optičkih linija unutar spiralno uvijenog čeličnog omotača upakovana u providan omot od nerastegljive plastike; ili

(d) užad koja se sastoje od tekstilnih konopaca obmotanih uz najmanje četiri struka koji se sastoje isključivo od čelične žice i koji potpuno pokrivaju sredinu, pod uslovom da užad (ne uzimajući u obzir providan omot, ukoliko postoji) nemaju prečnik manji od 3 mm.

Užad u skladu sa stavom 9 (a) ili (d) ovog člana mogu imati providan omot od nerastegljive plastike.

U slučajevima kada cirada treba da se pričvrsti na ram nekog sistema konstrukcije koji inače ispunjava uslove tačke 6 (a) ovog člana, za pričvršćivanje se može upotrebiti kaiš (primjer takvog sistema konstrukcije dat je u crtežu br. 7 uz ovaj prilog). Kaiš treba da ispunjava uslove predviđene u tački 11 (a) (iii) u pogledu materijala, veličine i oblika. (ECE/TRANS/17, Izmjena 11, stupila na snagu 1. avgusta 1989. godine;

ECE/TRANS/17, Izmjena 17, stupila na snagu 1. avgusta 1994. godine.)

ECE/TRANS/17, Izmjena 25, stupila na snagu 1. oktobra 2005. godine.)

Objašnjenje člana 3 stav 9

Objašnjenje izbrisano

(ECE/TRANS/17, Izmjena 25, stupila na snagu 1. oktobra 2005. godine.)

Komentar

Najlonska užad

Najlonska užad u plastičnom omotaču nisu dozvoljena pošto ona ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 3. tačke 9. priloga 2. niti odgovaraju opisu u gornjem objašnjenju. (TRANS/GE.30/AC,2/12, tačka16.; TRANS/GE.30/GRCC/11, tačke30. do 33.)

Užad za pričvršćivanje

Kada ciradu treba pričvrstiti na ram sistema konstrukcije koji inače ispunjava zahtjeve člana 3. tačka 6. (a), umjesto kaiša se može koristiti uže, koje se može sastojati iz dva dijela. (TRANS/WP.30/125, tačka 33.)

10. Svaka vrsta užadi biće u jednom komadu i imaće komad od čvrstog metala na oba kraja. Kroz svaki metalni dio na kraju biće moguće provući konac ili traku za carinski žig. Kopča svakog metalnog dijela na užadima u skladu sa odredbama paragrafa 9 (a), (b) i (d) ovog Člana uključivaće šuplju nitnu koja je provučena kroz uže da bi omogućila provlačenje niti ili trake za carinski žig. Uže će ostati

vidljivo na obje strane šuplje nitne tako da je moguće obezbjediti da uže bude u jednom komadu (vidite crtež br. 5 u dodatku ovih propisa).
(ECE/TRANS/17, Izmena 25, stupila na snagu 1. oktobra 2005. godine.)

11. Kod otvora cirade koji se koriste za utovar i istovar, dvije površine moraju da se spoje. Mogu se koristiti sljedeći sistemi:

(a) dvije ivice cirade imaće odgovarajući preklop. One će takođe biti pričvršćene pomoću:

(i) preklopa zašivenog ili zavarenog shodno stavu 3. i 4. ovog člana;

(ii) alki ili rupica koje ispunjavaju uslove stava 8. ovog člana, alke će biti izrađene od metala; i

(iii) kaiša napravljenog od odgovarajućeg materijala, u jednom komadu i nerastegljivog, širokog najmanje 20 mm i 3 mm debljine koji prolazi kroz alke i drži zajedno ivice cirade i preklopa; kaiš će biti osiguran sa unutrašnje strane cirade i opremljen sa:

- rupicom kroz koju se provlači uže pomenuto u tački 9. ovog člana, ili

- rupicom koja se može prikopčati za metalnu alku pomenutu u tački 6. ovog člana i osigurati užetom pomenutim u tački 9. ovog člana.

Neće se zahtevati preklop ukoliko je obezbeđen poseban pribor, kao na primer, pregradna ploča, koji sprečava pristup odeljku za robu bez ostavljanja vidljivih tragova.

Objašnjenja člana 3 stav 11 (a)

2.3.11 (a)-1 Preklopi za zatezanje cirade

Cirade mnogih vozila opremljene su sa spoljne strane vodoravnim preklopom sa rupicama vozila. Ti preklopi, poznati kao preklopi za zatezanje, koriste se za zatezanje cirade pomoću užadi za zatezanje ili sličnih naprava. Ovi preklopi se koriste da bi se prekrili vodoravni prorezi na ciradi, koji omogućavaju nedozvoljen pristup robi koja se prevozi u vozilu. Stoga se preporučuje da se ne dozvoli upotreba preklopa ove vrste. Umjesto njih se mogu koristiti sljedeći pribori:

(a) preklopi za zatezanje slične izrade, koji su pričvršćeni sa unutrašnje strane cirade; ili

(b) mali pojedinačni preklopi, svaki probušen sa jednom rupicom koja je pričvršćena za spoljni deo cirade na udaljenosti koja dozvoljava odgovarajuće zatezanje cirade.

Po izboru, u nekim je slučajevima moguće izbjeći upotrebu preklopa za zatezanje cirade.

2.3.11(a)-2 Kaiševi na ciradi

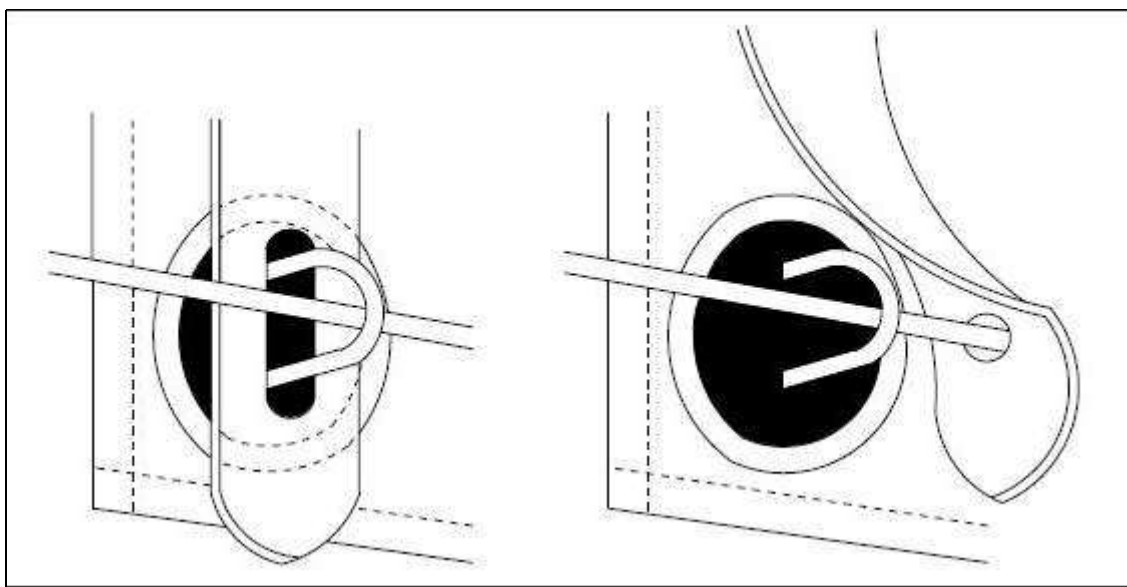
Sljedeći materijali se smatraju pogodnim za izradu kaiševa:

(a) koža;

(b) nerastegljivi materijali, uključujući i platno pokriveno plastikom ili gumirano platno, pod uslovom da se takvi materijali nakon razdvajanja ne mogu zavariti ili prepraviti bez ostavljanja vidljivih tragova. Osim toga, plastični materijal koji se koristi za oblaganje kaiševa treba da je providan i da ima glatku površinu.

Komentar objašnjenja 2.3.11 (a)-2

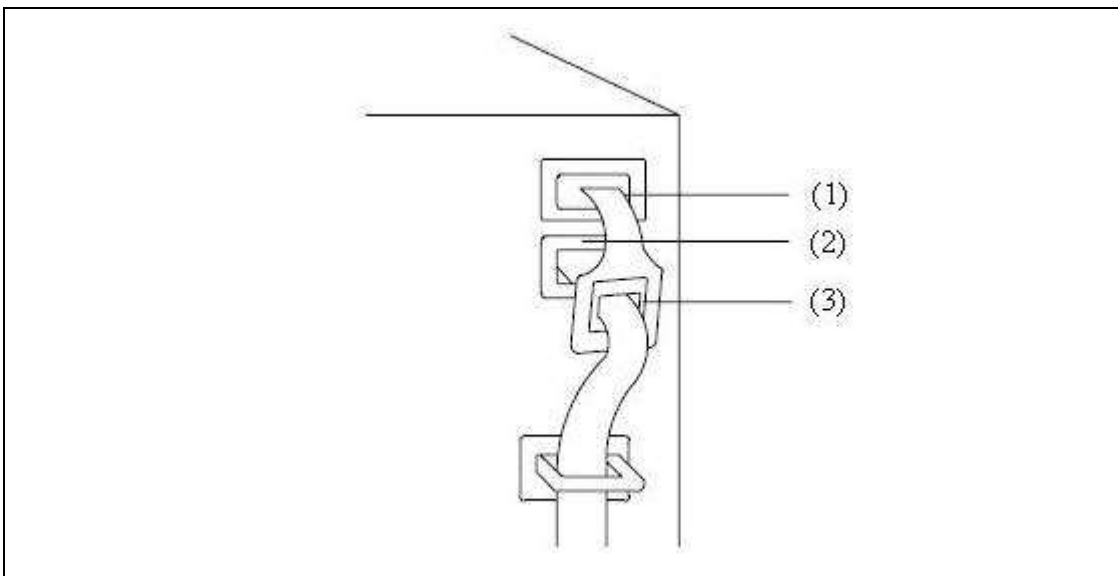
Primjer kaiševa za pričvršćivanje cirada

Administrativni komitet smatra da rupice na kaišu treba da budu ojačane (TRANS/GE.30/AC.2/21, stav 16)

Osiguranje kaiševa

Pribor prikazan na crtežu dolje, ispunjava zahtjeve priloga 2 člana 3, stava 11 (a) (iii).

Opis

Kaiš treba provući kroz gornju rupicu (1) otvora cirade za utovar i istovar, zatim izlazi iz odjeljka za robu kroz donju rupicu (2), a onda se provuče kroz ojačanu rupicu (3) na kraju kaiša. (TRANS/WP.30/123, stav 45-47 i Prilog 3, TRANS/WP.30/AC.2./23, prilog 3)

2.3.11(a)-3 Pribor prikazan na crtežu br. 3 uz prilog 6 ispunjava zahtjeve poslednjeg dijela priloga 2 člana 3. tačka 11(a). On, takođe, zadovoljava zahtjeve priloga 2. člana 3. tač. 6(a) i 6(b).

(b) Poseban sistem zatvaranja koji drži ivice cirade čvrsto zatvorenim kada je odeljak za robu zatvoren i zapečaćen. Ovaj sistem će imati jedan otvor kroz koji se može provući metalna alka pomenuta u tački 6. ovog člana i koja se osigurava pomoću užeta pomenutog u tački 9. ovog člana. Ovaj sistem je opisan u crtežu br. 8 uz ovaj prilog. (ECE/TRANS/17/ Izmena 14, stupila na snagu 1. avgusta 1992 i ECE/TRANS/17/Izmjena 20 i Dodatak 1; stupila na snagu 12.juna 2001}

Član 4

Vozila sa pokretnom ciradom

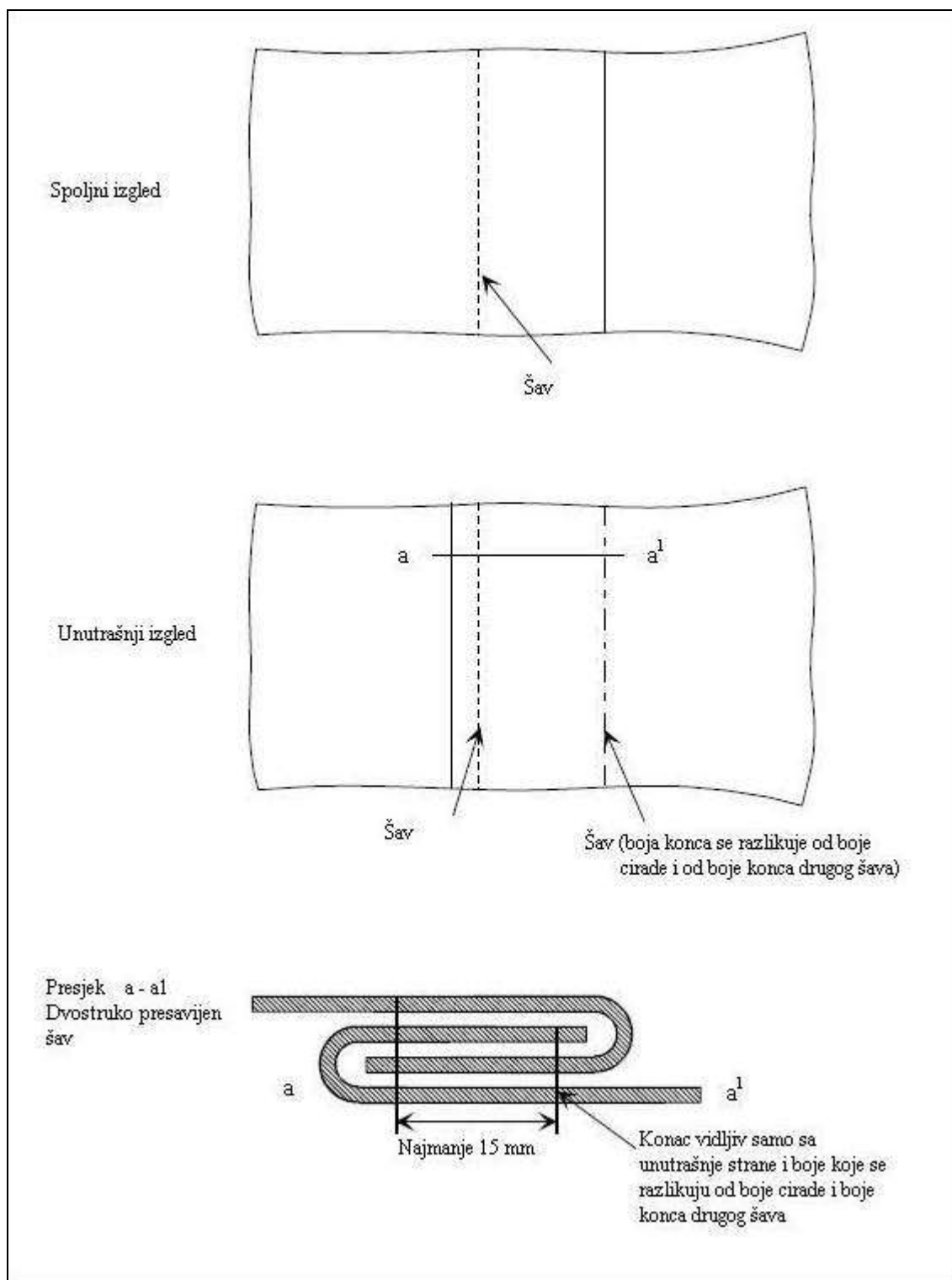
1. Po mogućnosti, odredbe članova 1, 2 i 3 ovog Provilnika primjenjivaće se na vozila sa pokretnom ciradom. Dodatno, ova vozila moraju da budu u skladu sa odredbama ovog člana.

2. Pokretne cirade, pod, vrata i svi ostali sastavni djelovi tovarnog prostora ispunjavaće ili zahtjeve člana 3, stavovi 6, 8, 9 i 11 ovih Propisa ili zahtjeve koji su dolje utvrđeni od (i) do (vi).

- (i) Pokretne stranice, pod, vrata i svi ostali sastavni dijelovi tovarnog prostora moraju biti spojeni na takav način da se ne mogu otvoriti ili zatvoriti bez ostavljanja očiglednih tragova.**
- (ii) Cirada mora da pokriva čvrste dijelove na vrhu vozila najmanje jednom četvrtinom stvarnog razmaka između kaiševa za zatezanje. Cirada mora da pokriva čvrste dijelove na dnu vozila najmanje 50 mm. Horizontalni otvor između cirade i čvrstih dijelova odjeljka za robu ne smije biti veći od 10 mm mjereno vertikalno na uzdužnu osovinu vozila, na bilo kom mjestu kada je odjeljak za robu obezbijeđen i na njega stavljeno carinsko obilježje.**
- (iii) Vodice pokretne cirade i ostali pokretni dijelovi moraju biti spojeni na takav način da se vrata, koja su zatvorena i na koja je stavljeno carinsko obilježje, kao ni ostali pokretni dijelovi ne mogu da se otvore ili zatvore spolja bez ostavljanja očiglednih tragova. Vodica pokretne cirade i ostali pokretni dijelovi moraju biti spojeni na takav način da je nemoguće pristupiti odjeljku za robu bez ostavljanja očiglednih tragova. Sistem je opisan na crtežu br. 9 koja je priložena uz ovaj pravilnik.**
- (iv) Horizontalni razmak između alki, koje se koriste u carinske svrhe, na čvrstim dijelovima vozila ne smije da prelazi 200 mm. Prostor između alki sa svake strane potporne vertikalne grede može da bude veći, ali ne veći od 300mm, ako su konstrukcija vozila i cirada takva da sprečava bilo kakav pristup odjeljku za robu. U svakom slučaju, uslovi postavljeni u (ii) iznad se moraju poštovati.**
- (v) Razmak između kaiševa za zatezanje ne smije preći 600 mm.**
- (vi) Kopče koje se koriste da bi se učvrstile stranice za čvrste dijelove vozila moraju da ispunjavaju zahtjeve iz člana 3, stava 9 ovih Propisa.
{ECE/TRANS/17/Izmjena.20; stupio na snagu 12. juna 2001}**

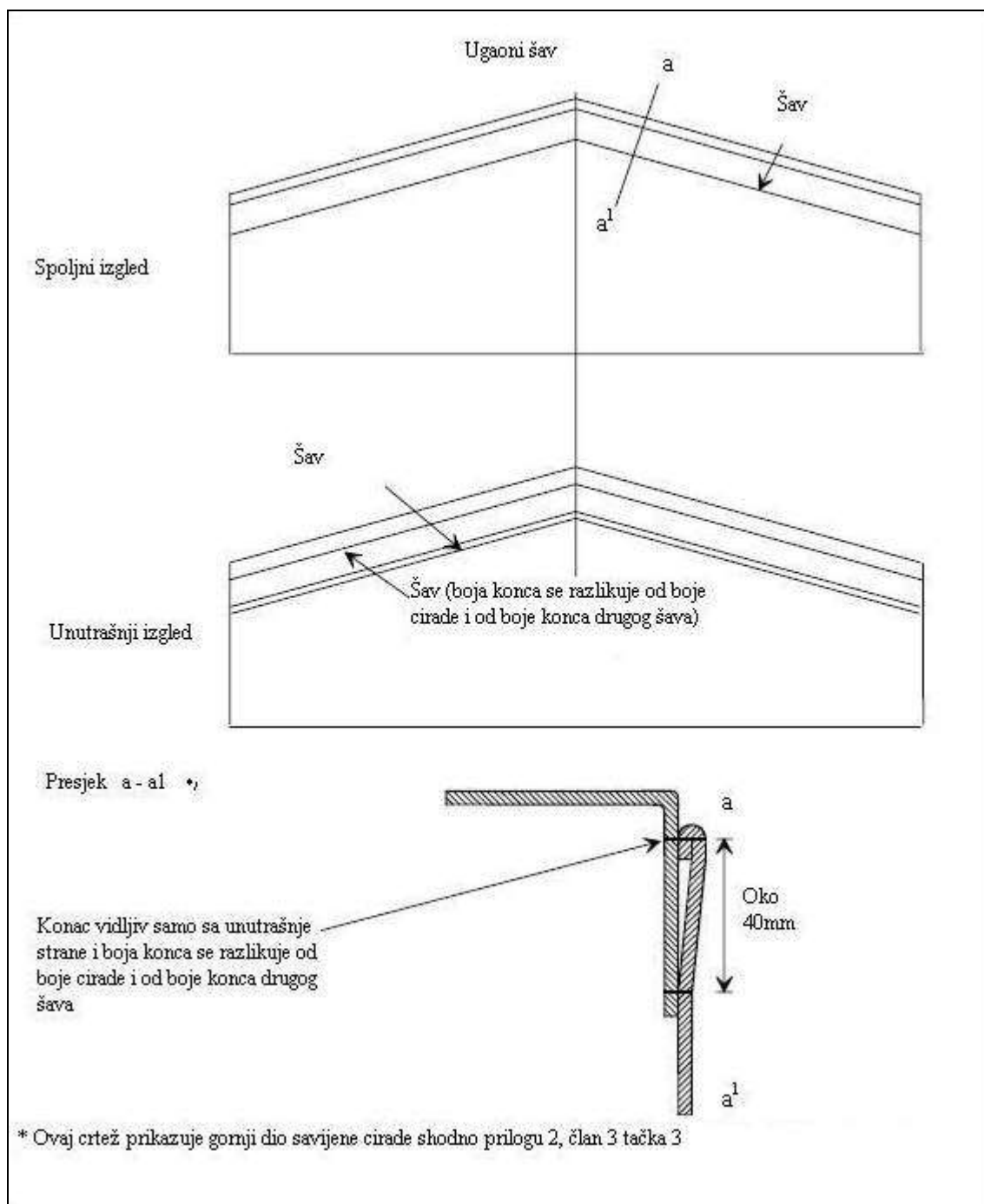
Crtež br. 1

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DJELOVA

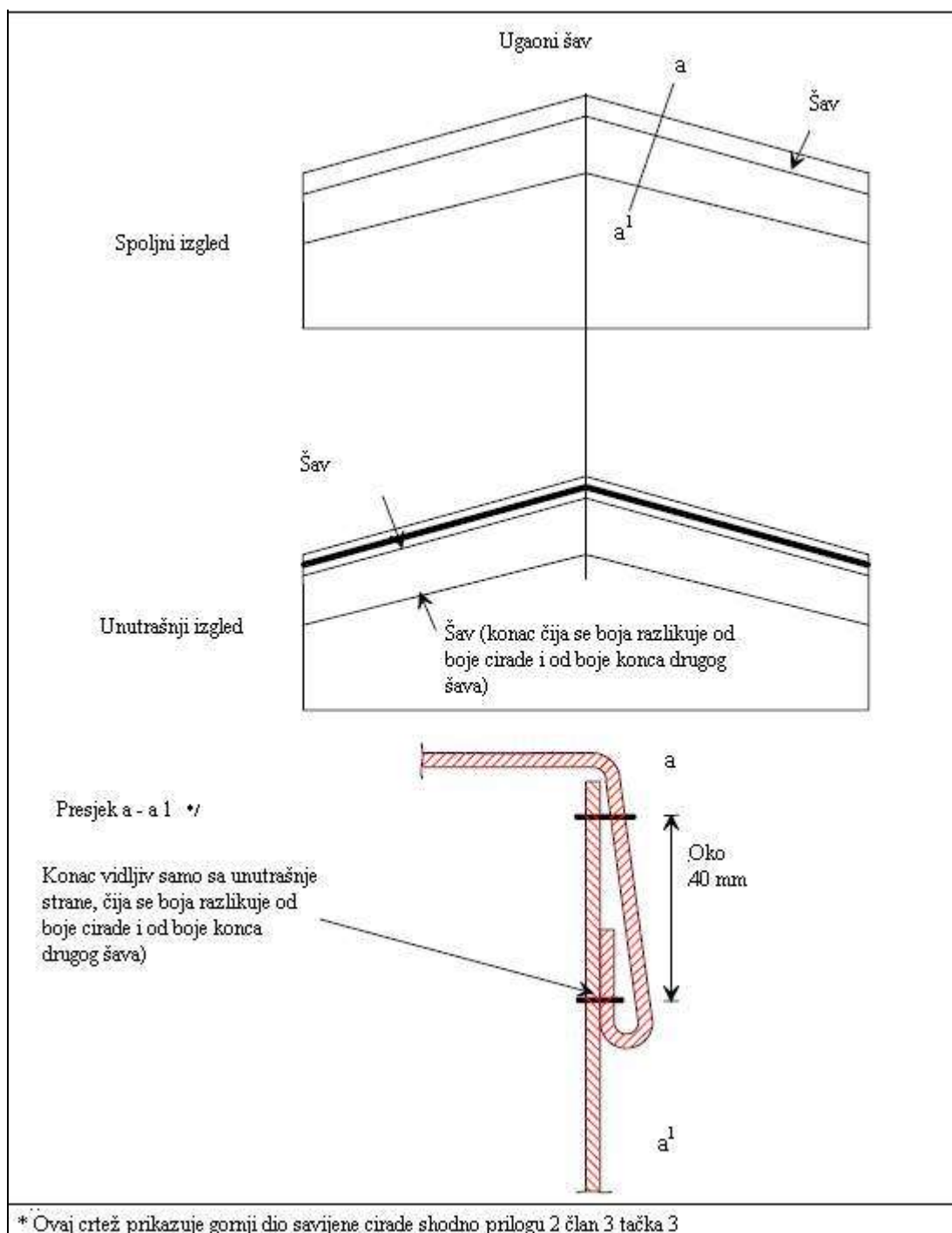
Crtež br. 2

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DELOVA SAŠIVENIH ZAJEDNO

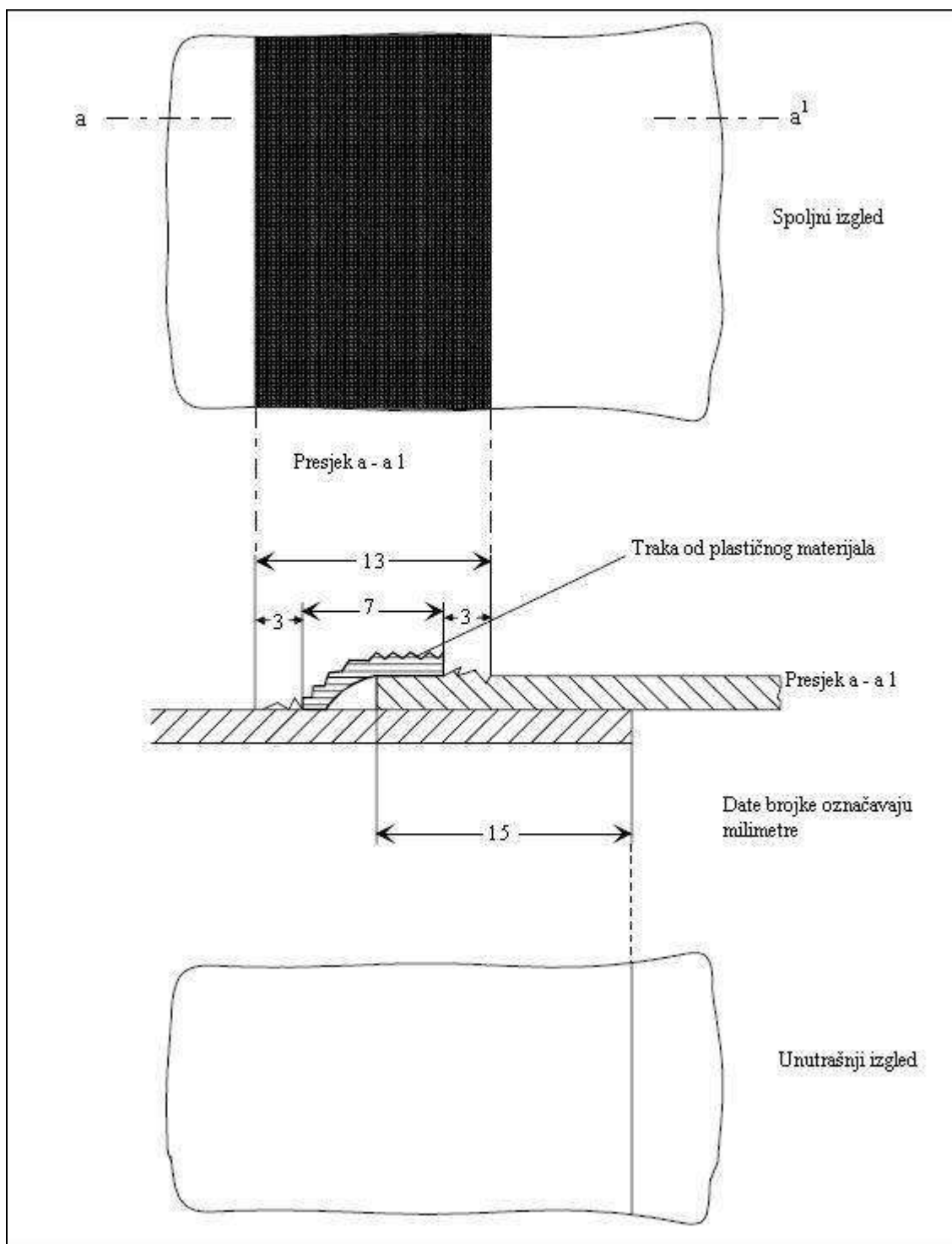
Crtež br. 2(a)

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DELOVA SAŠIVENIH ZAJEDNO

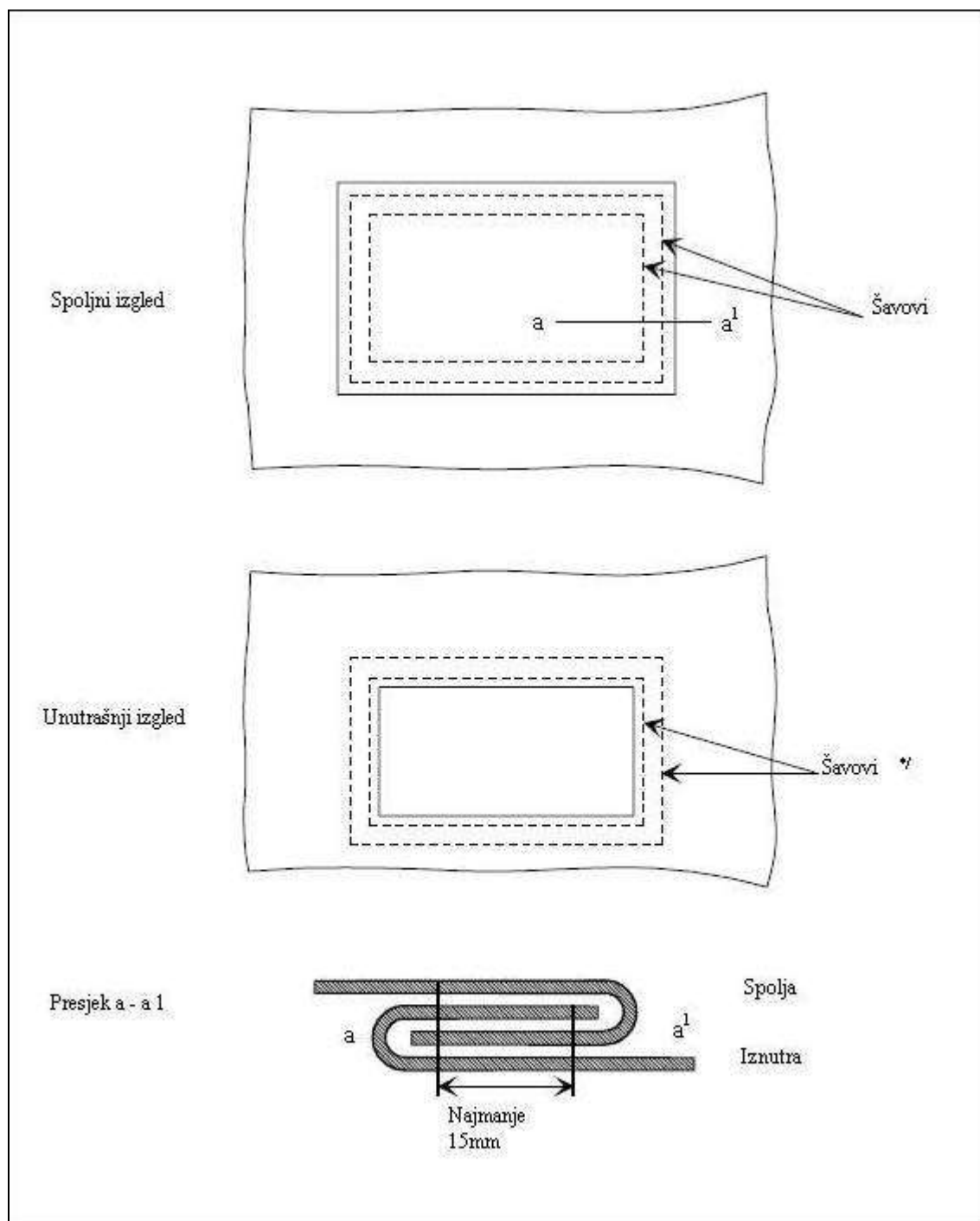
Crtež br. 3

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DELOVA SPOJENIH ZAVARIVANJEM

Crtež br. 4

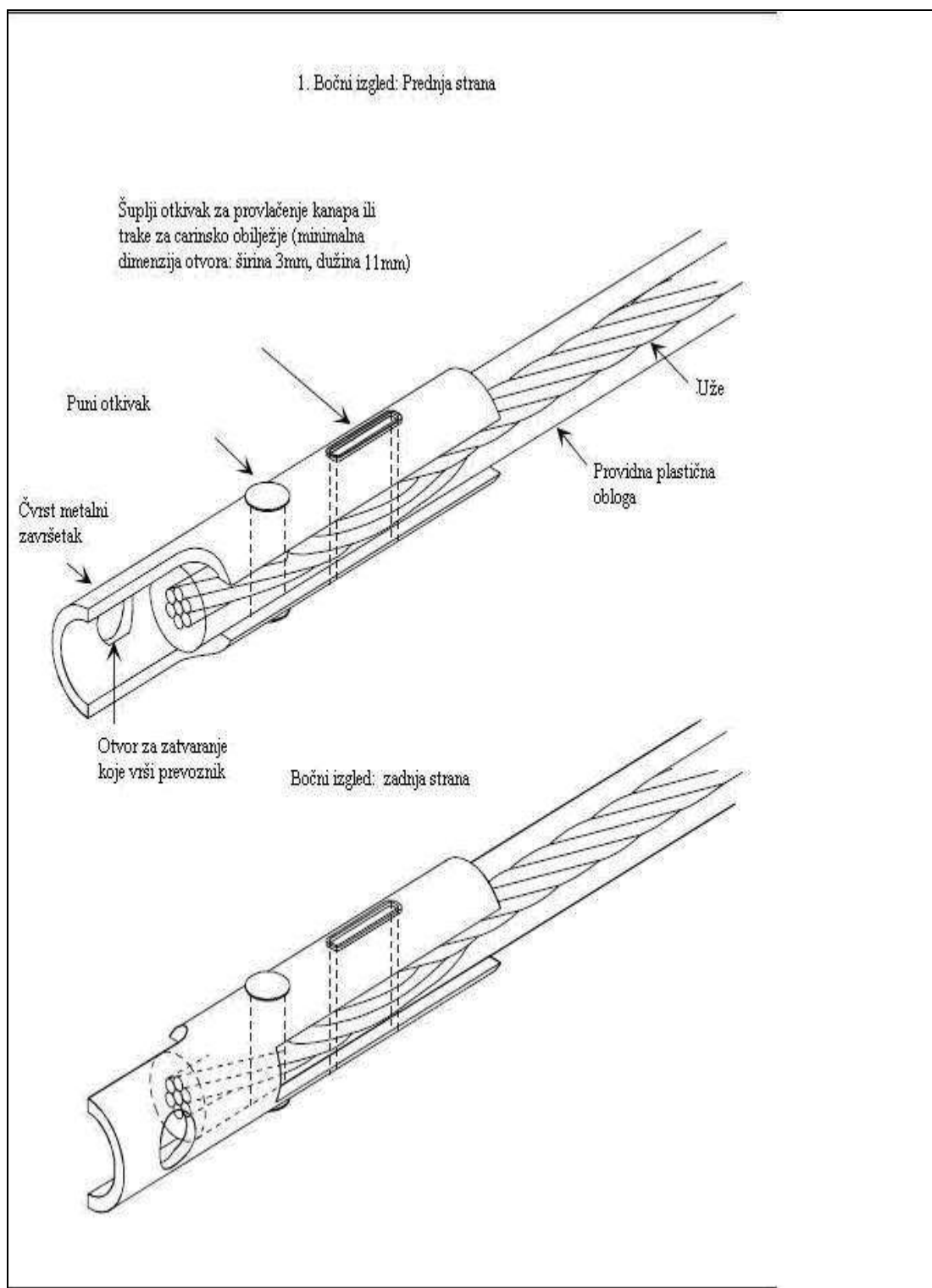
KRPLJENJE CIRADE

* Boja konca vidljiva sa unutrašnje strane, razlikuje se od boje konca vidljivog spolja kao i od boje cirade.

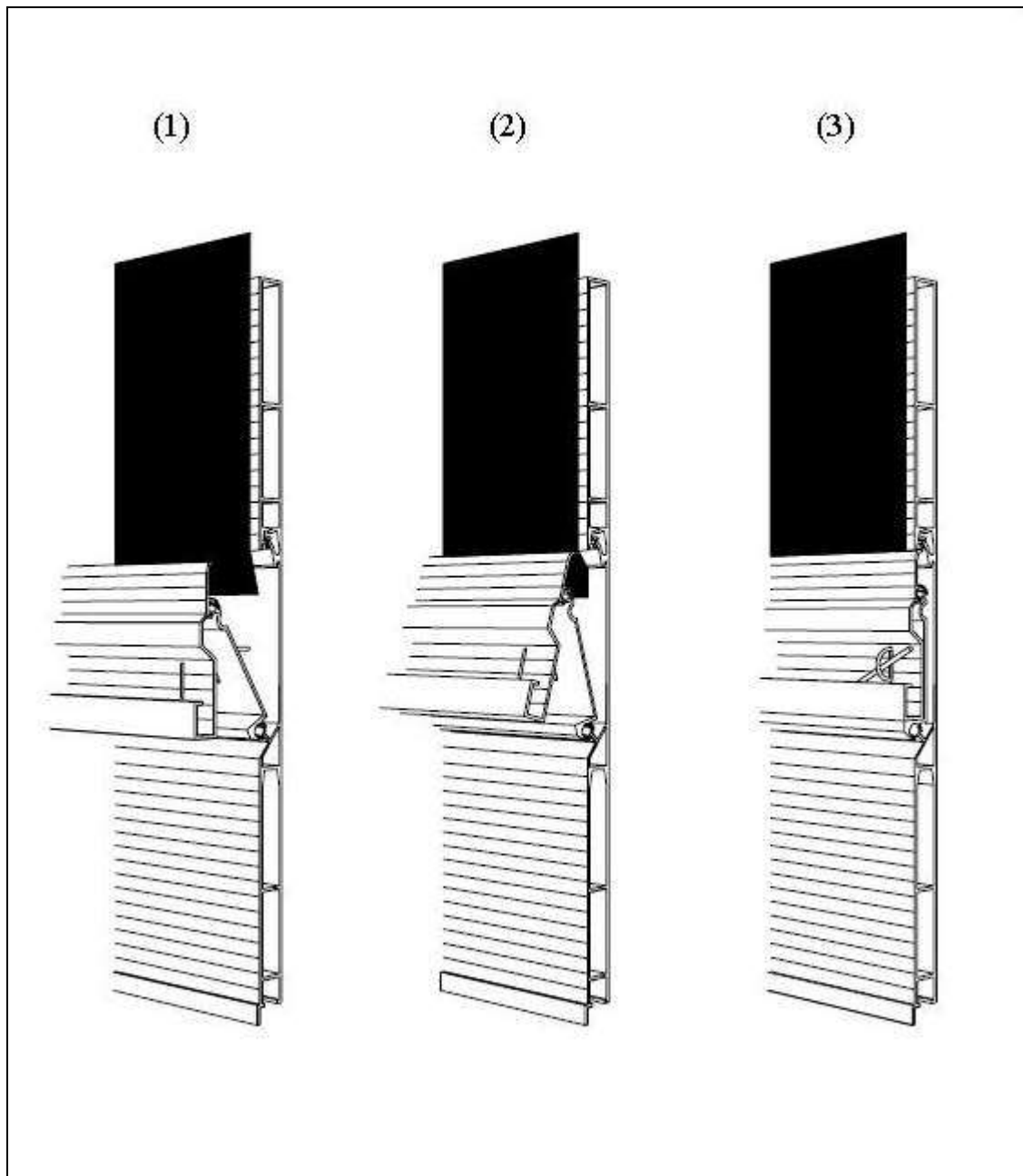
Crtež br. 5

PRIMJER METALNOG ZAVRŠETKA

Crtež br. 6

PRIMJER SISTEMA ZATVARANJA CIRADE

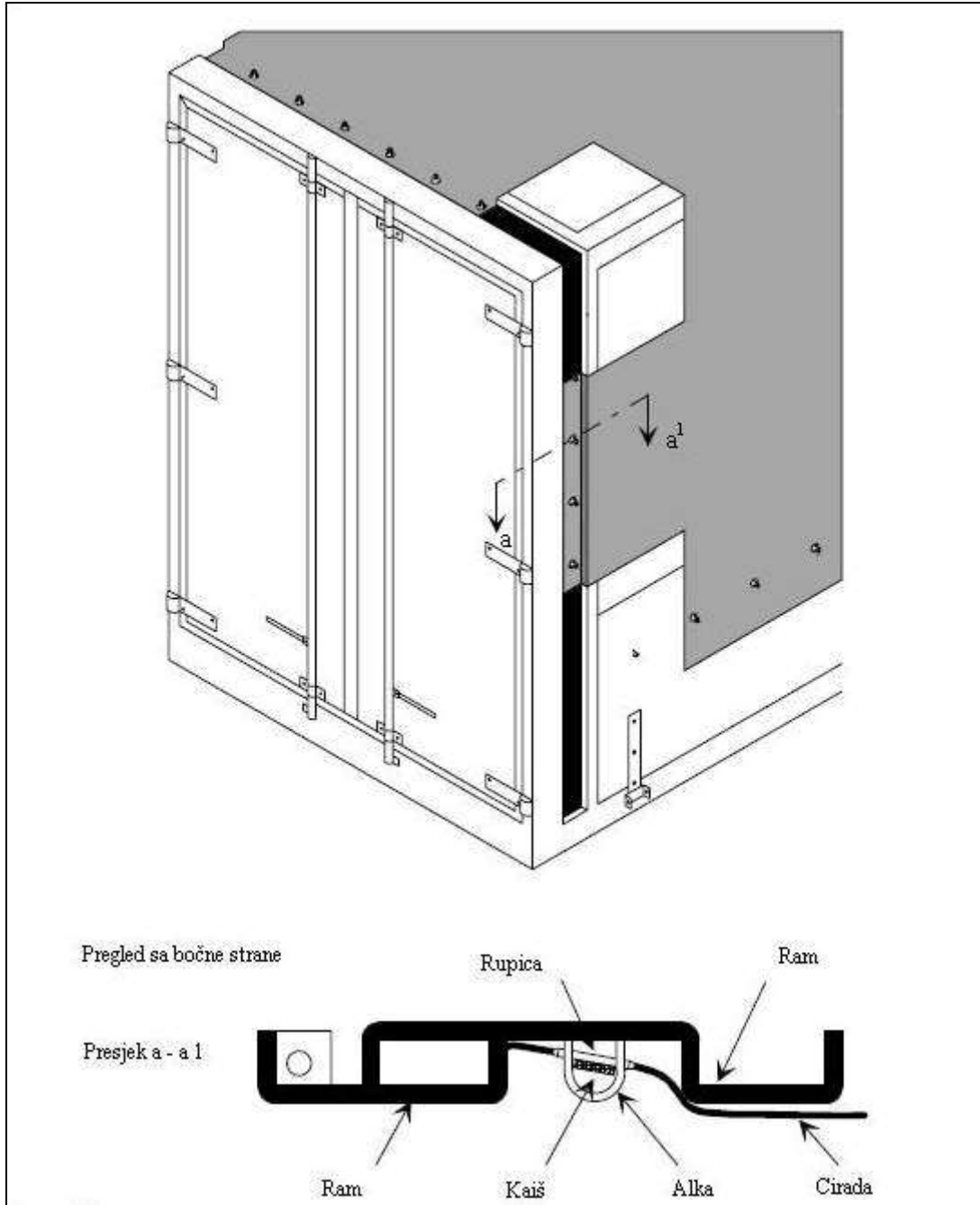

Opis:

Ovaj sistem zatvaranja cirade je prihvatljiv pod uslovom da je opremljen sa najmanje jednom metalnom alkom na svakom kraju vrata. Otvori kroz koje prolazi alka su ovalni i takve veličine da samo dopuštaju da se kroz njih provuče alka. Vidljivi deo metalne alke provlači se najviše za dvostruku debljinu užeta za pričvršćivanje u položaju kada je sistem zatvoren.

Crtež br. 7

PRIMER CIRADE PRIČVRŠĆEN NA POSEBNO OBLIKOVANOM RAMU

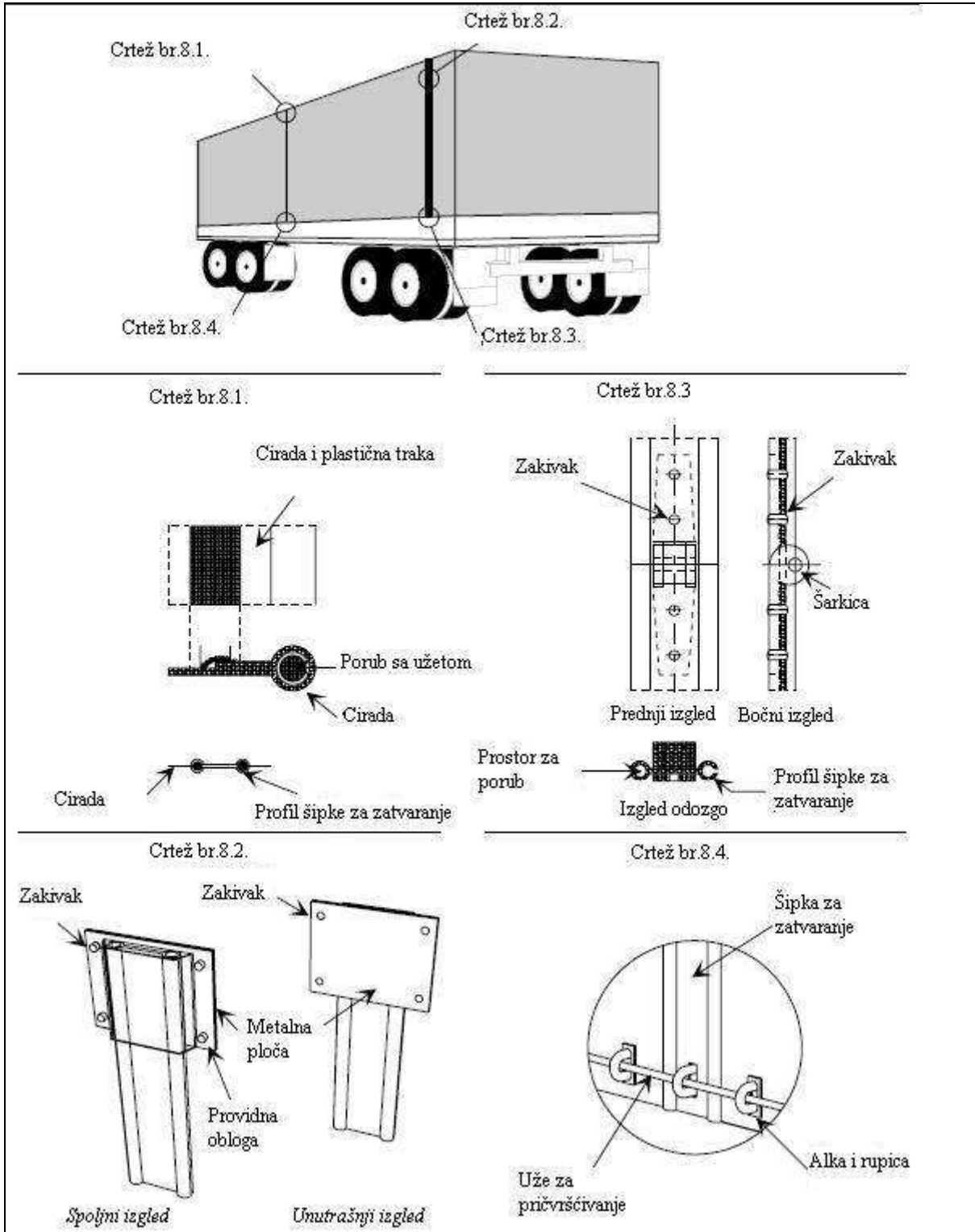

Opis:

Ovaj sistem za pričvršćivanje cirade na vozilo prihvatljiv je pod uslovom da su alke oblikovane u profilu i da se provlače do dubine profila. Širina profila biće što je moguće više sužena.

Crtež br. 8

SISTEM ZATVARANJA CIRADE KOD OTVORA ZA UTOVAR I ISTOVAR (vidi opis na drugoj strani)

Opis:

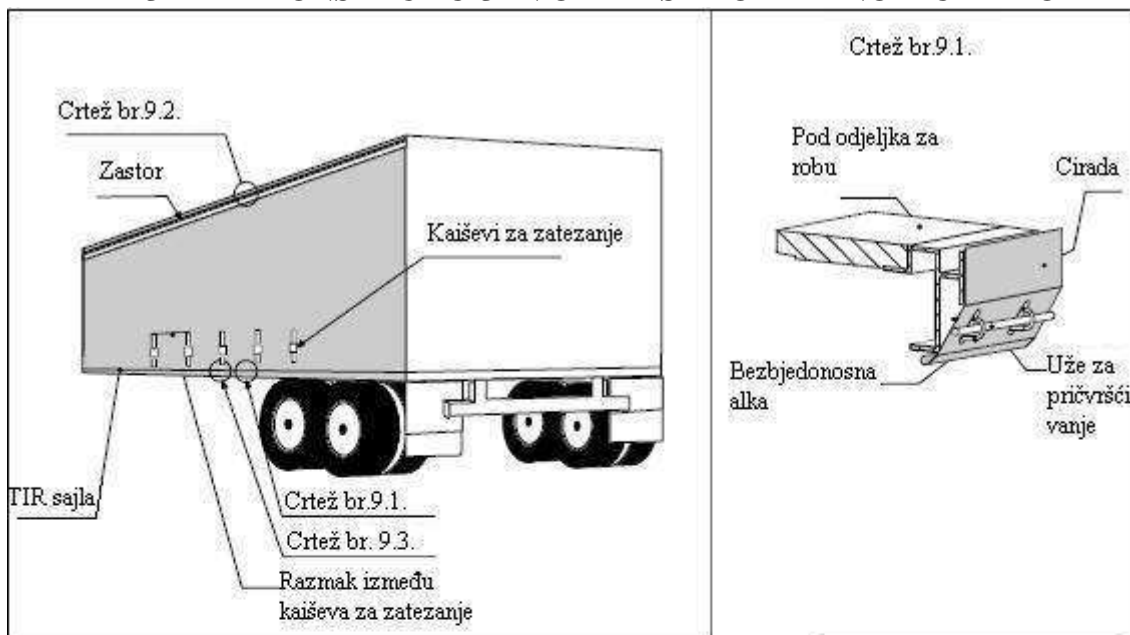
Kod ovog sistema zatvaranja, dve ivice na otvorima cirade koji se koriste za utovar i istovar, spajaju se pomoću aluminijumske šipke za zatvaranje. Otvori cirade imaju porub po celoj dužini užeta za zatvaranje (vidi crtež br. 8.1). To sprečava da se uže izvuče iz profila šipke za zatvaranje. Porub će biti sa spoljne strane i biće zavaren u skladu sa prilogom 2 član 3. tačka 4. Konvencije.

Ivice treba da budu provučene kroz otvore profila na aluminijumskoj šipci za zatvaranje i da skliznu u dva uporedna uzdužna kanala koji su zatvoreni sa donje niže strane. Kada je šipka za zatvaranje u svom gornjem položaju ivice cirade su spojene.

Na gornjem kraju otvora, šipka za zatvaranje se zaustavlja providnom plastičnom oblogom koja je nitovanjem pričvršćena za ciradu (vidi crtež br. 8.2). Šipka za zatvaranje sastavljena je iz dva dela spojenih nitovanom šarkicom, što dopušta presavijanje za lako podešavanje i skidanje. Ova šarkica mora biti konstruisana tako da sprečava uklanjanje obrtne osovinice kada se sistem zatvori (videti crtež br. 8.3).

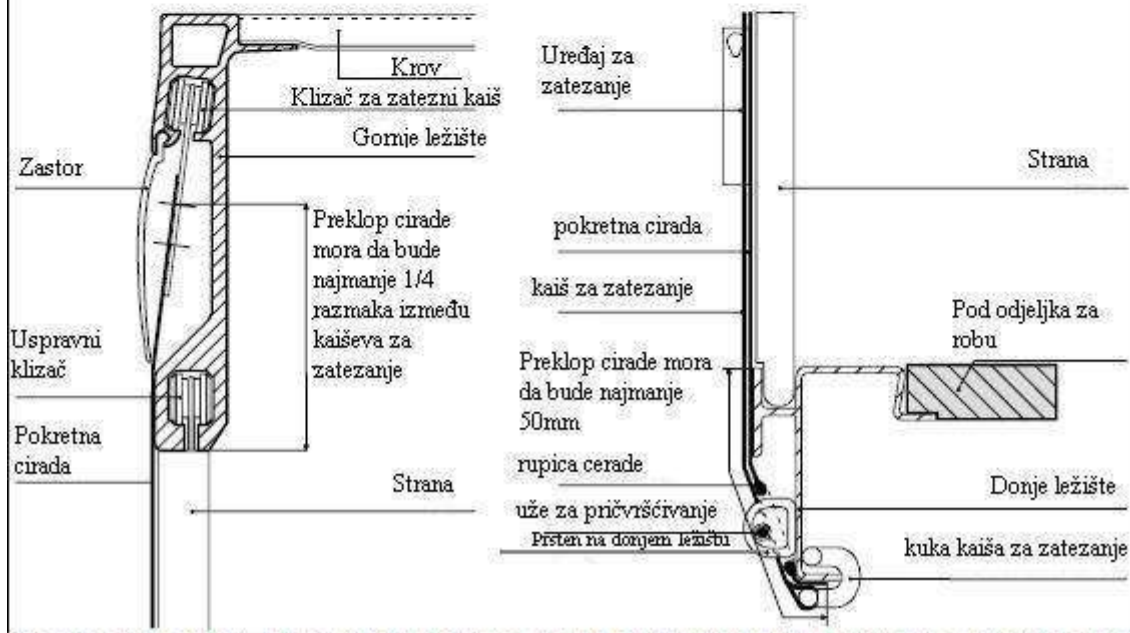
Na donjem delu šipke za zatvaranje nalazi se otvor kroz koji prolazi alka. Otvor je ovalan i takve veličine da tek dopušta da kroz njega prođe alka (videti crtež br. 8.4). Uže za pričvršćivanje biće provučeno kroz ovu alku da osigura šipku za zatvaranje.

Crtež br. 9
PRIMJERAK KONSTRUKCIJE VOZILA SA POKRETNOM CIRADOM

Crtež br. 9.2.
VOĐICA CIRADE I PREKLOP NA VRHU VOZILA

Crtež br.9.3
PREKLOP CIRADE NA DNU VOZILA

Prilog 3

POSTUPAK ZA ODOBRAVANJE DRUMSKIH VOZILA KOJA ODGOVARAJU TEHNIČKIM USLOVIMA NAVEDENIM U PRAVILIMA IZ PRILOGA 2

OPŠTI DIO

1. Drumska vozila se mogu odobriti u skladu sa jednim od sledećih postupaka:

(a) pojedinačno; ili

(b) prema tipu konstrukcije (serija drumskih vozila).

2. Za odobreno vozilo izdaće se Uvjerenje o odobrenju koje odgovara standardnom obrascu iz priloga 4. Uvjerenje će biti štampano na jeziku zemlje u kojoj se izdaje i na francuskom ili engleskom jeziku. Kada organ koji je izdao odobrenje smatra potrebnim, uz Uvjerenje treba priložiti fotografije ili grafičke prikaze overene od strane tog organa. Taj organ će potom broj takvih dokumenata upisati u rubriku 6 Uvjerenja o odobrenju.

Komentar stava 2

Ime držaoca Uvjerenja

U slučaju promjene vlasnika može se desiti da ime u rubrici 8 (Držalac) ne bude ime novog vlasnika. Ovo ne bi trebalo da izazove bilo koje probleme. (TRANS/GE.30/12, tačka 37.)

Ime na vozilu

Pod istim okolnostima može se desiti da se na vozilu pojavi drugo ime od onog koje je na fotografiji koja je priložena uz Uvjerenje. U tom slučaju vozilu ne bi trebalo odbiti ulazak, pošto je jedina svrha fotografije da ukaže na opšti izgled vozila. (TRANS/GE.30/12, tačke 38. i 39.)

Nedovoljan prostor u rubrici 5 Uvjerenja

Ako nema dovoljno prostora u rubrici 5 (Ostali podaci), podaci se mogu unijeti u napomenu na poledjini Uvjerenja. (TRANS/GE.30/12, tačke 40. i 41.)

3. Uvjerenje o odobrenju treba držati u drumskom vozilu.

Komentar stava 3

Uvjerenje mora biti originalno, a ne fotokopija. (TRANS/GE.30/33, tačka 52.)

4. Svake druge godine drumska vozila treba prijaviti za pregled ili, kada je potrebno radi obnavljanja odobrenja, nadležnim organima zemlje u kojoj je vozilo registrovano ili, ako su u pitanju neregistrovana vozila, nadležnim organima zemlje u kojoj je vlasnik ili korisnik nastanjen.
5. Ukoliko drumsko vozilo više ne odgovara tehničkim uslovima propisanim za njegovo odobravanje, mora se, pre nego što se upotrebi za prevoz robe na osnovu karneta TIR, vratiti u stanje koje je opravdalo izdavanje odobrenja, tako da ponovo odgovara pomenutim tehničkim uslovima.
6. Ako se promene osnovne karakteristike drumskog vozila, odobrenje više neće važiti za to vozilo i nadležni organ ga mora obnoviti prije nego što se drumsko vozilo upotrebi za prevoz robe na osnovu karneta TIR.
7. Nadležni organi zemlje registracije vozila ili, kada se ne zahteva registracija vozila, nadležni organi zemlje u kojoj je vlasnik ili korisnik vozila nastanjen, mogu, zavisno od slučaja, povući ili obnoviti Uvjerenje o odobrenju ili izdati novo Uvjerenje o odobrenju pod uslovima navedenim u članu 14. ove konvencije i tač. 4, 5. i 6. ovog priloga.

POSTUPAK ZA POJEDINAČNO ODOBRAVANJE

8. Vlasnik, korisnik ili predstavnik vlasnika ili korisnika podnosi nadležnom organu zahtjev za pojedinačno odobravanje. Nadležni organ će izvršiti pregled vozila koje je prijavljeno u skladu sa opštim pravilima navedenim u tač. 1. do 7. gore i, pošto se uvjeri da to vozilo ispunjava tehničke uslove propisane u prilogu 2, nakon odobravanja, izdaće Uvjerenje koje odgovara obrascu iz priloga 4.

POSTUPAK ZA ODOBRAVANJE PREMA TIPU KONSTRUKCIJE (SERIJA DRUMSKIH VOZILA)

9. Kada se drumska vozila proizvode u serijama određenog tipa, proizvođač može zatražiti od nadležnog organa zemlje proizvodnje da mu izda odobrenje prema tipu konstrukcije.
10. Proizvođač će u svom zahtjevu navesti identifikacione brojeve ili slova tipa drumskog vozila koje je predmet zahtjeva.
11. Uz zahtjev se prilažu planovi i detaljna specifikacija tipa drumskog vozila koje treba odobriti.
12. Proizvođač daje pismenu izjavu kojom se obavezuje da će:

- (a) nadležnim organima staviti na raspolaganje svako drumsko vozilo određenog tipa koje požele da ispituju;
- (b) dozvoliti nadležnim organima da pregledaju i druge primerke u bilo kojoj fazi proizvodnje te serije;
- (c) obavestiti nadležne organe o svakoj izmjeni koncepcije ili specifikacije drumskog vozila, bez obzira na obim, prije nego što se pristupi takvoj izmeni;
- (d) označiti drumska vozila, na vidljivom mestu, identifikacionim brojevima ili slovima tog tipa konstrukcije drumskog vozila i rednim brojem vozila u seriji određenog tipa (fabrički broj);
- (e) voditi evidenciju o vozilima proizvedenim prema odobrenom tipu konstrukcije.

13. Nadležni organ će navesti koje su to izmjene, ako ih uopšte ima, koje se moraju izvršiti na predloženom tipu konstrukcije da bi se moglo izdati odobrenje.

14. Neće se izdati nikakvo tipsko odobrenje prema tipu konstrukcije, dok se nadležni organ, pregledom jednog ili više vozila proizvedenih prema određenom tipu konstrukcije, ne uvjeri da vozila tog tipa odgovaraju tehničkim uslovima koji su propisani u prilogu 2.

15. Nadležni organ će obavijestiti proizvođača pismenim putem o svom rješenju u pogledu odobrenja prema tipu konstrukcije. U rješenju treba da stoji datum i broj. Organ koji je doneo rješenje treba da bude tačno naznačen.

16. Nadležni organ će preduzeti potrebne korake da, za svako vozilo izrađeno shodno odobrenom tipu konstrukcije, izda Uvjerenje o odobrenju, koje je propisno potpisao.

17. Držalac Uvjerenja o odobrenju će, pre korišćenja vozila za prevoz robe na osnovu karneta TIR, upisati u Uvjerenje o odobrenju, prema potrebi:

- registarski broj vozila (rubrika br. 1), ili

- kada vozilo ne podleže registraciji, svoje ime i poslovnu adresu (rubrika br. 8).

Objašnjenje stava 17

3.0.17 Postupak odobravanja

1. Prilog 3 predviđa da nadležni organi strane ugovornice mogu izdati Uvjerenje o odobrenju za vozilo koje je izrađeno na njenoj teritoriji i da neće primjenjivati

dodatni postupak odobravanja u pogledu tog vozila u zemlji gdje je registrovano ili gdje vlasnik ima prebivalište.

2. Ove odredbe nemaju za cilj da ograniče pravo nadležnih organa strane ugovornice na čijoj je teritoriji vozilo registrovano ili gdje vlasnik ima prebivalište, da zahtjevaju predaju Uvjerenja o odobrenju, bilo kod uvoza, ili naknadno, za potrebe u vezi sa registracijom ili kontrolom vozila ili u vezi sa sličnim pravnim zahtevima.

18. Kada se vozilo koje je odobreno prema tipu konstrukcije izvozi u drugu zemlju koja je strana ugovornica ove konvencije, u toj zemlji se neće zahtevati nikakav dopunski postupak odobravanja za njegov uvoz.

POSTUPAK ZA UNOŠENJE PRIMJEDBI U UVJERENJE O ODOBRENJU

19. Kada se ustanovi da odobreno vozilo koje vrši prevoz robe na osnovu karneta TIR ima veće nedostatke, nadležni organi strana ugovornica mogu ili da ne dozvole da vozilo nastavi vožnju na osnovu karneta TIR na njihovoj teritoriji ili da to dozvole uz preduzimanje potrebnih mera predostrožnosti u pogledu bezbednosti. Odobreno vozilo mora se, u što kraćem roku, a u svakom slučaju pre nego što se ponovo bude koristilo za prevoz robe na osnovu karneta TIR, vratiti u zadovoljavajuće stanje.

20. U oba slučaja carinski organi će u rubriku 10. Uverenja o odobrenju vozila uneti odgovarajuće primedbe. Kada se vozilo vrati u stanje koje opravdava njegovo odobravanje, vozilo treba prijaviti nadležnim organima strane ugovornice koji će obnoviti važnost uverenja time što će u rubriku br. 11 uneti zabeležku kojom se poništavaju ranije primedbe. Vozilo u čijem se uverenju nalazi primedba u rubrici br. 10 upisana na osnovu odredbi prethodne tačke ne može se ponovo koristiti za prevoz robe na osnovu karneta TIR, sve dok se ne vrati u zadovoljavajuće stanje i dok se primedba u rubrici br. 10 ne poništi na gore naveden način.

Objašnjenje stava 20

3.0.20. Postupak za unošenje primjedbi u Uvjerenje o odobrenju

Kada treba poništiti primjedbu koja se odnosi na nedostatke, nakon što je vozilo vraćeno u zadovoljavajuće stanje, dovoljno je da se u rubriku br. 11, koja je za to namenjena, unesu "Nedostaci otklonjeni" uz naziv, potpis i pečat nadležnog organa.

Komentar stava 20

Svi nedostaci na ciradaama ili njihovom sistemu obezbedjenja mogu se upisati u rubriku br.10 Uvjerenja o odobrenju. (TRANS/GE.30/33, tačke 46.-49.)

21. Uz svaku takvu primedbu u uverenju nalaziće se datum i overa nadležnih organa.

22. Kada se na vozilu ustanove nedostaci koji su, po mišljenju carinskih organa, od manjeg značaja i da ne predstavljaju opasnost za mogućnost krijumčarenja, može se odobriti dalja upotreba tog vozila za prevoz robe na osnovu karneta TIR. Držalac Uverenja o odobrenju biće obavešten o tim nedostacima i on će u razumnom roku vratiti svoje vozilo u zadovoljavajuće stanje.

Prilog 4

OBRAZAC UVJERENJA O ODOBRENJU ZA DRUMSKA VOZILA *

Komentari

Uvjerenje o odobrenju

Uvjerenje o odobrenju mora biti formata A3, koji je savijen na pola. Vidjeti priložen uzorak. (TRANS/GE 30/10, tačka 33.; TRANS/WP.30/157, tačke 27.-29. ; TRANS/WP.30/ac.2/35, prilog 6)

Fotografije i grafički prikazi koje treba priložiti

Kada je u skladu sa prilogom 4. Konvencije, potrebno priložiti fotografije i grafičke prikaze uz Uvjerenje o odobrenju, oni moraju da budu novijeg datuma i da se odnose tačno na određeno vozilo. (TRANS/WP.30/157, tačka 31.)

Odobrovanje prenosivih karoserija

Kao što je predviđeno u članu 1. (e) Konvencije, prenosive karoserije smatraju se kontejnerima. Stoga se Uvjerenja o odobrenju iz priloga 4. Konvencije ne zahtijevaju za prenosive karoserije kao što je navedeno u prilogu 6. objašnjenja 0.1. (e). Međutim, zahtijevaju se tablice o odobrenju u skladu sa odredbama priloga 7 dio II Konvencije. (TRANS/WP.30/157, tačka 59.)

Mjesto i broj carinskih obilježja

U slučajevima kada je za bezbjedno carinsko plombiranje potrebno više od jedne carinske plombe, broj tih plombi biće naznačen u Uvjerenju o odobrenju pod tačkom 5 (Prilog 4 TIR Konvencije, 1975). Skica ili fotografija drumskog vozila biće priložena uz Uvjerenje o odobrenju na kojoj su prikazane tačne lokacije carinskih plombi. Ova odredba, koja je stupila na snagu 7. avgusta 2003, primjenjivaće se na drumska vozila koja treba da budu odobrena po prvi put ili za potrebe dvogodišnjeg pregleda i obnove odobrenja nakon stupanja na snagu Objašnjenja 2.2.1 (b)(f) gdje je to moguće. Kao posljedica toga, od 7. avgusta 2005, sva drumska vozila, za koja je potrebno više od jedne plombe za bezbjedno carinsko plombiranje, moraće da imaju Uvjerenje o odobrenju u skladu sa Objašnjenjem 2.2.1 (b) (f). {TRANS/WP.30/206, stav 62; TRANS/WP.30/AC.2/69, Prilog 2; TRANS/WP.30/AC.2/69/spravka.1}

Prelazni period za uvođenje novog obrasca uvjerenja

Novi obrazac Uvjerenja o odobrenju za drumsko vozilo koji je stupio na snagu 1. avgusta 1995. godine (TRANS/WP.30/AC.2/35, prilog 4.), zahtijevaće se za drumska vozila koja bi trebalo da se odobre po prvi put ili za ostala drumska vozila koja se, nakon dvije godine, prijavljuju za pregled ili obnavljanje odobrenja, zavisno od slučaja. Imajući to u vidu, od 1. avgusta 1997. godine, sva drumska vozila bi trebalo da imaju novi obrazac uvjerenja. (TRANS/WP.30/R.164, tačke 46-48; TRANS/WP.30/R.158; TRANS/WP.30/AC.2/37, prilog 6.)

* {ECE/TRANS/17/Izmjena 18; stupila na snagu 1. Avgust 1995}

MODEL UVJERENJA O ODOBRENJU DRUMSKOG VOZILA *

**SPECIMEN
OBRAZAC**

No.:

Br.:

**APPROVAL CERTIFICATE
UVJERENJE O ODOBRENJU**

of a road vehicle for the transport of goods
under Customs seal
**drumskog vozila za prevoz robe
pod carinskim obilježjem**

Certificate No.

Uvjerenje br: _____

TIR Convention of 14 November 1975
Konvencija TIR od 14. novembra 1975.

Issued by:

Izdao: _____

Competent Authority
(nadležni organ)

(strana 1)

* {ECE/TRANS/17/Izmjena.18; stupila na snagu 1.avgust 1995}

MODEL UVJERENJA O ODOBRENJU DRUMSKOG VOZILA (nastavak)

IDENTIFICATION PODACI	Certificate No Uvjerenje broj:
1. Regisiration No Registarska oznaka 2. Type of vehicle Vrsta vozila 3. Chassis No Broj šasije 4. Trade mark (of name of manufacturer) Trgovački znak (ili naziv proizvođača) 5. Other particulars Ostali podaci Number of annexes Broj priloga	
7. APPROVAL / ODOBRENJE	Valid until Važi do
☐ Individual approval Pojedinačno odobrenje * ☐ Approval by design type Odobrenje za seriju *	
Authorizafion no (if applicable)..... Ovlašćenje br. (ako postoji) Place Mjesto Date Datum Signature Potpis	
8. HOLDER, (manufacturer, owner or operator) (for unregistered vehisles only) DRŽALAC (proizvođač, vlasnik ili vozač) (samo za neregistrovana vozila) Name and address Naziv (ime) i adresa	
9. RENEWALS PRODUŽENJA	
Valid until Važi do Place Mjesto Date Datum Signature Potpis Stamp Pečat	

*Mark applicable alternairve wiith an "X" / **upisati x**
 Please see the "Important Notice" on page 4.

Vidjeti "Važne napomene" na strani 4
 (strana 2)

MODEL UVJERENJA O ODOBRENJU DRUMSKOG VOZILA (nastavak)

REMARKS (reserved for the use of Competent Authorities)
PRIMJEDBE (samo za službenu upotrebu)

Certificate No
Uvjerenje broj:

10. Defects noted Uočeni nedostaci		11. Rectification of defects Otklanjanje nedostataka	
Authority Organ	Stamp Pečat	Authority Organ	Stamp Pečat
Signature Potpis		Signature Potpis	
Defects noted Uočeni nedostaci		Rectification of defects Otklanjanje nedostataka	
Authority Organ	Stamp Pečat	Authority Organ	Stamp Pečat
Signature Potpis		Signature Potpis	
10. Defects noted Uočeni nedostaci		11. Rectification of defects Otklanjanje nedostataka	
Authority Organ	Stamp Pečat	Authority Organ	Stamp Pečat
Signature Potpis		Signature	
12. Other remarks Druge primjedbe			

Please see "Important Notice" on pages 4
Vidjeti „Važne napomene“ na strani 4

IMPORTANT NOTICE
VAŽNO OBAVJEŠTENJE

1) When the authority which has granted the approval deems it necessary, photographs or diagrams authenticated by the authority shall be attached to the approval certificate. The number of those documents shall then be inserted by the competent authority, under item No. 6 of the certificate.

- Kada organ koji je izdao odobrenje smatra potrebnim, uz Uvjerenje treba priložiti fotografije ili grafičke prikaze ovjerene od strane tog organa. Taj organ će potom broj takvih dokumenata upisati u rubriku 6 Uvjerenja o odobrenju.

2) The certificate shall be kept on the road vehicle. This must be the original of the certificate, not however a photocopy.

- Original Uvjerenja o odobrenju treba držati u drumskom vozilu.

3) Road vehicles shall be produced every two years, for the purposes of inspection and of renewal of approval where appropriate, to the competent authorities of the country in which the vehicle is registered or, in the case of unregistered vehicles, of the country in which the owner or user is resident.

- Svake druge godine drumska vozila treba prijaviti za pregled ili, kada je potrebno radi obnavljanja odobrenja, nadležnim organima zemlje u kojoj je vozilo registrovano ili, ako su u pitanju neregistrovana vozila, nadležnim organima zemlje u kojoj je vlasnik ili korisnik nastanjen.

4) If a road vehicle no longer complies with the technical conditions for its approval, it shall, before it can be used for the transport of goods under cover of TIR Carnets, be restored to the condition which had justified its approval so as to comply again with the said technical conditions.

- Ukoliko drumsko vozilo više ne odgovara tehničkim uslovima propisanim za njegovo odobravanje, mora se, prije nego što se upotrijebi za prevoz robe na osnovu isprave za MDP (karneta TIR), vratiti u stanje koje je opravdalo izdavanje odobrenja, tako da ponovo odgovara pomenutim tehničkim uslovima.

5) If the essential characteristics of a road changed, the vehicle shall cease to be covered by the approval and shall be re-approved by the competent authority before it can be the transport of goods under cover of TIR Carnets.

- Ako se promijene osnovne karakteristike drumskog vozila, odobrenje više neće važiti za to vozilo i nadležni organ ga mora obnoviti prije nego što se drumsko vozilo upotrijebi za prevoz robe na osnovu isprave za MDP (karneta TIR).

Prilog 5

TABLICE SA NATPISOM "TIR"

- 1. Dimenzije tablica su 250 mm x 400 mm.**
- 2. Slova TIR napisana velikim slovima, latinicom, visine su 200 mm, a njihova širina je najmanje 20 mm. Slova su bijele boje na plavoj podlozi.**

Komentar

Uzorak tablice TIR u skladu sa Prilogom 5, prikazan je na crtežu dolje.

{TRANS/WP.30/204, stav 62; TRANS/WP.30/AC.2/69, Prilog 3}

Prilog 6

OBJAŠNENJA

Uvodne napomene

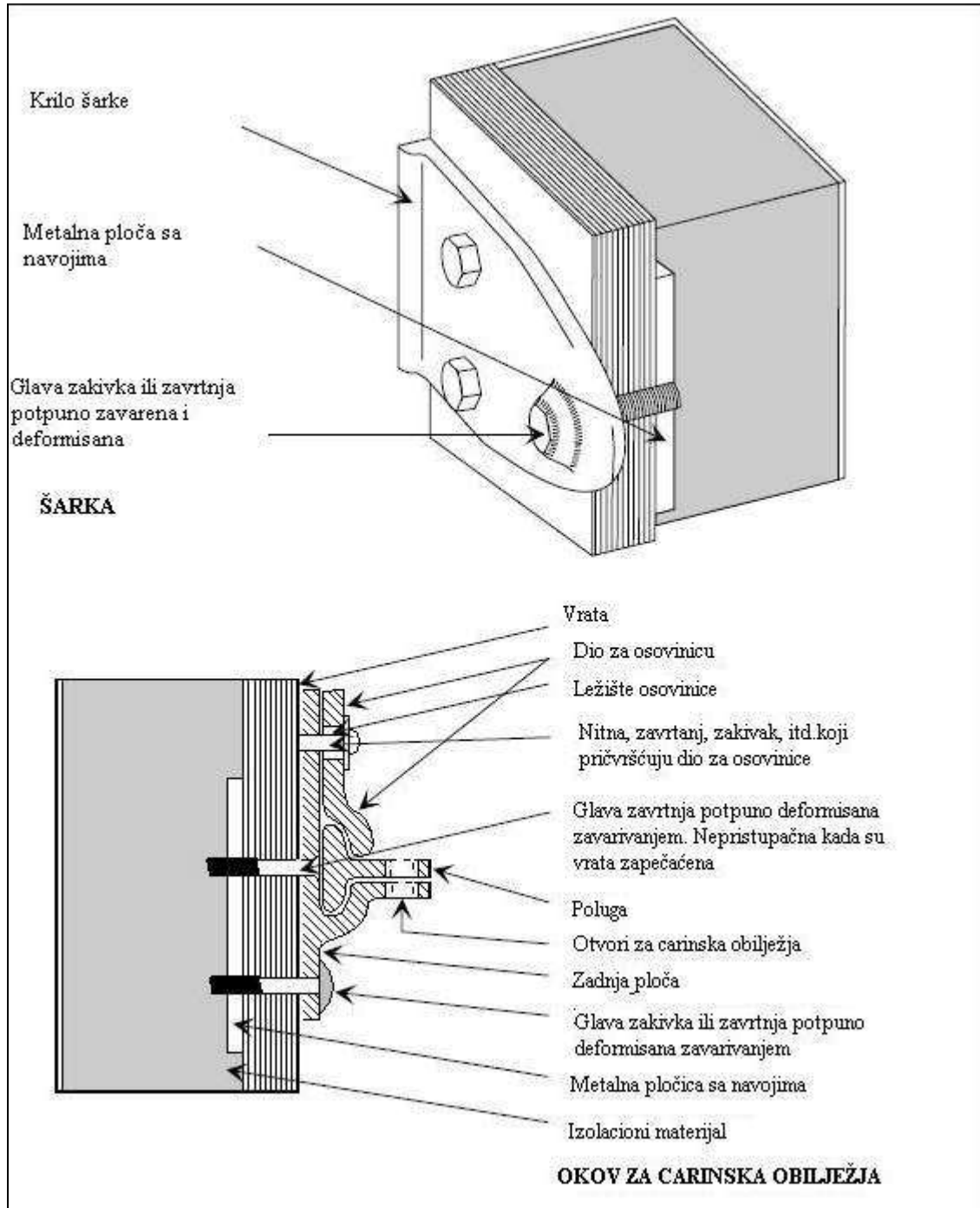
- (i) U skladu sa odredbom člana 43. Konvencije, objašnjenjima se tumače pojedine odredbe Konvencije i njenih priloga. Objašnjenjima se, takođe, opisuju pojedine preporučene radnje.
- (ii) Objašnjenjima se ne mijenjaju odredbe ove konvencije, niti njenih priloga. Svrha im je da se samo što tačnije objasni sadržaj, značenje i djelokrug odredbi i priloga.
- (iii) U pogledu odredbi člana 12. Konvencije i priloga 2 koji se odnosi na tehničke uslove za odobrenje drumskog vozila za prevoz pod carinskim obilježjem objašnjenjima se naročito bliže utvrđuju konstrukciona rješenja koja strane ugovornice treba da prihvate prilikom primjene ovih odredaba. Objašnjenjima se, takođe, ukazuje koja konstrukciona rješenja ne odgovaraju tim odredbama.
- (iv) Objašnjenja predstavljaju sredstvo pomoću koga se odredbe Konvencije i njenih priloga mogu primjenjivati uzevši u obzir razvoj tehnologije i zahtjeve ekonomičnosti.

Napomena:

(Objašnjenja, koja se pojavljuju u Prilogu 6, smještena su uz odredbe na koje se odnose. Crteži, koji se odnose na objašnjenja, nalaze se u ovom prilogu.)

Crtež br. 1

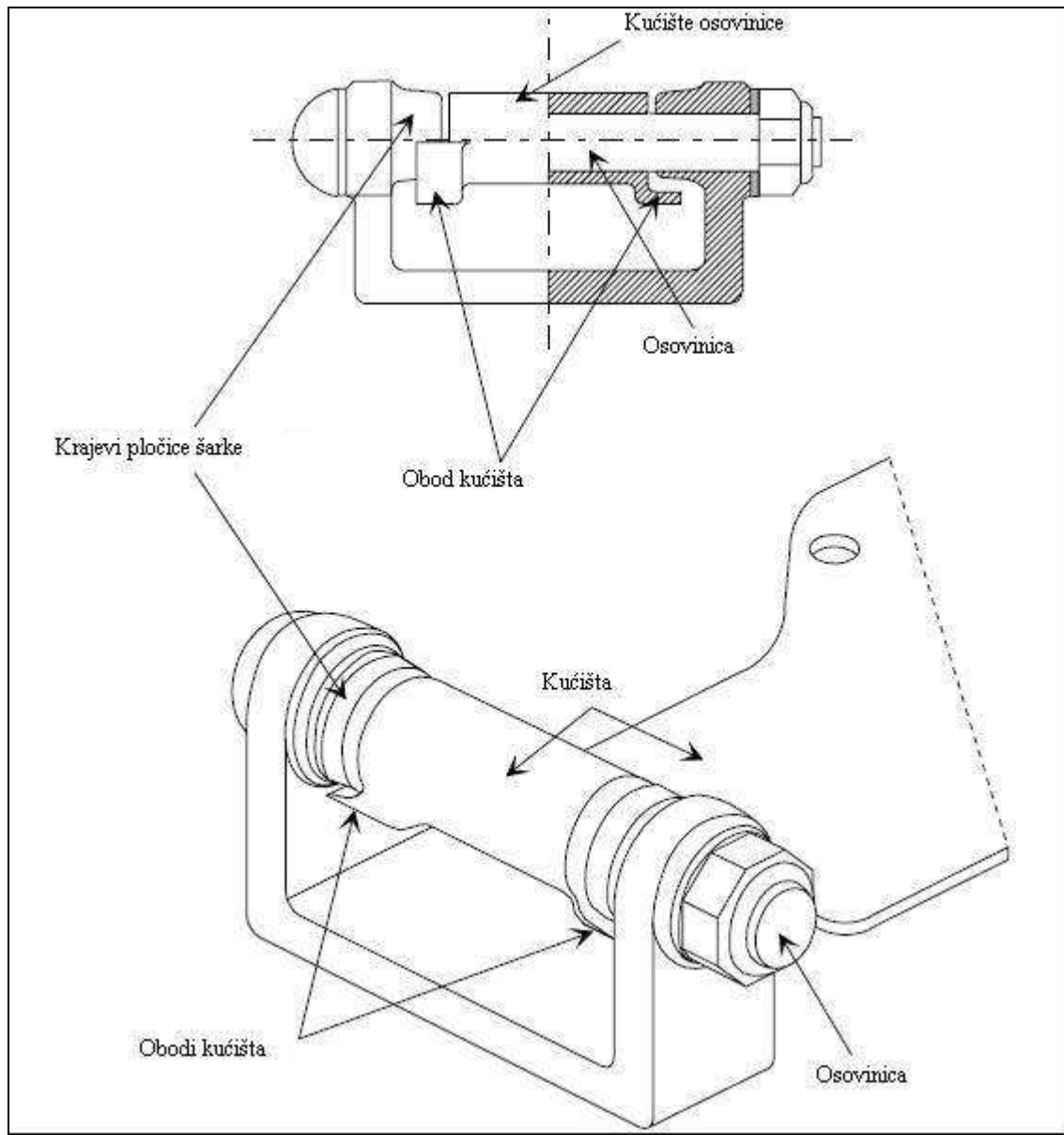
PRIMJER ŠARKE I OKOVA ZA CARINSKA OBILJEŽJA NA VRATIMA VOZILA KOJA IMAJU IZOLOVANE ODJELJKE ZA ROBU

Crtež br. 1a

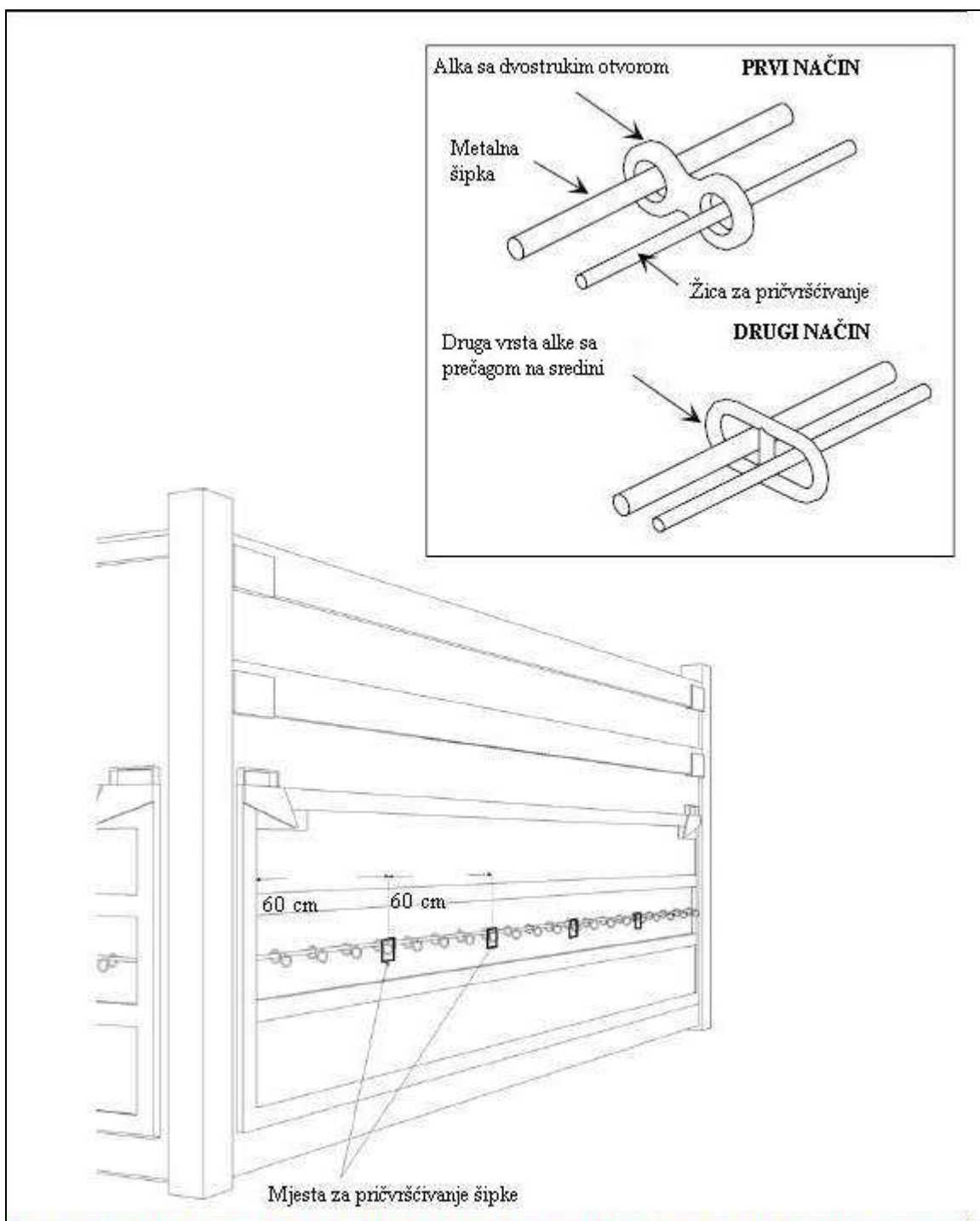
PRIMJER ŠARKE KOD KOJE SE NE ZAHTIJEVA POSEBNA ZAŠTITA ZA OSOVINICU ŠARKE

Šarka prikazana na gornjem crtežu ispunjava zahtjeve objašnjenja 2.2.1(b), druga rečenica. Konstrukcija kućišta osovinice i pločice šarke je takva da je izlišna posebna zaštita osovinice, s obzirom da se obodi kućišta pružaju preko ivica pločice šarke. Stoga ovi obodi onemogućavaju otvaranje vrata na koja se stave carinska obeležja na strani gde su ugrađene šarke, bez ostavljanja vidljivih tragova, čak i ako se nezaštićena osovina ukloni.

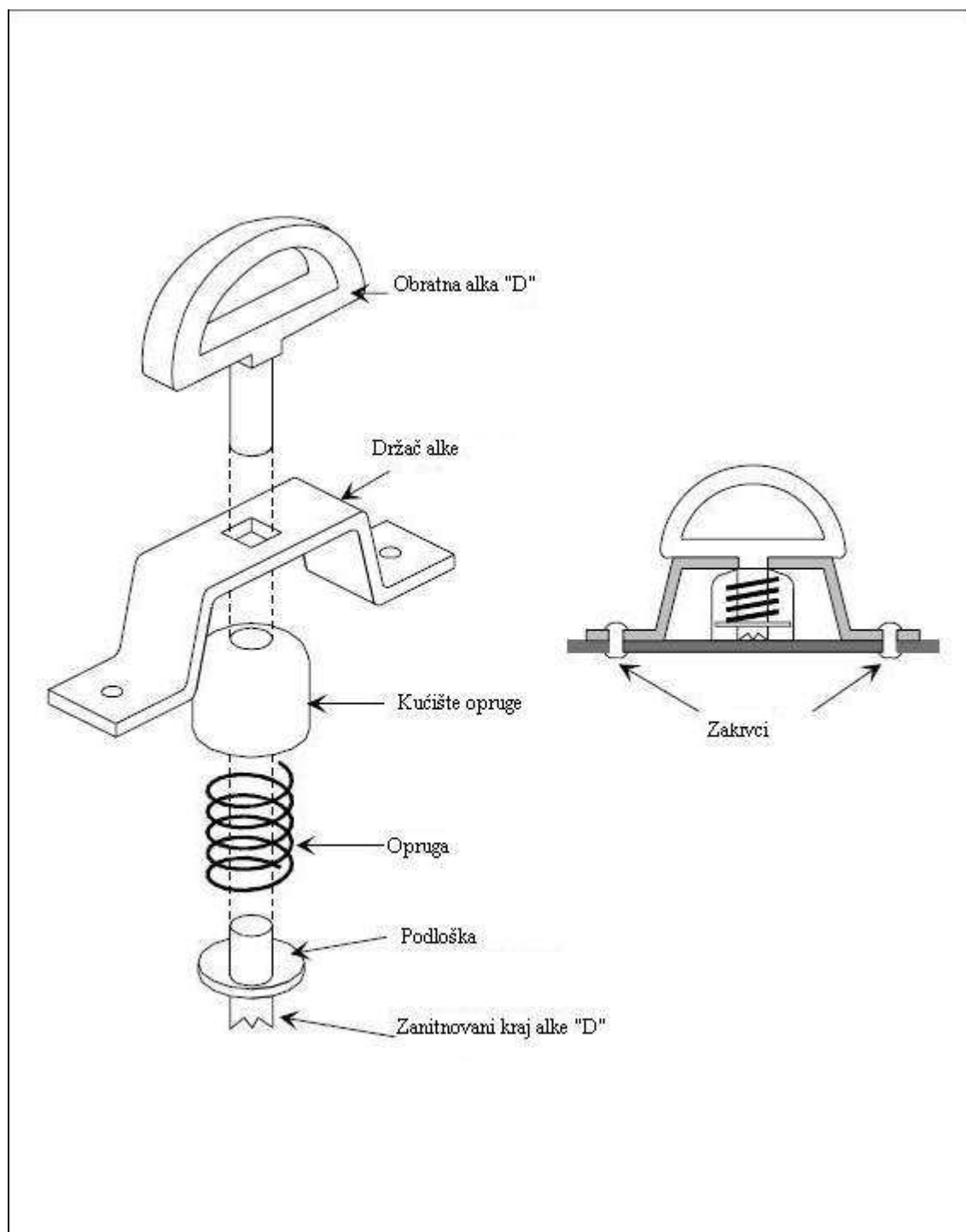
Crtež br. 2

KLIZNE ALKE NA VOZILIMA SA CIRADOM

Crtež br. 2a

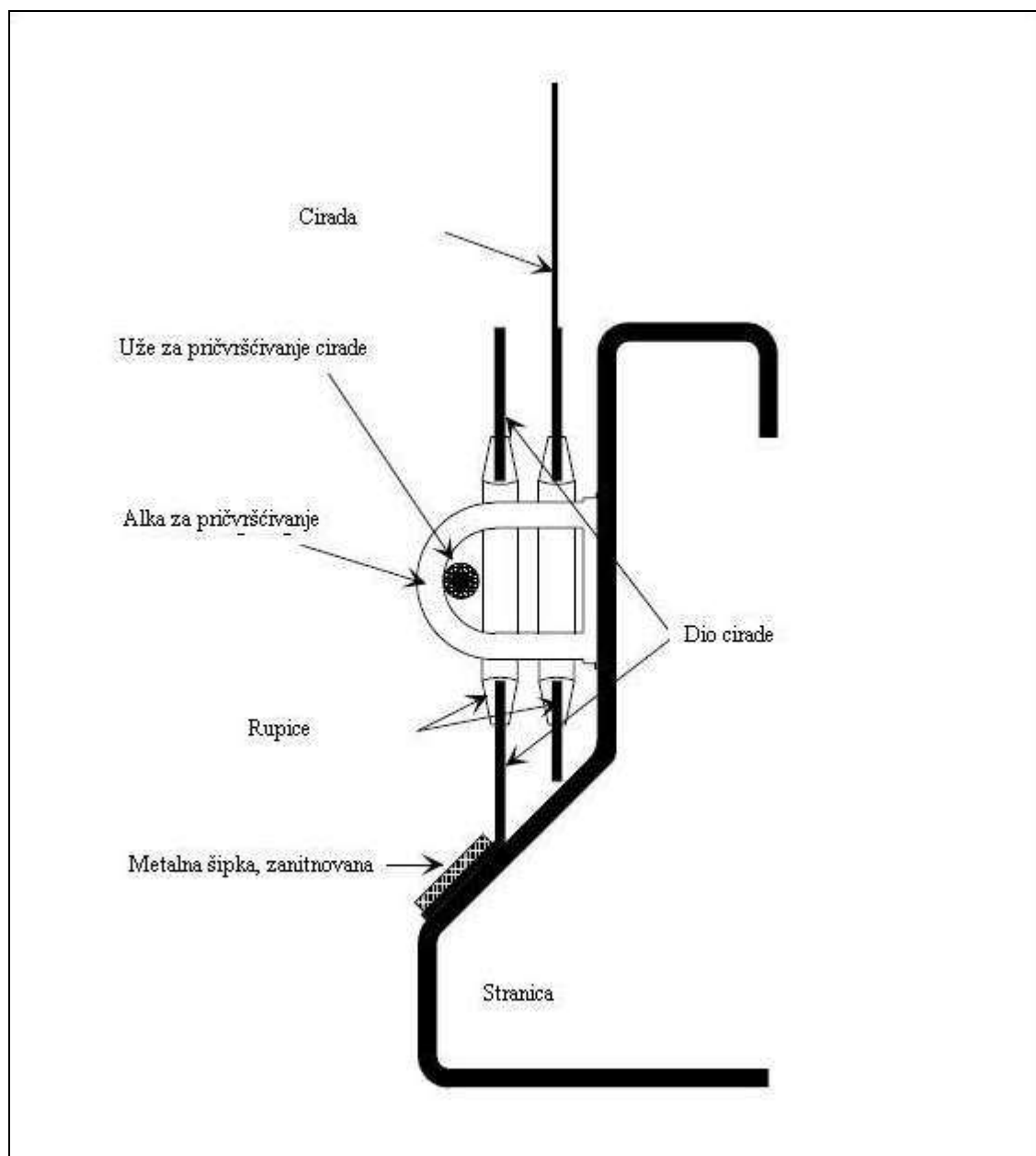
PRIMJER OBRTNE ALKE ("D" ALKE)

Crtež br. 3

PRIMJER PRIBORA ZA PRIČVRŠĆIVANJE CIRADE

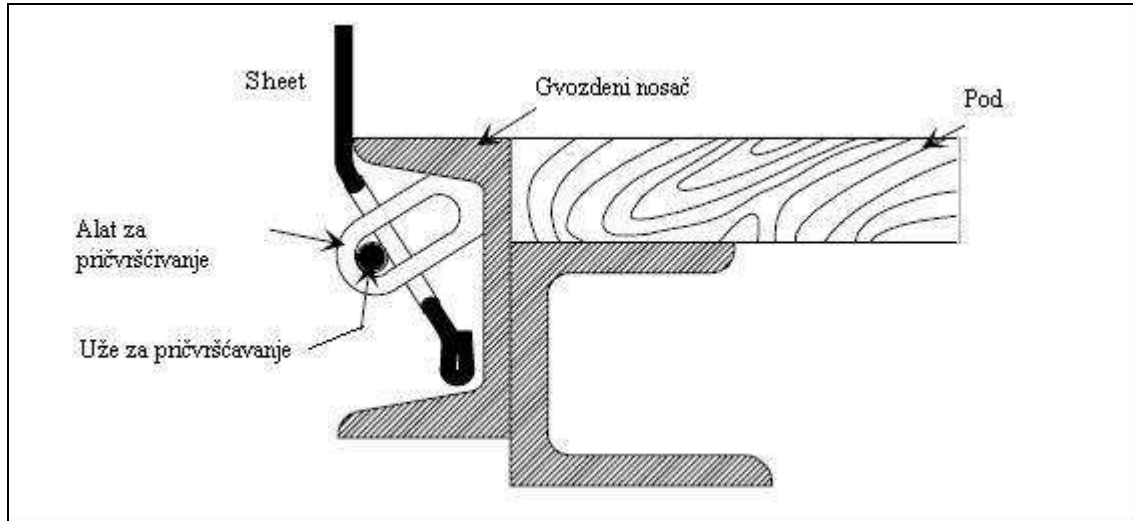
Dolje prikazan pribor ispunjava zahtjeve posljednjeg dijela tačke 11(a) priloga 2, člana 3. Takođe, on ispunjava zahtjeve priloga 2, člana 3. tačka 6(a) i 6(b).
(ECE/TRANS/17, Izmjena 17, stupila na snagu 1. avgusta 1994. godine)

Crtež br. 4

PRIBOR ZA PRIČVRŠĆIVANJE CIRADE

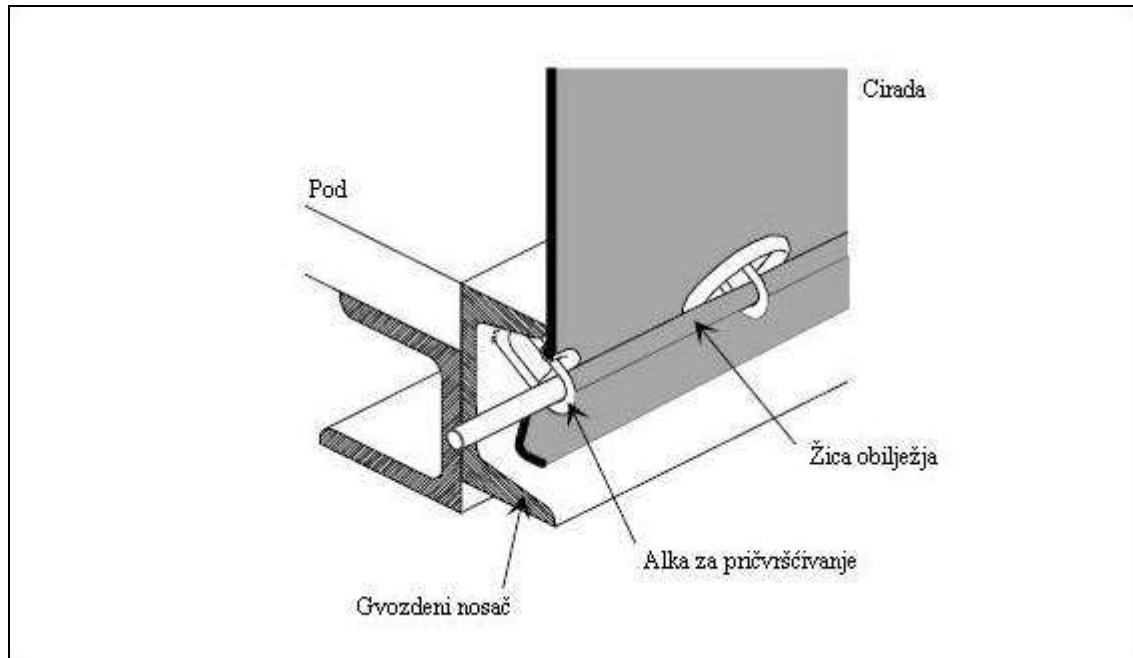
Dolje prikazan pribor ispunjava zahtjeve priloga 2, člana 3. tačke 6(a) i 6(b).

Komentar

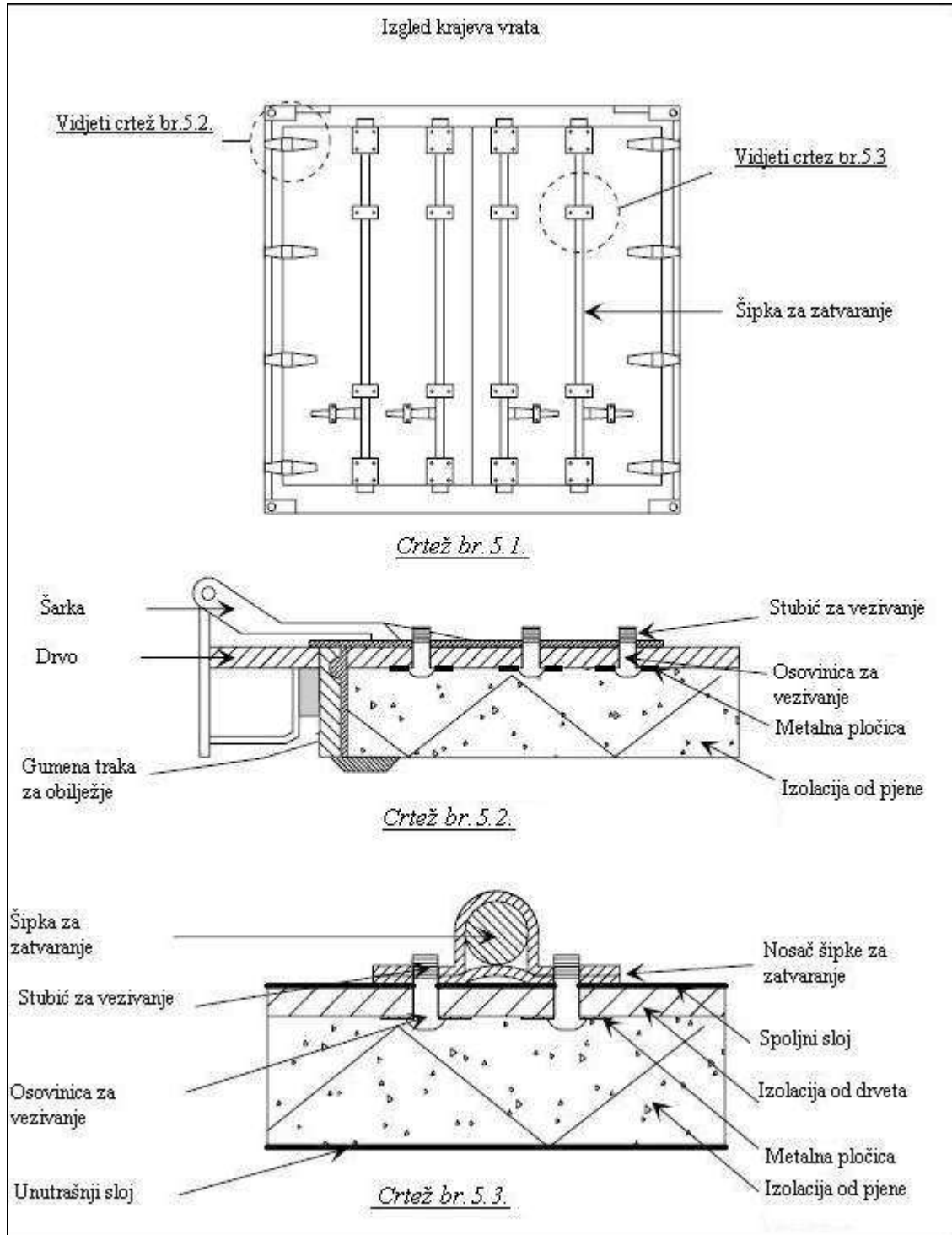
Dolje prikazan crtež je primjer pribora za pričvršćivanje cirade na vozilu u skladu sa prilogom 2, članom 3 tačke 6(a) i 6(b).

(TRANS/WP30/147 stav 32)

Crtež br. 5

PRIMJER PRIBORA ZA PRIČVRŠĆIVANJE KOJI JE UBAČEN SA UNUTRAŠNJE STRANE KONSTRUKCIJE IZOLOVANIH VRATA

Prilog 7

PRILOG O ODOBRAVANJU KONTEJNERA

Dio I

PRAVILNIK O TEHNIČKIM USLOVIMA ZA KONTEJNERE KOJI MOGU DA SE ODOBRE ZA MEĐUNARODNI PREVOZ POD CARINSKIM OBILJEŽJEM

Objašnjenje

Objašnjenja iz priloga 2 data u prilogu 6 ove konvencije primjenjuju se na odgovarajući način i na kontejnere odobrene za prevoze pod carinskim obilježjem kod primjene ove konvencije.

Član 1

Osnovna načela

Odobrenja za međunarodni prevoz robe pod carinskim obilježjem može se izdati samo za kontejnere koji su izrađeni i opremljeni na takav način da:

- (a) se nikakva roba ne može izdavati iz ili unijeti u zapečaćeni dio kontejnera bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja ili bez povrede carinskih obilježja;
- (b) se na njih mogu lako i uspešno staviti carinska obilježja;
- (c) ne sadrže skriveni prostor u kome bi se roba mogla sakriti;
- (d) svi prostori u koje se može staviti roba budu lako pristupačni za carinski pregled.

Komentar člana 1

Obilježavanje kontejnera

Boje, premazi i slična sredstva za obilježavanje koja se ne mogu skinuti i pocijepati sa stranica ili cirada kontejnera su dozvoljena ukoliko ne pokrivaju konstrukciju stranice ili cirade koja i dalje treba da bude jasno vidljiva. Međutim, naljepnice i druga slična sredstva za obilježavanje koja mogu da prikriju u kontejnerima treba izbjegavati. (TRANS/GE. 30/57, stav 45; TRANS/WP, 30/141, stav 35; TRANS/WP,30/AC.2/31 prilog 3.)

Član 2

Konstrukcija kontejnera

1. Da bi se udovoljilo zahtjevima člana 1. ovog pravilnika:
 - (a) sastavni djelovi kontejnera (strane, pod, vrata, krov, stubovi, okviri, poprečni nosači itd.) biće povezani spojnicama koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova ili na takav način da obrazuju konstrukciju koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova. Kad su strane, pod, vrata i krov napravljeni od različitih dijelova, oni moraju da ispunjavaju iste zahtjeve i da budu dovoljno jaki.
 - (b) vrata i ostali sistemi za zatvaranje (uključujući slavine, poklopce otvora, obodnice cijevi itd.) biće snabdjeveni okovom na koji se mogu staviti carinska obilježja. Ovaj okov mora da bude takav da se ne može ukloniti i zamijeniti sa spoljne strane kontejnera bez ostavljanja vidljivih tragova ili da se vrata ili pribor za pričvršćivanje ne mogu otvoriti bez povrede carinskih obilježja. Carinska obilježja moraju biti adekvatno zaštićena. Biće dozvoljeni krovovi na otvaranje;

Komentar člana 2 stav 1(b)

Zaštita carinskih obilježja sa kontejnerima

Pošto Konvencija ne postavlja bliže uslove u pogledu sredstava za zaštitu obilježja, prema opredjeljenju, ona se mogu zaštititi time što će se pokriti posebnim sredstima ili vrata treba konstruisati tako da nema opasnosti da obilježja na njima budu oštećena. (TRANS/GE.30/17, stav 93.)

- (c) otvori za provjetravanje i isušivanje moraju biti snabdjeveni uređajem koji sprječava pristup u unutrašnjost kontejnera. Ovaj uređaj mora biti takav da se ne može ukloniti i zamijeniti sa spoljne strane kontejnera bez ostavljanja vidljivih tragova.

Komentar člana 2 stav 1(c)

Otvori za provjetravanje na kontejnerima

Premda otvori za provjetravanje po pravilu ne bi trebalo da prelaze 400 mm nadležna carinska uprava može, pod uslovom da su ostali uslovi ispunjeni, dati odobrenje za otvore veće od 400 mm, ako im se takvi otvori prijave. (TRANS/GE.30/14, stav 102; TRANS/WP.30/143, stav 36. i 37.)

2. Bez obzira na odredbe člana 1 (c) ovog pravilnika biće dozvoljeni sastavni djelovi kontejnera, koji iz praktičnih razloga moraju da obuhvate prazne prostore (na primjer, između sastavnih dijelova dvostrukih stranica). Da se navedeni prostori ne bi koristili za skrivanje robe:

(i) kada unutrašnja oplata pokriva punu visinu kontejnera od poda do krova ili u drugim slučajevima, kada je prostor između nje i spoljne stranice potpuno zatvoren, ona će biti postavljena tako da se ne može ukloniti i zamijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova; i

(ii) kada oplata nije postavljena do samog krova, a prostori između nje i spoljne stranice nisu potpuno zatvoreni i u svim drugim slučajevima gdje se prostor pojavljuje u izradi kontejnera, broj takvih praznih prostora mora biti minimalan i ti prostori moraju da budu lako pristupačni za carinski pregled
(ECE/TRANS/17, Izmjena 8, stupila na snagu 17. avgusta 1987. godine).

Komentar člana 2 stav 2

Uklanjanje djelova konstrukcije sa šupljim gredicama

Konstrukcioni djelovi kontejnera sa zatvorenim prostorima, kao što su šuplje gredice, koristiće se što je moguće manje i postepeno će se uklanjati prilikom izrade novih kontejnera tako što će, gdje god da je to moguće koristiti gredice sa otvorenim profilima. Ukoliko se zbog konstrukcije, koriste konstrukcioni djelovi kontejnera sa zatvorenim prostorima, dozvoljeni su otvori za carinski pregled šupljih prostora. Prisustvo takvih otvora za pregled treba naznačiti u tački 9. Obrasca II ili u tački 7. Obrasca III Uvjerenja o odobrenju za kontejnere (prilog 7. dio II Konvencije.) (TRANS/WP.30/151, tačke 33.-37; TRANS/WP.30/AC 2/33, prilog 7);

3. Prozori će biti dozvoljeni kod prenosivih karoserija, čija je definicija data u prilogu 5 objašnjenju 0.1 (e) Konvencije, pod uslovom da su napravljeni od materijala koji su dovoljno čvrsti i da se ne mogu ukloniti i zamijeniti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova. Bez obzira na to, staklo će biti dozvoljeno ali, ako se koristi drugo staklo a ne sigurnosno, prozori moraju biti opremljeni sa učvršćenom metalnom rešetkom koja se ne može ukloniti sa spoljne strane; prečnik otvora rešetke neće prelaziti 10 mm. Prozori neće biti dozvoljeni kod kontejnera definisanih u članu 1 (e) Konvencije, osim kod prenosivih karoserija čija je definicija data u prilogu 6. objašnjenju 0.1 (e) Konvencije
(ECE/TRANS/17, Izmjena 17, stupila na snagu 1. oktobra 1994. godine).

Član 3

Kontejneri koji se mogu sklapati ili rastavljati

Kontejneri koji se mogu sklapati ili rastavljati podliježu odredbama čl. 1. i 2. ovog pravilnika. Osim toga, oni će biti opremljeni sistemom za zatvaranje pomoću klinova koji, kada je kontejner montiran, istovremeno zatvara razne djelove. Kada se ovaj sistem zatvaranja pomoću klinova nalazi sa spoljne strane kontejnera, on treba da omogući postavljanje carinskih obilježja na montiranom kontejneru.

Član 4

Kontejneri sa ciradom

1. Odredbe čl. 1, 2. i 3. ovog pravilnika primjenjivaće se, gdje je to moguće, i na kontejnere sa ciradom. Osim toga, ovi kontejneri moraju da budu u skladu sa odredbama ovog člana.
2. Cirada će biti izrađena od jakog platna ili od platna pokrivenog plastikom ili gumiranog platna koje je dovoljno jako i nerastegljivo. Cirada mora da bude u dobrom stanju i da je napravljena tako da, kada se jednom stavi pribor za zatvaranje, nije moguće prići teretu bez ostavljanja vidljivih tragova.
3. Ako je cirada napravljena iz više djelova, ivice tih djelova biće presavijene jedna u drugu i sašivene zajedno sa dva šava udaljena najmanje 15 mm jedan od drugog. Ti šavovi će biti izrađeni shodno crtežu br. 1 uz ovaj pravilnik. Međutim, kad kod nekih djelova cirade (kao što su preklopi na zadnjoj strani i ojačani uglovi) nije moguće sastaviti djelove na taj način, biće dovoljno da se savije ivica gornjeg dela i da se naprave šavovi shodno crtežu br. 2, koji je dat uz ovaj pravilnik. Jedan šav mora da bude vidljiv samo sa unutrašnje strane, a boja konca koji se koristi za taj šav mora jasno da se razlikuje od boje same cirade i boje konca upotrebljenog za drugi šav. Svi šavovi će biti izrađeni na mašini.
4. Ako je cirada izrađena od platna pokrivenog plastikom i napravljena iz više delova, ti djelovi se mogu, po izboru, zavariti na način prikazan na crtežu br. 3 uz ovaj pravilnik. Ivice djelova moraju da se preklapaju na najmanje 15 mm. Djelovi će se spojiti čitavom širinom preklopa. Ivica spoljnog djela cirade biće prekrivena trakom od plastičnog materijala širine najmanje 7 mm, koja će biti pričvršćena istim procesom zavarivanja. Traka od plastičnog materijala kao i cirada sa obe strane trake od plastičnog materijala, u širini od najmanje 3 mm, imaće dobro označen jednoobrazni reljef. Djelovi moraju biti zavareni na takav način da se ne mogu odvojiti i ponovo spojiti bez ostavljanja vidljivih tragova.

Komenar člana 4 stav 4

Traka od plastičnog materijala

Za svrhe carinskog obezbjedjenja bitan je zahtjev da traka bude od plastičnog materijala. Shodno tome, ne treba odustajati od ovog zahtjeva (TRANS/GE.30/17, tačka 99. TRANS/WP.30/141, stav 35; TRANS/WP.30/AC.2/31, Prilog 3)

Preklop ivica djelova cerade

Za svrhe carinskog obezbedjenja dovoljan je preklop ivica cerade od najmanje

15 mm, a preklop od 20 mm i više dozvoljen je kada je neophodan iz tehničkih razloga što zavisi od materijala od kog je izradjena cirada i od načina njenog spajanja. (TRANS/WP.30/162, stav 64. i 65, TRANS/WP.30/AC.2/37, Prilog 6)

Metodi zavarivanja djelova cirade

U metode zavarivanja djelova cirade koji se priznaju kao bezbjedni sa aspekta carine, ukoliko se primjenjuju u skladu sa odredbama priloga 2. Konvencije, spada #metod topljenja«, kada se djelovi cirade spajaju pod visokom temperaturom i »metod visoke frekvencije« gdje se djelovi cirade zavaruju primjenom visoke frekvencije i pod pritiskom. {TRANS/WP.30/162, stav 64 i 65; TRANS/WP.30/AC.2/37, Prilog 6}

5. Krpljenje mora da se izvrši na način koji je opisan u crtežu br. 4 uz ovaj pravilnik. Ivice će biti presavijene jedna u drugu i sašivene zajedno sa dva vidljiva šava udaljena najmanje 15 mm jedan od drugog. Boja konca koji je vidljiv iznutra mora da se razlikuje od boje konca koji je vidljiv spolja i od boje same cirade. Svi šavovi moraju da budu mašinski sašiveni. Ako se cirada, koja je oštećena blizu ivica, krpi tako što se oštećeni dio zamjenjuje jednom zakrpom, šav takođe može da bude izrađen na način opisan u tački 3. ovog člana i u crtežu br. 1 koji je dat u prilogu ovog pravilnika. Cirade izrađene od platna pokrivenog plastikom mogu se, po izboru, krpiti na način opisan u tački 4. ovog člana, ali u tom slučaju traka od plastičnog materijala mora biti pričvršćena na obe strane cirade, s tim da se zakrpa postavlja sa unutrašnje strane cirade (ECE/TRANS/17, Izmjena 8, stupila na snagu 17. avgusta 1987. godine).

Komentar člana 4 stav 5

Krpljenje cirade izradjene od platna pokrivenog plastikom

Dozvoljen je sljedeći postupak za krpljenje takvih cirada:

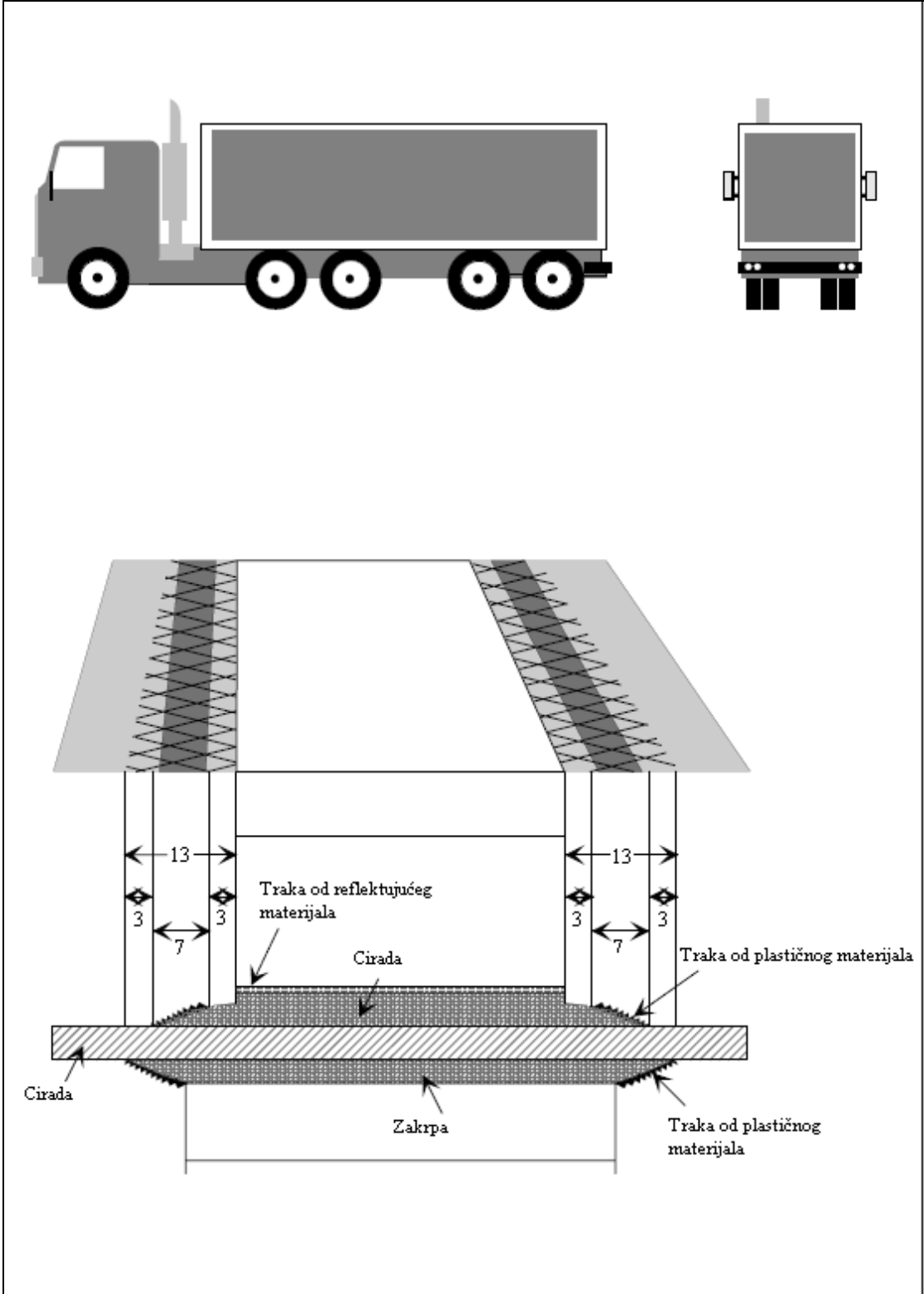
Korišćenje rastopljenog vinila pod pritiskom i toplotom radi obezbedjenja djelova cirade. Naravno, u tom slučaju traka od plastičnog materijala, označena sa reljefom pričvrstiće se na ivicu tog dijela sa obje strane cirade.

(TRANS/GE 30/6, stav 40.; TRANS/GE 30/GRCC/4, stav 33)

Trake od reflektujućeg materijala

Medjutim dozvoljene su trake od reflektujućeg materijala koje se mogu pocijepati i koje pokrivaju konstrukciju cirade kontejnera, ako su one u potpunosti zavarene za ciradu izradjenu od platna pokrivenog plastikom i obezbijedjen u skladu a zahtjevima iz priloga 2. člana 3. tačka 5. Konvencije (vidji crtež dolje)

(TRANS/WP.30/151, stav 40.)

6. Cirada mora biti pričvršćena na kontejner striktno u skladu sa uslovima navedenim u članu 1 (a) i (b) ovog pravilnika. Sljedeće vrste sredstava za učvršćivanje su predviđene:

(a) cirada se može obezbijediti sa:

(i) metalnim alkama pričvršćenim za kontejner;

(ii) rupicama izrađenim na ivicama cirade;

(iii) povezom koji prolazi kroz alke iznad cirade i koji je vidljiv sa spoljne strane čitavom svojom dužinom.

Cirada će pokrivati čvrste delove kontejnera najmanje 250 mm, mjereno od središta alki za pričvršćivanje, osim ako sistem izrade kontejnera sam po sebi ne sprječava svaki pristup robi.

Objašnjenje člana 4. stav 6 (a)

Primjer sistema pričvršćivanja cirade oko uglova kontejnera prihvatljiv sa carinske tačke gledišta, prikazan je na crtežu koji je dat u prilogu 7, dio III.

(b) Kada ivicu cirade treba trajno pričvrstiti na kontejner, dvije površine biće spojene bez prekida i držaće se na tom mestu pomoću jakog pribora za pričvršćivanje.

(c) Kada se koristi sistem zatvaranja cirade, on će u položaj zatvaranja čvrsto zategnuti ciradu sa spoljne strane kontejnera (kao na primjer videti crtež br. 6 priložen uz ovaj pravilnik) (ECE/TRANS/17 Izmena 8, stupila na snagu 1. avgusta 1987).

7. Potrebno je da se cirada oslanja na odgovarajuću konstrukciju (gredice, stranice, lukovi, rebra itd.) (ECE/TRANS/17 Izmena 8, stupila na snagu 1. avgusta 1987. godine).

Nosači cirade

Rebra nosača cirade su ponekad šuplja i mogu se iskoristiti kao skrovita mjesta. Međutim uvijek je moguće izvršiti njihov pregled, kao što je slučaj i sa drugim djelovima kontejnera. Pod tim uslovima dozvoljena su rebra sa šupljinama. (TRANS/GE30/14, stav 90.; TRANS/GE 30/12, stav 100. i 1001.; TRANS/GE.30/6 stav 41.; TRANS/WP.30/141, stav 35, TRANS/WP.30/AC.2/31, prilog 3.)

8. Rastojanje između alki i rastojanje između rupica biće najviše do 200 mm. Međutim, rastojanje može da bude i veće, ali najviše do 300 mm između alki i rupica sa obe strane stuba, ukoliko je konstrukcija kontejnera i cirade takva da spriječava pristup unutrašnjosti kontejnera. Rupice treba da budu ojačane (ECE/TRANS/17 Izmena 8, stupila na snagu 1. avgusta 1987. godine).

9. Sljedeća užad će biti korišćena;

- (a) užad od čelične žice prečnika najmanje 3mm; ili**
- (b) užad od konoplje ili sisala prečnika najmanje 8 mm upakovana u providan omot od nerastegljive plastike; ili**
- (c) užad koja se sastoje od nizova fiber optičkih linija unutar spiralno uvijenog čeličnog omotača upakovana u providan omot od nerastegljive plastike; ili**
- (d) užad koja se sastoje od tekstilnih konopaca obmotanih uz najmanje četiri struka koji se sastoje isključivo od čelične žice i koji potpuno pokrivaju sredinu, pod uslovom da užad (ne uzimajući u obzir providan omot, ukoliko postoji) nemaju prečnik manji od 3 mm.**

Užad u skladu sa stavom 9 (a) ili (d) ovog Člana mogu imati providan omot od nerastegljive plastike.

U slučajevima kada ciradu treba pričvrstiti na ram sistema konstrukcije koji inače ispunjava uslove odredbi tačke 6 (a) ovog člana, za pričvršćivanje se može upotrebiti kaiš (primjer tog sistema konstrukcije dat je u crtežu br. 7 priloženom uz ovaj prilog). Kaiš treba da ispunjava uslove predviđene u tački 11 (a)(iii) u pogledu materijala, veličine i oblika.

**(ECE/TRANS/17 Izmjena 10, stupila na snagu 1. avgusta 1989. godine;
ECE/TRANS/17 Izmena 17, stupila na snagu 1. avgusta 1994. godine;
ECE/TRANS/17/Izmjena 25; stupila na snagu 1.oktobra 2005}**

Komentar

Upotreba kaiša

Kod potonjeg sistema konstrukcije umjesto kaiša može se koristiti i uže koje ima dva dijela. (TRANS/WP.30/125, tačka 33.)

10. Svaka vrsta užadi biće u jednom komadu i imaće komad od čvrstog metala na oba kraja. Kroz svaki metalni dio na kraju biće moguće provući konac ili traku za carinski žig. Kopča svakog metalnog dijela na užadima u skladu sa odredbama stava 9 (a), (b) i (d) ovog Člana uključivaće šuplju nitnu koja je provučena kroz uže da bi omogućila provlačenje niti ili trake za carinski žig. Uže će ostati vidljivo na obje strane šuplje nitne tako da je moguće obezbjediti da uže bude u jednom komadu (vidite Skicu br. 5 u dodatku ovih propisa).

(ECE/TRANS/17/Izmjena 25; stupila na snagu 1.oktobra 2005)

11. Kod otvora cirade koji se koriste za utovar i istovar, dvije površine moraju da se spoje. Mogu se koristiti sljedeći sistemi:

(a) dvije ivice cirade imaće odgovarajući preklop. One će takođe biti pričvršćene pomoću:

(i) preklopa zašivenog ili zavarenog shodno tač. 3. i 4. ovog člana;

(ii) alki ili rupica koje ispunjavaju uslove tačke 8. ovog člana, alke će biti izrađene od metala; i

(iii) kaiša napravljenog od odgovarajućeg materijala, u jednom komadu i nerastegljivog, širokog najmanje 20 mm i 3 mm debljine, koji prolazi kroz alke i drži zajedno ivice cirade i preklopa; kaiš će biti osiguran sa unutrašnje strane cirade i opremljen sa:

- rupicom kroz koju se povlači uže pomenuto u tački 9. ovog člana, ili

- rupicom koja se može prikopčati za metalnu alku pomenutu u tački 6. ovog člana i osigurati užetom pomenutim u tački 9. ovog člana.

Neće se zahtijevati preklop ukoliko je obezbeđen poseban pribor, kao na primjer, pregradna ploča, koji sprečava pristup odjeljku za robu (kontejneru) bez ostavljanja vidljivih tragova. Preklop se neće zahtijevati ni za vozila za kontejnere sa pokretnom ciradom

(ECE/TRANS/17 Izmjena 14, stupila na snagu 1. avgusta 1992, ECE/TRANS/17 Izmjena 20, stupila na snagu 12. juna 2001)

(b) Poseban sistem zatvaranja koji drži ivice cirade čvrsto zatvorenim kada je odjeljak za robu (kontejner) zatvoren i zapečaćen. Ovaj sistem će imati jedan otvor kroz koji se može provući metalna alka pomenuta u tački 6. ovog člana i koja se osigurava pomoću užeta pomenutog u tački 9. ovog člana. Ovaj sistem je opisan u crtežu br. 8 uz ovaj prilog

(ECE/TRANS/17 Izmjena 14, stupila na snagu 1. avgusta 1992).

12. Identifikacione oznake koje se moraju nalaziti na kontejneru kao i tablica o odobrenju predviđena u dijelu II ovog priloga, ne smiju ni pod kojim uslovima biti prekriveni ciradom.

Član 5

Kontejneri sa pokretnom ciradom

1. Odredbe člana 1,2, 3 i 4 ovog pravilnika primjenjivaće se, gdje je moguće, i na kontejnere sa pokretnom ciradom. Osim toga, ovi kontejneri moraju da budu u skladu sa odredbama ovog člana.

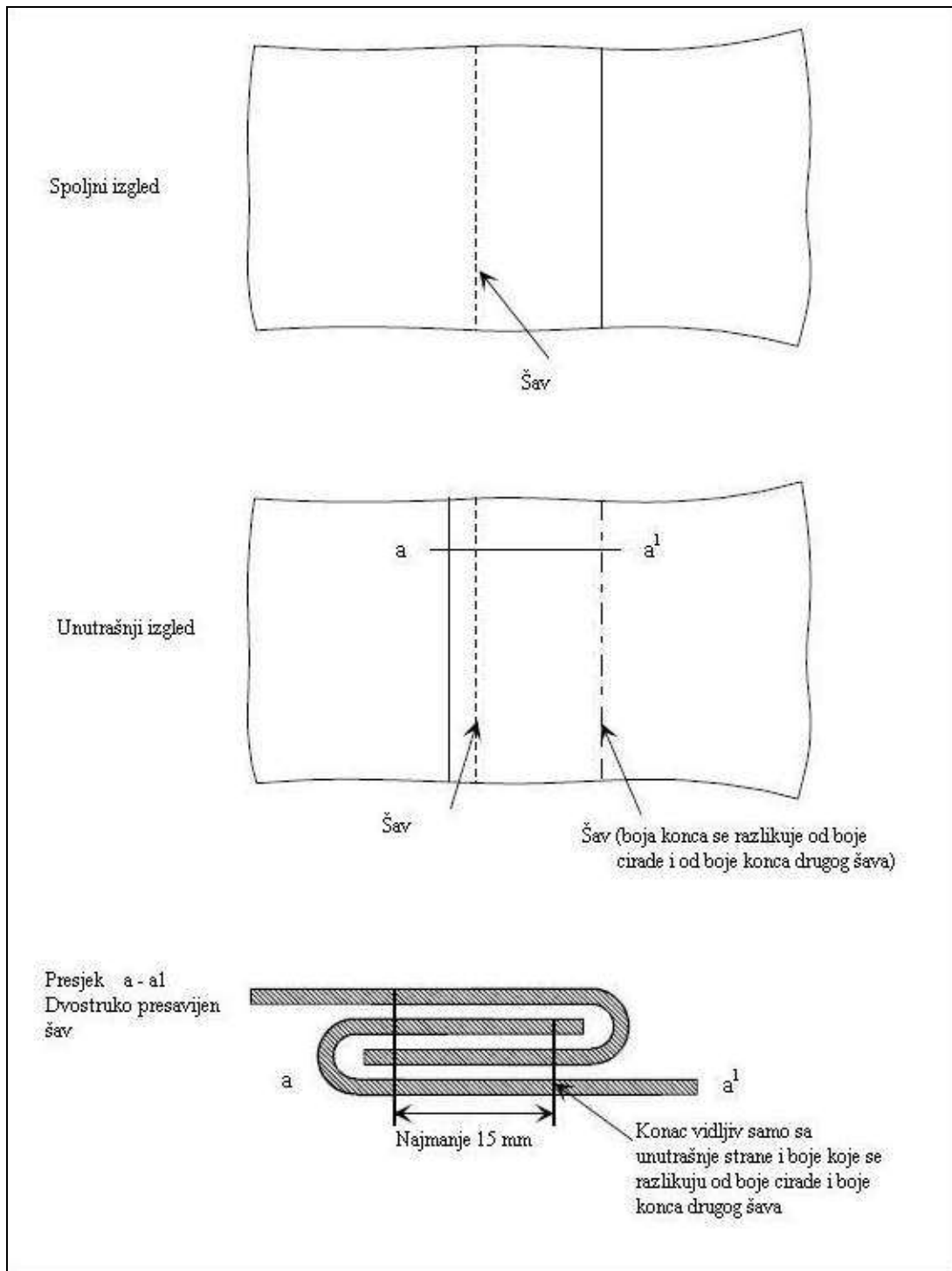
2. Pokretne cirade, pod, vrata i ostali sastavni djelovi kontejnera moraju da ispunjavaju ili zahtjeve iz člana 4 stava 6, 8, 9 i 11 ovog pravilnika ili zahtjeve koji su dolje utvrđeni od (i) do (vi).

- (i) Pokretne cirade, pod, vrata i ostali sastavni djelovi kontejnera moraju da budu spojeni na takav način da se ne mogu otvoriti ili zatvoriti bez ostavljanja vidljivih tragova.
- (ii) Cirada mora da pokriva čvrste djelove na vrhu kontejnera najmanje $\frac{1}{4}$ stvarnog razmaka između kaiševa za zatezanje. Cirada mora da pokriva čvrste djelove na dnu vozila najmanje 50mm. Horizontalni otvor između cirade i čvrstih djelova kontejnera ne smije da bude veći od 10 mm, mjereno normalno (pod pravim uglom) na uzdužnu osovinu kontejneram na bilo kom mjestu kada je kontejner osiguran i na njega stavljeno carinsko obilježje.
- (iii) Vodica pokretne cirade i ostali pokretni djelovi moraju da budu spojeni na takav način da se vrata, koja su zatvorena i na koja je stavljeno carinsko obilježje i ostali pokretni djelovi ne mogu otvoriti ili zatvoriti sa spoljne strane bez ostavljanja vidljivih tragova. Vodica pokretne cirade i ostali pokretni djelovi moraju da budu spojeni na takav način da je nemoguće ristupiti kontejneru bez ostavljanja vidljivih tragova. Opis ovog sistema dat je u crtežu br.9 uz ovaj pravilnik.
- (iv) Horizontalni razmak između alki, koje se koriste u carinske svrhe, na čvrstim djelovima kontejnera ne smije da bude veći od 200 mm. Međutim, prostor između alki sa svake strane potporne vertikalne grede može da bude veći, ali ne veći od 300mm, ako su konstrukcija kontejnera i cirada takvi da spječavaju bilo kakav pristup kontejneru. U svakom slučaju, moraju da budu ispunjeni uslovi navedeni pod (ii).
- (v) Razmak između kaiševa za zatezanje ne smije da bude veći od 600mm.
- (vi) Sredstva koja se koriste za pričvršćivanje cirade na čvrste djelove kontejnera moraju da ispunjavaju zahtjeve iz člana 4 tačka 9 ovog pravilnika.

(ECE/TRANS/17 Izmjena 20, stupila na snagu 12. juna 2001)

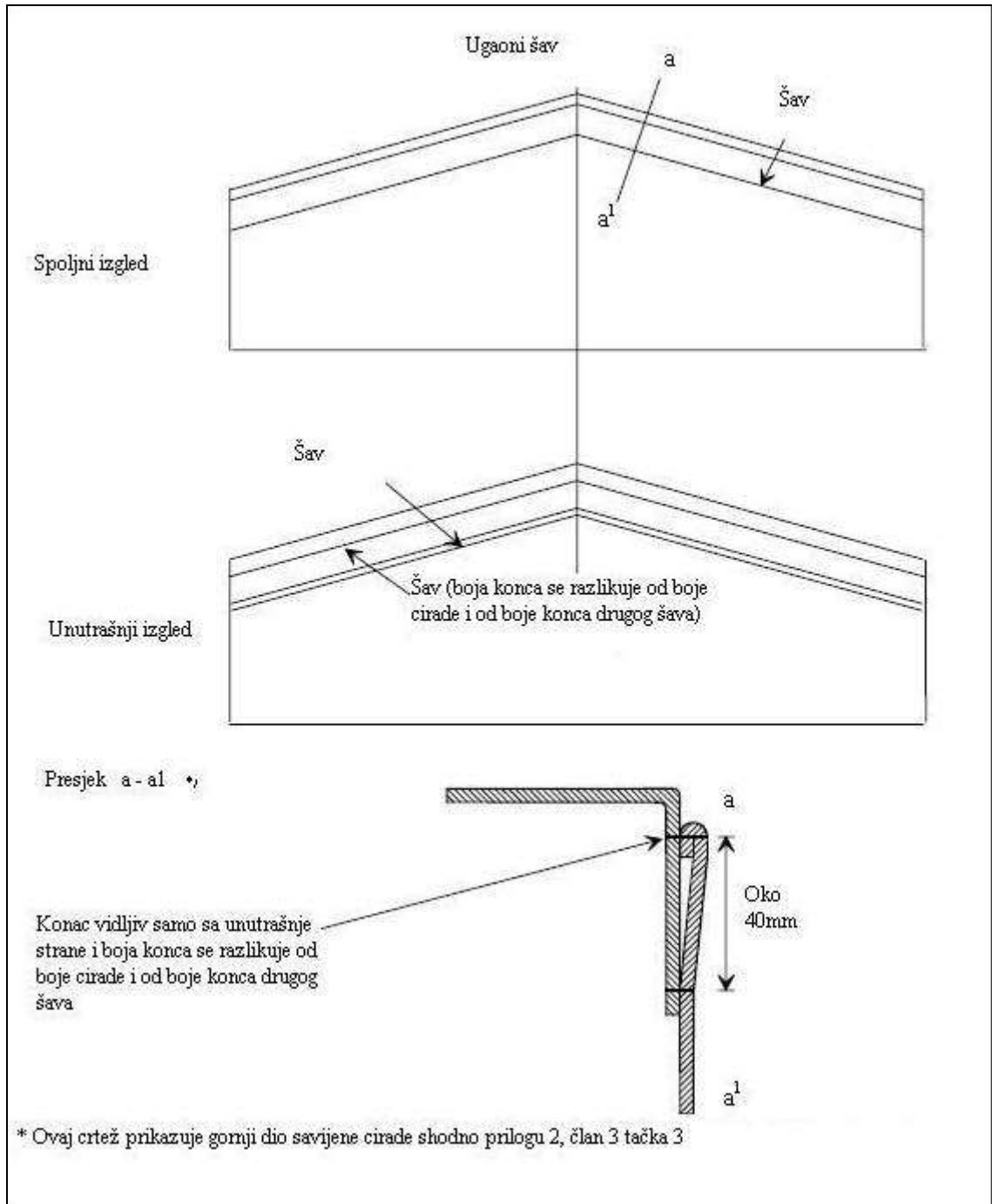
I dio – Crtež br.1

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DJELOVA

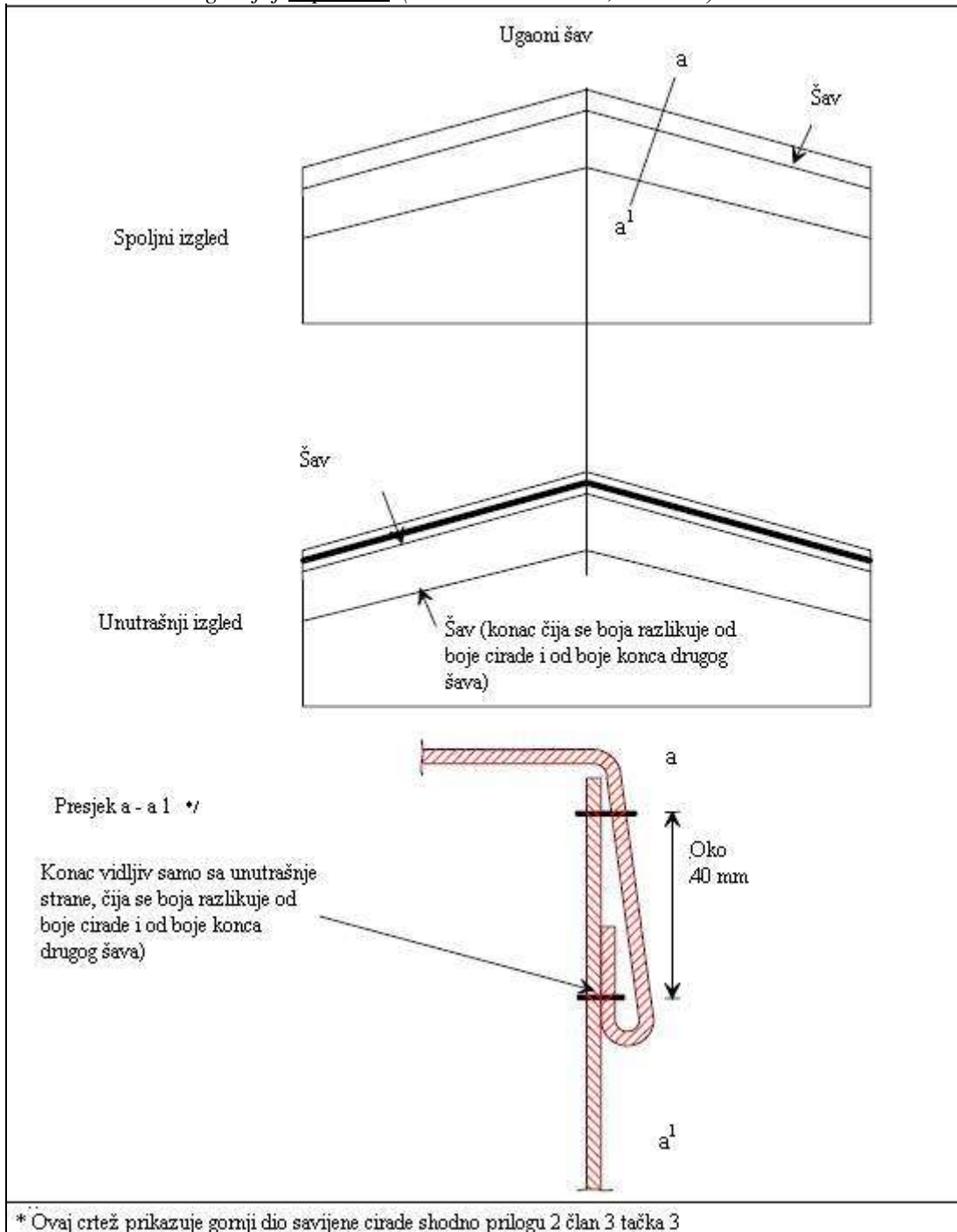
I dio – Crtež br.2

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DJELOVA

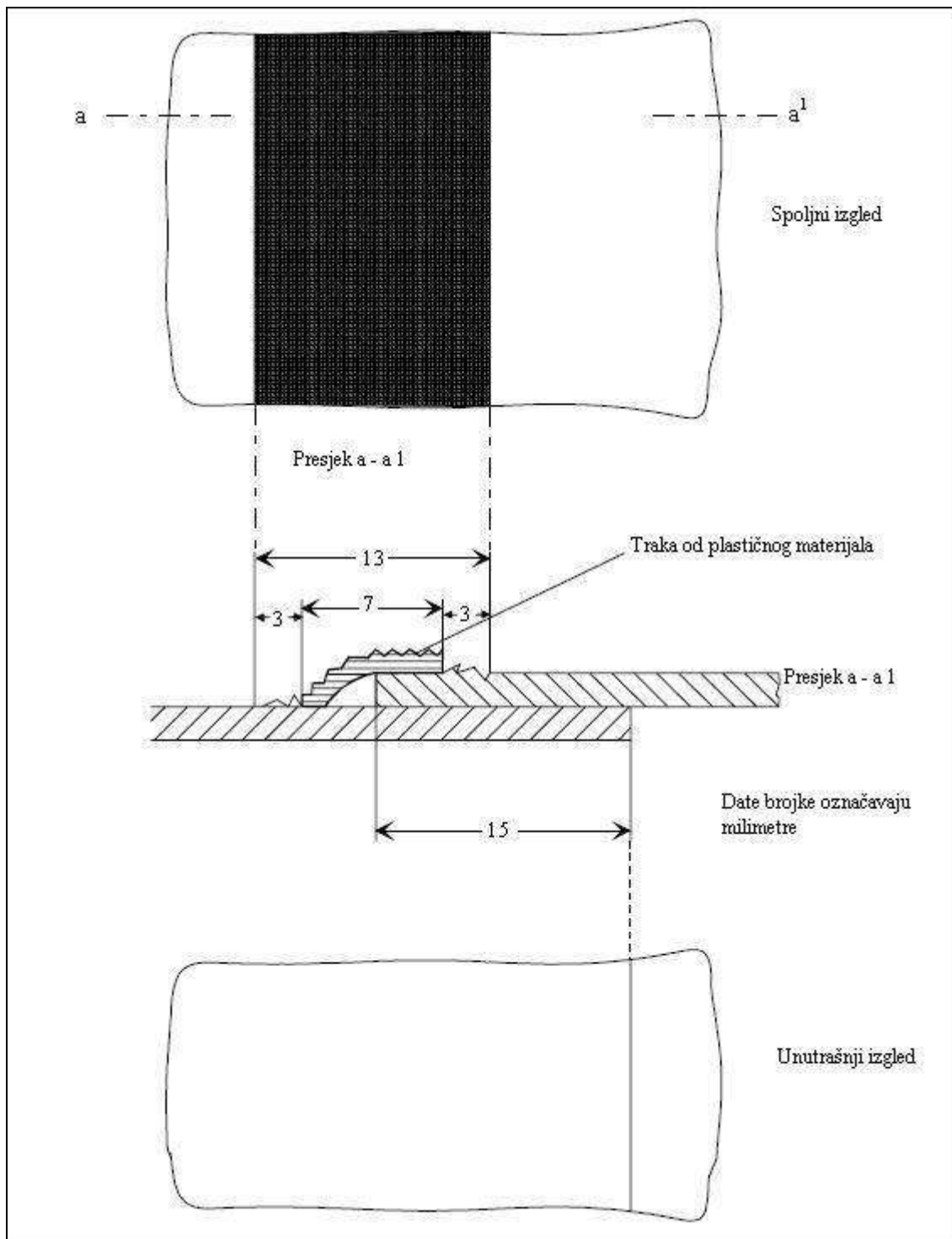
Komentar:

Crtež br.2(a) uz Prilog 2 »CIRADE NAPRAVLJENE IZ VIŠE DJELOVA SAŠIVENIH ZAJEDNO« prikazan u prilogu 7 kao primjer dozvoljenog načina sašivanja ugaonih šavova shodno gornjoj napomeni. (TRANS/WP/30/147, tačka 32)

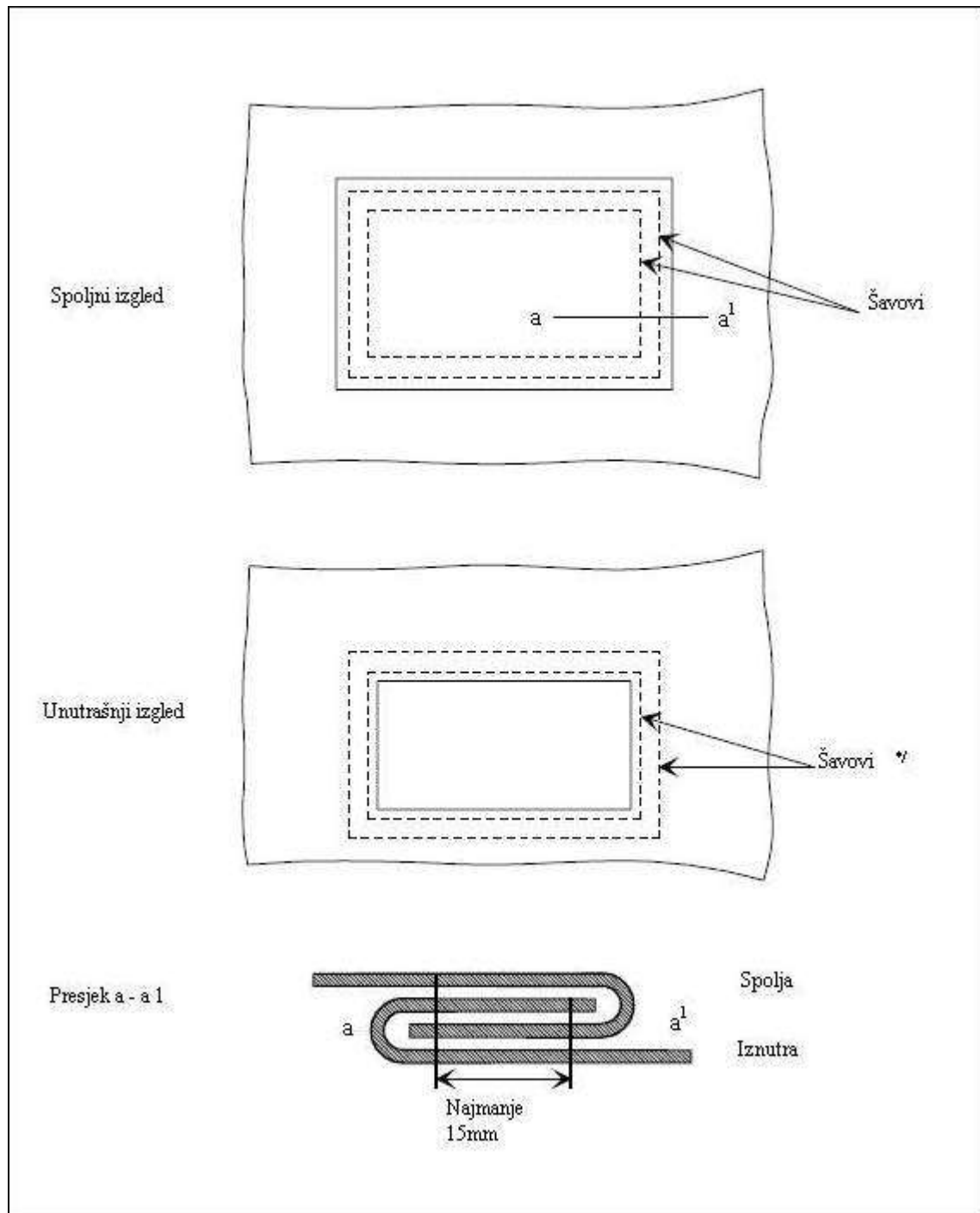
I Dio – Crtež br. 3

CIRADA NAPRAVLJENA IZ VIŠE DJELOVA SPOJENIH ZAVARIVANJEM

I Dio – Crtež br. 4

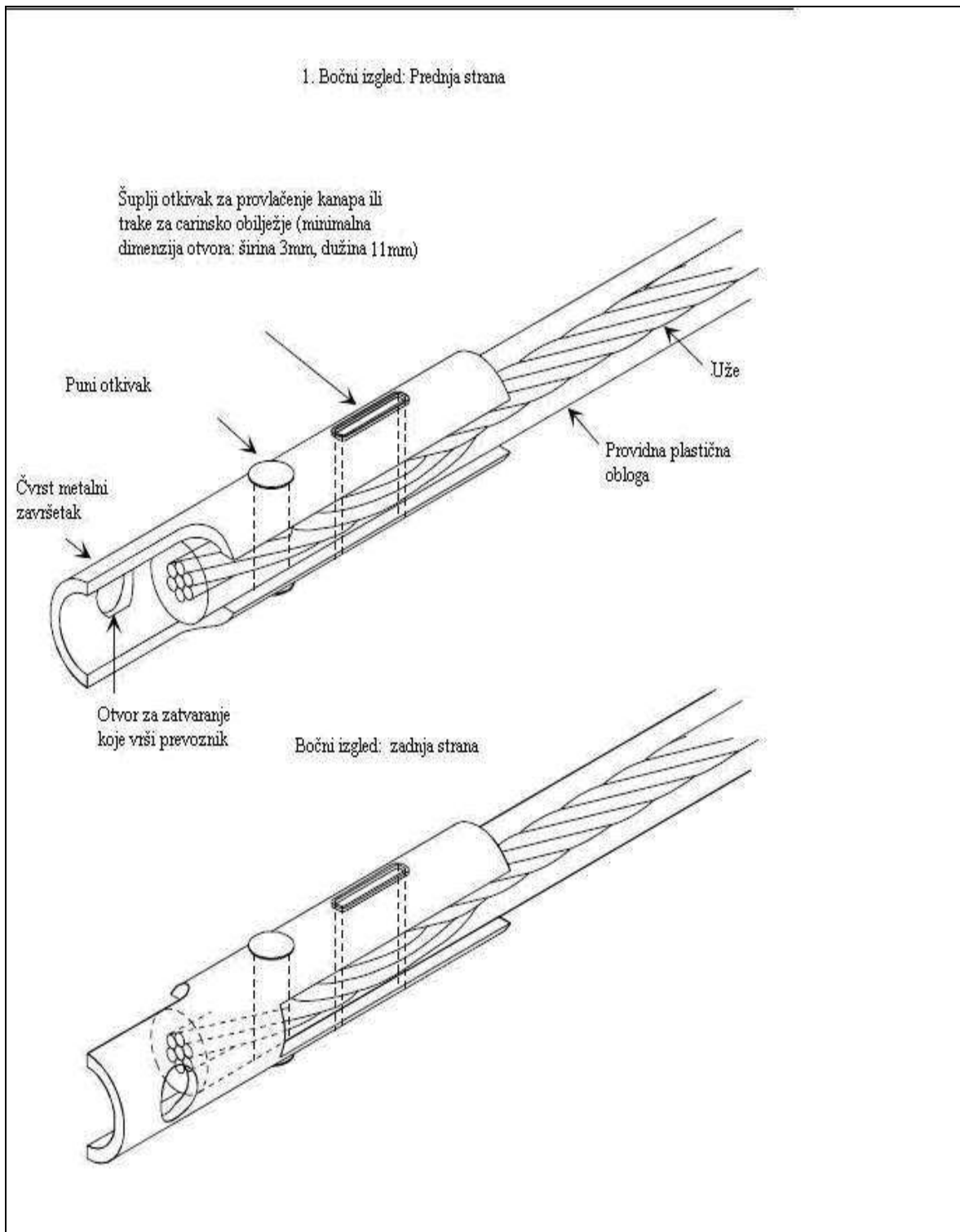
KRPLJENJE CIRADE

* Boja konca vidljivog sa unutrašnje strane razlikuje se od boje konca vidljivog spolja kao i boje cirade

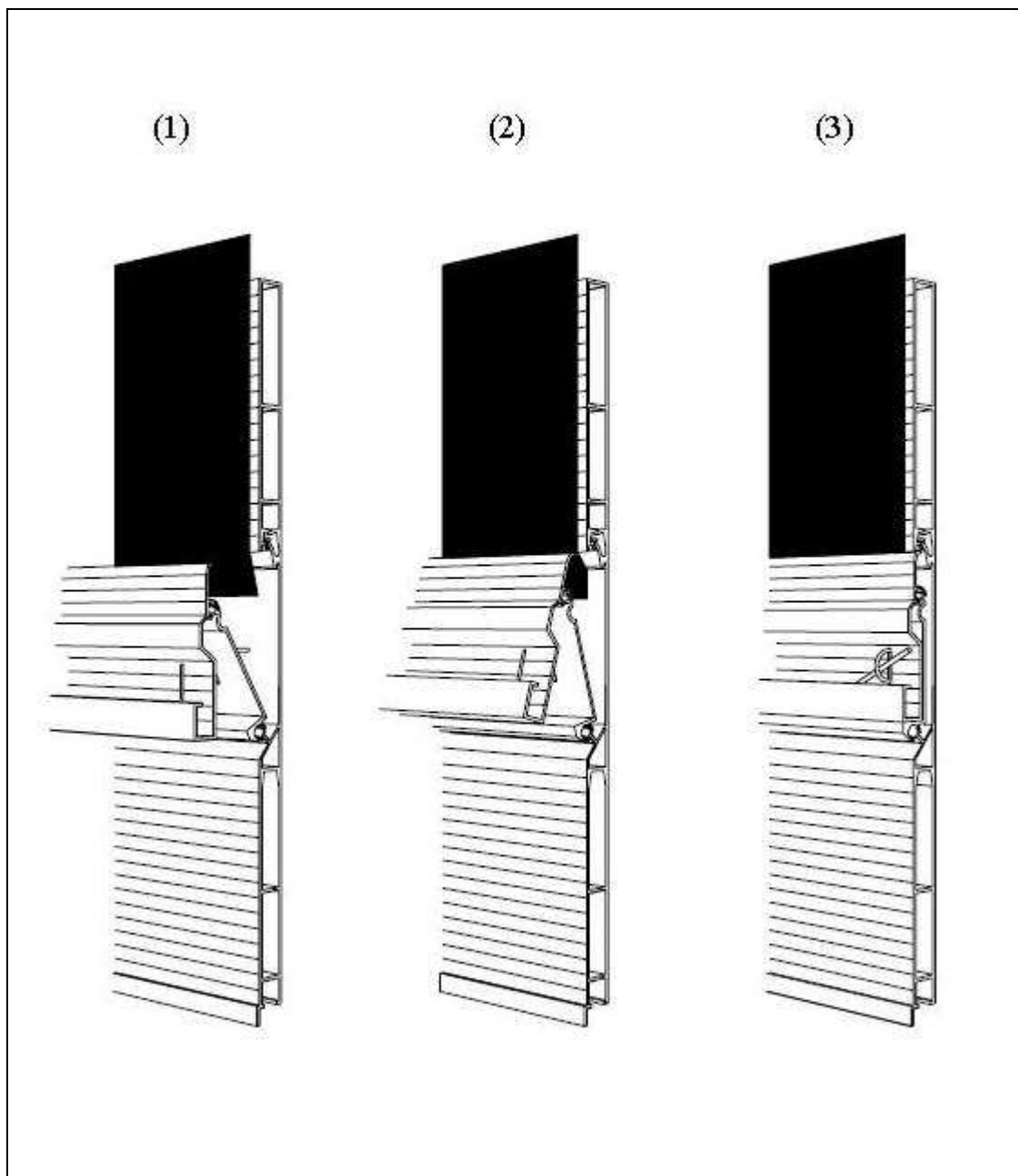
I Dio – Crtež br. 5

PRIMJER METALNOG ZAVRŠETKA

I Dio – Crtež br. 6

PRIMJER SISTEMA ZATVARANJA CIRADE

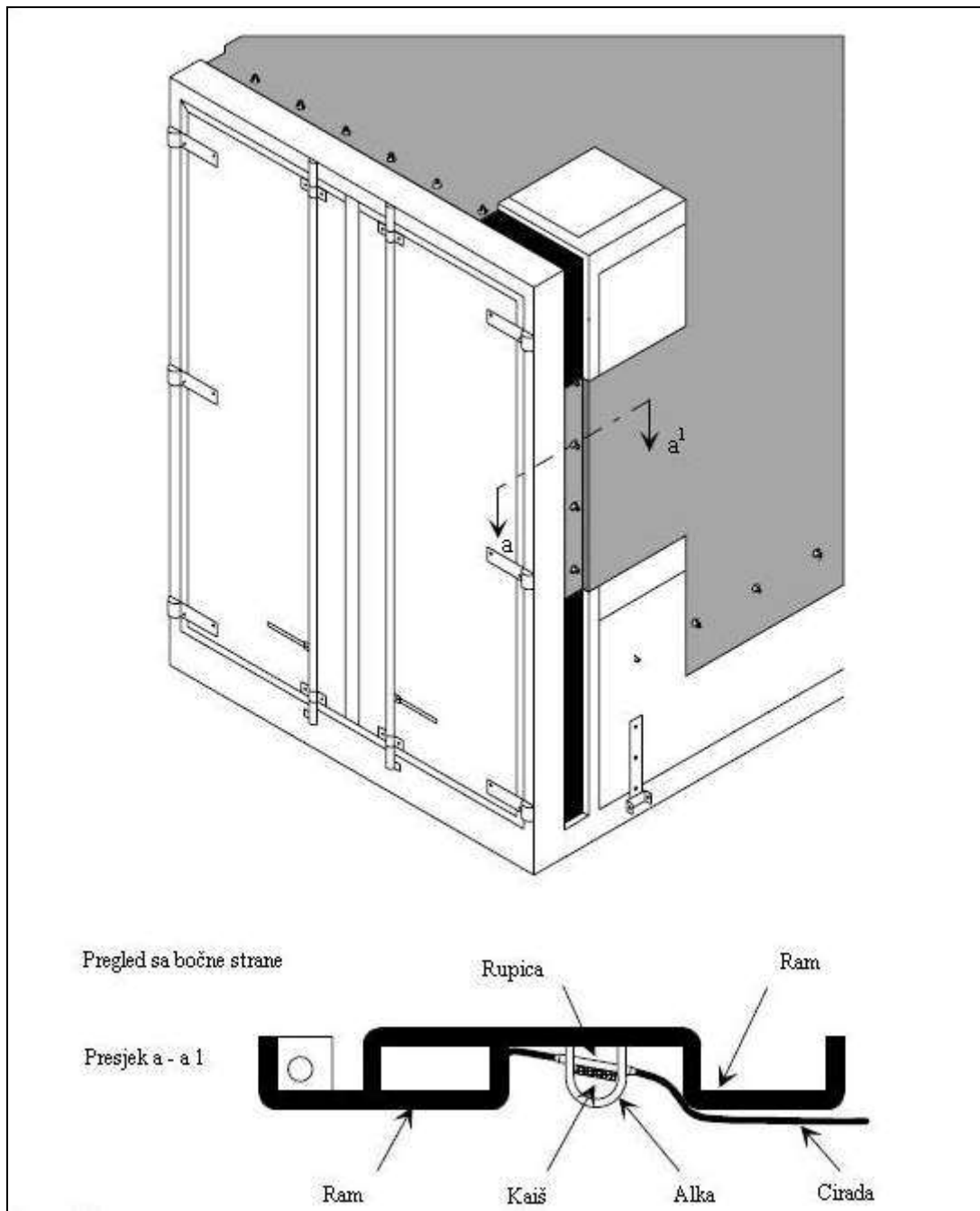

Opis:

Ovaj sistem zatvaranja cirade je prihvatljiv pod uslovom da je opremljen sa najmanje jednom metalnom alkom na svakom kraju vrata. Otvori kroz koje prolazi alka su ovalni i takve veličine da samo dopuštaju da se kroz njih provuče alka. Vidljivi dio metalne alke provlači se najviše za dvostruku debljinu užeta za pričvršćivanje u položaju kada je sistem zatvoren.

I Dio – Crtež br. 7

PRIMJER CIRADE PRIČVRŠĆENE NA POSEBNO OBLIKOVAN RAM

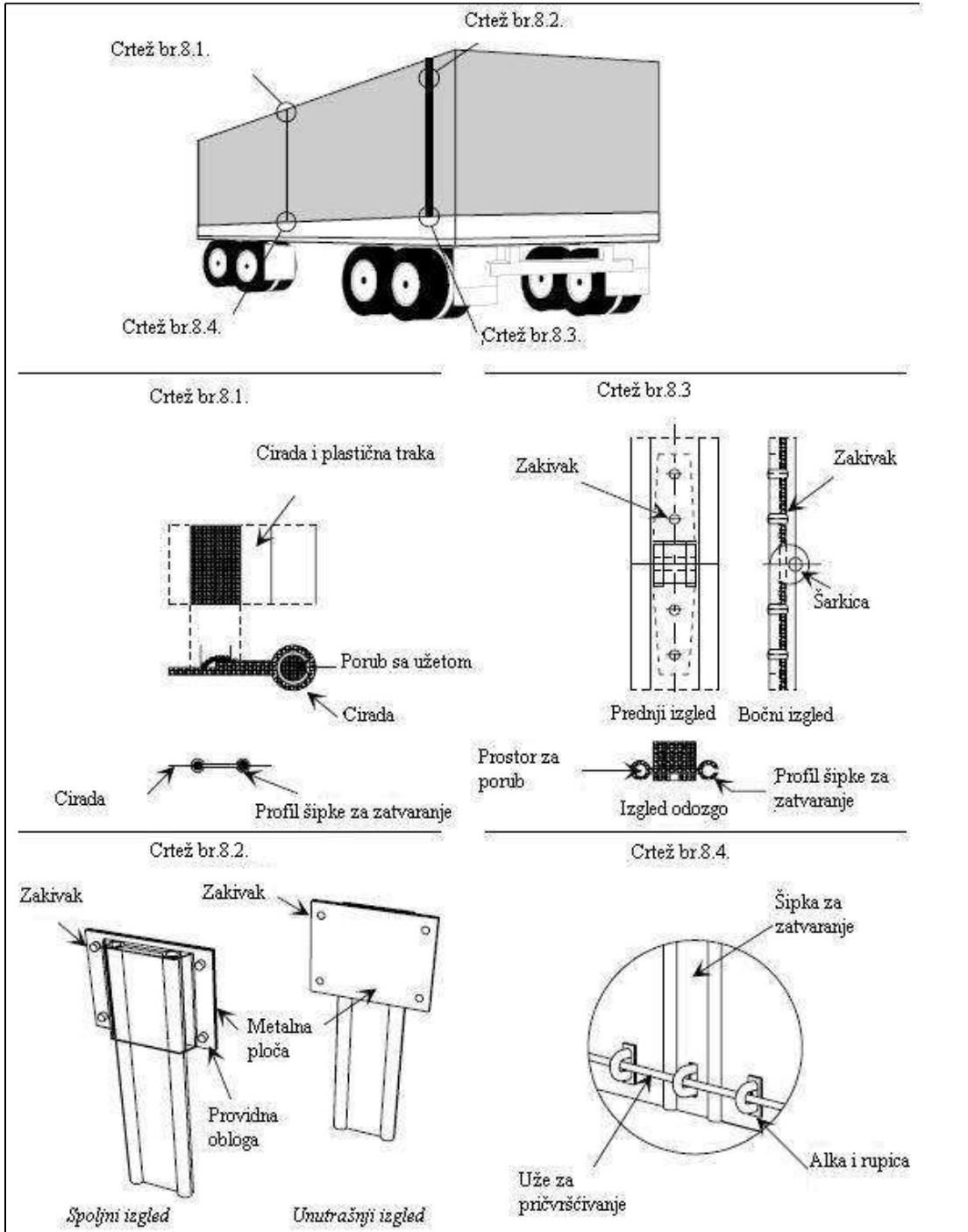
Opis:

Ovaj sistem za pričvršćivanje cirade na vozilo prihvatljiv je pod uslovom da su alke oblikovane u profilu i da se provlače do dubine profila. Širina profila biće što je moguće više sužena.

I Dio – Crtež br. 8

SISTEM ZATVARANJA CIRADE KOD OTVORA ZA UTOVAR I ISTOVAR

(vidi opis na sljedećoj strani)

Opis:

Kod ovog sistema zatvaranja, dvije ivice na otvorima cirade koji se koriste za utovar i istovar, spajaju se pomoću aluminijumske šipke za zatvaranje. Otvori cirade imaju porub po cijeloj dužini užeta za zatvaranje (vidi crtež br. 8.1). To sprječava da se uže izvuče iz profila šipke za zatvaranje. Porub će biti sa spoljne strane i biće zavaren u skladu sa prilogom 2 član 3. tačka 4. Konvencije.

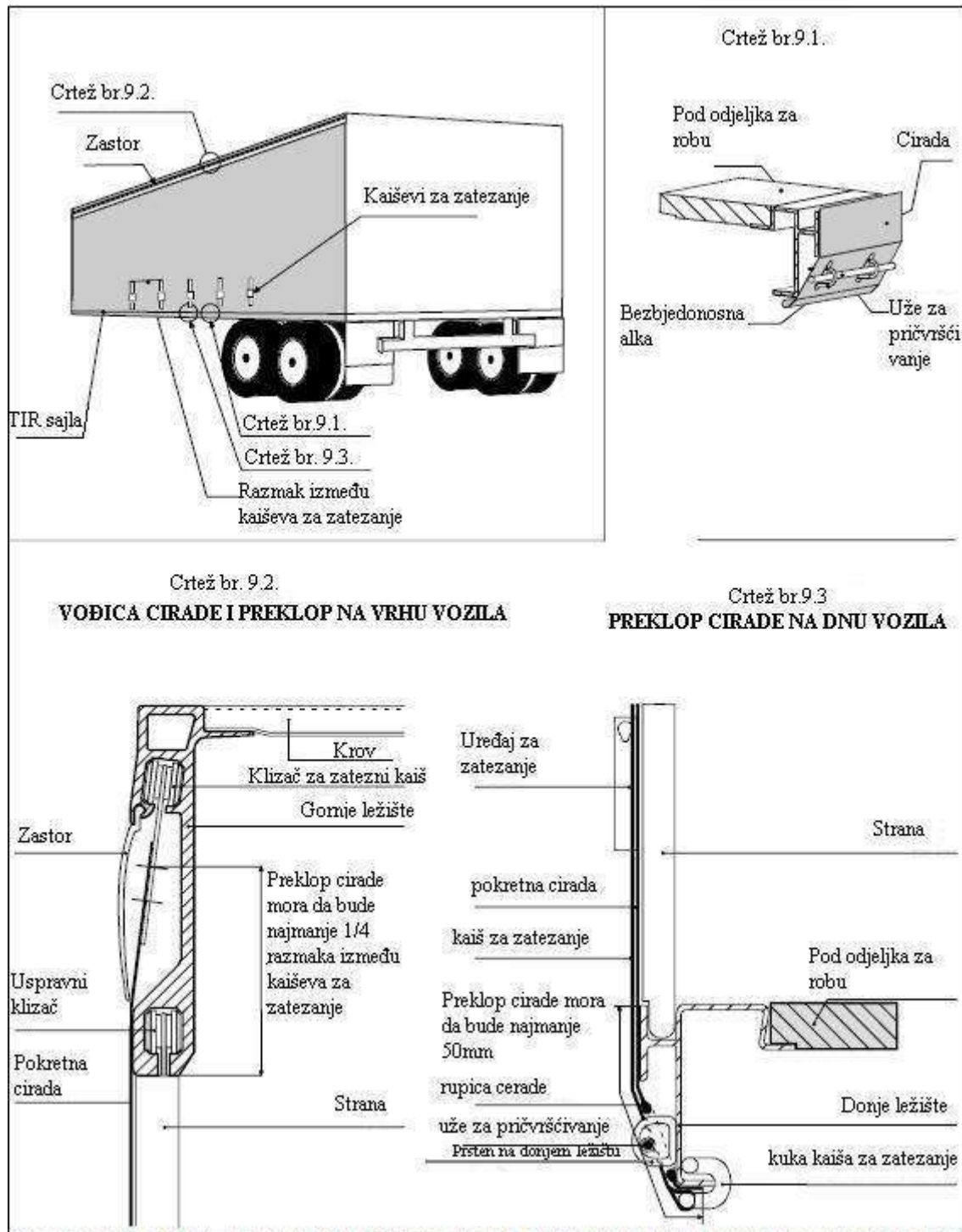
Ivice treba da budu provučene kroz otvore profila na aluminijumskoj šipci za zatvaranje i da skliznu u dva uporedna uzdužna kanala koji su zatvoreni sa donje niže strane. Kada je šipka za zatvaranje u svom gornjem položaju ivice cirade su spojene.

Na gornjem kraju otvora, šipka za zatvaranje se zaustavlja providnom plastičnom oblogom koja je nitovanjem pričvršćena za ciradu (vidi crtež br. 8.2). Šipka za zatvaranje sastavljena je iz dva dela spojenih nitovanom šarkicom, što dopušta presavijanje za lako podešavanje i skidanje. Ova šarkica mora biti konstruisana tako da sprječava uklanjanje obrtne osovinice kada se sistem zatvori (videti crtež br. 8.3).

Na donjem dijelu šipke za zatvaranje nalazi se otvor kroz koji prolazi alka. Otvor je ovalan i takve veličine da tek dopušta da kroz njega prođe alka (videti crtež br. 8.4). Uže za pričvršćivanje biće provučeno kroz ovu alku da osigura šipku za zatvaranje.

I Dio – Crtež br. 9

PRIMJERAK KONSTRUKCIJE KONTEJNERA SA POKRETNOM CIRADOM

Dio II

POSTUPAK ZA ODOBRAVANJE KONTEJNERA KOJI ODGOVARAJU TEHNIČKIM USLOVIMA NAVEDENIM U DIJELU I

Opšti dio

1. **Kontejneri se mogu odobriti za prevoz robe pod carinskim obilježjem:**
 - (a) u fazi proizvodnje, prema tipu konstrukcije (postupak za odobravanje u fazi proizvodnje); ili
 - (b) u fazi nakon proizvodnje, pojedinačno ili za određen broj kontejnera istog tipa (postupak za odobravanje u fazi nakon proizvodnje).

Zajedničke odredbe za oba postupka odobravanja

2. Po završenom postupku odobravanja, nadležni organ odgovoran za izdavanje odobrenja, izdaće podnosiocu zahtjeva Uvjerenje o odobrenju koje će važiti, zavisno od slučaja, za neograničenu seriju kontejnera odobrenog tipa ili za određen broj kontejnera.
3. Korisnik odobrenja postaviće tablicu o odobrenju na odobreni kontejner ili kontejnere prije njihove upotrebe za prevoz robe pod carinskim obilježjem.
4. Tablica o odobrenju biće trajno pričvršćena i na dobro vidljivom mestu uz bilo koju drugu tablicu o odobrenju izdatu u službene svrhe.

Komentar stava 4

Pričvrščivanje tablica o odobrenju

Upotreba jakog lijepka za pričvrščivanje tablica o odobrenju na kontejnere izradjene od plastike zadovoljava uslove Konvencije pod uslovom da se tablice pričvršte tako da se isključuje mogućnost njihovog lakog odljepljivanja i sve dok ispunjavaju uslove iz priloga 7, djela II ove konvencije. (TRANS/GE.30/10, stav 35. i 36.)

Grupisane tablice sa podacima

Upotreba osnovnih tablica, trajno pričvršćenih i jasno vidljivih na odobrenom kontejneru na kome zahtijevane tablice o odobrenju mogu biti grupisane i tako postavljene da isključuju mogućnost njihovog lakog uklanjanja, dopušteno je sve dok su ispunjeni uslovi iz priloga 7, dijela II ove konvencije.

Upotreba oznaka i podataka pored i uz tablice o odobrenju na kontejnerima koji omogućavaju laku identifikaciju tablica o odobrenju od strane prevoznika je dopuštena, ali ni u kom slučaju se ne mogu uzeti kao zamjena za tablice o odobrenju koje su naprijed

opisane. (TRANS/WP.30/133, tačke 18.-24.; TRANS/WP.30/135 tačke 15.-19.; TRANS/WP.30/AC.2/27, prilog 3)

5. Tablica o odobrenju koja odgovara modelu br. I prikazanom u dodatku 1 ovog dijela imaće oblik metalne ploče veličine ne manje od 20x10 cm. Na njoj će biti odštampani ili utisnuti ili na neki drugi način naznačeni, trajno i čitko, na engleskom ili francuskom jeziku, sledeći podaci:

(a) tekst "Odobren za prevoz pod carinskim obilježjem"; i

(b) oznaka zemlje u kojoj je odobrenje izdato pomoću imena ili znaka za raspoznavanje koji se koristi za označavanje zemlje registracije motornih vozila u međunarodnom drumskom saobraćaju i broj (cifre, slova itd.). Uvjerenja o odobrenju i godina odobrenja (na primer "NL/26/733 znači "Holandija, Uvjerenje o odobrenju br. 26, izdato 1973");

(c) redni broj koji je proizvođač dodelio kontejneru (fabrički broj);

(d) ako je kontejner odobren prema tipu, identifikacioni brojevi ili slova za taj tip kontejnera.

Objašnjenje stava 5(d)

Ako se dva kontejnera sa ciradom, odobrena za prevoz pod carinskim obilježjem, spoje na takav način da obrazuju jedan kontejner koji je pokriven jednom ciradom i ako ispunjava uslove za prevoz pod carinskim obilježjem, za tu kombinaciju neće se zahtevati posebno Uvjerenje o odobrenju ili tablica o odobrenju.

6. Ako kontejner više ne ispunjava tehničke uslove propisane za njegovo odobrenje, on se mora, prije nego što se upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem, vratiti u stanje koje je opravdalo njegovo odobravanje kako bi ponovo odgovarao navedenim tehničkim uslovima.

7. Ako se izmijene bitne karakteristike kontejnera, odobrenje više neće važiti za taj kontejner i nadležni organ treba da izda novo odobrenje pre nego što se kontejner upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem.

Posebne odredbe za odobravanje prema tipu konstrukcije u fazi proizvodnje.

8. Kada se kontejneri proizvode u serijama određenog tipa, proizvođač može da zahtijeva od nadležnih organa zemlje proizvodnje odobrenje prema tipu konstrukcije.

Komentar stava 8

Odobrenje kontejnera u državi koja nije država proizvođača

Odredbe priloga 7, djela II, tačke 8. ne dopuštaju šire tumačenje. Međutim, problemi koji se odnose na odobrenje kontejnera u drugoj zemlji, a ne u zemlji u kojoj su proizvedeni, mogu se u praksi riješiti odredbama priloga 7, djela II, tačke 15.-17. kojima je dopušteno odobravanje kontejnera nakon proizvodnje (TRANS/GE.30/43, stav 27.).

9. Proizvođač će u svom zahtevu navesti identifikacione brojeve ili slova koje određuje za tip kontejnera na koji se zahtjev za odobrenje odnosi.

10. Uz zahtjev će se priložiti planovi i detaljna specifikacija tipa konstrukcije kontejnera koji treba odobriti.

11. Proizvođač daje pismenu izjavu kojom se obavezuje da će:

(a) nadležnim organima staviti na raspolaganje svaki kontejner određenog tipa koji požele da ispituju;

(b) dozvoliti nadležnim organima da pregledaju i druge primerke u bilo kojoj fazi proizvodnje te serije;

(c) obavestiti nadležne organe o svakoj izmjeni koncepcije ili specifikacije kontejnera, bez obzira na obim, prije nego što se pristupi takvoj izmeni;

(d) označiti kontejnere, na vidljivom mestu, identifikacionim brojevima ili slovima tog tipa konstrukcije kontejnera i rednim brojem kontejnera u seriji određenog tipa (fabrički broj);

(e) voditi evidenciju o kontejnerima proizvedenim prema odobrenom tipu konstrukcije.

12. Nadležni organ će, prema potrebi, naznačiti koje izmjene treba izvršiti na predloženom tipu konstrukcije, da bi se moglo izdati odobrenje.

13. Odobrenje prema tipu konstrukcije se neće izdati sve dok se nadležni organ, pregledom jednog ili više kontejnera proizvedenih prema određenom tipu konstrukcije, ne uvjeri da kontejneri tog tipa odgovaraju tehničkim uslovima propisanim u dijelu I.

14. Kada se odobri određen tip kontejnera, podnosiocu zahtjeva se izdaje Uvjerenje o odobrenju u jednom primerku shodno obrascu br. II datom u dodatku 2 uz ovaj dio, a koje važi za sve kontejnere proizvedene u skladu sa specifikacijom tipa koji je tako odobren. Ovo uvjerenje daje pravo proizvođaču da na svaki kontejner tipske serije postavi tablicu u odobrenju u obliku propisanom u tački 5. ovog dela.

Posebne odredbe za odobravanje u fazi posle proizvodnje

15. Ako zahtjev za odobrenje nije podnijen u fazi proizvodnje vlasnik, korisnik ili njihov predstavnik može zatražiti odobrenje od nadležnih organa kojima može da prijavi kontejner ili kontejnere za koje se traži odobrenje.

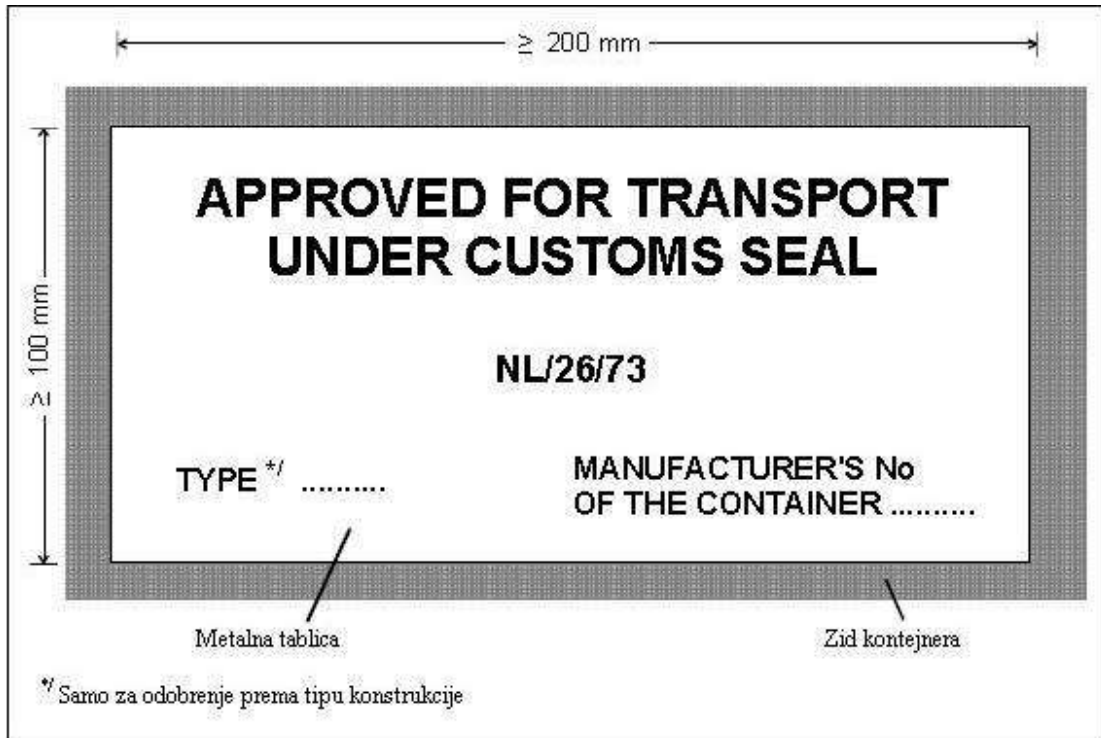
16. U zahtjevu za odobrenje koji je podnijen u skladu sa tačkom 15. ovog dela treba da se navede serijski broj (fabrički broj) koji proizvođač stavlja na svaki kontejner.

17. Kada, nakon pregleda onog broja kontejnera za koje je smatrao da je potrebno, nadležni organ utvrdi da određen kontejner ili kontejneri ispunjava tehničke uslove propisane u delu I, on će izdati Uvjerenje o odobrenju shodno obrascu br. III datom u dodatku 3 uz ovaj dio, koje važi isključivo za broj odobrenih kontejnera. Takvo uvjerenje, koje će nositi serijski broj ili brojeve proizvođača određene za kontejner ili kontejnere na koje se odnosi, daje pravo podnosiocu zahtjeva da na svaki tako odobren kontejner postavi tablicu o odobrenju u skladu sa tačkom 5. ovog dela.

Dodatak 1. uz dio II

MODEL br. 1

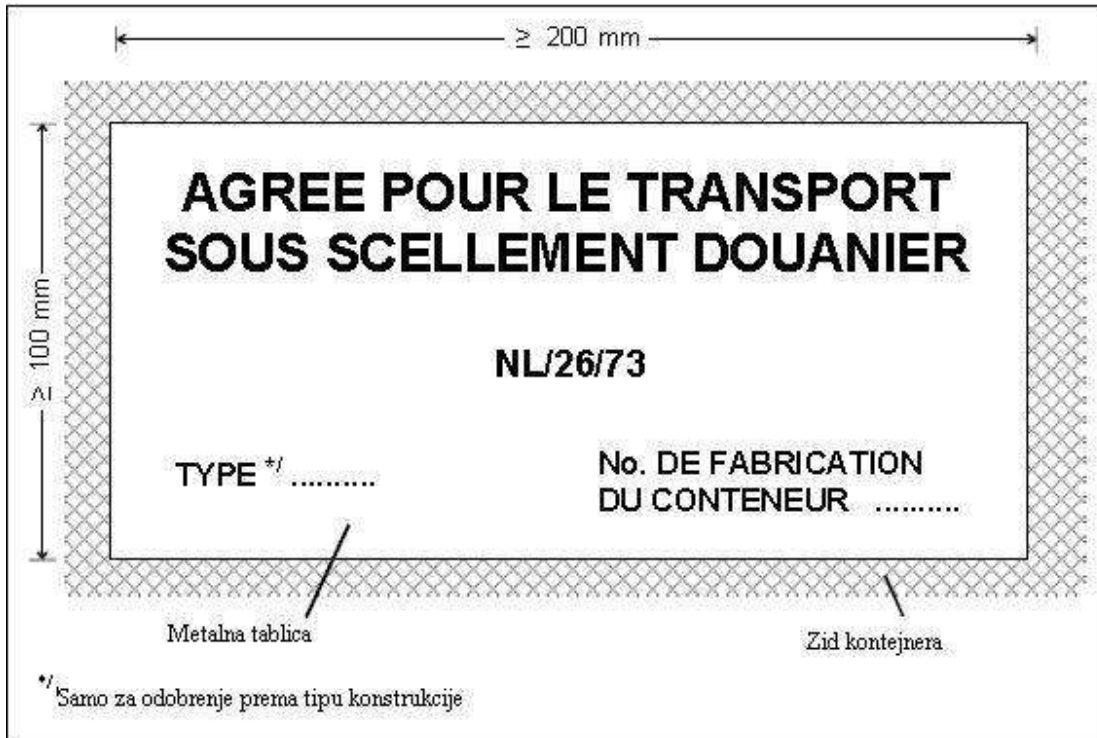
**TABLICA O ODOBRENJU
(engleska verzija)**

Dodatak 1. uz dio II

MODEL br. 1

**TABLICA O ODOBRENJU
(francuska verzija)**

Dodatak 2. uz dio II

OBRAZAC br.II

**CARINSKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PREVOZU ROBE NA OSNOVU
KARNETA TIR (1975)**

Uvjerenje o odobrenju prema tipu konstrukcije

1. Uvjerenje br. *
2. Ovim se potvrđuje da je dolje opisan tip kontejnera odobren i da se kontejnerima proizvedenim prema ovom tipu, može dozvoliti prevoz robe pod carinskim obilježjem
3. Vrsta kontejnera
4. Identifikacioni broj ili slova tipa konstrukcije
5. Identifikacioni broj planova konstrukcije
6. Identifikacioni broj specifikacija konstrukcije
7. Težina (tara)
8. Spoljne dimenzije u santimetrima
9. Bitne karakteristike konstrukcije (vrsta materijala, vrsta konstrukcije, itd.)
10. Ovo uvjerenje važi za sve kontejnere koji su proizvedeni u skladu sa gore navedenim planovima i specifikacijama.
11. Izdato

(ime i adresa proizvođača)

koji je ovlašten da postavi tablicu o odobrenju na svaki kontejner određenog tipa konstrukcije koji proizvede.

U 20.....
(mjesto) (datum)

..... (potpis i
pečat službe ili organizacije izdavača)

* Upisati slova i brojke koje treba naznačiti na tablici o odobrenju (vidi prilog 7, dio II, stav 5(b) uz Carinsku konvenciju o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR, 1975)

(Važna napomena na drugoj strani)

VAŽNA NAPOMENA

(Prilog 7. dio II tač. 6. i 7. uz Carinsku konvenciju o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR, 1975).

6. Ako kontejner više ne ispunjava tehničke uslove propisane za njegovo odobravanje on se mora, prije nego što se upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem, vratiti u stanje koje je opravdalo njegovo odobravanje, kako bi ponovo odgovarao navedenim tehničkim uslovima.

7. Ako se izmijene bitne karakteristike kontejnera, odobrenje više neće važiti za taj kontejner i nadležni organ treba da izda novo odobrenje prije nego što se kontejner upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem.

Dodatak 3. uz dio II

OBRAZAC BR. III

**CARINSKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PREVOZU ROBE NA OSNOVU
KARNETA TIR (1975)**

Uvjerenje o odobrenju u fazi nakon proizvodnje

1. Uvjerenje br.*
 2. Ovim se potvrđuje da je dolje opisan tip kontejnera odobren za prevoz robe pod carinskim obilježjem.....
 3. Vrsta kontejnera
 4. Serijski broj (brojevi) dodijeljen(i) kontejneru(ima) od strane proizvođača.....
 5. Težina (tara)
 6. Spoljne dimenzije u santimetrima
 7. Bitne karakteristike konstrukcije (vrsta materijala, vrsta konstrukcije itd.)
.....
 8. Izdato
(ime i adresa podnosioca zahtjeva)
- koji je ovlašten da postavi tablicu o odobrenju na gore navedeni kontejner/e.
- u _____ 20__
(mjesto) (datum)
-
(potpis i pečat službe ili organizacije izdavača)

* Upisati slova i brojke koje treba naznačiti na tablici o odobrenju (vidi prilog 7, dio II, stav 5(b) uz Carinsku konvenciju o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR, 1975)

(Važna napomena na drugoj strani)

VAŽNA NAPOMENA

(Prilog 7, deo II tač. 6. i 7. uz Carinsku konvenciju o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR, (1975))

6. Ako kontejner više ne ispunjava tehničke uslove propisane za njegovo odobravanje on se mora, prije nego što se upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem, vratiti u stanje koje je opravdalo njegovo odobravanje, kako bi ponovo odgovarao navedenim tehničkim uslovima.

7. Ako se izmene bitne karakteristike kontejnera, odobrene više neće važiti za taj kontejner i nadležni organ treba da izda novo odobrenje prije nego što se kontejner upotrebi za prevoz robe pod carinskim obilježjem.

Dio III

OBJAŠNENJA

1. Objašnjenja iz priloga 2 data u prilogu 6 ove konvencije primenjuju se na odgovarajući način i na kontejnere odobrene za prevoze pod carinskim obilježjem kod primjene ove konvencije.

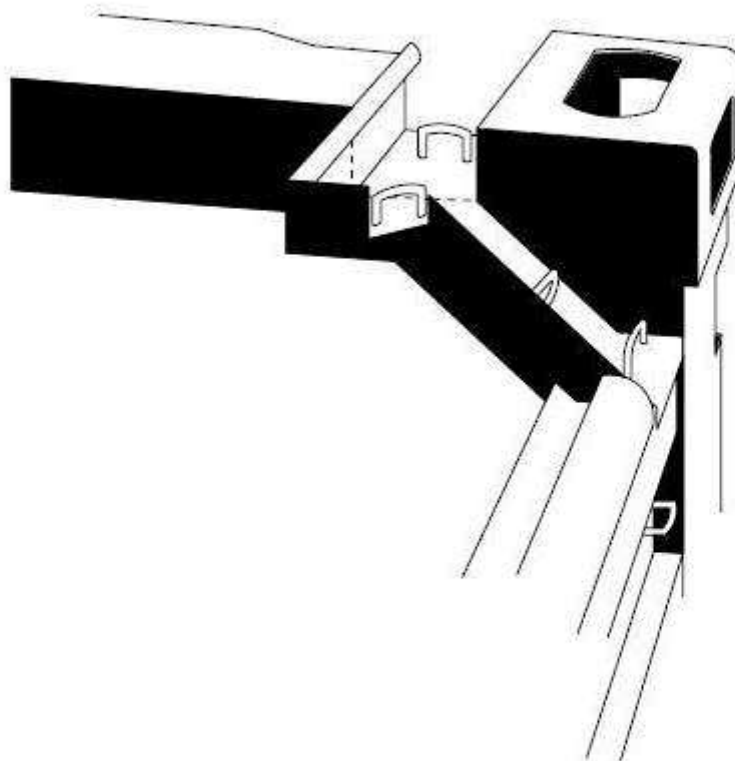
Napomena:

(Objašnjenja iz Dijela III data su uz odredbe na koje se odnose. Crteži koji se odnose na objašnjenja uključeni su u Dio III)

OKOV ZA PRIČVRŠĆIVANJE CIRADE OKO UGLOVA KONTEJNERA

Ilustrovani okov ispunjava zahtjeve u dijelu I član 4, tačka 6(a)

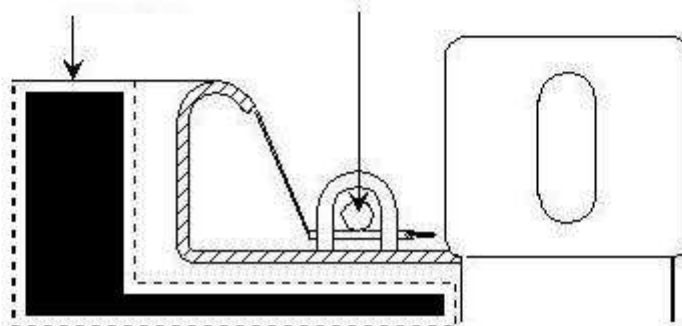
Postavljanje na uglu

Krovna cirada

Uže koje zadržava ciradu

Presjek

Prilog 8

SASTAV, ZADACI I POSLOVNIK O RADU ADMINISTRATIVNOG KOMITETA I IZVRŠNOG ODBORA TIR*

SASTAV, ZADACI I POSLOVNIK O RADU ADMINISTRATIVNOG KOMITETA*

Član 1

(i) Strane ugovornice su članice Administrativnog komiteta.

(ii) Komitet može da odluči da nadležne uprave država iz člana 52. tačka 1. ove konvencije, a koje nisu strane ugovornice ili predstavnici međunarodnih organizacija, mogu prisustvovati zasjedanjima Komiteta u svojstvu posmatrača, kada se razmatraju pitanja za koja su one zainteresovane.

Član 1 a*

1. Komitet će razmotriti svaku predloženu izmjenju i dopunu Konvencije, u skladu sa članom 59, tač. 1. i 2.

2. Komitet će pratiti primjenu Konvencije i proučavati mjere koje preduzimaju strane ugovornice, udruženja i međunarodne organizacije na osnovu Konvencije, kao i njihovu usaglašenost sa odredbama Konvencije.

3. Komitet će, preko Izvršnog odbora TIR, vršiti nadzor i pružati podršku u primeni Konvencije, na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Član 2

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obezbjediće Komitetu administrativno-tehničke usluge.

Član 3

Komitet bira svake godine, na svom prvom zasjedanju, predsjednika i potpredsjednika.

* (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

Član 4

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija, jedanput godišnje, saziva Komitet pod pokroviteljstvom Ekonomske komisije za Evropu, a takođe i na zahtjev nadležnih uprava najmanje pet država koje su strane ugovornice.

Član 5

Predlozi se stavljaju na glasanje. Svaka država koja je strana ugovornica i zastupljena na zasjedanju, ima jedan glas. Predloge, osim onih koji se odnose na izmjene i dopune ove konvencije, Komitet usvaja većinom prisutnih koji glasaju. Izmjene i dopune ove konvencije, kao i odluke o kojima je reč u čl. 59. i 60. ove konvencije, usvajaju se dvotrećinskom većinom prisutnih koji glasaju.

Član 6

Za donošenje odluka potreban je kvorum od najmanje jedne trećine država koje su strane ugovornice.
(ECE/TRANS/17, Izmjena 16. stupila na snagu 24. juna 1994. godine)

Član 7

Prije zatvaranja zasjedanja Komitet usvaja izveštaj.

Član 8

U nedostatku odgovarajućih odredbi u ovom prilogu, primjenjivaće se Poslovník o radu Ekonomske komisije za Evropu, ako Komitet ne odluči na drugi način.

SASTAV, ZADACI I POSLOVNIK O RADU IZVRŠNOG ODBORA TIR

Član 9 *

1. U sastavu Izvršnog odbora TIR, koji ustanovljava Administrativni komitet u skladu sa članom 58.b nalazi se devet članova, predstavnika raznih strana ugovornica Konvencije. Sekretar TIR-a prisustvuje zasjedanjima Odbora.
2. Članove Izvršnog odbora TIR bira Administrativni komitet, većinom prisutnih koji glasaju. Mandat svakog člana Izvršnog odbora TIR biće dvije godine. Članovi Izvršnog odbora TIR mogu ponovo da se biraju. Administrativni komitet utvrđuje koje su nadležnosti Izvršnog odbora TIR,

Član 10*

Izvršni odbor TIR će:

(a) vršiti nadzor nad primjenom Konvencije, uključujući i nad funkcionisanjem garantnog sistema i izvršavati zadatke koje mu povjeri Administrativni komitet;

(b) vršiti nadzor nad centralizovanim štampanjem i raspodjelom karneta TIR udruženjima, koje može da vrši za to ovlašćena međunarodna organizacija navedena u članu 6;

Objašnjenje člana 10 (b)

0.8. (b) Sporazum, pomenut u objašnjenju člana 6.2.a, primjenjuje se takođe na odgovornosti međunarodne organizacije propisane u tački (b) ovog člana, u slučaju centralizovanog štampanja i distribucije karneta TIR, koje obezbjeđuje gore pomenuta međunarodna organizacija.

{ECE/TRANS/17/Izmjena.27; stupila na snagu 12. Avgusta 2006}

(c) koordinirati i podsticati razmjenu informacija i drugih podataka između nadležnih organa strana ugovornica;

(d) koordinirati i podsticati razmjenu informacija između nadležnih organa strana ugovornica, udruženja i međunarodnih organizacija;

(e) olakšavati rješavanje sporova koji su nastali između strana ugovornica, udruženja, osiguravajućih društava i međunarodnih organizacija, bez obzira na postojanje odredaba iz člana 57. koje se odnose za rješavanje sporova;

(f) pružati podršku u stručnoj obuci osoblja carinskih službi i drugih strana koje su zainteresovane za postupak MDP;

(g) voditi centralnu evidenciju da bi se stranama ugovornicama dostavile informacije, koje treba da obezbijede međunarodne organizacije navedene u članu 6, o svim propisima i postupcima za izdavanje karneta TIR od strane udruženja, a u pogledu minimum uslova i zahteva propisanih u prilogu 9;

(h) pratiti kretanje cijena karneta TIR.

Član 11*

1. Zasjedanje Odbora saziva sekretar TIR-a, na zahtev Administrativnog komiteta ili najmanje tri člana Odbora.

* (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

2. Odbor će nastojati da se odluke donose konsenzusom. Ukoliko ne može da se postigne konsenzus, odluka će se staviti na glasanje i doneće se većinom prisutnih koji glasaju. Za donošenje odluke potreban je kvorum od pet članova. Sekretar TIR-a nema pravo glasa.
3. Odbor bira predsjednika i usvaja dodatni poslovnik o radu.
4. Odbor o svom radu podnosi izvještaj Administrativnom komitetu, zajedno sa završnim računom o poslovanju, najmanje jedanput godišnje ili na zahtjev Administrativnog komiteta. Odbor u Administrativnom komitetu zastupa predsjednik.
5. Odbor uzima u razmatranje sve informacije i upute koje mu je dostavio Administrativni komitet, strane ugovornice, sekretar TIR-a, nacionalna udruženja i međunarodne organizacije navedene u članu 6. Konvencije. Navedene međunarodne organizacije imaju pravo da prisustvuju zasjedanjima Izvršnog odbora TIR, kao posmatrači, osim ukoliko njegov predsjednik ne odluči na drugi način. Po potrebi i druge organizacije mogu da prisustvuju zasjedanjima u svojstvu posmatrača, a na poziv predsjednika.

Član 12*

Sekretar TIR-a biće član sekretarijata Ekonomske komisije za Evropu Ujedinjenih nacija i sprovodiće odluke Izvršnog odbora TIR koje su u okviru nadležnosti Odbora. Sekretaru TIR-a, pomaže Sekretarijat TIR-a, o čijem broju članova će odlučiti Administrativni komitet.

Član 13*

1. Rad Izvršnog odbora TIR i Sekretarijata TIR finansiraće se, dok se ne obezbijede alternativni izvori za finansiranje, iz sredstava koja su dobijena naplatom naknade za svaki karnet TIR, čiju raspodjelu vrši međunarodna organizacija navedena u članu 6.

Objašnjenje člana 13 stav 1

8.13.1-1 Aranžmani za finansiranje

U toku početnog perioda od dvije godine, strane ugovornice Konvencije predvidjele su da se rad Izvršnog odbora TIR i Sekretarijata TIR finansira iz redovnog budžeta Ujedinjenih nacija. To ne isključuje mogućnost da se prvobitni aranžmani za finansiranje produže, ukoliko se ne obezbijedi finansiranje od strane Ujedinjenih nacija ili iz alternativnih izvora.

* (ECE/TRANS/17/Izmjena 19; stupila na snagu 17. februara 1999. godine)

8.13.1-2 Rad Izvršnog odbora TIR

Rad članova Izvršnog odbora TIR finansiraće njihove vlade.

2. O iznosu naknade i postupku za njenu naplatu odluku donosi Administrativni komitet, nakon konsultacija sa međunarodnom organizacijom iz člana 6. Predložene izmjene ove naknade odobravaće Administrativni komitet.

Prilog 9*

PRISTUP POSTUPKU TIR

Dio I

ODOBRENJE UDRUŽENJIMA DA IZDAJU KARNETE TIR

Minimum uslova i zahtjeva

1. Minimum uslova i zahteva koje treba da ispunjavaju udruženja, da bi mogla da dobiju odobrenje od strana ugovornica za izdavanje karnet TIR, i da deluju kao garanti, u skladu sa članom 6. Konvencije, su:

(a) Pružen dokaz, da najmanje godinu dana postoji kao registrovano udruženje koje zastupa interese transportnog sektora.

Objašnjenje stava 1(a)

9.I.1(a) Udruženje koje je osnovano

Odredbe priloga 9, dio I, tač. 1(a) odnose se na organizacije koje se bave međunarodnom trgovinom robe, uključujući i trgovinske komore.

(b) Dokaz o solidnom finansijskom stanju i organizacionim sposobnostima koje omogućavaju udruženju da ispuni svoje obaveze na osnovu Konvencije.

(c) Dokaz da je njegovo osoblje stručno osposobljeno da pravilno primenjuje Konvenciju.

(d) Da nije izvršilo ozbiljan prekrašaj carinskih ili poreskih propisa, odnosno da se ti propisi ne krše učestalo.

(e) Zaključenje pismenog sporazuma ili drugog pravnog instrumenta između udruženja i nadležnih organa strane ugovornice na čijem je području udruženje osnovano. Overen primerak pismenog sporazuma ili drugog pravnog instrumenta, zajedno, ukoliko je potrebno, sa overenim prevodom na engleskom, francuskom ili ruskom jeziku, biće deponovan kod Izvršnog odbora TIR. O svim izmenama pismenog sporazuma ili drugog pravnog instrumenta odmah će se obavestiti Izvršni odbor TIR.

(f) Da udruženje u pismenom sporazumu ili drugom pravnom instrumentu navedenom pod (e) prihvata obavezu da će:

(i) ispunjavati obaveze iz člana 8. Konvencije;

* (ECE/TRANS/17/Izmjena 19. stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

(ii) prihvatiti najveći iznos po karnetu TIR, koji utvrdi strana ugovornica i koji može da se zatraži od udruženja, a u skladu sa članom 8. tačka 3. Konvencije;

(iii) stalno vršiti kontrolu, a posebno pre nego što zatraži odobrenje da lica mogu da pristupe postupku TIR da ta lica ispunjavaju minimum uslova i zahteva koji su propisani u delu II ovog pravilnika;

(iv) položiti obezbeđenje za sve finansijske obaveze nastale u zemlji u kojoj je udruženje osnovano, a u vezi sa poslovanjem sa karnetima TIR, koje ono izdaje, kao i sa ispravama koje su izdala strana udruženja učlanjena u istu međunarodnu organizaciju u koju je učlanjeno i to udruženje;
(ECE/TRANS/17/Izmena 19. stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

(v) izmiriti svoje finansijske obaveze, na zadovoljstvo nadležnih organa strana ugovornica u kojima su osnovana, sa osiguravajućim društvom, pulom osiguratelja ili finansijskom institucijom. Ugovor o osiguranju ili ugovor o finansijskoj garanciji pokriće u potpunosti finansijske obaveze udruženja nastale u vezi sa poslovanjem sa karnetom TIR koje je izdalo to udruženje ili koje su izdala strana udruženja učlanjena u istu međunarodnu organizaciju u koju je učlanjeno i to udruženje.

Rok za pismeno otkazivanje ugovora o osiguranju ili o finansijskoj garanciji ne može da bude kraći od roka koji je utvrđen za pismeno otkazivanje pismenog sporazuma ili drugog pravnog instrumenta iz (e).

Overen primerak ugovora o osiguranju ili o finansijskoj garanciji, kao i primerci svih njegovih naknadnih izmena i dopuna deponovaće se kod Izvršnog odbora TIR, uključujući i njegov overen prevod, ukoliko je potrebno, na engleskom, francuskom ili ruskom jeziku;

Komentar stava 1 (f) (v)

- (a) U okviru međunarodnog garantnog sistema kojim upravlja Međunarodno udruženje za drumske prevoze (IRU), za udruženja, svoje članove, kako je navedeno u dokumentu ECE/TRANS/WP.30/R.195. od svakog udruženja zahtijeva da nadležnim organima u strani ugovornici podnese, u obliku originalnog i ovjerenog primjerka integralnog teksta, ugovor o opštem osiguranju, koji je zaključen između međunarodnog osiguravajućeg društva, s jedne strane i udruženja, člana IRU, s druge strane, kao osiguranika. Ovaj ugovor, koji treba da potpišu predstavnici međunarodnog osiguravajućeg društva, udruženja, u IRU, pokriće sve finansijske obaveze udruženja, na način koji će da zadovolji nadležne organe i u njemu će biti navedeni svi uslovi osiguranja, krajnji rokovi i mogući razlozi za otkazivanje ugovora o osiguranju. Ugovor o opštem osiguranju je istovjetan za sva nacionalna udruženja koja učestvuju u režimu TIR. Ako se nacionalnim zakonodavstvom jedne strane ugovornice Konvencije zabranjuje da nacionalno udruženje, kao osiguranik, potpiše ugovor o opštem osiguranju, izuzetno i sa ograničenim rokom važnosti dozvoljava se da predstavnici IRU, u svoje ime, u ime udruženja, člana IRU, i trećih strana, zaključi i potpiše ugovor o opštem osiguranju samo

sa međunarodnim osiguravajućim društvom. Ova odredba sa ograničenim rokom važnosti ne utiče na odgovornosti garantnih udruženja koja je predviđena u Konvenciji.

- (b) Nadležni organi strane ugovornice odmah će dostaviti Izvršnom odboru TIR ovjerene i odobrene primjerke ugovora o opštem osiguranju, zajedno sa ovjerenim primjercima pismenog sporazuma ili drugog pravnog instrumenta zaključenog između udruženja i nadležnih organa strane ugovornice, kako se zahtijeva na osnovu priloga 9. djela II, tačka 1 (e) Konvencije.*
- (c) Udruženje u IRU, moraju odmah obavijestiti nadležne organe svake strane ugovornice i Izvršni odbor TIR o svim izmjenama ugovora o opštem osiguranju navedenog pod (a).*
- (d) Rok za otkazivanje ugovora o opštem osiguranju navedenog pod (a) je šest mjeseci.*

(TRANS/WP.30/AC.2/51, stav 17. i 19. TRANS/WP.30/AC.2/49, prilog 2; TRANS/WP.30/1998/17, stav 6.-9.; TRANS/WP.30/1998/11, stav 32.-36.; TRANS/WP.30/1998/7)

(vi) dozvoliti nadležnim organima da vrše kontrolu svih evidencija, uključujući i knjigovodstvene evidencije koje se odnose na poslovanje i sprovođenje postupka TIR;

(vii) prihvatiti postupak za efikasno rešavanje sporova koji nastanu zbog nepravilnog ili nepropisanog korišćenja karneta TIR;

(viii) se saglasiti sa tim da se, zbog ozbiljnog i učestalog ne ispunjavanja minimuma uslova i zahteva, odobrenje za izdavanje karnet TIR, može povući (opozvati);

(ix) dosledno poštovati odluke koje su doneli nadležni organi strana ugovornica u kojima su udruženja osnovana, a odnose se na lišavanje lica prava korišćenja odredbi ove konvencije, u skladu sa članom 38. Konvencije i delom II ovog priloga;

(h) se saglasiti da će dosledno sprovoditi odluke koje je usvojio Administrativni komitet i Izvršni odbor TIR, u onoj meri u kojoj su te odluke prihvatili nadležni organi strana ugovornica u kojima su udruženja osnovana.

2. U slučaju učestalog ili ozbiljnog neispunjavanja minimuma propisanih uslova i zahteva, strane ugovornice, u kojima su udruženja osnovana, opozvaće ovo odobrenje.

3. Odobrenje, shodno gore navedenim uslovima, daje se bez obzira na postojanje odgovornosti i finansijskih obaveza udruženja, a u skladu sa odredbama Konvencije.

4. Minimum navedenih uslova i zahteva, ne isključuje, unapred, dodatne uslove i zahteve, koje strane ugovornice žele da propišu.

Dio II

ODOBRENJE FIZIČKIM I PRAVNIM LICIMA DA KORISTE ISPRAVE ZA TIR (KARNET TIR)

Minimum uslova i zahteva

1. Minimum uslova i zahteva koje treba da ispunjavaju lica koja žele da imaju pristup postupku TIR, su:

(a) Pružen dokaz da imaju iskustvo, odnosno da su sposobna da obavljaju redovan međunarodni prevoz (nosilac dozvole za obavljanje međunarodnog prevoza itd.).

(b) Solidno finansijsko stanje.

(c) Dokaz da je stručno osposobljeno da pravilno primenjuje Konvenciju.

(d) Da nije izvršilo ozbiljan prekršaj carinskih ili poreskih propisa, odnosno da te propise ne krši učestalo.

(e) Da lice, pismenom izjavom o obavezivanju udruženju, prihvata obavezu da:

(i) će poštovati sve carinske formalnosti koje se zahtevaju ovom konvencijom, u polaznoj, usputnoj i odredišnoj carinarnici;

(ii) će platiti sve iznose iz člana 8. tač. 1. i 2. Konvencije, koje duguje, ukoliko to od njega zatraže nadležni organi, navedeni u članu 8. tačka 7;

(iii) će odobriti udruženjima da izvrše proveru informacija o gore navedenom minimumu uslova i zahteva, ukoliko je to dozvoljeno nacionalnim propisima.

2. Nadležni organi strana ugovornica i sama udruženja mogu da uvedu dodatne i strože uslove i zahteve koji moraju da se ispune za pristup postupku TIR, osim ukoliko nadležni organi ne odluče na drugi način.

Postupak

3. Strane ugovornice će, u skladu sa nacionalnim propisima, doneti odluku o postupku za pristupanje postupku TIR, na osnovu minimuma uslova i zahtjeva propisanih tač. 1. i 2.

Objašnjenje stava 3

9.II.3 Komitet za davanje odobrenja

Preporučuje se osnivanje nacionalnog komiteta za davanje odobrenja u čijem sastavu se nalaze predstavnici nadležnih organa, nacionalnih udruženja i drugih zainteresovanih organizacija.

(ECE/TRANS/17/Izmena 19. stupila na snagu 17. februara 1999. godine).

4. Nadležni organi će, u roku od nedelju dana od dana davanja odobrenja ili povlačenja odobrenja za korišćenje karneta TIR, dostaviti Izvršnom odboru TIR podatke o svakom licu, a u skladu sa priloženim Uzorkom obrasca odobrenja (MAF - Model Authorization Form).

5. Udruženje će, godišnje, dostavljati ažuriran spisak, zaključno sa 31. decembrom, svih lica koja su dobila odobrenje, kao i lica kojima je odobrenje povučeno. Spisak će se dostavljati nadležnim organima u roku od nedelju dana od 31. decembra. Nadležni organ će primerak tog spiska dostaviti Izvršnom odboru TIR

6. Odobrenje za pristup postupku TIR ne predstavlja i pravo da se od udruženja dobiju karnet TIR.

7. Odobrenje za korišćenje karneta TIR, koje lice dobije na osnovu gore propisanih minimalnih uslova i zahteva, ne isključuje unapred njegovu odgovornost i finansijske obaveze koje proizlaze iz Konvencije.

Komentar dijela II, Postupak

Saradnja između nadležnih organa

Što se tiče davanja ovlašćenja osobi da koristi TIR karnete u skladu sa Prilogom 9, Dio II Konvencije, nadležni organi Strane Potpisnice, u slučaju kada je dotična osoba rezident ili ima sjedište, treba obavezno da uzmu u obzir svaku informaciju dobijenu od neke druge Strane Potpisnice u skladu sa članom 38, stav 2 o ozbiljnim ili ponovljenim prekršajima nad carinskim zakonom koje je počinila ta osoba. Stoga, da bi se Strani Potpisnici omogućilo efikasno razmatranje slučaja u situaciji kada je dotična osoba rezident ili ima sjedište, takva obavještenja bi trebalo da sadrže što je moguće više pojedinosti. {TRANS/WP.30/196, stav 76; TRANS/WP.30/200, stav 68; TRANS/WP.30/AC.2/67, stav 63 i Prilog 3}

Izuzimanje domaćeg prevoznika iz TIR procedure

Da bi se iz TIR režima isključio nacionalni prevoznik koji je počinio ozbiljan prekršaj nad carinskim zakonom na teritoriji zemlje čiji je rezident ili u kojoj ima sjedište, carinskim organima se preporučuje da koriste odredbe člana 6, stav 4 i Prilog 9, Dio II, stav 1 (d) a ne odredbe člana 38, stav 1. {TRANS/WP.30/196, stav 77; TRANS/WP.30/200, stav 68; TRANS/WP.30/AC.2/67, stav 63 i Prilog 3}

Prilog 9

UZORAK OBRASCA ODOBRENJA (MAF)

Zemlja: _____

Naziv udruženja: _____

Nadležni organ: _____

Ispunjavaju nacionalna udruženja, odnosno nadležni organi								
ID broj	Naziv lica/preduzeća	Poslovna adresa	Mjesto za kontakt i broj za kontakt (tel, faks, e-mail)	Upis u registar ili broj dozvole itd (*)	Prethodno povlačenje odobrenja (**)	Datum izdavanja odobrenja (**)	Datum izdavanja odobrenja (**)	Pečat i potpis
...								
...								
...								

(*) ako je na raspolaganju

(**) po potrebi

Za svako lice, za koje odobreno udruženje podnosi zahtev za odobrenje, potrebno je nadležnim organima dati sledeće podatke:

- Individualni i jedinstveni identifikacioni broj (ID) koji je dodjeljen licu od strane udruženja za garancije (u saradnji sa međunarodnom organizacijom kojoj je prisajedinjena) u skladu sa usklađenim formatom. Format identifikacionog broja određuje Administrativni odbor.
- Naziv/nazive i adresu/adrese lica ili preduzeća (u slučaju poslovnog udruženja, takođe imena odgovornih rukovodilaca).
- Mesto za kontakt i broj za kontakt (fizičko lice koje je ovlašćeno za davanje obaveštenja o poslovima TIR carinskim organima i udruženjima) sa potpunim podacima o broju telefona, faksa i e-mail.
- Broj upisa u registar delatnosti ili broj dozvole za obavljanje međunarodnog prevoza ili neki drugi broj (ukoliko je na raspolaganju).
- Podaci o prethodnom povlačenju odobrenja, uključujući i datume, vremenski rok i razlog povlačenja odobrenja (po potrebi).

Komentar na obrazac odobrenja (MAF)

Format jedinstvenog identifikacionog broja

Administrativna komisija ustanovila je sljedeći format identifikacionog broja za vlasnike TIR karneta koji su ovlašćeni za korišćenje TIR karneta u skladu sa Prilogom 9, Dio II TIR Konvencije:

“AAA/BBB/XX...X”,

gdje “AAA” predstavlja troslovnju šifru zemlje u kojoj je osoba koja koristi TIR karnete ovlašćena, u skladu sa klasifikacionim sistemom Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO). Kompletna lista šifara zemalja Strana Potpisnica TIR Konvencije redovno se objavljuje kao prilog agendama i zvaničnim izvještajima Administrativne Komisije,

gdje „BBB“ predstavlja trocifrenu šifru nacionalnog udruženja koje je dalo ovlašćenje vlasniku TIR karneta, u skladu sa kvalifikacionim sistemom koji je uspostavljen od strane relevantne međunarodne organizacije kojoj udruženje pripada, omogućavajući na taj način nedvosmisleni identifikaciju svakog nacionalnog udruženja. Kompletna lista šifara zemalja za nacionalna udruženja se redovno objavljuje kao prilog agendi i zvaničnim izvještajima Administrativne komisije,

gdje “XX...X” predstavlja niz brojeva (maksimum 10 cifara), kojim se identifikuje osoba koja je ovlašćena da koristi TIR karnete u skladu sa Prilogom 9, Dio II TIR Konvencije. Kada se identifikacioni broj jednom dodijeli, ne može se ponovo upotrijebiti, čak i ako osoba kojoj je on dat više nije vlasnik TIR karneta.

*{TRANS/WP.30/218, stav 36 i Prilog 2;
TRANS/WP.30/AC.2/77, stav 51 i Prilog 3}*

Prilog 10*

INFORMACIJE KOJE TREBA DA DOSTAVE UGOVORNE STRANE OVLAŠĆENIM UDRUŽENJIMA (U SKLADU SA ČLANOM 42b) I MEĐUNARODNOJ ORGANIZACIJI (U SKLADU SA ČLANOM 6.2 a)

Na osnovu Člana 6, stav 1 i priloga 9, Prvi dio, stav 1 (f) (iii) ove Konvencije, od ovlašćenih udruženja se zahtjeva da se obavežu da će kontinuirano provjeravati da lica, ovlašćena da imaju pristup TIR postupku, ispunjavaju minimum uslova i zahtjeva utvrđenih u Prilogu 9, Drugi dio Konvencije.

U ime udruženja članice i ispunjavanja svojih odgovornosti kao međunarodne organizacije ovlašćene u skladu sa Članom 6, stav 2a, međunarodna organizacija će uspostaviti kontrolni system za TIR karnete za posjedovanje podataka koje prenose carinske vlasti i kojima imaju pristup udruženja i uprave carina, o okončanju TIR postupaka u ispostava odredišta. Da bi omogućili da udruženja ispunjavaju svoju obavezu efektivno, ugovorne strane će dostaviti informacije kontrolnom sistemu u skladu sa sljedećom procedurom:

1. Carinske vlasti će prenijeti međunarodnoj organizaciji ili nacionalnom udruženju za garancije, ukoliko je moguće, preko centralne ili regionalne kancelarije ili najbržim raspoloživim načinom komunikacije (faksom, elektronskom poštom, itd.) i ukoliko je moguće na dnevnoj osnovi, najmanje sljedeće informacije u standardnom formatu u odnosu na sve TIR karnete podnesene u carinskim ispostavama odredišta, kao što je utvrđeno Članom 1 (l) ove Konvencije:

- (a) redni broj TIR karneta;
- (b) datum i broj iz carinskog kontrolnika;
- (c) naziv ili broj carinske ispostave odredišta;
- (d) datum i referentni broj iz potvrde o okončanju TIR operacije (rubrike 24-28, kupona br. 2) kod odredišne carinske ispostave (ako se razlikuje od (b));
- (e) djelimičano (D) ili konačno (K) okončanje;
- (f) okončanje TIR operacije potvrđeno u odredišnoj carinskoj ispostavi, sa ili bez primjedbe, bez obzira na član 8. i 11. Konvencije TIR
- (g) ostale informacije ili dokumenta (po izboru/neobavezno);
- (h) broj strane.

2. Model obrazca zahtjeva za sravnjivanje podataka (MRF) sadržan u Dodatku može biti upućen carinskim vlastima od nacionalnih udruženja ili međunarodne organizacije:

* {ECE/TRANS/17/Izmjena.27; stupila na snagu 12.Avgusta 2006}

- (a) u slučaju neslaganja između prenesenih podataka i onih koji se nalaze na kontrolnom dijelu priznanice korišćenog TIR karneta; ili
 - (b) u slučaju da nikakvi podaci nisu preneseni a gdje je korišćeni karnet vraćen nacionalnom udruženju. Carinski organi vlasti će odgovoriti zahtjevima za izmirenje, ukoliko je moguće, vraćanjem ispravno popunjenog MRF-a što je moguće prije.
3. Carinski organi vlasti i nacionalna udruženja za garancije zaključice sporazum, u skladu sa nacionalnim zakonom, koji se odnosi na gore navedenu razmjenu podataka.
4. Međunarodna organizacija pružice carinskim vlastima pristup bazi podataka o okončanim TIR karnetima i bazi podataka poništenih TIR karneta.

* * *

Dodatak

Model obrazca za sravnjivanje podataka (MRF)

Ovaj obrazac treba da popuni podnosilac zahtjeva za izmirenje

Odredište:

Regionalna carinska ispostava (nije obavezno):				Odredišna carinska ispostava:			
Ime:				Ime:			
Primljen:				Primljen:			
Datum:				Datum:			
Pečat:				Pečat:			
Podaci koje treba potvrditi							
Izvor podataka:				☐ TIR karnet		☐ Podaci kontrolnog sistema	
Redni broj TIR karneta	Naziv ili broj carinske ispostave odredišta	Broj razduženja karneta TIR (rubrike 24-28 kupona 2) kod carinske ispostave odredišta	Datum razduženja karneta TIR kod carinske ispostave odredišta	Broj stranice	Djelimično/ Konačno razduženje	Okončanje TIR postupka ovjereno sa ili bez primjedbe u odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj paketa (neobavezno)
Prilog:				☐ Kopija kontrolnog dijela priznanice TIR karneta		Ostalo: _____	
Odgovor iz odredišne carinske ispostave							
☐ Potvrda		☐ Ispravka (molim , ispod unesite ispravku)			☐ Nisu pronađeni podaci o okončanju TIR postupka		
Redni broj TIR karneta	Naziv ili broj carinske ispostave odredišta	Broj razduženja karneta TIR (rubrike 24-28 kupona 2) kod carinske ispostave odredišta	Datum razduženja karneta TIR kod carinske ispostave odredišta	Broj stranice	Djelimično/ Konačno razduženje	Okončanje TIR postupka ovjereno sa ili bez primjedbe u odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj paketa (neobavezno)
Komentari:							
Datum:		Pečat i potpis odredišne carinske ispostave					
Uprava carina (nije obavezno)							
Komentari:							
Datum:		Pečat i / ili potpis					

* Napominjemo da se ovi podaci odnose na odredišnu carinsku ispostavu gdje se TIR postupak okončao

* * *

3 STRANE UGOVORNICE KONVENCIJE TIR, 1975

Strane ugovornice

Zemlje u kojima se može
 sprovesti tranzitni postupak TIR
 na dan 01.septembar 2007 *

Afghanistan	-
Albania	Albania
Algeria	-
Armenia	Armenia
Austria	Austria
Azerbaijan	Azerbaijan
Belarus	Belarus
Belgium	Belgium
Bosnia and Herzegovina	-
Bulgaria	Bulgaria
Canada	-
Chile	-
Croatia	Croatia
Cyprus	Cyprus
Czech Republic	Czech Republic
Denmark	Denmark
Estonia	Estonia
Finland	Finland
France	France
Georgia	Georgia
Germany	Germany
Greece	Greece
Hungary	Hungary
Indonesia	-
Iran (Islamic Republic of)	Iran (Islamic Republic of)
Ireland	Ireland
Israel	Israel
Italy	Italy
Jordan	Jordan
Kazakhstan	Kazakhstan
Kuwait	Kuwait
Kyrgyzstan	Kyrgyzstan
Latvia	Latvia
Lebanon	Lebanon
Liberia	-
Lithuania	Lithuania
Luxembourg	Luxembourg
Malta	Malta
Moldova	Moldova
Mongolia	Mongolia
Montenegro	Montenegro
Morocco	Morocco

* prema podacima IRU-a

Netherlands	Netherlands
Norway	Norway
Poland	Poland
Portugal	Portugal
Republic of Korea	-
Romania	Romania
Russian Federation	Russian Federation
Serbia	Serbia
Slovakia	Slovakia
Slovenia	Slovenia
Spain	Spain
Sweden	Sweden
Switzerland	Switzerland
Syrian Arab Republic	Syrian Arab Republic
Tajikistan	Tajikistan
The Former Yugoslav Republic of Macedonia	The Former Yugoslav Republic of Macedonia
Tunisia	Tunisia
Turkey	Turkey
Turkmenistan	Turkmenistan
Ukraine	Ukraine
United Kingdom	United Kingdom
United Arab Emirates	
United States of America	-
Uruguay	-
Uzbekistan	Uzbekistan
European Economic Community	

4 PRIMJERI NAJBOLJE PRAKSE

4.1 UVOD

Primjeri najbolje prakse, koje je pripremila Radna grupa UN/ECE za carinska pitanja u transportu (WP.30) i koje je usvojio Administrativni komitet za TIR, ne bi trebalo dovoditi u vezu sa komentarima ili drugom preporučenom praksom koje je usvojila Radna grupa ili Administrativni komitet (TRANS/WP.30/AC.2/59, stav 47). Primjeri najbolje prakse uključeni su u TIR priručnik da bi se olakšala primjena Konvencije TIR u novim zemljama koje su pristupile Konvenciji i/ili u zemljama gdje poslovi TIR tek počinju da se sprovode.

4.2 POSTUPAK ZA OKONČANJE POSLOVA TIR

1. Roba i karnet TIR, koja se odnosi na robu, podnose se odredišnoj ili izlaznoj (usputnoj) carinskoj ispostavi, u radno vrijeme te ispostave. Međutim, navedena carinska ispostava može, na zahtjev i o trošku zainteresovanog lica, da dozvoli da se dokumentacija podnese i van radnog vremena.

2. Odredišna ili izlazna (usputna) carinska ispostava će:

- pregledati dokumentaciju, odjeljke za robu, odnosno robu koja se nalazi u njemu;
- evidentirati karnet TIR;
- potvrditi okončanje na taj način što će ispuniti rubrike 24 do 28 kupona 2, karneta TIR;
- ispuniti talon i otcijepiti kupon broj 2 iz karneta TIR; vratiti karnet TIR licu koje ga je podnijelo;
- podatak o okončanju posla TIR unijet će u ovlašćeni međunarodni sistem za kontrolu, kao što je SAFETIR koji je ustanovilo IRU, u skladu sa Preporukom Administrativnog komiteta za TIR, od 20 oktobra 1995. godine (shodno članu 42 a, Konvencije).

3. Pored kupona 2 i talona 2 karneta TIR, odredišna ili izlazna (usputna) carinska ispostava može licu koje podnosi karnet TIR da izda dodatnu dokumentaciju (npr. priznanicu koja se na zahtjev zainteresovanog lica, popunjava unaprijed) i može da upotrijebi dopunska sredstva za identifikaciju da bi se na taj način olakšalo otkrivanje krivotvorenih carinskih pečata u karnetu TIR. Da bi se što je moguće prije otkrile nepravilnosti, carinski organi mogu da provjere ispravnost talona 2 karneta TIR, kao i ostale dodatne dokumentacije, u toku vraćanja vozila i/ili nakon njegovog istupa iz zemlje. Ove provjere trebalo bi da se izvrše što prije.

Napomena:

Prevoznici često nailaze na poteškoće prilikom rješavanja po upitima koje su im dostavili carinski organi. Dodatna dokumentacija, koja se navodi u stavu 3, ne može da se prihvatiti kao dokaz o okončanju, ali ona može da pomogne prilikom rešavanja po upitu. Na osnovu postupka TIR, prevozniku se daje talon uz kupon 2, koji on dostavlja međunarodenom udruženju, zbog čega može da mu se dogodi da nema na raspolaganju dokumentaciju koju bi mogao da podnese u slučaju upita. Zapisi o okončanju poslova TIR, koji se nalaze u nekom ovlašćenom međunarodnom sistemu za kontrolu kao što je SAFETIR koji je ustanovilo IRU, u skladu sa Preporukom Administrativnog komiteta za TIR, od 20 oktobra 1995. godine (shodno članu 42 a, Konvencije), mogu se takođe smatrati valjanim dokazom da su poslovi TIR okončani.

4.3 POSTUPAK ZA RAZDUŽENJE POSLOVA TIR

1. Carinske ispostave koje posluju sa karnetima TIR vodiće odvojene evidencije o karnetima TIR u svojim carinskim kontrolnicama.
2. Polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava zadržaće kupon 1 karneta TIR. S ciljem da pomogne vraćanje kupona 2, ona može u rubriku »Za službenu upotrebu« kupona 2, da unese sledeću napomenu »Vratiti«, upisivanjem naziva i pune adrese carinske ispostave kojoj kupon 2 mora da se vrati. Napomena bi trebalo ukoliko je moguće, da se unese štambiljem i mora da bude čitka.
3. Polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava dužna je da u rubriku 22. kupona 1 upiše naziv odredišne ili izlazne (usputne) carinske ispostave u cilju olakšanja postupka po upitu.
4. Polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava može prethodno da obavijesti odredišnu ili izlaznu (usputnu) carinsku ispostavu da je otpremljena roba koja se prevozi na osnovu postupka TIR, s ciljem da se spriječi nepropisno ili protivzakonito razduženje posla TIR.
5. Odredišna ili izlazna (usputna) carinska ispostava odvojiće dio kupona 2 koji se odnosi na rubrike 18 i 28 i dostaviće ga odmah (u roku od 5 radnih dana) po okončanju posla TIR, carinskoj ispostavi koja je navedena u rubrici »Za službenu upotrebu«.
6. Odredišna carinska ispostava će odmah po okončanju posla TIR, staviti na raspolaganje sve informacije o okončanju posla TIR, a koje se zahtijevaju na osnovu Preporuke Administrativnog komiteta za TIR, od 20. oktobra 1995. godine, u ovlašćenom međunarodnom sistemu za kontrolu, kao što je SAFETIR koji je ustanovilo IRU, u skladu sa Preporukom Administrativnog komiteta za TIR, od 20 oktobra 1995 godine (shodno članu 42a, Konvencije.)

7. Da bi se potvrdilo razduženje, može da se upotrijebi poruka dostavljena elektronskom poštom ili telefaksom, koja sadrži podatke iz kupona 2 karneta TIR, umjesto da se kupon 2 šalje poštom od odredišne ili izlazne (usputne) carinske ispostave do polazne ili ulazne (usputne) carinske ispostave.

8. Polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava će odmah po prijemu kupona iz tačke 5. ili po prijemu posebne poruke iz tačke 7, koja je dostavljena elektronskom poštom ili telefaksom, uporediti podatke koji se nalaze u njima sa podacima iz kupona 1 karneta TIR, koji je zadržala a pomenutih u tački 2..

9. U slučaju da se pojavljuje nekoliko polaznih ili odredišnih carinskih ispostava, gore navedeni postupak primjenjuje se uz neophodne izmjene (mutatis mutandis).

10. U slučaju da polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava nije carinska ispostava koja je navedena u kuponu 2 karneta TIR, ona će o tome odmah obavijestiti carinsku ispostavu, koja je navedena u kuponu 2.

11. U cilju otkrivanja i sprečavanja prekršaja polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava će bez obzira na slučajeve gdje postoji sumnja da je izvršen prekršaj, vršiti nasumice naknadnu kontrolu vraćenih kupona 2, u srazmjeri 1 isprava na hiljadu, najmanje 6 dokumenata mjesečno.

12. Carinski organi preduzeće sve neophodne mjere da zaštite svoje telekomunikacije, kontrolnike, datoteke (fajlove) itd. od neovlašćenog pristupa, kao i da spriječe mogućnost da pošalju krivotvorene podatke o razduženju.

4.4 POSTUPAK PROVJERE

1. U tabelama je ukratko prikazano koji se postupak provjere preporučuje polaznim ili ulaznim (usputnim) carinskim ispostavama i odredišnim ili izlaznim (usputnim) carinskim ispostavama

2. U tabeli 1. navodi se postupak provjere koji se sprovodi u Evropskoj uniji, u slučaju kada kupon 2 nije vratila odredišna ili izlazna (usputna) carinska ispostava.

3. U tabeli 2. navodi se postupak provjere koji se sprovodi u Ruskoj Federaciji u slučaju kada polazna ili ulazna (usputna) carinska ispostava nije primila od odredišne ili izlazne (usputne) carinske ispostave, elektronskom poštom ili telefaksom, poruku kojom se potvrđuje da je roba prispjela.

Tabela 1. (Evropska zajednica)

Radnja koju preuzima polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava	Roba koja nije osjetljiva (kako je utvrđeno od strane nadležnih organa)	Osjetljiva roba (kako je utvrđeno od strane nadležnih organa)
(1) Upućuje zahtjev za informaciju odredišnoj ili izlaznoj (<u>usputnoj</u>) carinskoj ispostavi	Kupon broj 2 nije vraćen po isteku 3 mjeseca	Kupon broj 2 nije vraćen po isteku 1 mjeseca
(2) Provjerava da li postoji evidencija o okončanju prevozne operacije u ovlaštenom međunarodnom sistemu za kontrolu kao što je sistem SAFETIR koji je ustanovilo IRU	Isti rok koji je gore naveden	Isti rok koji je gore naveden
(2) Obavještava nacionalno garantno udruženje o mogućem nerazduženju (prethodno obavještenje)	Isti rok koji je gore naveden	Isti rok koji je gore naveden
(3) Dostavlja opomenu nadzornom organu u odredišnoj ili izlaznoj (<u>usputnoj</u>) carinskoj ispostavi	3 mjeseca posle (1)	1 mjeseca posle (1)
(4) Obavještava garantno udruženje i dostavlja obavještenje držaocu karneta TIR) o nerazduženju ili razduženju pod primjedbom	3 mjeseca posle (1)	1 mjeseca posle (3)
(5) Zahtjeva da se što moguće prije, izvrši naplata od lica koje/koja su neposredno odgovorna	3 mjeseca posle (4)	3 mjeseca posle (4)
(6) Upućuje garantnom udruženju zahtjev za naplatu	1 mjesec posle (3)	1 mjesec posle (3)

Napomena:

Ovaj sistem provjere važi u Crnoj Gori. Carinska ispostava koja je zadužena da sprovede postupak provjere trebalo bi, u roku od tri mjeseca, da obavijesti držaoca karneta TIR ili garrantno udruženje da li je prihvatila alternativni dokaz o okončanju poslova TIR, kao i o slučajevima, kada u međuvremenu, carinska ispostava može da razduži te poslove na osnovu sredstava sa kojima raspolaže (potvrda o okončanju je pronađena itd.)

Tabela 2. (Ruska federacija)

Radnja koju preduzimaju carinski organi	Uslovi za podnošenje zahtjeva	Carinski organ koji je odgovoran
(1) Dostavljaju polaznoj ili ulaznoj (<u>usputnoj</u>) carinskoj ispostavi pismeno obavještenje da roba nije prispjela u roku od 15 dana, po isteku krajnjeg roka koji je utvrđen za isporuku robe	Roba nije prijavljena odredišnoj ili izlaznoj (<u>usputnoj</u>) carinskoj ispostavi u roku koji je utvrđen za isporuku robe.	Odredišna ili izlazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(2) Dostavljaju opomenu odredišnoj ili izlaznoj (<u>usputnoj</u>) carinskoj ispostavi	Ako se od odredišne ili izlazne (<u>usputne</u>) carinske ispostave ne dobije poruka ili pismeno obavještenje kojim se potvrđuje da roba nije prispjela	Polazna, ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(3) Provjeravaju da li postoje podaci o okončanju prevozne operacije u ovlaštenom međunarodnom sistemu za kontrolu, kao što je sistem SAFETIR koji je ustanovio IRU	Prijem pismenog obavještenja od odredišne ili ulazne (<u>usputne</u>) carinske ispostave da roba nije prispjela	Polazna, ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava ili Uprava carina
(4) Započinju istragu vezano za carinski prekršaj	Prijem pismenog obavještenja od odredišne ili ulazne (<u>usputne</u>) carinske ispostave da roba nije prispjela	Polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(5) Obavještavaju prevoznika i/ili držaoca isprave za TIR (karneta TIR) o istrazi koja se vodi vezano za carinski prekršaj, na taj način što će da mu dostavi kopiju zapisa ili će da je dostavi ovlaštenom punomoćniku prevoznika	Sprovodi se istražni postupak vezano za carinski prekršaj	Polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(6) Obraćaju posebnu pažnju na dokumentaciju koja može da se podnese kao dokaz da je razduženje izvršeno na propisan način i kao potvrda da mogući primalac robe nije izvršio carinski prekršaj	Zainteresovana lica su podnijela takvu dokumentaciju	Polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava, zajedno sa odredišnom ili izlaznom (<u>usputnom</u>) carinskom ispostavom

(7) Obračunavaju iznos na ime carinskih dažbina i poreza koji treba da se plati, zajedno sa zateznom kamatom i popunjavaju zahtjev za isplatu koji će se poslati, ukoliko je moguće prevozniku i/ili držaocu isprave za TIR (karneta TIR) ili će se učučiti njegovom ovlašćenom punomoćniku	Sprovodi se istraga vezano za carinski prekršaj	Polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(8) Upućuje zahtjev i ostalu odgovarajuću dokumentaciju centralnom organu koji prati primjenu postupka TIR u toj zemlji.	Prevoznik (ili neko drugo lice) nije u roku od mjesec dana postupio po zahtjevu za plaćanje	Polazna ili ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava
(9) Obavještavaju nacionalno garantno udruženje i nakon toga podnose zahtjev u skladu sa odredbama Konvencije TIR	Prevoznik (ili neko drugo lice) nije u roku od mjesec dana postupio po zahtjevu za plaćanje	Uprava carina
(10) U roku od tri mjeseca, povlače obavještenje ili zahtjev, ako je zahtjev već bio dostavljen	Uprava carina je, na zadovoljavajući način primio dokaz o propisnom razduženju	Uprava carina
(11) U roku od tri mjeseca obavještavaju nacionalno garantno udruženje	Gore navedeni dokaz se smatra nedovoljnim	Uprava carina
(12) Telekomunikacionim sredstvima prenose nacionalnom garantnom udruženju podatke o karnetu TIR koje nisu razdužene u roku od 30 dana i više dana po isteku krajnjeg roku koji je utvrđen za isporuku (nezvanično prethodno obavještenje). Spisak takvih karneta TIR trebalo bi redovno da se ažurira	Koriste se sistemi za elektronsku razmjenu podataka (EDI)	Uprava carina ili bilo koja carinska ispostava

Napomena:

Ovaj sistem provjere važi u Crnoj Gori. Carinska ispostava koja je zadužena da sprovede postupak provjere trebalo bi, u roku od tri mjeseca da obavijesti držaoca karneta TIR ili garantno udruženje da li je prihvatila alternativni dokaz o okončanu poslova TIR, kao i u slučajevima, kada u međuvremenu, carinarnica može da razduži te poslove na osnovu sredstava sa kojima raspolaže (potvrda o okončanu je pronađena itd.)

4. U daljem tekstu daje se uzorak obrasca Obavještenja o postupku provjere i uzorak Pisma opomene, koji se preporučuju carinskim organima.

**Uzorak Obavještenja o postupku provjere
Karnet TIR – Obavještenje o postupku provjere**

I. Popunjavanje polazna/ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava		
A. Br. karneta TIR	B. Odredišna/izlazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava	
Priložena kopija kupona 1		
C. Polazna/ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava	D. Registarska oznaka vozila ili naziv plovila, ukoliko se zna	
E. Na osnovu informacija sa kojima raspolaže ova carinska ispostava, pošiljka je:		
1. Prijavljenadan ___ mjesec ___ godina _____		
2. Isporučenadan ___ mjesec ___ godina _____		
(naziv i adresa lica ili firme)		
3. Držalac karneta TIR nije u mogućnosti da da bilo kakvu informaciju robi		
Mjesto i datum:	Potpis:	Pečat:
II Popunjavanje odredišna/izlazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava Zahtjev za dodatnim informacijama		
Da bi se izvršila provjera, od polazne/ulazne (<u>usputne</u>) carinske ispostave se zahtijeva da dostavi.		
1. tačno naimenovanje robe		
2. kopiju CMR tovarnog lista		
3. sledeću dokumentaciju ili informacije:		
Mjesto i datum:	Potpis:	Pečat:
III Popunjavanje polazna/ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava Odgovor na zahtjev za dodatnim informacijama		
1. U prilogu se dostavljaju tražene informacije, kopije ili dokumentacija		
2. Nisu na raspolaganju informacije kopije ili dokumentacija pod brojem 1 2 3		
Mjesto i datum:	Potpis:	Pečat:
IV Popunjavanje odredišna/izlazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava		
1. Kupon 1 vraćen je dan ___ mjesec ___ godina _____ ; priložena je propisno ovjerana kopija kupona 1		
2. Uz Obavještenje o postupku provjere priložen je propisno ovjeren kupon		
3. Provjere su izvršene i kupon 2 ili kopija kupona 1 vratiće se bez odlaganja		
4. Pošiljka je ovđe prijavljena bez odgovarajućeg dokumenta		
5. Ovđe nije prijavljena pošiljka, niti podnijet karneta TIR i ne mogu se dobiti nikakve informacije o njima.		
Mjesto i datum:	Potpis:	Pečat:

**Uzorak Pisma opomene
Karnet TIR - Pismo opomene**

I. Polazna/ulazna (<u>usputna</u>) carinska ispostava (naziv i adresa)	II Organ na koji se odnosi (naziv i adresa)
III Referentni broj	
IV Karnet TIR (Br. i datum)	
V Obavještenje o postupku provjere (Br. i datum)	
VI Podaci koji se odnose na odredišnu/izlaznu (<u>usputnu</u>) carinsku ispostavu	
VII Sve ostale informacije - Dodatni list .	
VIII Još uvijek nisam dobio neki odgovor na gore navedeno Obavještenje o postupku provjere Molim da me obavijestite o trenutnom stanju provjere koja se vrši	
IX Odgovor organu na koji se odnosi - Dodatni list -	
U	
Potpis	Pečat

Prilozi: Kopija kupona 1 karneta TIR
 Kopija Obavještenja o postupku provjere

**4.5 SPISAK DOKUMENTACIJE KOJA BI TREBALO DA SE
DOSTAVI UZ ZAHTEJ ZA NERAZDUŽIVANJE**

1. Neophodno je da se uz zahtjev za naplatu dostavi osnovna dokumentacija. Dokumentacija treba da obuhvati dvije sljedeće stvari.

- a) Razloge zbog kojih se utvrđuje odgovornost nacionalnog garantnog udruženja;
- b) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina i poreza koje treba da plati nacionalno garantno udruženje.

2. Da bi se utvrdili razlozi zbog kojih se dostavlja zahtjev za plaćanje neophodna je sljedeća dokumentacija:

- kopija kupona 1, koji je na propisan način popunjen i ovjeren od strane carinskih organa – kao dokaz da je započela odgovornost nacionalnog garantnog udruženja u skladu sa članom 8. tačka 4., Konvencije;

- dokumentacija kojom se dokazuje da su carinski organi postupili u skladu sa odredbama člana 8. tačka 7., Konvencije, na primjer, kopija preporučene pisma, koje je dostavljeno držaocu karneta TIR, u kome se nalazi zahtjev za naplatu;

- pismena izjava (pismo) carinskih organa u kojoj se navode osnovne činjenice o učinjenom prekršaju i razlozi zbog kojih se smatra da su dokazi o propisnom okončanju poslova TIR, koje su podnijela zainteresovana lica, ako ih ima, nedovoljni.

3. Da bi se udovoljilo tački 1 (b), adekvatan bi bio detaljan obračun carinskih dažbina i poreza, uključujući i utvrđivanje carinske vrijednosti robe i carinske stope koje se primjenjuju.

4.6 INFORMACIJE I DOKUMENTACIJA, OSIM TIR KARNETA, KOJE MOGU ZAHITIJEVATI USPUTNE CARINSKE ISPOSTAVE POVEZANE SA TIR PREVOZOM

Za svrhe kontrole, uputnim carinskim ispostavama se preporučuje da uglavnom koriste TIR karnet, kao carinsku tranzitnu deklaraciju. Kada usputne carinske ispostave zahtijevaju dodatnu dokumentaciju u vezi sa TIR transport, ne treba zahtijevati više od onoga što je potrebno za identifikaciju robe i drumskog vozila. Carinskim organima treba da je njihov zahtjev utemeljen u odgovarajućim međunarodnim sporazumima o transportu, kao što je npr. Međunarodna konvencija o preozu robe drumom (CMR), od 19. maja 1956, a zahtjeve za informacijama treba ograničiti na one koji su dostupne u normalnoj dokumentaciji kod prevoznika (obavještenje o prevozu, packing lista, ako je ime, itd.)

(TRANS.WP.30/212/stav 21 i Prilog 2).

4.7 PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KOMUNIKACIJE IZMEĐU NACIONALNIH NADLEŽNIH ORGANA I NACIONALNIH UDRUŽENJA GARANTA

1. Nadležnost je ugovornih strana da uspostave, u skladu sa odredbama nacionalnog zakonodavstva i uspostavljenih postupaka, način komunikacija, koje su usmjerene na nacionalno udruženje garanta u pravcu postupka sa potraživanjem. Međutim, u cilju izbjegavanja bilo kakvih nesporazuma o vrsti, iznosu i opravdanosti bilo kakve navodne nepravilnosti, nadležni organ i nacionalna udruženja garanti ugovornih strana pozivaju se da sagledaju i ažuriraju različite komunikacije do nivoa koji se bar odnose na faze utvrđene TIR konvencijom i/ili opišu u svojoj najboljoj praksi i da sadrže, što je prije moguće, minimum sljedećih informacija. (vidi tabelu ispod).

2. Faze, utvrđene TIR Konvencijom, su:

(a) Obavještenje: U okviru perioda od 1 godine od datuma prihvatanja TIR karneta, nadležni organ ugovorne strane, u kojoj TIR karnet nije bio razdužen, mora obavijestiti udruženje pismenim putem o nerazduživanju. (Član 11, stav 1 Konvencije);

(b) Zahtjev za naplatu: Nadležni organi raspoložu sa periodom od 3 mjeseca do 2 godine od datuma kada je udruženje informisano da TIR posao nije razdužen (ili da je potvrda o okončanju TIR posla stečena na nepropisan ili nezakonit način), u okviru kojeg podnose udruženju zahtjev za naplatu (Člane 11, stav 2 Konvencije).

3. Zauzimajući ove pravne odredbe, različite ugovorne strane su uvele najbolju praksu:

(a) Prethodno obavještenje: Iako nije pravno valjano, postao je uobičajen postupak u različitim ugovornih stranama da informišu udruženje garanta u najranijoj mogućoj fazi o činjenici da kupon 2 nije vraćen polaznoj ili ulaznoj (usputnoj) carinskoj ispostavi, s pozivom da nedostaje dokaz da je TIR posao okončan. Ova komunikacija, poznatija kao "prethodno obavještenje, šalje se bez obzira na obavještenje dato u skladu sa članom 11, stav 1 Konvencije. Međutim, iako sve ugovorne strane ne primjenjuju ovaj koncept na isti način i/ili u isto vrijeme, stepen usaglašenosti sa preporučenim elementima varira prilično od zemlje do zemlje. Preporučuje se ugovornim stranama i nacionalnim udruženjima da imaju ovo u vidu prilikom primjene najbolje prakse iz Glave 5.7.

4. Treba napomenuti da nema pravne obaveze po ugovorne strane da se usaglase sa preporukama u stavu 5.7. samo odredbe TIR konvencije i nacionalnog zakonodavstva odlučuju o zakonitosti bilo kakve komunikacije između nadležnih organa ugovornih strana i nacionalnih udruženja garanta.

5. Uopšte, preporučuje se carinskim organima i nacionalnim udruženjima garantima da:

- ograniče bilo kakvu komunikaciju na samo jedan TIR karnet;
- da koriste cijelo vrijeme i što je šire moguće, ali posebno prije činjenja bilo kakvih zahtjeva, informacije dostupne u ovlašćenom međunarodnom kontrolnom sistemu, kao što je SAFETIR, kojim rukovodi IRU.

5 PRIMJER ISPRAVNO ISPUNJENOG KARNETA TIR

5.1 PRIMJER 1

Polazna carinska ispostava

Ljubljana, Slovenija

Izlazna carinska ispostava

Jelšane, Slovenija

Usputna ulazna carinska ispostava

Rupe, Hrvatska

Usputna izlazna carinska ispostava

Karasovići, Hrvatska

Ulazna carinska ispostava

Debeli Brijeg, Crna Gora

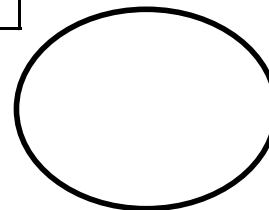
Odredišna carinska ispostava

Podgorica, Crna Gora

Odredišna CI, u skladu sa preporukom Administrativnog komiteta o unosu TIR karneta u kontrolni sistem, unosi potrebne podatke o konačnom razduženju (okončanju) TIR posla. Vidjeti glavu 4 priručnika.

IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz

KARNET TIR*

6 kupona

Broj

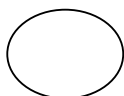
1. Važi za prijem robe kod polazne carinske ispostave do i zaključno sa **01.07.2003**
(upisuje se datum do kog će polazna carinska ispostava primiti ispravu)

2. Izdata od **Gospodarsko interesno združenje (GIZ INTERTRANSPORT)**
(upisuje se naziv udruženja izdavača)

3. Držalac **Prevozšped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5**
(upisuje se identifikacioni broj, naziv, adresa, država)

4. Potpis ovlašćenog službenika
udruženja izdavača i pečat tog
udruženja

5. Potpis sekretara međunarodne
organizacije

Pečat i potpis (GIZ INTERTRANSPORT)

Potpis generalnog sekretara IRU

(ispunjava držalac isprave prije korišćenja)

6. Zemlja/zemlje polaska (1) **Slovenija**

7. Zemlja/zemlje odredišta (1) **Crna Gora**

8. Registarski broj/brojevi drumskog vozila (1)
56 LJ 789

9. Uvjerenje/a o odobrenju drumskog/kih vozila (1)
Br. 123456.7890 od 02.10.2002.

10. Identifikacioni broj/brojevi kontejnera (1)

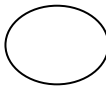
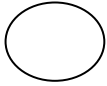
11. Napomene

12. Potpis držaoca isprave
Potpis držaoca TIR karneta

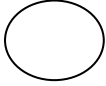
(1) Nepotrebno precrtati

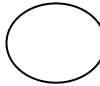
* Vidjeti Prilog 1 Konvencije, koja je sačinjena pod pokroviteljstvom Evropske komisije za Evropu (ECE/OUN)

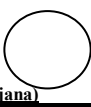

KUPON BROJ 1 strana 1		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevozšped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe	Broj 500	13. Izjavljujem da su podaci unešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
1. Carinska ispostava	Podgorica	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika <u>Ljubljana, 28.05.2003. Potpis</u>	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Ljubljana			
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronadene neoštećene	20. Rok za tranzit 31.05.2003.		
21. Registrovano kod carinske ispostave Ljubljana	Pod brojem O6494		
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Jelšane			
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 28.05.2003. Pečat i potpis (Ljubljana)			
TALON BROJ 1 strana 1		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave <u>Ljubljana</u>		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	
2. Pod brojem <u>O6494</u>		 28.05.2003. Pečat i potpis (Ljubljana)	
3. Obilježja ili ident.oznake Jedna carinska plomba br.11			
☐	4. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		
5. Razno (predviđena ruta, carinska ispostava kod koje roba mora biti prijavljena)			

KUPON BROJ 2 strana 2		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevošped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe	Broj 500	13. Izjavljujem da su podaci unešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
1. Carinska ispostava	Podgorica	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika Ljubljana, 28.05.2003, Potpis	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Ljubljana		24. Ovjera o razduženju TIR posla (usputna, izlazna ili odredišna carinska ispostava) Jelšane	
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit 31.05.2003.	☒ 25. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene	
21. Registrovano kod carinske ispostave Ljubljana	Pod brojem O6494	26. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno	
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Jelšane		27. Primjedbe 	
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 28.05.2003. Pečat i potpis (Ljubljana)		28. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 31.05.2003. Pečat i potpis (Jelšane)	
TALON BROJ 2 strana 2		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave Jelšane ☒ 2. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 31.05.2003. Pečat i potpis (Jelšane)	
3. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno (kao u spisku robe) _____			
4. Stavljena nova obilježja _____			
5. Primjedbe _____			

KUPON BROJ 1 strana 3		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv medunarodne organizacije IRU - Medunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevošped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe	Broj 500	13. Izjavljujem da su podaci unešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
1. Carinska ispostava	Podgorica	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika Ljubljana, 28.05.2003. Potpis	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Rupe			
☒ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit 10 sati od 16.00		
21. Registrovano kod carinske ispostave Rupe	Pod brojem A/P n.7		
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Karasovići			
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 02.06.2003. Pečat i potpis (Rupe)			

TALON BROJ 1 strana 3		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave <u>Rupe</u>		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	
2. Pod brojem <u>A/P n.7</u>			
3. Obilježja ili ident.oznake _____			
☒	4. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		
5. Razno (predviđena ruta, carinska ispostava kod koje roba mora biti prijavljena) Karasovići		02.06.2003. Pečat i potpis (Rupe)	

KUPON BROJ 2 strana 4		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevošped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe	Broj 500	13. Izjavljujem da su podaci uneseni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
1. Carinska ispostava	Podgorica	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoca ili zastupnika Ljubljana, 28.05.2003. Potpis	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Rupe		24. Ovjera o razduženju TIR posla (usputna, izlazna ili odredišna carinska ispostava) Karasovici	
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit 10h od 16.00	☒ 25. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene	
21. Registrovano kod carinske ispostave Rupe	Pod brojem A/P n.7	26. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno	
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Karasovici		27. Primjedbe	
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 02.06.2003. Pečat i potpis (Rupe)		28. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum (Karasovici 03.06.2003.) Pečat i potpis	
TIR KARNET strana 4		Broj	
TALON BROJ 2 strana 4		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave Karasovici		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum	
☒ 2. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		 03.06.2003. Pečat i potpis (Karasovici)	
3. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno (kao u spisku robe)			
4. Stavljena nova obilježja _____			
5. Primjedbe _____			

KUPON BROJ 1 strana 5		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevošped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe	Broj 500	13. Izjavljujem da su podaci unešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni	17. Polazna carinska ispostava , potpis carinskog službenika , pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
1. Carinska ispostava	Podgorica	14. Mjesto i datum	
2. Carinska ispostava		15. Potpis držaoaca ili zastupnika Ljubljana, 28.05.2003. Potpis	
3. Carinska ispostava			
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Debeli brijeg			
☒ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit 04.06.2003.		
21. Registrovano kod carinske ispostave Debeli brijeg	Pod brojem 639		
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Podgorica			
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 03.06.2003.			
Pečat i potpis (Debeli brijeg)			

TALON BROJ 1 strana 5		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave Debeli brijeg		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 	
2. Pod brojem _____ 639 _____			
3. Obilježja ili ident.oznake _____			
☒ 4. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene			
5. Razno (predviđena ruta, carinska ispostava kod koje roba mora biti prijavljena) Podgorica	03.06.2003. Pečat i potpis (Debeli brijeg)		

KUPON BROJ 2 strana 6		1. TIR KARNET Broj	
2. Carinska ispostava/ispostave polaska 1. <u>Ljubljana</u> 2. _____ 3. _____		3. Naziv međunarodne organizacije IRU - Međunarodno udruženje za drumski prevoz	
Za službenu upotrebu		4. Držalac karneta (identifikacioni broj, ime, adresa i država) Prevošped d.o.o. Šmartinska 38 Ljubljana SLO/705/5	
		5. Država/države polaska Slovenija	6. Država/države odredišta Crna Gora
7. Registracija/e drumskog/kih vozila 56 LJ 789		8. Dokumenti priloženi uz spisak robe CMR 0658 of 28.05.2003	
SPISAK ROBE			
9. (a) Odjeljak/ci za robu ili kontejneri (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala AB 1 - 800	10. Broj i vrsta koleta ili artikala; opis robe Peskiri u kutijama, 500 paketa	11. Bruto masa u kg 5600 kg	16. Obilježja ili ident.oznake (broj, identifikacija) Jedna carinska plomba br.11
12. Ukupan broj koleta upisan u spisku robe 1. Carinska ispostava 2. Carinska ispostava 3. Carinska ispostava	Broj 500 Podgorica	13. Izjavljujem da su podaci unešeni u rubrikama 1-12 tačni i potpuni 14. Mjesto i datum 15. Potpis držaoca ili zastupnika Ljubljana, 28.05.2003, Potpis	17. Polazna carinska ispostava, potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum Pečat i potpis (Ljubljana)
18. Ovjera da je roba stavljena pod nadzor (polazna ili usputna carinska ispostava) Debeli brijeg		24. Ovjera o razduženju TIR posla (usputna, izlazna ili odredišna carinska ispostava) Podgorica	
☐ 19. Obilježja ili ident.oznake pronađene neoštećene	20. Rok za tranzit 04.06.2003.	☒ 25. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene	
21. Registrovano kod carinske ispostave Debeli brijeg	Pod brojem 639	26. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno 500	
22. Razno (ugovoreni itinerer, carinska ispostava kod koje roba mora da se prijavi, itd.) Podgorica		27. Primjedbe	
23. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 04.06.2003. Pečat i potpis (Debeli brijeg)		28. Potpis carinskog službenika, carinske ispostave i datum (Podgorica) 04.06.2003. Pečat i potpis	
TIR KARNET strana 6		Broj	
TALON BROJ 2 strana 6		TIR KARNETA Broj	
1. Potvrđen dolazak do carinske ispostave Podgorica ☒ 2. Obilježja ili identifikacione oznake nadene neoštećene		6. Potpis carinskog službenika, pečat carinske ispostave i datum 04.06.2003. Pečat i potpis (Podgorica)	
3. Broj koleta za koje je okončanje TIR posla potvrđeno (kao u spisku robe) 500			
4. Stavljena nova obilježja _____			
5. Primjedbe _____			

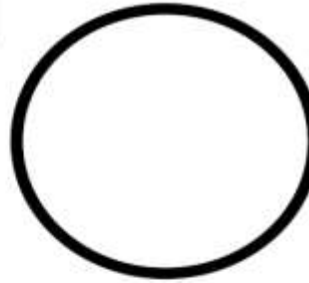
5.2 PRIMJER 2

Carinska ispostava, zemlja	Status	Komentar
Trabzon, Turkey	Polazna CI (1)	
Erenköy, Turkey	Polazna CI (2)	
Haydarpasa, Turkey	Izlazna CI	TIR prevoz je odložen
Roba se prevozi morem iz Turske za Italiju pod odloženim TIR postupkom		
Porto of Trieste, Italy	Ulazna CI	TIR prevoz se nastavlja
Porte, Chiasso, Italy	Izlazna CI	
Chiasso-Strada, Switzerland	Ulazna CI	
Bern, Switzerland	Odredišna CI (1)	Djelimično razduženje * U skladu sa Preporukom o uvođenju sistema kontrole TIR karneta, koju je usvojio Administrativni komitet TIR 20.oktobra 1995, CI treba da unese u međunarodni sistem kontrole TIR karneta zahtijevane podatke o djelimičnom razduženju TIR posla. O detaljima, pogledajte Glavu 4 TIR priručnika.
Basel, Switzerland	Izlazna CI	
Weil Am Rhein, Germany	Ulazna CI	
Freiburg, Germany	Odredišna CI (2)	Konačno razduženje * U skladu sa Preporukom o uvođenju sistema kontrole TIR karneta, koju je usvojio Administrativni komitet TIR 20.oktobra 1995, CI treba da unese u međunarodni sistem kontrole TIR karneta zahtijevane podatke o konačnom razduženju TIR posla. O detaljima, pogledajte Glavu 4 TIR priručnika.

* Za definicije, pogledajte komentar člana 21 "Razduženje TIR posla kod CI izlaska (usputne) i kod CI odredišta"

IRU - Union Internationale
des Transports Routiers

CARNET TIR*

14 vouchers No

1. Valable pour prise en charge par le bureau de douane de départ jusqu'au 01.07.2003 inclus
Valid for the acceptance of goods by the Customs office of departure up to and including
2. Délivré par Union of Chambers of Commerce, Industry, Maritime Commerce
Issued by
and Commodity Exchanges of Turkey (UCCIMCCE)
(nom de l'association émettrice / name of issuing association)
3. Titulaire TÜRKSPED MEHMET PİR Mülletleraras Nakliyat A.Ş.
Holder
Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bak rköy İSTANBUL TUR/042/8
(numéro d'identification, nom, adresse, pays / identification number, name, address, country)
4. Signature du délégué de l'association émettrice et cachet de cette association:
Signature of authorized official of the issuing association and stamp of that association:
5. Signature du secrétaire de l'organisation internationale:
Signature of the secretary of the international organization:

Signature of Secretary-General of IRU

Stamp and signature of UCCIMCCE

(A remplir avant l'utilisation par le titulaire du carnet / To be completed before use by the holder of the carnet)

6. Pays de départ Turkey
Country/Countries of departure ⁽¹⁾
7. Pays de destination Switzerland, Germany
Country/Countries of destination ⁽¹⁾
8. No(s) d'immatriculation du (des) véhicule(s) routier(s) ⁽¹⁾
Registration No(s) of road vehicle(s) ⁽¹⁾
34 ZH 6945
9. Certificat(e) d'agrément du (des) véhicule(s) routier(s) (No et date) ⁽¹⁾
Certificate(s) of approval of road vehicle(s) (No. and date) ⁽¹⁾
No. 118232.2645 of 02.10.2002
10. No(s) d'identification du (des) conteneur(s) ⁽¹⁾
Identification No(s) of container(s) ⁽¹⁾

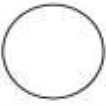
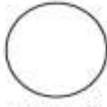
11. Observations diverses _____
Remarks

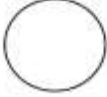
12. Signature du titulaire du carnet:
Signature of the carnet holder:

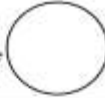
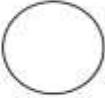
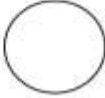
⁽¹⁾ Biffer la mention inutile
Strike out whichever does not apply

Signature of the TIR Carnet holder

* Voir annexe 1 de la Convention TIR, 1975, élaborée sous les auspices de la Commission économique des Nations Unies pour l'Europe.
* See annex 1 of the TIR Convention, 1975, prepared under the auspices of the United Nations Economic Commission for Europe.

VOUCHER N° 1 PAGE 1		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletlerarası Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey 6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles AB 1 - 800 CD 1 - 500	10. Number and type of packages or articles; description of goods <u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linon, collies, 500 packages	11. Gross weight in kg 5600 4300	16. Seals or identification marks applied, (number, identification) One seal No. 11
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number 1300	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	17. Customs office of departure, Customs officer's signature and Customs office date stamp 28.05.2003 Stamp and signature (Trabzon)
1. Customs office Bern	800	14. Place and date	
2. Customs office Freiburg	500	15. Signature of holder or agent <u>Trabzon, 28.05.2003</u>	
3. Customs office		<u>Signature</u>	
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Trabzon		19. Seals or identification marks found to be intact ☐	
20. Time-limit for transit 31.05.2003			
21. Registered by the Customs office at Trabzon	under No. 006494		
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Erenköy			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 28.05.2003 Stamp and signature (Trabzon)			
COUNTERFOIL N° 1 PAGE 1		of TIR CARNET No	
1. Accepted by the Customs office at <u>Trabzon</u>		5. Customs officer's signature and Customs office date stamp 28.05.2003 Stamp and signature (Trabzon)	
2. Under No. <u>006494</u>			
3. Seals or identification marks applied <u>One seal No. 11</u>			
4. ☐ Seals or identification marks found to be intact			
6. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) <u>Erenköy</u>			

VOUCHER N° 2 PAGE 2		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbağcı Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey 8. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods <u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages	11. Gross weight in kg 5600 4300	16. Seals or identification marks applied, number, identification One seal No. 11
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:		13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	
1. Customs office Bern		14. Place and date Trabzon, 28.05.2003	
2. Customs office Freiburg		15. Signature of holder or agent Signature	
3. Customs office		17. Customs office of departure, Customs officer's signature and Customs office date stamp 28.05.2003 Stamp and signature (Trabzon)	
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Trabzon		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Erenköy	
☐ 19. Seals or identification marks found to be intact		☒ 25. Seals or identification marks found to be intact	
20. Time-limit for transit 31.05.2003		26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified	
21. Registered by the Customs office at Trabzon		27. Reservations	
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Erenköy		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)	
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 28.05.2003 Stamp and signature (Trabzon)			
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 2		of TIR CARNET No	
1. Arrival certified by the Customs office at <u>Erenköy</u>		6. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. ☒ Seals or identification marks found to be intact		 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)	
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) _____			
4. New seals affixed _____			
5. Reservations _____			

VOUCHER N° 1 PAGE 3		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletlerarası Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey 6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seals or identification marks applied, number, identification
AB 001 - 800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages	5600	One seal No. 693
CD 001 - 500	For Freiburg: Linen, collies, 500 packages	4300	
EF 001 - 1000	<u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	3600	
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	
1. Customs office Bern	800	14. Place and date	
2. Customs office Freiburg	1500	15. Signature of holder or agent Trabzon, 28.05.2003	
3. Customs office		Signature _____	
17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp		30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy) 	
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Erenköy			
☐ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 01.06.2003		
21. Registered by the Customs office at Erenköy	under No. 072564		
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Haydarpaşa			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy) 			
COUNTERFOIL N° 1 PAGE 3		of TIR CARNET No	
1. Accepted by the Customs office at <u>Erenköy</u>		6. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. Under No. <u>072564</u>			
3. Seals or identification marks applied <u>One seal No. 693</u>		30.05.2003	
4. ☐ Seals or identification marks found to be intact		Stamp and signature (Erenköy)	
5. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) <u>Haydarpaşa</u>			

VOUCHER N° 2 PAGE 4		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. Trabzon 2. Erenköy 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletlerarası Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbalıççe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
		5. Country/Countries of departure Turkey	6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany
7. Registration No(s), of road vehicle(s) 34 ZH 6945		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
GOODS MANIFEST			
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles AB 1 - 800 CD 1 - 500 EF 001 - 1000	10. Number and type of packages or articles; description of goods Trabzon Customs office For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages Erenköy Customs office For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	11. Gross weight in kg 5600 4300 3600	16. Seals or identification marks applied (number, identifier) One seal No. 693
12. Total number of packages entered on the manifest Destination: 1. Customs office Bern 2. Customs office Freiburg 3. Customs office _____	Number 2300 800 1500	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete Place and date 14. Trabzon, 28.05.2003 15. Signature Signature	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Erenköy		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Haydarpaşa	
☐ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 01.06.2003	☒ 25. Seals or identification marks found to be intact	
21. Registered by the Customs office at Erenköy under No. 072564		26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified	
22. Miscellaneous (Itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Haydarpaşa			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 31.05.2003 Stamp and signature (Haydarpaşa)	
TIR CARNET No			
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 4		of TIR CARNET No	
1. Arrival certified by the Customs office at Haydarpaşa		6. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. ☒ Seals or identification marks found to be intact		 31.05.2003 Stamp and signature (Haydarpaşa)	
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) _____			
4. New seals affixed _____			
5. Reservations _____			
The TIR transport is suspended for the sea leg and is to be resumed in Italy.			

VOUCHER N° 1 PAGE 5		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey	
		6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	

GOODS MANIFEST

9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seals or identification marks applied (number, identification)
AB 001 - 800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages	5600	One seal No. 693
CD 001 - 500	For Freiburg: Linen, collies, 500 packages	4300	
EF 001 - 1000	<u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	3600	

12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	17. Customs office of departure, Customs officer's signature and Customs office date stamp
1. Customs office Bern	800	14. Place and date	30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)
2. Customs office Freiburg	1500	15. Signature of holder or agent	
3. Customs office		<u>Trabzon, 28.05.2003</u> Signature	

18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Porto of Trieste, 121109	
☒ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 10 hours as from 16.00
21. Registered by the Customs office at Porto of Trieste	under No. A/5 n.7
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Ponte Chiasso	
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 02.06.2003 Stamp and signature (Trieste) 	

COUNTERFOIL N° 1 PAGE 6 of TIR CARNET No

1. Accepted by the Customs office at <u>Porto of Trieste</u>	6. Customs officer's signature and Customs office date stamp
2. Under No. <u>A/5 n.7</u>	 02.06.2003 Stamp and signature (Trieste)
3. Seals or identification marks applied _____	
4. ☒ Seals or identification marks found to be intact	
5. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) <u>Ponte Chiasso</u>	

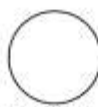
VOUCHER N° 2 PAGE 6		1. TIR CARNET No							
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union							
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Mİlletlerarası Naldiyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8							
7. Registration No(s), of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure: Turkey 6. Country/Countries of destination: Switzerland, Germany 8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003							
GOODS MANIFEST									
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles AB 1 - 800 CD 1 - 500 EF 001 - 1000	10. Number and type of packages or articles; description of goods <u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages <u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	11. Gross weight in kg 5600 4300 3600	16. Seal or identification mark applied (number, identification) One seal No. 693						
12. Total number of packages entered on the manifest. Destination: <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Customs office Bern</td> <td style="width: 50%;">Number 800</td> </tr> <tr> <td>2. Customs office Freiburg</td> <td>Number 1500</td> </tr> <tr> <td>3. Customs office</td> <td></td> </tr> </table>		1. Customs office Bern	Number 800	2. Customs office Freiburg	Number 1500	3. Customs office		13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete 14. Place and date Trabzon, 28.05.2003 15. Signature of holder or agent _____ Signature	
1. Customs office Bern	Number 800								
2. Customs office Freiburg	Number 1500								
3. Customs office									
		17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)							
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Porto of Trieste, 121109		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Ponte Chiasso, 075140							
☒ 19. Seals or identification marks found to be intact		☒ 25. Seals or identification marks found to be intact							
20. Time-limit for transit 10 hours as from 16.00		26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified							
21. Registered by the Customs office at Porto of Trieste under No. A/5 n.7		27. Reservations							
22. Miscellaneous (Itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Ponte Chiasso		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 03.06.2003 Stamp and signature (Ponte Chiasso)							
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 02.06.2003 Stamp and signature (Trieste)									
TIR CARNET No									
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 6		of TIR CARNET No							
1. Arrival certified by the Customs office at Ponte Chiasso		6. Customs officer's signature and Customs office date stamp 							
☒ 2. Seals or identification marks found to be intact		03.06.2003 Stamp and signature (Ponte Chiasso)							
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) _____									
4. New seals affixed _____									
5. Reservations _____									

VOUCHER N° 1 PAGE 7		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbağçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
		5. Country/Countries of departure Turkey	6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
GOODS MANIFEST			
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seal or identification marks applied, number, identification
AB 001 - 800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages <u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	5600	One seal No. 693
CD 001 - 500		4300	
EF 001 - 1000		3600	
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:		Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete 14. Place and date 15. Signature of holder or agent <u>Trabzon, 28.05.2003</u> Signature _____
1. Customs office Bern		800	
2. Customs office Freiburg		1500	
3. Customs office _____			
17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)			
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Chiasso-Strada, 418			
☒ 19. Seals or identification marks found to be intact		20. Time-limit for transit	
21. Registered by the Customs office at Chiasso-Strada		under No. _____	
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Bern			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 03.06.2003 Stamp and signature (Chiasso-Strada)			
COUNTERFOIL N° 1 PAGE 7		of TIR CARNET No	
1. Accepted by the Customs office at <u>Chiasso-Strada</u>		5. Customs officer's signature and Customs office date stamp 03.06.2003 Stamp and signature (Chiasso-Strada)	
2. Under No. _____			
3. Seals or identification marks applied _____			
4. ☒ Seals or identification marks found to be intact			
5. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) <u>Bern</u>			

VOUCHER N° 2 PAGE 8		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure: 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization: IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country): TÜRKSPED MEHMET PİR Mİlletlerarası Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbağcı Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL, TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s): 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure: Turkey	6. Country/Countries of destination: Switzerland, Germany
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest: CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	15. Seals or identification marks applied (number, identification)
AB 1 - 800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages <u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	5600	One seal No. 693
CD 1 - 500		4300	
EF 001 - 1000		3600	
12. Total number of packages entered on the manifest. Destination:	Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp
1. Customs office Bern	800	14. Place and date 15. Signature of holder or agent Trabzon, 28.05.2003	30.05.2003
2. Customs office Freiburg	1500	Signature _____	Stamp and signature (Erenköy)
3. Customs office _____			
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Chiasso-Strada, 418		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Bern, 166	
☒ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit	☒ 25. Seals or identification marks found to be intact	
21. Registered by the Customs office at Chiasso-Strada	under No. _____	26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified 800	
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Bern		27. Reservations	
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 03.06.2003 Stamp and signature (Chiasso-Strada) 		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Bern) 	
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 8		of TIR CARNET No	
1. Arrival certified by the Customs office at Bern		6. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. ☒ Seals or identification marks found to be intact		 04.06.2003 Stamp and signature (Bern)	
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) 800			
4. New seals affixed _____			
5. Reservations _____			

VOUCHER N° 1 PAGE 9		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
7. Registration No(s). of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey 6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles, description of goods Trabzon Customs office For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linens, collies, 500 packages Erenköy Customs office For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	11. Gross weight in kg 8600 4300 3600	16. Seals or identification marks applied, (number, identification) One seal No. 693 One seal No. 127F 04.06.2003 Stamp and signature (Bern)
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number 2300	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete Place and date Trabzon, 28.05.2003 Signature _____	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)
1. Customs office Bern	800		
2. Customs office Freiburg	1500		
3. Customs office			
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Bern, 166			
☐ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 04.06.2003		
21. Registered by the Customs office at Bern	under No. _____		
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Basel/Weil am Rhein-Autobahn			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Bern)			

COUNTERFOIL N° 1 PAGE 9		of TIR CARNET No	
1. Accepted by the Customs office at Bern		5. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. Under No. _____			
3. Seals or identification marks applied One seal No. 127F			
4. ☐ Seals or identification marks found to be intact		04.06.2003 Stamp and signature (Bern)	
5. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) Basel/Weil am Rhein-Autobahn			

VOUCHER N° 2 PAGE 10		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Naldiyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbağçe Sok. No:19 Yenihosna Bakırköy İSTANBUL. TUR/042/8	
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure Turkey 6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		9. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seals or identification marks applied (number, identifier)
AB 1 - 800	Trabzon Customs office For Bern: Towels, boxes, 800 packages	5600	One seal No. 693
CD 1 - 500	For Freiburg: Linen, collies, 500 packages	4300	One seal No. 1/27F
EF 001 - 1000	Erenköy Customs office For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	3600	04.06.2003 Stamp and signature (Bern)
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:		13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	
1. Customs office Bern	Number 800	14. Place and date Trabzon, 28.05.2003	
2. Customs office Freiburg	Number 1500	15. Signature of holder or agent Signature	
3. Customs office _____	Number _____	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp 30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)	
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Bern, 166		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Basel, 180	
☐ 18. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 04.06.2003	☒ 26. Seals or identification marks found to be intact	
21. Registered by the Customs office at Bern	under No. _____	26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified	
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Basel/Weil am Rhein-Autobahn		27. Reservations	
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Bern)		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Basel)	
TIR CARNET No			
PAGE 10			
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 10		of TIR No	
1. Arrival certified by the Customs office at Basel/Weil am Rhein-Autobahn, 180		8. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. ☒ Seals or identification marks found to be intact		 04.06.2003 Stamp and signature (Basel)	
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) _____			
4. New seals affixed _____			
5. Reservations _____			

VOUCHER N° 1 PAGE 11		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakdyat A.Ş. Merkez Mah. Değirmenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR/042/8	
		5. Country/Countries of departure Turkey	6. Country/Countries of destination Switzerland, Germany
7. Registration No(s) of road vehicle(s) 34 ZH 6945		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
GOODS MANIFEST			
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seals or identification marks applied, (number, identification)
AB-001-800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages <u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	5600	One seal No. 693 One seal No. 1/27F
CD 001 - 500	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">04.06.2003 Stamp and signature (Bern)</div>	4300	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">04.06.2003 Stamp and signature (Bern)</div>
EF 001 - 1000		3600	
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp
1. Customs office Bern	800	14. Place and date 15. Signature of holder or agent Trabzon, 28.05.2003	30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)
2. Customs office Freiburg	1500	Signature	
3. Customs office			
19. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Weil Am Rhein-Autobahn			
☒ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 06.06.2003		
21. Registered by the Customs office at Weil Am Rhein-Autobahn	under No. 0639		
22. Miscellaneous (itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Freiburg			
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Weil Am Rhein)			
-----		-----	
COUNTERFOIL N° 1 PAGE 11		of TIR CARNET No	
1. Accepted by the Customs office at <u>Weil Am Rhein - Autobahn</u>		5. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. Under No. <u>0639</u>			
3. Seals or identification marks applied		04.06.2003 Stamp and signature (Weil Am Rhein)	
4. ☒ Seals or identification marks found to be intact			
5. Miscellaneous (route prescribed, Customs office at which the load must be produced, etc.) <u>Freiburg</u>			

VOUCHER N° 2 PAGE 12		1. TIR CARNET No	
2. Customs office(s) of departure 1. <u>Trabzon</u> 2. <u>Erenköy</u> 3. _____		3. Name of the international organization IRU - International Road Transport Union	
For official use		4. Holder of the carnet (identification number, name, address and country) TÜRKSPED MEHMET PİR Milletleraras Nakliyat A.Ş. Merkez Mah. Değirnenbahçe Sok. No:19 Yenibosna Bakırköy İSTANBUL TUR042/8	
7. Registration No(s), of road vehicle(s): 34 ZH 6945		5. Country/Countries of departure: Turkey 6. Country/Countries of destination: Switzerland, Germany	
GOODS MANIFEST		8. Documents attached to the manifest CMR 0658 of 28.05.2003 CMR 0754 of 28.05.2003 CMR 1584 of 29.05.2003	
9. (a) Load compartment(s) or container(s) (b) Marks and Nos. of packages or articles	10. Number and type of packages or articles; description of goods	11. Gross weight in kg	16. Seals or identification marks applied (number, identification)
AB-1-800	<u>Trabzon Customs office</u> For Bern: Towels, boxes, 800 packages For Freiburg: Linen, collies, 500 packages <u>Erenköy Customs office</u> For Freiburg: T-Shirt, boxes, 1000 packages	5600 4300 3600	One seal No.-693 One seal No. 1/27F 04.06.2003 Stamp and signature (Bern)
12. Total number of packages entered on the manifest Destination:	Number	13. I declare the information in items 1-12 above to be correct and complete	17. Customs office of departure. Customs officer's signature and Customs office date stamp
1. Customs office Bern	800	14. Place and date 15. Signature of holder or agent Trabzon, 28.05.2003	30.05.2003 Stamp and signature (Erenköy)
2. Customs office Freiburg	1500	Signature _____	
3. Customs office _____			
18. Certificate for goods taken under control (Customs office of departure or of entry en route) Weil Am Rhein/Autobahn		24. Certificate of termination of the TIR operation (Customs office of exit en route or of destination) Freiburg	
☐ 19. Seals or identification marks found to be intact	20. Time-limit for transit 06.06.2003	☒ 25. Seals or identification marks found to be intact	
21. Registered by the Customs office at Weil Am Rhein	under No. 0639	26. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified 1500	
22. Miscellaneous (Itinerary stipulated, Customs office at which the load must be produced, etc.) Freiburg		27. Reservations	
23. Customs officer's signature and Customs office date stamp 04.06.2003 Stamp and signature (Weil Am Rhein)		28. Customs officer's signature and Customs office date stamp 05.06.2003 Stamp and signature (Freiburg)	
TIR CARNET No			
PAGE 12			
COUNTERFOIL N° 2 PAGE 12		of TIR CARNET No	
1. Arrival certified by the Customs office at <u>Freiburg</u>		5. Customs officer's signature and Customs office date stamp	
2. ☒ Seals or identification marks found to be intact			
3. Number of packages for which the termination of the TIR operation is certified (as specified in the manifest) <u>1500</u>		05.06.2003 Stamp and signature (Freiburg)	
4. New seals affixed _____			
5. Reservations _____			